

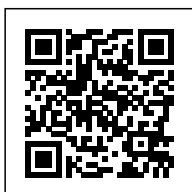

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

1156/0

**Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti
s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na
životní prostředí**

Zástupce předkladatele: ministr živ. prostředí
Doručeno poslancům: 12. února 2021 v 13:51

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2021,

**kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu
vybraných plastových výrobků na životní prostředí**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o živnostenském podnikání

Čl. I

V § 3 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 281/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 38/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 199/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 304/2016 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 336/2020 Sb., zákona č. 543/2020 Sb. a zákona č. .../2021 Sb., písmeno am) zní:

„am) činnost provozovatelů kolektivních systémů podle zákona o výrobcích s ukončenou životností a zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o daních z příjmů

Čl. II

V § 19 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb.,

zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 246/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 364/2019 Sb., zákona č. 543/2020 Sb., zákona č. 609/2020 Sb. a zákona č. .../2021 Sb., písmeno zc) zní:

„zc) peněžní příspěvky

1. provozovatelů solárních elektráren a výrobců podle zákona upravujícího výrobky s ukončenou životností plynoucí provozovateli kolektivního systému za předpokladu jejich použití na zajištění kolektivního plnění povinností výrobců nebo provozovatelů solárních elektráren, s výjimkou nákladů na zřízení místa zpětného odběru provozovatele solární elektrárny,

2. osob, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly, plynoucí autorizované obalové společnosti za předpokladu jejich použití na zajištění sdruženého plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu a

3. výrobců podle zákona upravujícího omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí plynoucí provozovateli kolektivního systému za předpokladu jejich použití na zajištění kolektivního plnění povinností výrobců,“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o obalech

Čl. III

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 66/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 77/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 62/2014 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 149/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 545/2020 Sb., zákona č. 609/2020 Sb. a zákona č. .../2021 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 větě poslední se slova „nakládání s obaly a uvádění obalů na trh nebo do oběhu, při zpětném odběru a při využití odpadu z obalů“ nahrazují slovy „předcházení vzniku odpadu z obalů, uvádění obalů na trh nebo do oběhu a při nakládání s obaly nebo odpady z obalů“.
2. Na konci poznámky pod čarou č. 2 se na samostatný řádek doplňuje věta

„Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.“.

CELEX 32019L0904

3. V § 2 písmeno d) zní:

„d) uvedením na trh okamžik, kdy je obal nebo obalový prostředek v České republice poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva; za uvedení na trh se považuje též přeshraniční přeprava obalu nebo obalového prostředku z jiného členského státu Evropské unie do České republiky nebo dovoz, s výjimkou propuštění do celního režimu aktivního zušlechťovacího styku nebo dočasného použití v případě, že po ukončení tohoto režimu budou obaly nebo obalové prostředky z České republiky vyvezeny v plném rozsahu do zahraničí.“.

CELEX 32019L0904

4. V § 2 písm. f) se slovo „obalu“ zrušuje a za slovo „propuštění“ se vkládají slova „obalu nebo obalového prostředku“.

5. V § 2 se za písmeno g) vkládá nové písmeno h), které zní:

„h) jednorázovým obalem obal, který není opakovaně použitelným obalem,“.

Dosavadní písmena h) až s) se označují jako písmena i) až t).

6. V § 2 písm. i) se slova „použitého obalu“ nahrazují slovy „tohoto obalu nebo odpadu z tohoto obalu“.

7. V § 2 se za písmeno j) vkládají nová písmena k) a l), která znějí:

„k) plastem materiál tvořený polymerem podle čl. 3 bodu 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006³³⁾, k němuž mohou být přidány přísady nebo další látky, a který může být hlavní strukturální složkou konečných výrobků; plastem není materiál tvořený chemicky neupravenými přírodními polymery.

l) jednorázovým plastovým obalem obal, který je zcela nebo částečně vyroben z plastu a který není opakovaně použitelným obalem,“.

Dosavadní písmena k) až t) se označují jako písmena m) až v).

CELEX 32019L0904

8. V § 2 písm. o) se slova „použitých obalů“ nahrazují slovy „obalů nebo odpadů z obalů“.

9. V § 2 se za písmeno r) vkládá nové písmeno s), které zní:

„s) jednorázovým plastovým obalovým prostředkem obalový prostředek, který je zcela nebo částečně vyroben z plastu a který není vyroben, navržen nebo uváděn na trh tak, aby mohl být během svého životního cyklu

1. vícekrát využit nebo mohl projít několika cykly tím, že bude vrácen osobě uvádějící na trh nebo do oběhu obal k opětovnému naplnění, nebo
2. opětovně použit ke stejnému účelu, ke kterému byl určen,“.

Dosavadní písmena s) až v) se označují jako písmena t) až w).

CELEX 32019L0904

10. V § 2 písm. t) se slova „polymerů ve smyslu čl. 3 bodu 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006³³⁾, k nimž mohou být přidány přísady nebo další látky, a které jsou schopny plnit funkci hlavní strukturní složky nákupních tašek“ nahrazují slovem „plastu“.

CELEX 32015L0720

11. V § 2 se za písmeno u) vkládají nová písmena v) a w), která znějí:

„v) nápojovou lahví lahev používaná pro jakýkoliv druh nápoje, zejména pivo, víno, pitnou vodu, tekuté občerstvení, šťávy a nektary, mléko nebo instantní nápoje určené k přímé spotřebě bez nezbytného smísení s jiným výrobkem nebo jiné úpravy,

w) nádobou na nápoje nápojová lahev nebo kompozitní obal na nápoje používaný pro jakýkoliv druh nápoje, zejména pivo, víno, pitnou vodu, tekuté občerstvení, šťávy a nektary, mléko nebo instantní nápoje určené k přímé spotřebě bez nezbytného smísení s jiným výrobkem nebo jiné úpravy,“.

Dosavadní písmena v) a w) se označují jako písmena x) a y).

12. V § 2 písm. x) se za slova „za účelem zajištění“ vkládá slovo „sdrúženého“ a slova „zpětného odběru a využití odpadu z obalů“ se zrušují.

13. V § 4 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Osoba uvádějící na trh jednorázové plastové obaly uvedené v části A přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna uvádět na trh tyto obaly pouze tak, že uzávěr nebo víčko vyrobené z plastu zůstane po dobu použití výrobku k určenému účelu připevněno k nádobě. Kovový uzávěr nebo víčko s plastovým těsněním se nepovažuje za vyrobené z plastu.“.

CELEX 32019L0904

14. Nad označení § 9 se vkládá nadpis „**Vratné zálohované obaly**“.

15. Nadpis § 9 se zrušuje.

16. V § 9 odstavec 1 zní:

„(1) Vratným zálohovaným obalem se pro účely tohoto zákona rozumí vratný obal, u něhož je jako součást opatření podle § 8 účtována zvláštní peněžní částka, která je přímo vázána k vratnému obalu užitému k prodeji výrobku a jejíž vrácení kupujícímu je při prodeji výrobku zaručeno po vrácení tohoto obalu nebo odpadu z tohoto obalu, jde-li o vratný zálohovaný jednorázový obal (dále jen „záloha“).“.

17. V § 9 odst. 4 a 5 se slova „vratné zálohované obaly“ nahrazují slovy „obaly nebo odpady z těchto obalů, jde-li o vratné zálohované jednorázové obaly,“.

18. V § 9 odst. 6 se za slova „výkupu vratného zálohovaného obalu“ vkládají slova „nebo odpadu z vratného zálohovaného jednorázového obalu“ a za slova „zálohovaných obalů“ se vkládají slova „nebo odpadů z těchto obalů, jde-li o vratné zálohované jednorázové obaly,“.

19. V § 9 odst. 7 se slova „odebírat zpět“ nahrazují slovy „nebo odpad z tohoto obalu, jde-li o vratný zálohovaný jednorázový obal, vykupovat“.

20. Za § 9 se vkládá nový § 9a, který zní:

„§ 9a

(1) Spotřebitel je oprávněn předat odpad z vybraného vratného zálohovaného jednorázového obalu na sběrné místo do provozovny osoby, která dané vybrané vratné zálohované jednorázové obaly uvádí na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli.

(2) Osoba podle odstavce 1 není původcem odpadu ve vztahu k převzatým odpadům z vybraných vratných zálohovaných jednorázových obalů a její provozovna nemusí být zařízením určeným pro nakládání s odpady.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy vybraných vratných zálohovaných jednorázových obalů podle odstavce 1.“

21. V § 10 odst. 1 se na konci textu věty druhé doplňují slova „, za podmínek stanovených v odstavcích 2 a 4“.
22. V § 10 odst. 1 větě třetí se slova „zejména“ a „, zejména“ zrušují.
23. V § 10 odstavec 5 zní:

„(5) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna dosáhnout v každém kalendářním roce minimální úrovně zpětného odběru odpadu z těchto obalů, a to

a) od 1. ledna 2025 minimálně ve výši 77 % hmotnosti těchto obalů, které uvedla v daném kalendářním roce na trh nebo do oběhu, a

b) od 1. ledna 2029 minimálně ve výši 90 % hmotnosti těchto obalů, které uvedla v daném kalendářním roce na trh nebo do oběhu.“

CELEX 32019L0904

24. Za § 10 se vkládá nový § 10a, který včetně nadpisu zní:

„§ 10a

Úhrada nákladů na úklid odpadu z obalů

(1) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna hradit na základě písemné smlouvy obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z těchto jednorázových plastových obalů, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu.

(2) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly podle odstavce 1 je povinna smluvně zajistit takový počet obcí, aby podíl smluvně zajištěných obcí, kterým budou náklady na úklid odpadu hrazeny, činil minimálně 90 % z celkového počtu obcí v České republice, a aby podíl obyvatel žijících v těchto obcích činil minimálně 90 % z celkového počtu obyvatel České republiky.

(3) Náklady na úklid odpadu musí osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly podle odstavce 1 hradit v takové výši, aby odrážely reálné náklady na úklid odpadu a nebyly

stanoveny v nepřiměřené výši. Způsob výpočtu nákladů tato osoba zveřejní na svých internetových stránkách.“.

CELEX 32019L0904

25. § 11 včetně nadpisu zní:

„§ 11

Osvětová činnost

(1) Osoby uvádějící na trh nebo do oběhu obaly prodejem spotřebiteli jsou povinny informovat spotřebitele o

a) způsobu zajištění zpětného odběru podle § 10 odst. 1,

b) možnostech předcházení vzniku odpadu z obalů,

c) úloze spotřebitelů při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů a

d) negativních dopadech zbavování se odpadu z obalů mimo místa určená k jeho odkládání na životní prostředí.

(2) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna informovat spotřebitele o skutečnostech uvedených v § 9 odst. 2 zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí obdobně.

(3) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna působit na změnu chování spotřebitele za účelem snížení spotřeby těchto obalů.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví minimální rozsah a způsob

a) informování spotřebitele podle odstavců 1 a 2 a

b) působení na změnu chování spotřebitele podle odstavce 3.“.

CELEX 32018L0851

CELEX 32019L0904

26. Za § 12 se vkládá nový § 12a, který včetně nadpisu zní:

„§ 12a

Povinný obsah recyklovaných plastů v obalu

(1) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu zajistí, aby

a) od 1. ledna 2025 každý jednorázový plastový obal uvedený v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, který se vyrábí z polyethyltereftalátu jakožto hlavní složky a který uvádí na trh nebo do oběhu, obsahoval alespoň 25 % recyklovaných plastů a

b) od 1. ledna 2030 každý jednorázový plastový obal uvedený v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, který uvádí na trh nebo do oběhu, obsahoval alespoň 30 %

recyklovaných plastů.

(2) V případě osob uvádějících na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, které plní své povinnosti podle § 10 až 12a způsobem podle § 13 odst. 1 písm. c), se obsažený podíl recyklovaných plastů podle odstavce 1 vypočítá jako průměr za příslušnou autorizovanou obalovou společnost pro všechny dané obaly uvedené na trh nebo do oběhu za daný kalendářní rok těmito osobami.

(3) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly podle odstavce 1, na kterou se vztahuje povinnost podat návrh na zápis podle § 14 odst. 1, je povinna Ministerstvu životního prostředí ohlašovat množství recyklovaných plastů, které použila v těchto obalech, a to předložením dokumentů dokládajících obsah recyklovaných plastů v těchto obalech jí uvedených na trh nebo do oběhu za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku. Ohlášení se činí prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí nebo datové schránky Ministerstva životního prostředí určené k plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů.“.

CELEX 32019L0904

27. V § 13 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „a 12“ nahrazují slovy „až 12a“.
28. V § 13 odst. 1 písm. a) se slovo „nebo“ zrušuje.
29. V § 13 odst. 1 písm. b) se za slova „výslovně stanoví“ vkládají slova „; to neplatí, pokud jde o povinnost podle § 12a“.
30. V § 13 odst. 1 písm. c) se slova „povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů podle tohoto zákona“ nahrazují slovy „povinností stanovených v § 10 až 12a“.
31. V § 13a odst. 1 se slova „na základě písemné smlouvy“ zrušují.
32. V § 13a se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které včetně poznámky pod čarou č. 36 znějí:

„(2) Podnikatel, který prostřednictvím použití prostředků komunikace na dálku³⁶⁾ prodává přímo spotřebitelům nebo jiným konečným uživatelům do České republiky z jiného státu, kde je usazen, jednorázové plastové obaly nebo obalové prostředky uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, je povinen určit si za účelem plnění povinností stanovených tímto zákonem pověřeného zástupce.

(3) Osoba usazená v České republice, která dodává jednorázové plastové obaly nebo obalové prostředky uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu prostřednictvím prostředků komunikace na dálku³⁶⁾ přímo spotřebitelům nebo jiným konečným uživatelům do jiného členského státu, je povinna v souladu s právními předpisy tohoto členského státu určit si svého pověřeného zástupce za účelem plnění povinností vyplývajících z právních předpisů tohoto členského státu ve vztahu k těmto jednorázovým plastovým obalům nebo obalovým prostředkům.

³⁶⁾ § 1820 zákona č. 89/2012 Sb.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 4 a 5.

CELEX 32019L0904

33. V § 13a se na začátek odstavce 4 vkládá věta „Pověřeného zástupce lze určit pouze na základě písemné smlouvy.“.
34. V § 13a odst. 4 větě poslední se za slovo „zástupcem“ vkládají slova „podle odstavce 1 nebo 2“.
35. V § 13a odst. 5 se za slovo „zástupce“ vkládají slova „podle odstavce 1 nebo 2“.
36. V § 14 odstavec 1 zní:
- „(1) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly a která je nositelem některé povinnosti stanovené v § 10 až 12 nebo v § 12a odst. 1, je povinna podat návrh na zápis do Seznamu osob (dále jen „Seznam“) v rozsahu podle odstavce 5.“.
37. V § 14 odst. 5 písm. e) se slova „informování spotřebitelů podle § 10 odst. 5“ nahrazují slovy „zajišťování osvětové činnosti podle § 11“.
38. V § 14 odst. 12 písm. b) se slova „a 12“ nahrazují slovy „až 12 a § 12a odst. 1“.
39. Za § 15a se vkládá nový § 15b, který včetně nadpisu zní:

„§ 15b

Zvláštní ustanovení o obalových prostředcích

(1) Pro osobu uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obalové prostředky uvedené v části D přílohy č. 4 k tomuto zákonu platí ve vztahu k těmto obalovým prostředkům obdobně práva a povinnosti osoby uvádějící na trh nebo do oběhu obaly stanovené v § 10 až 13.

(2) Pro osobu uvádějící na trh nebo do oběhu obalové prostředky podle odstavce 1 platí ve vztahu k těmto obalovým prostředkům obdobně povinnosti stanovené v § 15 odst. 1; tyto povinnosti neplatí pro osobu, která má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění pro všechny obalové prostředky, jež uvádí na trh nebo do oběhu. Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obalové prostředky podle odstavce 1 vede průběžnou evidenci podle § 15 odst. 1 písm. a) tak, že vede pouze evidenci množství obalových prostředků uvedených na trh nebo do oběhu.

(3) Pro účely hlav III až VII tohoto zákona, s výjimkou § 23, se na obalové prostředky podle odstavce 1 hledí jako na obaly.“.

CELEX 32019L0904

40. V § 16 větě poslední se slova „povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů“ nahrazují slovy „povinností stanovených v § 10 až 12a“.
41. V § 17 odst. 3 se na konci písmene d) tečka nahrazuje slovem „, a“ a doplňuje se bod 8, který zní:
- „8. návrh metodiky výpočtu nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu podle § 21 odst. 3, a“.

42. V § 17 se na konci odstavce 3 doplňuje písmeno e), které zní:

„e) vzory smluv o

1. sdruženém plnění,
2. spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí; to neplatí, pokud žadatel hodlá zajišťovat sdružené plnění pouze pro průmyslové obaly, a
3. úhradě nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů podle § 21 odst. 1 písm. d), pokud hodlá zajišťovat sdružené plnění pro tyto obaly; to neplatí, pokud jsou ujednání o úhradě těchto nákladů zahrnuta ve smlouvě podle bodu 2.“

43. V § 17 odst. 7 písm. f) se slova „informování spotřebitelů o jejich úloze při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů“ nahrazují slovy „osvětové činnosti podle § 11“.

44. V § 21 odst. 1 písmena d) a e) znějí:

„d) uzavřít s každou obcí, která o uzavření projeví zájem, za podmínek obdobných jako s ostatními obcemi, smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí³⁵⁾ a smlouvu o úhradě nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů podle odstavce 1 písm. k) bodu 3, pokud zajišťuje sdružené plnění pro tyto obaly a ujednání o úhradě těchto nákladů není součástí smlouvy o spolupráci při zajištění zpětného odběru; za uzavření smlouvy nesmí autorizovaná společnost požadovat žádnou formu úhrady,

e) zajišťovat sdružené plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, se kterými uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem a v rozhodnutí o autorizaci,“.

45. V § 21 odst. 1 se za písmeno g) vkládá nové písmeno h), které zní:

„h) dosahovat stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z obalů uvedených v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, na něž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění, podle § 10 odst. 5,“.

Dosavadní písmena h) až o) se označují jako písmena i) až p).

CELEX 32019L0904

46. V § 21 odst. 1 písmeno i) zní:

„i) zjišťovat výši průměrných nákladů obcí pro různé velikostní skupiny obcí na

1. provoz systému zpětného odběru odpadů z obalů a
2. úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu; při působení více autorizovaných společností na území České republiky zjišťuje tyto náklady jedna autorizovaná společnost určená způsobem podle § 21c odst. 3,“.

47. V § 21 odst. 1 písmeno k) zní:

„k) zajistit, aby výše peněžních příspěvků hrazených osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu za účelem zajištění sdruženého plnění pokrývala

1. náklady na zpětný odběr obalů a odpadů z obalů, jejich následnou přepravu a zpracování,
2. náklady na dosažení požadovaného rozsahu recyklace a celkového využití odpadu z obalů podle rozhodnutí o autorizaci, se zohledněním ekonomické hodnoty materiálů získaných z odpadů z obalů a z nevyplacených záloh podle § 9 odst. 1,
3. náklady vynaložené obcemi na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu,
4. náklady na osvětovou činnost podle § 11,
5. náklady na vedení evidencí podle § 23 odst. 1,
6. náklady na tvorbu rezervy podle § 21a a
7. běžné administrativní náklady nutné k zajištění činnosti autorizované společnosti,“.

CELEX 32018L0851

CELEX 32019L0904

48. V § 21 odst. 1 písm. m) se slova „poskytování služeb nakládání s odpady nákladově účinným“ nahrazují slovy „plnění těchto povinností hospodárným“ a slovo „tyto“ se zrušuje.

49. V § 21 se za odstavce 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Autorizovaná společnost zajišťující sdružené plnění povinnosti podle § 10a je povinna mít do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci smluvně zajištěn minimálně takový počet obcí, aby podíl smluvně zajištěných obcí, kterým budou náklady hrazeny, činil 90 % z celkového počtu obcí v České republice a aby podíl obyvatel žijících v těchto obcích činil 90 % z celkového počtu obyvatel České republiky.

(3) Metodiku výpočtu nákladů na úklid odpadu podle odstavce 1 písm. k) bodu 3 musí autorizovaná společnost vypracovat na základě průměrných nákladů zjišťovaných podle odstavce 1 písm. i) bodu 2 tak, aby odrážela reálné náklady na úklid odpadu a tyto náklady nebyly stanoveny v nepřiměřené výši. Tuto metodiku autorizovaná společnost zveřejní na svých internetových stránkách.“.

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 4 až 6.

CELEX 32019L0904

50. V § 21 odst. 4 se text „l)“ nahrazuje textem „m)“.

51. V § 21 odstavec 6 zní:

„(6) V případě, že autorizovaná společnost zajišťuje sdružené plnění výhradně pro

a) vratné zálohované obaly, nevztahují se na ni povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. f) a g), § 10 odst. 2 a 3 a v § 21b, nebo

b) průmyslové obaly, nevztahují se na ni povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. d), i) a j), odstavci 1 písm. k) bodech 1 a 3 a v § 21b a 21c.“.

52. V § 21c odstavec 2 zní:

„(2) Autorizované společnosti jsou povinny v rámci koordinace jednat za účelem dosažení shody na objemu peněžních prostředků

- a) poskytovaných provozovatelům zařízení na dotřídění odpadů, a to pro každý obalový materiál uvedený v příloze č. 3 k tomuto zákonu zvlášť; po dosažení shody na objemu peněžních prostředků poskytovaných provozovatelům zařízení na dotřídění odpadů pro každý obalový materiál jsou jednotlivé autorizované společnosti povinny přispívat na objem peněžních prostředků podle svého tržního podílu stanoveného pro příslušný obalový materiál podle § 21b odst. 1 a
- b) vynaložených na zajištění povinného obsahu recyklovaných plastů v obalech podle § 12a v rámci sdruženého plnění.“.
- 53.** V § 21c odst. 3 větě první se slova „nákladů obcí na provoz systému sběru odpadů z obalů podle § 21 odst. 1 písm. h)“ nahrazují slovy „průměrných nákladů obcí podle § 21 odst. 1 písm. i)“.
- 54.** V § 21c odst. 6 písm. b) se slova „zpětného odběru a využití odpadů z obalů“ nahrazují slovy „plnění povinností“ a slova „a 12“ se nahrazují slovy „až 12a“.
- 55.** V § 23 odst. 1 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:
- „d) evidenci množství jednorázových plastových obalových prostředků uvedených v části D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, které byly uvedeny na trh a k nimž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění,“.
- Dosavadní písmena d) a e) se označují jako písmena e) a f).
- 56.** V § 23 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno g), které zní:
- „g) evidenci množství recyklovaných plastů použitých osobami uvádějícími na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly podle § 12a odst. 1 v těchto obalech, k nimž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění.“.
- 57.** V § 24 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno d), které zní:
- „d) zakázat autorizované společnosti zajišťovat sdružené plnění, pokud nesplní povinnost stanovenou v § 21 odst. 1 písm. f) nebo g) nebo v § 21b odst. 6; odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.“.
- 58.** V § 27 odst. 1 se věta první nahrazuje větou „Účastníky řízení podle § 17 jsou žadatelé, kteří žádají o vydání rozhodnutí o autorizaci ve vztahu k těm druhům obalů, na které se má vztahovat rozhodnutí o autorizaci, a autorizované společnosti zajišťující sdružené plnění ve vztahu k těmto druhům obalů.“.
- 59.** V § 27 odstavec 2 zní:
- „(2) Účastníky řízení podle § 25 jsou autorizované společnosti zajišťující sdružené plnění ve vztahu k těm druhům obalů, na které se rozhodnutí o změně autorizace má vztahovat.“.
- 60.** V § 32 se na konci textu písmene h) doplňují slova „nebo zákaz zajišťovat sdružené plnění podle § 24 odst. 2 písm. d)“.

61. V § 35, § 36 písm. d) a v § 37 až 39 se slova „za jejich porušení“ zrušují.

62. § 40 včetně nadpisu zní:

„§ 40

Česká inspekce životního prostředí

(1) Česká inspekce životního prostředí²⁸⁾ kontroluje plnění

a) povinnosti zpětného odběru, s výjimkou povinnosti zpětného odběru uvedeného v § 36 písm. b), a povinnosti využití odpadu z obalů,

b) osvětové činnosti,

c) povinností podle § 10a, § 13 odst. 2, § 13a, § 23a odst. 5 a § 28a a

d) dalších povinností souvisejících s povinnostmi podle písmen a) až c).

(2) Při zjištění porušení povinností podle odstavce 1 ukládá Česká inspekce životního prostředí opatření podle zákona o dozoru nad trhem s výrobky a správní tresty a může uložit ochranné opatření podle § 43.“

63. V § 44 odst. 2 se za písmeno g) vkládají nová písmena h) až j), která znějí:

„h) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, nedosáhne stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z těchto obalů podle § 10 odst. 5,

i) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu neuhradí obci náklady podle § 10a odst. 1 nebo nesplní některou z povinností podle § 10a odst. 2 nebo 3,

j) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly neprovádí osvětovou činnost podle § 11 odst. 1 až 3,“.

Dosavadní písmena h) až n) se označují jako písmena k) až q).

CELEX 32019L0904

64. V § 44 odst. 2 se za písmeno k) vkládá nové písmeno l), které zní:

„l) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu nezajistí povinný obsah recyklovaných plastů v obalu podle § 12a odst. 1 nebo neohlásí množství recyklovaných plastů, které použila v obalech podle § 12a odst. 3,“.

Dosavadní písmena l) až q) se označují jako písmena m) až r).

CELEX 32019L0904

65. V § 44 odst. 2 se za písmeno m) vkládá nové písmeno n), které zní:

„n) v rozporu s § 13a odst. 2 nebo 3 si neurčí pověřeného zástupce nebo si ho určí v rozporu s § 13a odst. 4 nebo 5,“.

Dosavadní písmena n) až r) se označují jako písmena o) až s).

CELEX 32019L0904

66. V § 44 odst. 3 písmeno k) zní:

„k) nezajišťuje sdružené plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, se kterými uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem a v rozhodnutí o autorizaci podle § 21 odst. 1 písm. e),“.

67. V § 44 odst. 3 se za písmeno l) vkládá nové písmeno m), které zní:

„m) nedosáhne stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z obalů podle § 21 odst. 1 písm. h),“.

Dosavadní písmena m) až z) se označují jako písmena n) až aa).

CELEX 32019L0904

68. V § 44 odst. 3 písm. n) se slova „náklady obcí na zpětný odběr odpadů z obalů“ nahrazují slovy „výši průměrných nákladů obcí pro různé velikostní skupiny obcí“, text „h)“ se nahrazuje textem „i)“ a text „i) se nahrazuje textem „j)“.

69. V § 44 odst. 3 písm. o) se text „j) nahrazuje textem „k)“.

70. V § 44 odst. 3 písm. p) se text „k)“ nahrazuje textem „l)“.

71. V § 44 odst. 3 písm. q) se text „l)“ nahrazuje textem „m)“.

72. V § 44 odst. 3 písm. r) se text „m)“ nahrazuje textem „n)“.

73. V § 44 odst. 3 písm. s) se text „n)“ nahrazuje textem „o)“.

74. V § 44 odst. 3 písm. t) se text „o)“ nahrazuje textem „p)“.

75. V § 44 odst. 3 se za písmeno t) vkládá nové písmeno u), které zní:

„u) nevypracuje metodiku způsobem podle § 21 odst. 3 nebo ji nezveřejní na svých internetových stránkách,“.

Dosavadní písmena u) až aa) se označují jako písmena v) až bb).

CELEX 32019L0904

76. V § 44 odst. 3 písm. v) se text „2,“ nahrazuje slovy „4, nebo“.

77. V § 44 odst. 3 písm. w) se text „3,“ nahrazuje textem „5.“.

78. V § 44 odst. 3 se písmena x) až bb) zrušují.

79. V § 44 odstavec 4 zní:

„(4) Autorizovaná společnost se dále dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní některou z povinností týkajících se rezervy podle § 21a,
- b) nesplní některou z povinností týkajících se vyrovnání nákladů podle § 21b,
- c) v souvislosti s koordinací podle § 21c
 - 1. se nezapojí do koordinace nebo nedodrží dohodnutý postup potvrzený smlouvou podle § 21c odst. 1,
 - 2. jako pověřená autorizovaná společnost nezašle zjištěné údaje o výši nákladů Ministerstvu životního prostředí podle § 21c odst. 3,
 - 3. neoznámí ostatním autorizovaným společnostem nebo Ministerstvu životního prostředí záměr změnit způsob ekomodulace a provede jeho změnu bez shody s nimi podle § 21c odst. 5, nebo
 - 4. se neřídí rozhodnutím vydaným podle § 21c odst. 7,
- d) nevede stanoveným způsobem a ve stanoveném rozsahu evidence podle § 23 odst. 1 nebo neohlásí údaje z těchto evidencí Ministerstvu životního prostředí podle § 23 odst. 2, nebo
- e) poruší některou z povinností týkajících se ověřování údajů auditorem podle § 23a.“.

80. § 45 zní:

„§ 45

(1) Za přestupek podle § 44 lze uložit pokutu

- a) do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 6,
- b) do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a), c) až f), j), o) nebo p), odstavce 3 písm. t) anebo podle odstavce 5,
- c) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. i), m), q) nebo r) anebo podle odstavce 3 písm. p), r) nebo s),
- d) do 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. n), nebo
- e) do 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, odstavce 2 písm. b), g), k), l) nebo s), odstavce 3 písm. a) až l), n), o), q) nebo u) až w) anebo podle odstavce 4.

(2) Za přestupek právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby podle § 44 odst. 2 písm. h) nebo § 44 odst. 3 písm. m) lze uložit pokutu až do výše, která se stanoví jako součin čísla označujícího počet procent chybějících k dosažení stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadů z obalů a částky 1 000 000 Kč.“.

- 81.** V § 46 odst. 1 větě první se slova „nebo h) nebo § 44 odst. 4“ nahrazují slovy „až l)“.
- 82.** V § 46 odst. 1 větě poslední se slova „5 a § 12“ nahrazují slovy „§ 10a až 12“.
- 83.** V § 50 odst. 2 se za slova „vydá vyhlášku podle“ vkládá text „§ 9a odst. 3, § 11 odst. 4,“.
- 84.** V příloze č. 2 části A bodu 3 písm. b) se slovo „jednocestný“ nahrazuje slovem „jednorázový“.
- 85.** Příloha č. 4 zní:

Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, na které se vztahují opatření k omezení jejich dopadu na životní prostředí

Část A

Jednorázové plastové obaly, ke kterým se vztahuje požadavek připevněného uzávěru nebo víčka

Nádoby na nápoje o objemu až 3 litry, tj. nádoby, které se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve, včetně jejich uzávěrů a víček, a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou

- a) skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, a
- b) nádob na nápoje určených a používaných na potraviny pro zvláštní lékařské účely podle čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalné formě.

Část B

Jednorázové plastové obaly, ke kterým se vztahují požadavky na minimální úroveň zpětného odběru a obsah recyklovatelného plastu

Nápojové lahve o objemu až 3 litry, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou

- a) skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, a
- b) nápojových lahví určených a používaných na potraviny pro zvláštní lékařské účely podle čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalné formě.

Část C

Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, ke kterým se vztahují požadavky na úhradu nákladů na úklid odpadu, osvětovou činnost a na určení pověřeného zástupce

1. Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy.
2. Nádoby na nápoje o objemu až 3 litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve, včetně jejich uzávěrů a víček, a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, včetně jejich uzávěrů a víček.
3. Plastové odnosné tašky.

Část D

Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, ke kterým se vztahují požadavky na úhradu nákladů na úklid odpadu, osvětovou činnost, na určení pověřeného zástupce a požadavky podle § 15b

1. Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček.
2. Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmutí potravin, které jsou

- a) určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,
- b) obvykle spotřebovávány z této nádoby a
- c) připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny.“.

CELEX 32019L0904

Čl. IV

Přechodná ustanovení

1. Bylo-li autorizované společnosti vydáno rozhodnutí o autorizaci před 4. červencem 2018, přizpůsobí svou činnost tak, aby splňovala požadavky vyplývající ze zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději do 31. prosince 2022.
2. Ustanovení § 23 odst. 1 písm. d) zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije při ohlašování údajů z evidencí autorizované společnosti za rok 2022. Ustanovení § 23 odst. 1 písm. g) zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije při ohlašování údajů z evidencí autorizované společnosti za rok 2023.
3. Žadatel o autorizaci podle § 17 zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, o jehož žádosti nebylo pravomocně rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je povinen do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona doplnit žádost tak, aby splňovala požadavky stanovené v § 17 odst. 3 zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Povinnost podle § 10a zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije pro osoby uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu ode dne 1. ledna 2023. Autorizovaná společnost, které bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci po dni 4. července 2018, přizpůsobí svou činnost do 30. června 2024 tak, aby mohla zajišťovat plnění této povinnosti v rámci sdruženého plnění.
5. Ustanovení § 12a odst. 3 zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije při ohlašování množství recyklovaných plastů použitých v jednorázových plastových obalech uvedených v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu za rok 2023.

CELEX 32019L0904

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci

Čl. V

Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 321/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 120/2008 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákona č. 138/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 180/2016 Sb., zákona

č. 243/2016 Sb., zákona č. 26/2017 Sb., zákona č. 65/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 302/2017 Sb., zákona č. 238/2020 Sb. a zákona č. .../2021 Sb., se mění takto:

1. V § 3 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena o) a p), která znějí:

„o) kontroluje, zda vybrané plastové výrobky splňují požadavky zákona upravujícího omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí a

p) kontroluje, zda obaly, které přicházejí do přímého styku s potravinami, splňují požadavky zákona upravujícího obaly.“.

2. V § 5 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena l) a m), která znějí:

„l) uloží povinnost podle § 34 zákona upravujícího omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, nebo

m) uloží povinnost podle § 37 zákona upravujícího obaly.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o výrobcích s ukončenou životností

Čl. VI

V § 3 odst. 2 písm. q) zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností, se za slova „za účelem zajištění“ vkládá slovo „kolektivního“ a slova „zpětného odběru, zpracování a využití nebo odstranění výrobků s ukončenou životností“ se zrušují.

ČÁST ŠESTÁ

OZNÁMENÍ TECHNICKÉHO PŘEDPISU

Čl. VII

Tento zákon byl oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

Čl. VIII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2021, s výjimkou ustanovení

- a) čl. III bodu 32, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024, a
- b) čl. III bodu 13, které nabývá účinnosti dnem 1. července 2024.

CELEX 32019L0904

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBEČNÁ ČÁST

A) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaný zákon stanovuje práva a povinnosti pro celou řadu vybraných plastových výrobků, a to především jednorázových plastových výrobků, které nejsou vyrobeny, navrženy či uváděny na trh tak, aby mohly být během svého životního cyklu vícekrát využity nebo mohly projít několika cykly tím, že budou vráceny výrobcí k opětovnému naplnění, nebo opětovně použity ke stejnému účelu, ke kterému byly určeny. Plastovými výrobky, pro které navrhovaný zákon stanovuje nová pravidla k omezení jejich dopadu na životní prostředí, jsou obalové plastové výrobky (nádoby na potraviny, nápojové kelímky apod.).

Práva a povinnosti podnikajících fyzických osob a právnických osob při nakládání s obaly, zpětném odběru a využití odpadu z obalů upravuje platný zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů. Nakládáním s obaly se rozumí výroba obalů, uvádění obalů na trh nebo do oběhu a rovněž použití, úprava a opakované použití obalů. Dále zákon o obalech upravuje působnost správních orgánů, registrační a evidenční poplatky, ochranná opatření, opatření k nápravě a přestupky. Co se týče nakládání s odpady z obalů, použije se zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon o obalech nestanoví jinak. Zákon o obalech je tedy zvláštním právním předpisem ve vztahu k zákonu o odpadech.

V době přípravy navrhovaného zákona procházelo legislativním procesem (konkrétně projednáváním v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky) několik návrhů zákonů majících za cíl nově upravit pravidla v zásadě celého odpadového hospodářství v České republice (návrhy nového zákona o odpadech, nového zákona o výrobcích s ukončenou životností, změnového zákona a novely zákona o obalech). Ministerstvo životního prostředí proto zvažovalo různé varianty stanovení pravidel regulujících vybrané plastové výrobky (např. zapracování právních norem do návrhu zákona o výrobcích s ukončenou životností) a nakonec zvolilo formu samostatného zákona, doplněného v jedné části o novelu zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů. Tento navrhovaný zákon byl následně při předložení do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky rozdělen podle připomínky obsažené ve stanovisku předsedkyně Legislativní rady vlády na dva samostatné zákony, návrh zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí a návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.

Podrobnější popis a zhodnocení současného stavu je součástí Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA) ve vztahu k jednotlivým hodnoceným oblastem.

Platná právní úprava, jež je obsažena v zákoně o obalech, nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace. Oblast nakládání s obaly a odpady z obalů je jednou z oblastí technické ochrany životního prostředí a vzhledem ke svému charakteru nikterak nezasahuje do principů zákazu diskriminace a rovnosti mužů a žen.

B) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Cílem předkládaného návrhu zákona je transpozice ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí (dále také „směrnice 2019/904“) do českého právního řádu. Navrhovaný zákon především upravuje příslušná práva a povinnosti osob uvádějících obaly nebo obalové prostředky na trh nebo do oběhu tak, aby došlo k naplnění cílů směrnice, a vztahuje se na celou řadu plastových výrobků.

Návrh směrnice předložila Evropská komise (dále jen „Komise“) již v květnu 2018 za účelem omezení plastového odpadu v mořích a oceánech, který ohrožuje ekosystémy, biodiverzitu a lidské zdraví. Předložení návrhu směrnice bylo taktéž dalším krokem k podpoře cirkulární ekonomiky po směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/720 ze dne 29. dubna 2015, kterou se mění směrnice 94/62/ES, pokud jde o omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek, a těsně předcházelo přijetí tzv. balíčku k oběhovému hospodářství EU¹⁾. Směrnice 2019/904 je také součástí takzvané „European Strategy for Plastics in a Circular Economy“ (Evropské strategie pro plasty v oběhovém hospodářství)²⁾, jejímž cílem je mj. chránit životní prostředí před znečištěním plastovým odpadem.

Podle rozborů plastového odpadu nalezeného v mořích a na plážích přímořských členských států EU Komise navrhla regulaci zaměřenou na nejčastěji se vyskytující odpad z plastových výrobků. Ten se v mořích a oceánech hromadí a plastová rezidua byla nalezena v mnoha druzích mořských živočichů – želvách, tuleních, velrybách, ptácích, rybách či koryších. Tím pádem se tato rezidua dostávají i do potravního řetězce. Kromě poškozování životního prostředí a ohrožování zdraví lidí toxickými látkami má plastový odpad negativní dopady také na turismus, rybářství a lodní dopravu. Podle Komise je plast užitečným a ekonomicky hodnotným materiálem, musí být však hospodárněji využíván a více recyklován.

Navrhovaný zákon v souladu s čl. 6 a 7 směrnice 2019/904 stanovuje určité požadavky na samotné plastové výrobky:

- plastové nádoby na nápoje o objemu až tři litry, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, mohou být uváděny na trh pouze tak, že uzávěry a víčka zůstanou během fáze určeného použití výrobku připevněny k nádobě,
- nápojové lahve o objemu až tři litry, které se vyrábějí z polyethylentereftalátu jakožto hlavní složky (PET lahve), obsahovaly od r. 2025 alespoň 25 % recyklovaných plastů, a všechny plastové nápojové lahve o objemu až tři litry od r. 2030 obsahovaly alespoň 30 % recyklovaných plastů; v případě osob plnících povinnost v rámci

¹⁾ Tzv. balíček k oběhovému hospodářství EU tvoří zejména čtyři směrnice EU: směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/849 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů, směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

²⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství“ [COM (2018) 28 final]

sduženého plnění prostřednictvím autorizované obalové společnosti se obsažený podíl recyklovaných plastů vypočítá jako průměr za příslušnou autorizovanou obalovou společnost pro všechny dané obaly uvedené na trh nebo do oběhu za daný kalendářní rok těmito osobami,

Návrh zákona dále v souladu s čl. 8 směrnice 2019/904 požaduje, aby byly zavedeny systémy rozšířené odpovědnosti výrobce pro určité druhy vybraných plastových výrobků. Pro obalové výrobky tyto systémy již zavedeny jsou dle zákona o obalech (možnost sduženého plnění prostřednictvím autorizované obalové společnosti). Vzhledem k charakteru povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobce je v praxi problematické tyto povinnosti plnit individuálně (hradit obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z daných vybraných plastových výrobků, jehož se koneční uživatelé protiprávně zbavují mimo místa určená k jeho odkládání či náklady na soustřeďování odpadu v rámci obecního systému odpadového hospodářství a přepravu a zpracování).

Není-li osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu usazená v České republice, je dle současného znění zákona o obalech oprávněna si za účelem plnění povinností stanovených tímto zákonem určit pověřeného zástupce na základě písemné smlouvy; pokud ovšem prodává přímo konečným uživatelům do České republiky z jiného státu, kde je usazena, určité obaly nebo obalové prostředky, určí si pověřeného zástupce povinně. Totéž platí i pro osobu usazenou v České republice dodávající tyto obaly nebo obalové prostředky prostřednictvím prostředků komunikace na dálku přímo konečným uživatelům v jiném členském státě.

Na čl. 8 směrnice 2019/904 stanovující mj., že výrobce musí pokrývat náklady na osvětová opatření podle čl. 10, navazuje čl. 10 stanovující samotná osvětová opatření. Návrh zákona dle něho stanovuje, že výrobce určených plastových výrobků (např. nádob na potraviny a nápoje, nápojových kelímků) je povinen v rámci osvětové činnosti informovat konečné uživatele především o dostupnosti opětovně použitelných alternativ a systémech opětovného použití vybraných plastových výrobků, o vhodných způsobech nakládání s odpady z vybraných plastových výrobků, negativních dopadech protiprávního zbavování se odpadu z vybraných plastových výrobků mimo místa určená k jeho odkládání na životní prostředí, zejména na mořské prostředí, a dopadu nevhodných způsobů zbavování se odpadu z vybraných plastových výrobků na kanalizační síť.

Čl. 4 směrnice 2019/904 vyžaduje přijetí opatření ke snížení spotřeby nápojových kelímků a nádob na potraviny k okamžité spotřebě; za tímto účelem bude osvětová činnost zaměřena zvláště na tyto specifické obaly (resp. obalové prostředky). Ke snížení spotřeby bude sloužit uložení povinností podle zákona o obalech již k obalovému prostředku a tzv. ekomodulace, nástroj obsažený již v předchozí novele zákona o obalech.

Čl. 9 směrnice 2019/904 stanovuje cíle pro zajištění tříděného sběru plastových nápojových lahví o objemu až tři litry za účelem recyklace. Povinnost dosáhnout od 1. ledna 2025 minimálně 77 % hmotnosti těchto obalů a od 1. ledna 2029 minimálně 90 % hmotnosti těchto obalů uvedených v daném kalendářním roce na trh nebo do oběhu je uložena osobám uvádějícím tyto obaly na trh nebo do oběhu, obdobně jako cíle pro využití odpadu z obalů v platném zákoně o obalech.

Navrhovaný zákon také stanovuje evidenční a ohlašovací povinnosti za účelem splnění povinností každoročního reportingu Komisi podle č. 13 odst. 1 směrnice 2019/904.

Předkládaná právní úprava vzhledem ke svému charakteru nemá žádné dopady z hlediska zákazu diskriminace a rovnosti mužů a žen.

C) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Nízká výrobní cena plastů a vysoká variabilita jejich použití znamená, že je tento materiál přítomný v životě každého člověka. Plasty hrají v rámci hospodářství užitečnou úlohu a jsou využitelné v mnoha odvětvích, stále častěji ovšem nejsou určeny k opětovnému použití nebo po jejich použití k nákladově efektivní recyklaci. Plastové výrobky v současné podobě často nenaplňují principy cirkulární ekonomiky a koneční uživatelé se jich zbavují mnohdy nevhodnými způsoby. Negativní environmentální, zdravotní a ekonomické dopady některých plastových výrobků vyžadují přijetí specifické právní úpravy, která by tyto dopady účinně omezila.

Navrhovaný zákon prosazuje principy oběhového hospodářství, které před výrobky na jedno použití upřednostňuje opětovně použitelné výrobky a cílí na omezení množství vzniklých odpadů. Předcházení vzniku odpadu stojí na vrcholu hierarchie způsobů nakládání s odpady zakotvené v návrhu nového zákona o odpadech.

Znečišťování moří a oceánů plastovým odpadem má přeshraniční povahu a je rostoucím celosvětovým problémem. Je důležité, aby vývoz plastového odpadu z EU, včetně České republiky, nevedl k nárůstu znečištění moří a oceánů odpadem v jiných částech světa.

Transpozice směrnice 2019/904 do vnitrostátního právního řádu je povinností České republiky jako členského státu EU. Nepřijetí navrhované právní úpravy by tak vedlo k zahájení řízení o porušení unijního práva (tzv. infringementové řízení) vůči České republice ze strany Komise, což by mohlo vést až k uložení finančních sankcí pro Českou republiku.

D) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Jedná se zejména o zásady uplatňování státní moci pouze v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon (čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a ukládání povinností jen na základě zákona a v jeho mezích a při zachování základních práv a svobod (čl. 4 Listiny základních práv a svobod).

Dále se navrhovaná právní úprava dotýká práva podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost zakotveného v čl. 26 Listiny základních práv a svobod a práva na příznivé životní prostředí podle čl. 35 Listiny základních práv a svobod. Navrhovaný zákon v souladu s čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod stanovuje podmínky a omezení pro výkon určitých činností, a to právě s ohledem na ústavně garantovanou ochranu životního prostředí a zdraví lidí. Čl. 35 odst. 3 Listiny základních práv a svobod stanoví, že při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem. Navrhovanou právní úpravou je především omezována činnost podnikajících fyzických osob a právnických osob při uvádění vybraných plastových výrobků (resp. obalů či obalových prostředků) na trh nebo do oběhu a jsou jim ukládány povinnosti zajistit za stanovených podmínek požadavky na dané výrobky, osvětovou činnost, hradit náklady na úklid či shromažďování odpadu a plnit evidenční a ohlašovací povinnosti.

E) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

Cílem navrhované právní úpravy je především transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí. Navrhovaný zákon transponuje také směrnici Evropského Parlamentu

a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech, co do minimálních požadavků pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce.

Co se týče požadavků směrnice 2019/904, které je nezbytné transponovat, se jedná zejména o definice pojmů (čl. 3), snížení spotřeby (čl. 4), požadavky na výrobek (čl. 6, 7), rozšířenou odpovědnost výrobce (čl. 8), tříděný sběr (čl. 9), osvětová opatření (č. 10) a na informační systémy a podávání zpráv (čl. 13).

Směrnice 2019/904 má charakter zvláštní právní úpravy (lex specialis) ve vztahu ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech a směrnici Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic. V případě rozporu mezi těmito směrnicemi a směrnicí 2019/904 by se měla použít v rámci oblasti své působnosti tato směrnice. Tak tomu je v případě omezení uvádění výrobků na trh. Zejména pokud jde o opatření ke snížení spotřeby, požadavky na výrobky, označování výrobků a rozšířenou odpovědnost výrobce, doplňuje směrnice 2019/904 směrnici 94/62/ES, 2008/98/ES a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU.

S výše uvedenými předpisy Evropské unie je návrh zákona v souladu.

F) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s Úmluvou OSN o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 (UNCLOS), přílohou V Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování moří z lodí z roku 1973 (MARPOL) ve znění protokolu z roku 1978 a Basilejskou úmluvou o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování ze dne 22. března 1989, tedy mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Omezení znečišťování moří plastovým odpadem je důležitým krokem k dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 14 stanoveného OSN v dokumentu Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development, který vyžaduje chránit a udržitelným způsobem využívat oceány, moře a mořské zdroje za účelem udržitelného rozvoje.

G) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Oba navrhované zákony zavádí nové povinnosti, které představují zvýšení administrativní zátěže pro kontrolní orgány (Ministerstvo životního prostředí, Českou inspekci životního prostředí, Českou obchodní inspekci, Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci, krajské hygienické stanice) a dále orgánů vykonávajících věcné agendy (Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu). Administrativní zátěž a další náklady na nové kompetence orgánů státní a veřejné správy dle tohoto zákona budou implementovány v rámci stávajících personálních kapacit a nebudou vyžadovat navýšení výdajových rámců, včetně schválených mzdových prostředků a počtu míst v dotčených kapitolách.

Z pohledu podnikatelů vzniká řada regulatorních a finančních nákladů pro osoby uvádějící vybrané plastové výrobky na trh, zejm. ve spojitosti se zákazem uvádění vybraných jednorázových plastových výrobků na trh a do oběhu, povinností připevnění uzávěrů a víček vyrobených z plastu k nádobě, povinností povinného obsahu recyklátu v nápojových lahvích, povinností označování vybraných plastových výrobků a novými povinnostmi spojenými s rozšířenou odpovědností výrobce (včetně předpokládaného založení nových kolektivních systémů a rozšíření sdruženého plnění autorizovaných obalových společností). V případě autorizovaných obalových společností dále vzniknou náklady ve spojitosti s povinností intenzifikovat tříděný sběr. V širším kontextu se pak zákaz vybraných výrobků dotkne zejména prodejců potravin v občerstveních (fast foody aj.).

Uživatelé přijatých opatření se předpokládají pozitivní dopady v podobě úspor v nákladech na úklid a odstraňování odhazovaných odpadů z jednorázových plastových výrobků (litteringu) z veřejných prostranství např. pro České dráhy, správce sportovních a kulturních zařízení, správce lesů a pro vodohospodářskou infrastrukturu. Předpokládá se snížení nákladů obcí na odstraňování litteringu, zároveň budou tyto náklady obcím hrazeny výrobcí a osobami uvádějícími vybrané obaly na trh nebo do oběhu v rámci povinností spojených s rozšířenou odpovědností výrobce.

Zákon nemá přímé sociální dopady, v souvislosti s novou regulací výrobků však nelze vyloučit dopady související s hypotetickým ukončením provozu některých výrobců dotčených zákazem uvádění vybraných plastových výrobků na trh a do oběhu. Dopad na nezaměstnanost se však předpokládá minimální.

Zákon bude mít pozitivní dopady na životní prostředí skrze celkové snížení znečištění životního prostředí odpady z jednorázových plastových výrobků, snížení spotřeby jednorázových plastových výrobků a odklon od používání těchto výrobků k jiným variantám. Dojde ke snížení celkového množství plastového odpadu a množství odhozených plastových odpadků v přírodě i v lidských sídlech (litteringu). Stanovením povinného množství recyklovaného PET do nápojových lahví a zvýšením množství sběru nápojových lahví dojde k podpoře uplatnění recyklovaných plastových materiálů na trhu a zároveň podpoře oběhového využívání plastů, jakož i snížení spotřeby přírodních neobnovitelných zdrojů, resp. primární neobnovitelné suroviny pro výrobu PET (ropy).

Zákon nemá dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a k postavení a rovnosti žen a mužů ve společnosti.

Podrobné zhodnocení dopadů je obsahem Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA).

H) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

V případě části měnicí zákon o obalech se navrhovanou právní úpravou rozsah zpracovávání osobních údajů významně nemění oproti platné právní úpravě, a tím pádem se nijak nezesiluje rizikovitost pro subjekty údajů. Zpracovávání osobních údajů na základě tohoto zákona se týká pouze podnikajících fyzických osob a právnických osob.

Návrh zákona předpokládá shromažďování osobních údajů ministerstvem při žádosti o vydání oprávnění k provozování kolektivního systému, ohlašování údajů z evidence podle § 7 (množství vybraných plastových výrobků uvedených na trh) a § 21 (evidenci provozovatele kolektivního systému) prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí (ISPOP) a zpráv o ověření údajů.

Účel zpracování osobních údajů je především identifikační, evidenční a kontrolní. Údaje obsažené v žádosti o vydání oprávnění k provozování kolektivního systému slouží k vedení řízení o této žádosti a k vydání rozhodnutí. Ohlašované údaje z evidencí jsou nezbytné pro účely evidence a kontroly plnění zákonem stanovených povinností.

Doba uchování osobních údajů se bude řídit platnými ustanoveními zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a Spisovým a skartačním řádem ministerstva.

Ministerstvo se při zpracování osobních údajů řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Každý subjekt, který by zjistil nebo se domníval, že zpracování jeho osobních údajů je prováděno v rozporu s těmito právními předpisy, zejména pokud by zjistil, že jeho údaje jsou s ohledem na jejich zpracování nepřesné, bude moci požádat ministerstvo o opravu, v souladu s čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, případně o výmaz za podmínek stanovených v čl. 17.

I) Zhodnocení korupčních rizik

V rámci navrhované právní úpravy byla pouze jedna oblast vyhodnocena jako potenciálně riziková. Určité riziko je možné spatřovat v důsledku environmentálně-ekonomického nástroje tzv. ekomodulace. Zde lze předpokládat existenci určitého rizika ovlivňování provozovatelů kolektivních systémů (resp. u obalů autorizovaných obalových společností, „AOS“) při určování výrobků, které mají být v rámci ekomodulace zvýhodňovány či naopak znevýhodňovány, a to v rámci sazebníků příspěvků za služby kolektivního (resp. sdruženého) plnění. Komise by měla k této problematice v budoucnu vydat informační materiály, jakým způsobem by měla být ekomodulace v praxi realizována. Vzhledem k tomu, že směrnice o odpadech stanovuje ekomodulaci jako povinnost pro výrobce, resp. systémy rozšířené odpovědnosti výrobců, nejsou tato potenciální korupční rizika na straně státní správy, ale na straně provozovatelů kolektivních systémů (resp. AOS). Ministerstvo by v této souvislosti mělo být v pozici dozorového orgánu, s ohledem na kompetenci kontrolovat činnost provozovatelů kolektivních systémů a AOS. Celkově lze konstatovat, že prostor pro korupci je v případě navrhované právní úpravy minimální, neboť veškeré kompetence a rozhodovací procesy, s výjimkou ekomodulace, jsou uskutečňovány dle jednoznačně nastavených pravidel, s možností uplatnění opravných prostředků a dalších prostředků nápravy, je minimalizována míra správního uvážení při rozhodování a jsou nastaveny účinné

mechanismy kontroly. Korupční rizika jsou v dané oblasti zjišťována v souladu s úkoly stanovenými vnitřním předpisem ministerstva o systému řízení korupčních rizik.

Zhodnocení korupčních rizik je obsahem Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA).

J) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Rukavice, roušky a ochranné obleky, které jsou v současné krizi pandemie Covid-19 využívány ve zvýšeném množství, nejsou předmětem regulace směrnice 2019/904 ani navrhovaného zákona. Česká republika nicméně upozorňuje Evropskou komisi na souvislosti využívání různých plastových výrobků v kontextu pandemie Covid-19. Navrhovaný zákon se nevztahuje na výrobky využívané ozbrojenými silami.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první (změna zákona o živnostenském podnikání)

K čl. I

Navržené znění § 3 odst. 3 písm. am) zákona o živnostenském podnikání doplňuje, že kromě provozovatelů kolektivních systémů podle zákona o výrobcích s ukončenou životností se také v případě provozovatelů kolektivních systémů podle zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí jedná o činnost, která není životností. Nutnost změny živnostenského zákona je odůvodněna tím, aby byla jednoznačně vyloučena případná pochybnost o formě výkonu činnosti provozovatelů kolektivního systému.

Již v současné době činnost provozovatelů kolektivních systémů není životností a pouze se tak potvrzuje současný právní stav.

K části druhé (změna zákona o daních z příjmů)

K čl. II

Navrhovaná úprava zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, reaguje na nově navrhovaný zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, který upravuje kolektivní systém pro plnění povinností výrobců vybraných plastových výrobků. Jedná se o obdobu kolektivního systému podle zákona o výrobcích s ukončenou životností a z toho důvodu se navrhuje stejné daňové zacházení s příspěvky plynoucími provozovateli tohoto systému.

Provozovatel kolektivního systému není z důvodu, že je vždy společností s ručením omezeným nebo akciovou společností, považován za veřejně prospěšného poplatníka podle zákona o daních z příjmů. Jeho fungování je však obdobné, tj. neziskové, protože navrhovaný zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí a o změně některých zákonů omezuje jeho předmět činnosti pouze na činnosti taxativně stanovené (viz § 14 ve spojení s § 40 zákona o výrobcích s ukončenou životností), zakazuje provozovateli kolektivního systému rozdělovat zisk a jiné vlastní zdroje, přičemž je omezeno jejich použití (§ 19 odst. 2 uvedeného zákona ve spojení s § 47 odst. 2 zákona o výrobcích s ukončenou životností) a stanovuje účelovou vázanost příspěvků vybraných od výrobců

(§ 19 odst. 2 uvedeného zákona ve spojení s § 47 odst. 3 zákona o výrobcích s ukončenou životností). Z tohoto důvodu se provozovatelům kolektivních systémů navrhuje daňový režim obdobný veřejně prospěšným poplatníkům, u kterých příjmy z hlavní (nepodnikatelské) činnosti nejsou (za splnění zákonem stanovených podmínek) předmětem daně a výdaje s nimi související jsou nedaňové. V případě provozovatelů kolektivních systémů se jedná o zajištění kolektivního plnění povinností výrobců, proto je osvobození příspěvků vázáno na jejich použití na tuto činnost.

K části třetí (změna zákona o obalech)

K čl. III bodu 1 (§ 1 odst. 1)

Novelizační bod rozšiřuje předmět zákona o předcházení vzniku odpadu z obalů, což nijak nevylučuje již současné znění, avšak s ohledem na to, že zákon nově transponuje kromě směrnice o obalech také směrnici 2019/904 (dále také „směrnice SUP“), je na místě prevenci vzniku odpadů zdůraznit s ohledem na hierarchii nakládání s odpady, v rámci které je prevence vzniku odpadů na nejvyšší úrovni.

K čl. III bodu 2 (poznámka pod čarou č. 2)

Vzhledem k tomu, že předmětná novelizace zákona o obalech je transpozicí směrnice SUP, je třeba tuto směrnici doplnit do výčtu evropských předpisů relevantních pro zákon o obalech.

K čl. III bodu 3 [§ 2 písm. d)]

Definice uvedení na trh byla oproti stávající úpravě doplněna o okamžik, kdy je na trh uváděn obalový prostředek. Platné znění zákona uvedení obalového prostředku na trh zná (§ 4 odst. 1, § 5 odst. 2), ale nedefinuje. Vzhledem k tomu, že novelou budou zaváděny nové povinnosti právě osobám uvádějícím na trh obalové prostředky, bylo vyhodnoceno, že je vhodné zobecnit stávající definici uvedení obalu na trh.

Obalovým prostředkem se podle § 2 písm. o) (platného znění) rozumí výrobek, z něhož je obal prodejný, obal skupinový nebo obal přepravní přímo vyroben nebo který je součástí obalu sestávajícího z více částí. V praxi se v podstatě jedná o prázdný obal před jeho naplněním ze strany výrobce baleného výrobku (např. dosud nenaplněná nápojová lahev) nebo jeho prodejce (např. prázdný kelímek před naplněním prodáváním nápojem).

K čl. III bodu 4 [§ 2 písm. f)]

Jedná se o obdobné doplnění jako v případě předchozího bodu, které je nezbytné, neboť dovoz se považuje za uvedení na trh.

K čl. III bodu 5 [§ 2 písm. h)]

Definice je zaváděna mj. i kvůli nově doplňovanému § 9a, který zjednodušuje organizaci dobrovolného individuálního zálohování vybraných nápojových obalů z důvodu přehlednosti, aby se v případě, kdy má jít o jednorázový obal, se nemusel pojem složitě opisovat pomocí definice opakovaně použitelného obalu. Přepis písmen je legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K článku III bodům 6 a 8 [§ 2 písm. i) a o)]

Nahrazením je definice zpřesněna jasně definovanými termíny, aniž by byl změněn její původní význam.

K článku III bodům 7 a 9 [§ 2 písm. k), l) a s)]

Písmenem k) je implementován čl. 3 bod 1 směrnice SUP, který zavádí nový pojem „plast“. Pojem byl ze směrnice převzat s drobnou úpravou, aby bylo zřejmé, že výjimka se vztahuje obecně k definici plastu.

Písmeny l) a s) je implementován čl. 3 bod 2 směrnice SUP, který zavádí pojem „plastový výrobek na jedno použití“, což je výrobek, který je vyroben zcela či částečně z plastu a který není vyroben, navržen či uváděn na trh tak, aby mohl být během svého životního cyklu vícekrát využit nebo mohl projít několika cykly tím, že bude vrácen výrobcí k opětovnému naplnění nebo opětovně použit ke stejnému účelu, ke kterému byl určen. Vzhledem k tomu, že novelou zákona o obalech jsou upravovány pouze výrobky, které jsou výhradně obalem nebo obalovým prostředkem, byla definice této skutečnosti přizpůsobena.

K čl. III bodu 10 [§ 2 písm. t)]

Souvisí s novelizačním bodem č. 3, kterým se nově zavádí pojem plast. Je tedy již nadbytečné v definici plastové odnosné tašky definici plastu znovu rozepisovat.

K čl. III bodu 11 [§ 2 písm. v) a w)]

Ačkoliv směrnice SUP v čl. 3 přímo nezavádí pojmy nápojová lahev a nádoba na nápoje, tyto pojmy jsou upřesněny v přílohách směrnice a v recitálu č. 12. Pro účely zákona o obalech však bylo vyhodnoceno jako vhodnější tyto pojmy jasně definovat v § 2, neboť se k nim váží konkrétní povinnosti.

Tekutým občerstvením se rozumí občerstvení v tekuté formě, které lze konzumovat pitím, typickým příkladem je fresh, který nelze zařadit mezi šťávu nebo nektar, např. z kopřivy. Dalším příkladem je jogurtový nápoj. Naopak se za tekuté občerstvení nepovažují tekuté potraviny užívané pro zdravotnické účely.

Přepis písmen je legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K čl. III bodu 12 [§ 2 písm. x)]

Legislativně technická úprava, došlo ke zkrácení a upřesnění textu.

K čl. III bodu 13 (§ 4 odst. 6)

Novelizační bod implementuje ustanovení čl. 6 odst. 1 a 2 směrnice SUP, kterým se zavádí povinnost připevnění víček a uzávěrů na skupinu jednorázových plastových výrobků, které jsou uvedeny v části A za tímto účelem nově doplněné přílohy č. 4, která implementuje související část C přílohy směrnice SUP.

K čl. III bodům 14 a 15 (§ 9)

Novelizačním bodem se zavádí skupinový nadpis z důvodu doplnění nového § 9a, který se stejně jako § 9 týká vratných zálohovaných obalů. Nadpis pod § 9 je tedy logicky zrušen.

K čl. III bodu 16 až 19 (§ 9)

Novelizační body staví na jisto, že se § 9 vztahuje jak na jednorázové, tak na opakovaně použitelné vratné zálohované obaly. Tento výklad vychází již ze stávajícího § 8, podle kterého je osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou vratné, povinna zajistit opakované použití těchto obalů podle bodu B. 1 nebo B. 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu nebo využití odpadů z těchto obalů podle § 12. Povinnost zajištění využití odpadů z těchto obalů podle § 12 právě míří na situaci, kdy je vratný obal jednorázový a po jeho použití se z něj stane odpad. Vzhledem k tomu, že § 9 navazuje na § 8, je nutné tento přístup, kdy po použití jednorázového obalu dochází k výkupu odpadu z obalu na rozdíl od opakovaně použitelných odpadů, ze kterých po jejich použití dochází k výkupu obalů v neodpadovém režimu, promítnout také do § 9.

Zúpravy naopak nevyplývá, že se povinnost výkupu vztahuje na odpad z opakovaně použitelných obalů, např. rozbitých vratných opakovaně použitelných skleněných lahví na pivo.

K čl. III bodu 20 (§ 9a)

Novelizačním bodem je s ohledem na znění čl. 9 směrnice SUP, který k dosažení cílů k tříděnému sběru vybraných nápojových lahví dává členským státům možnosti mimo jiné zavést zálohové systémy nebo stanovit cíle pro tříděný sběr pro příslušné systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, zjednodušené zavedení dobrovolného zálohování ze strany individuálního výrobce zejména nápojů, který uvádí na trh nápoje ve vybraných jednorázových obalech.

V případě výkupu jednorázových vratných zálohovaných obalů je rozdíl oproti opakovaně použitelným vratným zálohovaným obalům v tom, že po jejich použití se z nich běžně stává odpad a výkup by tedy měl probíhat v odpadovém režimu, za dodržování zákona o odpadech a jeho prováděcích předpisů. Zjednodušení spočívá v tom, že nově osoby, které budou vykupovat použité jednorázové vratné zálohované obaly, nebudou muset mít povolení k nakládání s odpady podle zákona o odpadech.

Odkaz na vyhlášku, která stanoví na jaké druhy obalů se ustanovení § 9a vztahuje je doplněn zejména z důvodu, že zavedení vratných zálohovaných lahví definovaných v části C přílohy směrnice SUP může vyvolat změnu „obalového mixu“ pro nápoje, což by mohlo mít významně negativní dopad na životní prostředí. Zavedení zálohového systému pouze na jednocestné plastové láhve by mohlo vést k přesunutí určitých nápojů (zejména nealkoholických nápojů) do plechovek. Tomuto lze zabránit tím, že se do systému zálohování zahrnou také plechovky. Ministerstvo životního prostředí si chce uchovat možnost na případnou změnu obalového mixu reagovat a upravovat zjednodušený režim i na jiné obaly, než jsou ty, na které míří směrnice SUP.

K čl. III bodu 21 (§ 10 odst. 1)

Doplnění odkazu dochází k užšímu provázání požadavků na sběrnou síť jak z hlediska její hustoty, tak z hlediska jejího charakteru. Je postaveno na jisto, že síť míst zpětného odběru je souhrn obecních sběrných sítí.

K čl. III bodu 22 (§ 10 odst. 1)

Legislativně-technická úprava; slovo „zejména“ je vypuštěno pro nadbytečnost.

K čl. III bodu 23 (§ 10 odst. 5)

Novelizační bod implementuje ustanovení čl. 9 odst. 1, kterým se zavádí cíle sběru nápojových lahví, které jsou specifikovány v části B za tímto účelem nově doplněné přílohy č. 4, která implementuje související část F přílohy směrnice SUP.

K čl. III bodu 24 (§ 10a)

Novelizační bod implementuje čl. 8 směrnice SUP, který obecně zavádí rozšířenou odpovědnost výrobce pro různé skupiny výrobků, přičemž na každou skupinu se vztahuje různý výčet povinností. Předmětný novelizační bod upravuje konkrétně povinnost hradit na základě písemné smlouvy obcím náklady vynaložené na úklid odpadu a tuto povinnost vztahuje k výrobkům uvedeným v části C a D za tímto účelem nově doplněné přílohy č. 4. Tyto výrobky jsou ve směrnici uvedeny v části E přílohy směrnice SUP.

Procentuální podíl zasmluvněných obcí je nastaven obdobně jako v případě nastavení povinnosti zpětného odběru, a stejně jako při plnění povinnosti zpětného odběru je očekáváno, že povinnost bude plněna zejména prostřednictvím AOS, nicméně individuální plnění je připuštěno.

K čl. III bodu 25 (§ 11)

Novelizační bod implementuje čl. 8 směrnice SUP, který obecně zavádí rozšířenou odpovědnost výrobce pro různé skupiny výrobků, přičemž pro všechny tyto výrobky uvedené v příloze E (rozdělené na tři části) směrnice SUP stanovuje povinnost výrobců nést náklady na osvětová opatření podle čl. 10 směrnice SUP. Předmětný bod je tedy také implementací čl. 10 směrnice SUP, který vymezuje, co má být obsahem osvětových opatření. Dále pak ještě čl. 10 směrnice SUP odkazuje na část G přílohy SUP, kde je uveden pohromadě úplný výčet výrobků, na který se osvětová opatření mají vztahovat. Fakticky se však tento výčet shoduje s výčtem v části E přílohy směrnice SUP. Nový § 11 však odkazuje pouze na výrobky v části C a D nově doplněné přílohy č. 4, ze kterých se mohou stát obaly, ostatní výrobky jsou upraveny v zákoně o omezení odpadu z vybraných plastových výrobků.

Odstavec 4 zmocňuje MŽP k úpravě minimálního rozsahu a způsobu informování spotřebitele podle odstavců 1 a 2 a působení na změnu chování spotřebitele podle odstavce 3, pro zajištění účinnosti osvětových opatření.

K čl. III bodu 26 (§ 12a)

Novelizační bod implementuje ustanovení čl. 6 odst. 5 směrnice SUP, kterým se zavádí povinný obsah recyklátu v nápojových lahvích, které jsou specifikovány v části B za tímto účelem nově doplněné přílohy č. 4, která implementuje související část F přílohy směrnice SUP. Do roku 2025 musí jednorázové nápojové PET lahve o objemu až tři litry obsahovat 25 % recyklátu a do 2030 musí nápojové plastové lahve obsahovat 30 % recyklátu. V případě osob, které plní povinnosti § 10 a 12 zákona o obalech individuálně podle § 13 odst. 1 písm. a), povinný obsah recyklátu musí obsahovat každá jednotlivá lahev uvedená na trh. V případě osob, které plní povinnosti § 10 a 12 zákona o obalech prostřednictvím autorizované obalové společnosti podle § 13 odst. 1 písm. c), musí být povinný obsah recyklátu splněn za kalendářní rok průměrně pro celkové množství obalů uvedených na trh v rámci 1 autorizované obalové společnosti AOS.

Ohlašování obsahu recyklátu v nápojových lahvích uvedených na trh je zaváděno pro účely kontroly individuálně plnících osob podle § 13 odst. 1 písm. a). Povinnost je v ustanovení vztahena pouze na osoby, na které se vztahuje povinnost podat návrh na zápis do Seznamu osob, aby povinnost neplatila na všechny osoby plnící individuálně, ale aby mohla být uplatňována výjimka stanovená v § 14 odst. 12 písm. b). AOS budou za své klienty ohlašovat agregovaně, viz dále.

K čl. III bodům 27 až 30 (§ 13 odst. 1)

Novelizační body 24 a 26 upravují nové povinnosti a je potřeba upravit možné způsoby plnění. Povinnost zajištění předepsaného obsahu recyklátu v nápojových lahvích logicky nelze převést na jinou osobu v distribučním řetězci, proto je v písmenu b) stanovena výjimka.

Slova „nebo“ v bodu 28 a slova „tohoto zákona“ v bodu 30 jsou vypuštěna pro nadbytečnost.

K čl. III bodu 31 (§ 13a)

Text byl přesunut do odstavce 4.

K čl. III bodu 32 (§ 13a odst. 2 a 3)

Novelizační bod implementuje ustanovení čl. 8 odst. 7 směrnice SUP. Čl. 8 odst. 6 směrnice SUP stanovuje členským státům umožnit výrobcům usazeným v jiném členském státě, kteří uvádějí výrobky na jeho trh, určit právnickou nebo fyzickou osobu usazenou na jeho území jako pověřeného zástupce pro účely plnění povinností výrobce týkajících se systémů rozšířené odpovědnosti výrobce na jeho území. Tento odstavec již je prakticky implementován stávajícím § 13a odst. 1.

Čl. 8 odst. 7 směrnice SUP stanovuje členským státům zajistit, aby výrobce usazený na jeho území, který prodává plastové výrobky na jedno použití uvedené v části E přílohy a lovná zařízení obsahující plasty v jiném členském státě, ve kterém není usazen, určil v tomto jiném členském státě pověřeného zástupce. Pověřený zástupce je na území tohoto jiného členského státu osobou odpovědnou za plnění povinností uvedeného výrobce podle této směrnice. Za tímto účelem jsou v § 13a doplněny odst. 2 a 3, které však povinnost stanovují pouze ve vztahu k výrobkům, které jsou obalovými prostředky nebo obaly. Ostatní relevantní výrobky upravuje zákon o omezení odpadu z vybraných plastových výrobků.

K čl. III bodu 33 (§ 13a odst. 4)

Text nahrazuje poslední větu z původního znění odst. 1.

K čl. III bodům 34 a 35 (§ 13a odst. 4 a 5)

Vložení odkazů se význam ustanovení zpřesňuje.

K čl. III bodu 36 [§ 14 odst. 1]

V souvislosti s doplněním § 10a, 11 a 12a je nutné zařadit tyto povinnosti do výčtu povinností, jejichž nositelé mají podat návrh na zápis do Seznamu osob.

K čl. III bodu 37 [§ 14 odst. 5 písm. e)]

Souvisí s novelizačním bodem č. 25. Vzhledem k tomu, že zajišťování osvětové činnosti lze plnit samostatně, organizačně a technicky na vlastní náklady, musí být popis způsobu zajištění této povinnosti součástí návrhu na zápis do Seznamu osob.

K čl. III bodu 38 [§ 14 odst. 12 písm. b)]

Novelizační bod souvisí s doplněním § 10a, 11 a 12a a rozšiřuje výjimku z povinnosti podat návrh na zápis do Seznamu osob při uvádění obalů na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli, pokud ve vztahu ke všem obalům uvedených na trh nebo do oběhu plní povinnosti jiná osoba. Ustanovení přitom v praxi může být vztaženo pouze k některým povinnostem § 10 až 12a. Například, pokud osoba neuvádí na trh nápojové lahve a tudíž se jí netýká povinnost § 12a, předemtné ustanovení lze uplatnit vůči ostatním povinnostem, které se na danou osobu vztahují.

K čl. III bodu 39 (§ 15b)

Směrnice SUP stanovuje povinnosti osobám uvádějícím na trh nebo do oběhu výrobky, které se mohou, ale také nemusí stát obalem. Jako příklad lze uvést nápojový kelímek, který je prodáván spolu s nápojem, v takovém případě se jedná o obal. Pokud je však identický kelímek prodáván spotřebiteli prázdný, pak v takovém případě netvoří prodejní jednotku, a tudíž se nejedná o obal, ale o obalový prostředek ve smyslu § 2 písm. q) návrhu. Za stávajícího stavu se na obalové prostředky, ze kterých se nestane obal, nevztahují povinnosti zpětného odběru a využití.

Novelizační bod implementuje čl. 4 směrnice SUP, podle kterého členské státy přijmou nezbytná opatření k dosažení ambiciózního a setrvalého snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy v souladu s celkovými cíli unijní politiky v oblasti odpadů, a to zejména předcházením vzniku odpadů, která povedou k výraznému zvrácení trendů rostoucí spotřeby. Těmito opatřeními musí být dosaženo do roku 2026 měřitelného kvantitativního snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy směrnice SUP na území daného členského státu ve srovnání s rokem 2022. Implementační opatření spočívá v tom, že se povinnosti § 10 až 13 zákona o obalech vůči výrobkům uvedeným v části A přílohy směrnice SUP (část D nově zavedené přílohy 4 zákona o obalech) přesunou z osoby, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, na osobu, která uvádí na trh nebo do oběhu obalové prostředky. V praxi to bude znamenat, že

s ohledem na spotřebitelský charakter předmětných výrobků budou tyto výrobky zpoplatněny AOS, v každém případě, i když se z nich nestane obal. Lze tedy předpokládat, že se zvýší cena těchto obalových prostředků prodávaných spotřebiteli, neboť výrobci do ceny zahrnou příspěvky AOS za sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití. Tento nástroj může být navíc výrazně posílen tzv. ekomodulací, tedy úpravou cen za sdružené plnění v závislosti na dopadu na životní prostředí tak, aby bylo skutečně dosaženo směrnicí požadovaného setrvalého snížení spotřeby dotčených plastových výrobků. MŽP rovněž finančně podpoří přechod na alternativy jednorázových plastových výrobků ze Státního fondu životního prostředí.

Kromě toho se na předmětné výrobky vztahují nově zavedené § 10a a 11, tedy povinnost hradit na základě písemné smlouvy obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z těchto výrobků a povinnost informovat spotřebitele o způsobu zajištění zpětného odběru podle § 10 odst. 1, možnostech předcházení vzniku odpadu z obalů, o jeho úloze při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů a o negativních dopadech protiprávního zbavování se odpadu z obalů mimo místa určená k jeho odkládání na životní prostředí.

Odst. 3 je ustanoven z důvodu rozšíření působnosti AOS, která doposud plnila povinnosti osob uvádějících na trh nebo do oběhu obaly, také na osoby uvádějící na trh nebo do oběhu vybrané obalové prostředky.

K čl. III bodu 40 (§ 16 odst. 1)

Úprava vyplývá z doplnění § 10a, 11 a 12a.

K čl. III bodu 41 [§ 17 odst. 3 písm. d)]

Novelizační bod souvisí se zavedením povinnosti uvedené v § 10a, tedy hradit na základě písemné smlouvy obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z vybraných výrobků, která bude plněna téměř výhradně prostřednictvím AOS. Je tedy nutné, aby způsob plnění této povinnosti byl popsán v projektu sdruženého plnění. Dle čl. 8 odst. 4 směrnice SUP musí být metodika výpočtu nákladů vypracována způsobem, který umožňuje, aby byly náklady na odklizení odpadků stanoveny v přiměřené výši. Za tímto účelem Komise po konzultaci s členskými státy zveřejní pokyny ohledně kritérií týkajících se nákladů na odklizení odpadků. Tyto pokyny v současné době ještě nejsou vypracovány, nicméně do budoucna tyto pokyny mohou být žadatelům o autorizaci důležitým vodítkem.

K čl. III bodu 42 [§ 17 odst. 3 písm. e)]

Vzory smluv o sdruženém plnění a o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí jsou po žadatelích o autorizaci vyžadovány již v současné době v rámci výzev k doplnění popisu technických, organizačních a finančních opatření uváděných v projektu sdruženého plnění. Je však praktičtější, aby předložení smluv byl samostatným legislativním požadavkem a žadatel s předložením počítal dopředu a ne až na základě výzvy MŽP. Předložení smlouvy o úhradě nákladů na úklid odpadu je požadováno z důvodu posouzení způsobu zajištění nové povinnosti § 10a ze strany MŽP. AOS má také možnost smlouvy podle bodu 2 a 3 sloučit do jedné.

K čl. III bodu 43 [§ 17 odst. 7 písm. f)]

Novelizační bod souvisí se zavedením nového § 11, kde je požadavek na informování spotřebitelů širší než pouze informování o jejich úloze při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů.

K čl. III bodu 44 [§ 21 odst. 1 písm. d) a e)]

Novelizační bod souvisí se zavedením § 10a. AOS tedy nově musí uzavřít smlouvu o úhradě nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů s každou obcí, která projeví zájem. Podmínky smlouvy musí být standardizované tak, aby žádná jednotlivá obec nebyla oproti ostatním obcím zvýhodněna nebo znevýhodněna. Výjimka pro průmyslové obaly se stala úpravou ustanovení příliš úzká, proto byla nahrazena vhodnější formulací, která se vztahuje i ke smlouvě o úhradě nákladů. Pokud je smlouvě o úhradě nákladů součástí smlouvy o spolupráci při zajištění zpětného odběru, logicky je uzavírána jen jedna tato společná smlouva.

Úprava písm. e) je nutná z důvodu rozšíření povinností, které AOS poskytuje v rámci sdruženého plnění. Jedná se o nové povinnosti § 10a, 11 a 12a.

K čl. III bodu 45 [§ 21 odst. 1 písm. h)]

Bod souvisí s nově zavedenými cíli zpětného odběru pro nápojové lahve podle § 10 odst. 5. AOS nově bude sdruženě zajišťovat i tuto povinnost.

Přepis písmen vyplývá z přijatých změn.

K čl. III bodu 46 [§ 21 odst. 1 písm. i)]

Novelizační bod opět souvisí se zavedením povinnosti hradit na základě písemné smlouvy obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z vybraných výrobků dle nového § 10a. K tomu, aby AOS mohla takovou povinnost splnit, musí znát náklady obcí, které na odklizení odpadů vynakládá. Do těchto nákladů je nutné započít také náklady na čištění vodohospodářské infrastruktury a následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu. Náklady by však měly zahrnovat pouze náklady vynaložené na úklid odpadů z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D nově zavedené přílohy č. 4 k zákonu o obalech. Rozlišen by také měl být zejména typ zástavby, velikost obce a další faktory ovlivňující vynaložené náklady na úklid odpadu.

K čl. III bodu 47 [§ 21 odst. 1 písm. k)]

Novelizační bod zpřehlednil stávající ustanovení a byl doplněn tak, aby výše peněžních příspěvků hrazených osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu za účelem zajištění sdruženého plnění pokrývala také náklady na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D nově zavedené přílohy č. 4 k tomuto zákonu, kterého se osoby protiprávně zbavují mimo místa určená k jeho odkládání a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu podle § 10a. Bez této úpravy by AOS na úklid nemohla inkasovat od povinných osob žádné prostředky na úklid a nemohla by tak splnit povinnost stanovenou § 10a.

K čl. III bodu 48 [§ 21 odst. 1 písm. m)]

Novelizačním bodem dochází ke sladění terminologie zákona o obalech se zákonem o výrobcích s ukončenou životností, u kterého došlo k této úpravě na základě pozměňovacího návrhu, neboť pojem „nákladově účinný způsob“ je méně jasný a poskytuje příliš široký prostor pro různé výklady.

K čl. III bodu 49 (§ 21 odst. 2 a 3)

K tomu, aby mohla AOS spravedlivě financovat obcím náklady na úklid odpadů, je nutné, aby měla smlouvu s co největším počtem obcím. Je tedy zaváděn stejný kvantitativní požadavek na počet zasmluvněných obcí jako v případě povinnosti zajišťování zpětného odběru podle § 10, což je z pohledu MŽP logické, neboť pokud má osoba povinnost zajistit povinnost § 10a, týká se jí automaticky i povinnost zpětného odběru podle § 10.

Odst. 3 spojuje povinnost zjišťovat náklady na úklid odpadů s povinností vypracovat metodiku, jakým způsobem, bude vypočtena částka, kterou AOS budou hradit obcím. Metodika tedy musí vycházet z reálných nákladů obcí a musí být veřejná.

K čl. III bodu 50 (§ 21 odst. 4)

Přepis písmen vyplývá z přijatých změn.

K čl. III bodu 51 (§ 21 odst. 6)

Novelizační bod napravuje legislativní opomenutí. V současném znění zákon nerozlišuje AOS, která zajišťuje sdružené plnění výhradně pro průmyslové obaly.

K čl. III bodu 52 (§ 21c odst. 2)

Novelizační bod rozšiřuje povinnost AOS v oblasti koordinace o povinnost shodnout se na objemu peněžních prostředků vynaložených na zajištění povinného obsahu recyklovaných plastů v obalech podle § 12a v rámci sdruženého plnění. Shoda je nutná pro zajištění spravedlivého financování plnění povinnosti § 12a napříč AOS, tak aby mohla na podporu použití recyklátu ve vybraných nápojových lahvích vynakládat každá AOS finanční prostředky v závislosti na hmotnosti těchto lahví uvedených na trh jejími klienty. V praxi totiž není možné rozdělit odpadový tok nápojových lahví podle příslušnosti osob, které je uvádějí na trh, ke konkrétní AOS, neboť k jejich zpětnému odběru dochází prostřednictvím stejné sběrné sítě a podpora proto musí probíhat koordinovaně.

K čl. III bodu 53 (§ 21c odst. 3)

Novelizační bod vyplývá z úpravy § 21 odst. 1 písm. i), podle kterého je AOS povinna zjišťovat výši průměrných nákladů obcí pro různé velikostní skupiny obcí na provoz systému zpětného odběru odpadů z obalů a nově také na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, kterého se osoby protiprávně zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu.

K čl. III bodu 54 [§ 21c odst. 6 písm. b)]

Smyslem ustanovení je, aby AOS v případě jejich plurality sdílely náklady za zajištění povinností tzv. freeriderů, neboli osob, které neplní své povinnosti. Vzhledem k tomu, že byl zákon rozšířen o povinnosti uvedené v § 10a, 11 a 12a, které je možné plnit v rámci sdruženého plnění, je nutné rozšířit i předmětné ustanovení, neboť freerideři se můžou objevit i v souvislosti s neplněním nových povinností.

K čl. III bodu 55 [§ 23 odst. 1 písm. d)]

Novelizační bod souvisí se zavedením povinnosti uvedené v § 15b, tedy se zavedením plnění povinností § 10 až 13 pro osoby uvádějící na trh jednorázové plastové obalové prostředky, které jsou uvedené v části D přílohy č. 4 obdobně, jako tyto povinnosti platí pro osoby, které uvádějí na trh obaly.

S ohledem na skutečnost, že z předmětných obalových prostředků se mohou, ale také nemusí stát obaly, je nutné je evidovat v systému AOS odděleně od obalové evidence. Pro účely reportingu podle čl. 4 směrnice SUP pak bude možné ohlašovat celkové množství těchto výrobků uvedených na trh bez ohledu na to, zda se staly obalem a zároveň bude možné pro účely reportování obalové evidence podle směrnice o obalech reportovat pouze tu část výrobků, ze kterých se stane obal ve smyslu § 2 písm. a) zákona o obalech.

Přepis písmen je legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K čl. III bodu 56 [§ 23 odst. 1 písm. g)]

Novelizační bod zavádí povinnost AOS evidovat množství recyklovaných plastů použitých osobami uvádějícími na trh jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu podle § 12a odst. 2 v těchto obalech jimi uvedených na trh nebo do oběhu, což je nezbytné pro účely kontroly, zda je dosahováno cílů uvedených v 12a odst. 1.

K čl. III bodu 57 [§ 24 odst. 2 písm. d)]

Novelizačním bodem je udělena pravomoc MŽP reagovat na situaci, kdy AOS neplní povinnost zpětného odběru, nedosahuje předepsaných parametrů sítě míst zpětného odběru nebo nekompensuje náklady spjaté s omezenou dostupností sběrné sítě. V současném znění je tato pravomoc obsažena v § 43, avšak s tím rozdílem, že zakázat činnost AOS mohou jen orgány příslušné k uložení ochranného opatření nebo opatření k nápravě podle § 35 až 40, mezi kterými ovšem nefiguruje MŽP. AOS však kontroluje podle § 24 MŽP a je tedy logické, aby také MŽP mělo možnost reagovat na zjištěné pochybení v zajišťování pro AOS klíčové povinnosti zpětného odběru odpadů z obalů. Případné odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek, neboť se jedná o závažná porušení ze strany AOS, které mají zásadní negativní dopad na systém zpětného odběru a využití odpadu z obalů. Zajištění kontinuálního fungování systému bez přerušení je důležitým veřejným zájmem, který se dotýká všech občanů České republiky.

K čl. III bodů 58 a 59 (§ 27)

Úpravou dochází ke zpřesnění ustanovení a bližšímu navázání na správní řád tím, že je účastenství vázáno na obsah rozhodnutí.

K čl. III bodu 60 [§ 32 písm. h)]

Novelizační bod souvisí se zavedením pravomoci MŽP zakázat zajišťovat sdružené plnění, pokud AOS neplní povinnost zpětného odběru, nedosahuje předepsaných parametrů sítě míst zpětného odběru nebo nekompenzuje náklady spjaté s omezenou dostupností sběrné sítě, viz výše.

K čl. III bodu 61 [§ 35, § 36 písm. d) a § 37 až 39]

Vypuštěním jsou ustanovení zpřesněna, neboť je postaveno na jisto, že správní tresty lze ukládat i za porušení samotných kontrolovaných povinností a nikoliv jen za porušení ochranných opatření nebo opatření k nápravě.

K čl. III bodu 62 (§ 40)

Novelizační bod zpřehledňuje ustanovení § 40 a zmocňuje Českou inspekci životního prostředí ke kontrole nově zavedených povinností § 10a a § 13a odst. 2 a 3.

Kontrolní činnost ČIŽP podléhá procesnímu režimu kontrolního řádu.

K čl. III bodům 63 až 65 [§ 44 odst. 2 písm. h) až j), l) a n)]

Novelizačním bodem je zavedeno klasifikování nesplnění nově zavedených povinností § 10 odst. 5, § 10a, § 11 odst. 1 až 3, § 12a odst. 1 a 3 a § 13a odst. 2 a 3 jako přestupek, což je nezbytné z hlediska vymáhání plnění těchto povinností.

Přepis písmen je legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K čl. III bodu 66 [§ 44 odst. 3 písm. k)]

Novelizačním bodem je nahrazeno nezajišťování zpětného odběru a využití odpadů z obalů nezajišťováním sdruženého plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, se kterými AOS uzavřela smlouvu o sdruženém plnění. Tímto zobecněním je rozšířen okruh povinností, při jejichž nesplnění se AOS dopouští přestupku. Konkrétně se jedná o povinnosti uvedené v nově zavedených ustanoveních § 10a, § 11 odst. 1 až 3, § 12a odst. 1 a 3.

K čl. III bodu 67 [§ 44 odst. 3 písm. m)]

Novelizačním bodem je zavedeno klasifikování nesplnění nově zavedené povinnosti § 10 odst. 5 jako přestupek AOS, což je nezbytné z hlediska vymáhání plnění těchto povinností.

K čl. III bodu 68 [§ 44 odst. 3 písm. n)]

Novelizačním bodem je zavedeno klasifikování nesplnění nově zavedené povinnosti zjišťovat výši průměrných nákladů obcí na úklid odpadů z obalů jako přestupek AOS, což je nezbytné z hlediska vymáhání plnění těchto povinností.

Přepis písmen je legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K čl. III bodům 69 až 74 [§ 44 odst. 3 písm. o) až t)]

Přepis písmen je legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K čl. III bodu 75 [§ 44 odst. 3 písm. u)]

Novelizačním bodem je zavedeno klasifikování nesplnění nově zavedené povinnosti vypracovat metodiku výpočtu nákladů na úklid odpadu způsobem podle § 21 odst. 3 a zveřejnit ji na svých internetových stránkách jako přestupek AOS, což je nezbytné z hlediska vymáhání plnění těchto povinností.

Přepis písmen je legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K čl. III bodům 76 až 79 [§ 44 odst. 3 písm. v) až bb) a § 44 odst. 4]

Legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn. Odst. 3 byl z důvodu příliš velkého počtu písmen rozdělen, čímž se zavádí nový odst. 4. Písm. c) nově zavedeného odst. 4 bylo navíc oproti současnému znění rozšířeno tak, že za přestupek také bude považováno, pokud AOS nezašle zjištěné údaje o výši nákladů Ministerstvu životního prostředí podle § 21 odst. 3 což je nezbytné z hlediska vymáhání plnění této povinnosti.

K čl. III bodu 80 (§ 45)

S ohledem na zavedení nových skutkových podstat přestupků se novelizačním bodem zavádějí s nimi spojené sankce za porušení nově navrhovaných povinností.

Pokutou do výše 500 000 Kč lze nově postihovat osoby uvádějící na trh nebo do oběhu obaly, které neprovádí osvětovou činnost podle § 11 odst. 1 až 3 v souladu s požadavky stanovenými tímto zákonem. V praxi tedy půjde téměř výhradně o osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, a nemají uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění, neboť individuální plnění osvětové činnosti je značně problematické.

Pokutou do výše 1 000 000 Kč lze nově postihovat osoby, které jako osoby uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu neuhradí obci náklady podle § 10a. V praxi tedy půjde jako v předchozím odstavci zejména o osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu a nemají uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění.

Byla zavedena nová hranice sazby pokuty do 5 000 000 Kč pro osoby, které si v rozporu s § 13a odst. 2 nebo 3 neurčí pověřeného zástupce nebo si určí pověřeného zástupce v rozporu s požadavky stanovenými tímto zákonem.

Pokutou do výše 10 000 000 Kč budou nově postihovány osoby, které jako osoby uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu nezajistí povinný obsah recyklovaných plastů v obalu podle § 12a odst. 1 nebo neohlásí splnění požadavků na povinný obsah recyklovaných plastů v obalu podle § 12 odst. 3.

Pokutu s nejvyšší hranicí sazby lze nově také uložit AOS, která neplní v rámci sdruženého plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, se kterými uzavřela smlouvu o sdruženém plnění nově zavedené povinnosti § 10a, 11 a 12a, neplní povinnost zjišťovat výši průměrných nákladů obcí pro různé velikostní skupiny obcí podle § 21 odst. 1 písm. i) a AOS, která nevypracuje metodiku způsobem podle § 21 odst. 3 nebo ji nezveřejní na svých internetových stránkách.

Pokutou do výše 10 000 000 Kč bude také postihována AOS, která jako pověřená AOS nezašle zjištěné údaje o výši nákladů Ministerstvu životního prostředí podle § 21 odst. 3.

Pokuty v nejvyšší hranici sazby jsou obvykle navrhovány pouze ve vztahu k nejzávažnějším porušením povinností AOS, která plní přeneseně povinnosti osob, které uvádějí obaly na trh nebo do oběhu, což lze považovat za přiměřené. V případě organizace zpětného odběru a využití odpadů z obalů se totiž od právnických osob a podnikajících fyzických osob očekává nižší míra povědomí o povinnostech, které pro ně vyplývají ze zákona o obalech než od AOS, zejména proto, že tyto povinnosti přímo souvisí s předmětem podnikání AOS, což odůvodňuje zakotvení přísnějšího rozpětí pokuty. V případě postihu osob, které nezajišťují povinnosti spojené s povinným obsahem recyklátu ve vybraných nápojových lahvích, je nejvyšší hranice opodstatněná, neboť v případě individuálního plnění podle § 13 odst. 1 písm. a) mohou tyto osoby v případě, že mají dominantní postavení na trhu přímo ohrozit plnění cíle SUP ze strany ČR.

Z důvodu možného přímého ohrožení plnění cílů směrnice SUP ze strany ČR je také zaváděn nový odst. 2, podle kterého je jak osobám plnícím povinnost § 10 odst. 5 individuálně podle § 13 odst. 1 písm. a) tak AOS uložena pokuta, jejíž výše se stanoví jako součin čísla označujícího počet procent chybějících k dosažení stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadů z obalů a částky 1 000 000 Kč. Účelem takto flexibilní pokuty je motivace AOS a individuálních systémů k zavádění co nejefektivnějších systémů sběru.

Současně jsou výše pokut pro jednotlivé skutkové podstaty přestupků stanoveny adekvátně vůči závažnosti, a to zejména ve vztahu k životnímu prostředí.

Tato úprava je plně v souladu se Zásadami tvorby právní úpravy přestupků zpracovanými Ministerstvem vnitra.

K čl. III bodům 81 a 82 (§ 46)

Legislativně technická úprava a rozšíření o nově stanovené povinnosti podle § 10a a 11.

K čl. III bodu 83 (§ 50 odst. 2)

Novelizačním bodem je zavedeno zmocnění, kterým MŽP stanoví vybrané druhy vratných zálohovaných jednorázových obalů, na které se vztahuje výjimka uvedená v § 9 odst. 1. Dále je zavedeno zmocnění k úpravě minimálního rozsahu a způsobu informování spotřebitele a působení na změnu chování spotřebitele. Požadavky budou vycházet z harmonizovaných specifikací, které má vydat Komise podle čl. 7 směrnice SUP.

K čl. III bodu 84 (Příloha č. 2)

Jedná se o sjednocení terminologie s nově zavedenou definicí jednorázového obalu v § 2 písm. h).

K čl. III bodu 85 (Příloha č. 4)

Novelizačním bodem jsou vyjmenovány všechny výrobky, vůči kterým jsou v zákoně o obalech implementovány povinnosti SUP a jsou strukturovány tak, aby k nim mohly být v zákoně o obalech vztaženy různé povinnosti. Zákonem o obalech jsou upraveny povinnosti pouze k výrobkům uvedeným v SUP, které jsou obalem ve smyslu § 2 písm. a), nebo ze kterých se může stát obal.

K čl. IV (Přechodná ustanovení k novele zákona o obalech)

Body 1, 4 a 5 je transponován čl. 17 odst. 1, 4. odrážka, podle které členské státy použijí předpisy nezbytné k zajištění souladu s článkem 8 (rozšířená odpovědnost výrobce) do 31. prosince 2024, ale pokud jde o systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, které byly zavedeny před 4. červencem 2018, a o plastové výrobky na jedno použití uvedené v oddíle III části E přílohy do 5. ledna 2023.

Bodem 2 je transponován čl. 13 odst. 1, podle kterého je prvním vykazovaným obdobím kalendářní rok 2022 s výjimkou prvního pododstavce písm. e) a f), u nichž je prvním vykazovaným obdobím kalendářní rok 2023.

Bod 3 je navrhován z důvodu nutnosti nastavení jasných pravidel, jak má být postupováno v případech, kdy navrhovaná novela zákona o obalech nabyde účinnosti v průběhu správního řízení ve věci žádosti o autorizaci. Vzhledem k tomu, že potenciální žadatelé by v takových případech od okamžiku autorizace měli dodržovat podmínky navrhované novely, je zapotřebí žadatelům poskytnout prostor pro sladění projektu s novou legislativou. Za tímto účelem byla žadatelům poskytnuta lhůta 6 měsíců. Do té doby musí žadatel doplnit projekt sdruženého plnění podle nových požadavků § 17 odst. 3 a doložit návrh metodiky výpočtu nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu podle § 21 odst. 3 a vzory smluv podle § 17 odst. 3 písm. e)

K části čtvrté (změna zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci)

K čl. V

Provedení změny zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci je nutné zejména z toho důvodu, že výkon kontroly SZPI podle předkládaného zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí je vyjmenován mezi kontrolními činnostmi, kterým se SZPI věnuje. Stejně tak je důležité, aby opatření ukládaná inspektory SZPI byla provázána s opatřeními podle navrhované změny zákona o obalech.

K části páté (změna zákona o výrobcích s ukončenou životností)

K čl. VI

Uvedená změna zákona o výrobcích s ukončenou životností je navržena, aby definice ekomodulace odpovídala potřebám navrhovaného zákona. Upravené znění také lépe odpovídá požadavkům čl. 8a směrnice 2008/98/ES. Původní definice pro ekomodulaci se dle zákona o výrobcích s ukončenou životností vázala k povinnosti „zpětného odběru, zpracování a využití nebo odstranění“. Vzhledem k tomu, že povinnost ekomodulace má být použita pro neobalové plastové výrobky obdobně jako v zákoně o výrobcích s ukončenou životností, ale na tyto výrobky se dle směrnice SUP nevztahují žádné povinnosti zpětného odběru, zpracování a využití nebo odstranění, bylo nutné přizpůsobit i danou definici.

K části šesté (oznámení technického předpisu)

K čl. VII

Ustanovení se týká oznámení návrhu zákona v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti. Nutnost provést technickou notifikaci návrhu zákona vyplývá z toho, že jsou zaváděna některá omezení pro kolektivní systémy jakožto organizace vykonávající systémy rozšířené odpovědnosti výrobce. Nové požadavky mohou být vnímány jako relativně přísné, a tudíž by návrh zákona měl podstoupit proceduru technické notifikace.

K části sedmé (účinnost)

K čl. VIII

Navrhovaný zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2021. Tento termín byl stanoven z důvodu stanovení povinného transpozičního termínu směrnice SUP, který nabývá účinnosti dne 3. července 2021, a s ohledem na k tzv. jednotné dny právní účinnosti podle § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., ve znění zákona č. 277/2019 Sb. Pro stanovení tohoto termínu účinnosti platí několik níže uvedených výjimek.

Výjimka dle písmene a) se vztahuje na čl. III bodu 32 tohoto zákona, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024. Uvedené ustanovení se týká povinnosti určit si pověřeného zástupce. Vzhledem k plnění příslušných povinností jako je například povinnost vést evidenci, stanovuje zákon termín pro povinnost určit si pověřeného zástupce účinnost od začátku roku 2024.

Výjimka dle písmene b) se vztahuje na čl. III bodu 13 tohoto zákona, které nabývá účinnosti dnem 1. července 2024 a v souladu se směrnicí SUP stanovuje účinnost povinnosti stanovující, že uzávěr nebo víčko vyrobené z plastu zůstane po dobu použití výrobku k určenému účelu připevněno k nádobě.

V Praze dne 25. ledna 2021

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v.r.

Ministr životního prostředí:
Mgr. Richard Brabec v.r.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

**k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona
o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí**

Ministerstvo životního prostředí

2021

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

Název návrhu zákona: Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo životního prostředí	Předpokládaný termín nabytí účinnosti: 1. 7. 2021 s výjimkou ustanovení a) čl. III bodu 32, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024, a b) čl. III bodu 13, které nabývá účinnosti dnem 1. července 2024.
<p>Návrh zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí a o změně souvisejících zákonů (zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí) byl na základě připomínky obsažené ve stanovisku předsedkyně Legislativní rady vlády rozdělen na dva samostatné návrhy zákonů:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. návrh zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí 2. návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí <p>Z důvodu uceleného pohledu na dopady této komplexní právní úpravy byla Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace ponechána v celku pro oba návrhy tak, jak byla předložena Vládě České republiky. Jednotlivé kapitoly vždy odkazují na příslušnou právní úpravu (návrh zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí nebo změnový zákon – novelu zákona o obalech).</p>	
Implementace práva EU: <i>Ano</i> : Směrnice 2019/904/EU - uveďte termín stanovený pro implementaci: <ul style="list-style-type: none"> • obecně do 3. 7. 2021 (účinnost od 3. 7. 2021 (čl. 5 a čl. 7 odst. 1) a účinnost od 3. 7. 2024 (čl. 6 odst. 1)) • do 31. 12. 2024, respektive do 5. 1. 2023 pro systémy založené před 4. 7. 2018 (čl. 8) - uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: <i>Ne</i>	
2. Cíl návrhu zákona	
<p>Cílem zákona je transpozice požadavků směrnice č. 2019/904/EU o omezení dopadů některých plastových výrobků na životní prostředí.</p> <p>Cílem úpravy je omezit negativní dopady vybraných jednorázových plastových výrobků na životní prostředí a zdraví zejm. ve smyslu znečištění vod mikroplasty a plastovými odpady, a dále znečištění jak lidských sídel, tak přírody a krajiny plastovými odpady (tzv. littering). Úprava dále cílí na podporu oběhového hospodářství - získávání druhotných surovin a využívání recyklátu a omezení spotřeby neekologických variant výrobků. Za těmito cíli definuje nové povinnosti výrobců (osob uvádějících na trh) ve vztahu k těmto výrobkům.</p>	

3. Agregované dopady návrhu zákona

3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: *Ano*

Zákaz uvádění na trh

- zvýšení administrativní zátěže pro ČOI a Krajské hygienické stanice při kontrolní činnosti

Požadavky na víčka nápojových lahví

- zvýšení administrativní zátěže pro SZPI při kontrolní činnosti

Obsah recyklátu v nápojových lahvích

- zvýšení administrativní zátěže pro SZPI při kontrolní činnosti
- navýšení administrativní zátěže MŽP, resp. CENIA na úpravu Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) a Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH)

Označování plastových výrobků na jedno použití

- SZPI - provádění kontrolní činnosti - navýšení administrativní zátěže o cca 29 tis. Kč/rok
- ČOI - provádění kontrolní činnosti - navýšení administrativní zátěže
- Krajské hygienické stanice - provádění kontrolní činnosti - navýšení administrativní zátěže

Rozšířená odpovědnost výrobců, kolektivní systémy a osvětová činnost

- MŽP - vydávání oprávnění k provozování KS – administrativní zátěž cca 153 tis. Kč (v případě 4 řízení). Případné zrušení oprávnění – administrativní zátěž cca 57 tis. Kč
- MŽP – kontrolní činnost KS
- MPO - vyjádření ke změně či zrušení rozhodnutí o vydání oprávnění či k udělení souhlasu k přeměně provozovatele KS 14 – 19 tis. Kč/žádost
- zvýšení administrativní zátěže pro ČIŽP a MŽP při kontrolní činnosti

Administrativní zátěž a další náklady na nové kompetence orgánů státní a veřejné správy dle tohoto zákona budou implementovány v rámci stávajících personálních kapacit a nebudou vyžadovat navýšení výdajových rámců, včetně schválených mzdových prostředků a počtu míst v dotčených kapitolách.

3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: *Ano*

Zákon nemá zásadní dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR, upravuje specificky požadavky při uvádění vybraných výrobků na trh, což s ohledem na předpokládanou většinovou orientaci českých výrobců na trh EU nemá dopad na konkurenceschopnost, jelikož se v tomto ohledu neodchyluje od nutné implementace směrnice.

Z pohledu mezinárodní konkurenceschopnosti mimo EU lze očekávat jednak vyšší náklady při úpravě výrobních zařízení pro vyhovění požadavkům (např. povinný podíl recyklátu) a dále útlum nebo zrušení výroby vybraných zakázaných výrobků. Na druhou stranu v delším horizontu přijatá opatření budou vyžadovat implementaci nových technologií a jejich další rozvoj, což může do budoucna představovat konkurenční výhodu.

3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: *Ano*

Snížení spotřeby plastových výrobků na jednorázové použití, které jsou využívány zejm. při stravování (nádoby na potraviny a nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček)

- osoby uvádějící vybrané výrobky na trh (výrobci) - osvětové kampaně pro spotřebitele jako nástroj snížení množství plastového odpadu

Zákaz uvádění na trh plastových výrobků na jednorázové použití (plastových tyčinek do uší, příborů, talířů, brček, nápojových míchátek, tyček k balónkům, nádob na potraviny a nápoje z expandovaného polystyrenu, nápojových kelímků z expandovaného polystyrenu a výrobků z oxo-rozložitelných plastů)

- dopad na výrobce jednorázových plastových výrobků
- dopad na prodejce potravin v občerstveních (fastfoody aj.) – změna nádobí na opakovaně použitelné nebo z jiných (alternativních) materiálů

Přípevnění uzávěrů a víček vyrobených z plastu k nádobě

- dopad na výrobce nápojových lahví (úprava výrobní linky, použití více plastu pro přichycení víček)

Obsah recyklátu v nápojových lahvích

- osoby uvádějící nápojové lahve na trh:
 - zajištění minimálního množství recyklátu do nápojových lahví
 - zvýšení administrativní zátěže cca o 4000 Kč/rok
- výrobci nápojových lahví:
 - přidávání recyklátu do PET lahví
 - změna výrobního postupu i kontroly vyrobených lahví
 - navýšení výrobních nákladů odhadem o 30 - 40 %
- pozitivní dopad na recyklační průmysl a trh pro recyklované látky
- negativní dopad na podnikatele využívající rPET k nepotravinářským účelům

Označování plastových výrobků na jedno použití

- Výrobci vybraných plastových výrobků:
 - povinnost informovat spotřebitele o vhodném nakládání s odpady a přítomnosti plastů ve výrobcích
 - jednorázové náklady na změnu potisku obalových materiálů cca 10 – 40 mil. Kč

Rozšířená odpovědnost výrobce

- Úspory v nákladech na čištění a zneškodňování litteringu veřejných prostranství např. České dráhy, správci sportovních a kulturních zařízení, správci lesů, čištění a údržba vodohospodářské infrastruktury
- Dopady na osoby uvádějící na trh (výrobce):
 - náklady na zajištění smluvního pokrytí hrazení nákladů na odpady z jednorázových plastových výrobků u 90 % obcí a obyvatelstva v ČR (v případě, kdy povinnosti bude plnit osoba uvádějící na trh (výrobce) samostatně
 - náklady na úklid a odstranění odpadů (litteringu) z jednorázových plastových výrobků v obcích
 - náklady na osvětovou činnost

- náklady na evidenci výrobců a výrobků uvedených na trh (11 – 15 tis. Kč ročně na subjekt, nová povinnost pouze v případě výrobců neobalových jednorázových plastů)

Kolektivní systémy (KS)

- náklady na zajištění smluvního pokrytí hrazení nákladů na odpady z jednorázových plastových výrobků u 90 % obcí a obyvatelstva v ČR
- administrativní zátěž spojená s žádostí o oprávnění k provozování KS je odhadována na 2 mil. Kč
- vytvoření finanční rezervy na krytí budoucích nákladů na kolektivní plnění povinností výrobců
- ověření řádné nebo mimořádné účetní závěrky auditorem
- zajištění převodu peněžních prostředků v případě zániku oprávnění k provozování KS
- náklady vedení evidence ohledně výrobců cca 100 000 Kč/rok
- náklady zpracování roční zprávy cca 15 tis. Kč/rok

Tříděný sběr

- vynaložení provozních (1,4 – 1,8 mld. Kč) a investičních (1 – 7,5 mld. Kč) nákladů intenzifikačních opatření ke sběru a vyřídění plastových nápojových lahví
- vybudování dotřídňovacích linek na směsný komunální odpad v investičních nákladech 200 - 400 mil. Kč/linku

Úspory v nákladech na čištění a zneškodňování litteringu veřejných prostranství např. České dráhy, správci sportovních a kulturních zařízení, správci lesů, čištění a údržba vodohospodářské infrastruktury vlivem přijatých opatření.

3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): *Ano*

Úspora nákladů obcí za odstraňování odpadů z jednorázových plastových výrobků (litteringu):

- Celkové náklady na úklid a odstranění litteringu v obcích pohybují okolo 571 mil. Kč/rok (v hodnotě roku 2007).
- Tyto náklady budou sníženy vlivem opatření zavedených směrnicí a tímto zákon – zejm. snížení spotřeby nápojových obalů a nádob na potraviny určené k přímé spotřebě, zákazem vybraných výrobků z jednorázových plastů, cílem vyřídění 90 % nápojových obalů do roku 2029, osvětovými kampaněmi.
- Obce budou dostávat úhradu reálných nákladů na úklid spojený s jednorázovými plasty od osob uvádějících na trh v rámci nových povinností rozšířené odpovědnosti výrobců.

3.5 Sociální dopady: *Ano*

Zákon nemá přímé sociální dopady, v souvislosti s novou regulací výrobků však nelze vyloučit dopady související s hypotetickým ukončením provozu některých výrobců dotčených zákazem výroby vybraných výrobků. Dopad na nezaměstnanost se však předpokládá minimální.

3.6 Dopady na spotřebitele: *Ano*

Zákaz uvádění na trh některých plastových výrobků:

- omezenější výběr produktů, případně vyšší náklady na pořízení alternativ

- změna chování spotřebitelů a podnikatelských modelů

Možné navýšení ceny nápojové PET láhve z důvodu změny technologií při výrobě lahví s příměsí recyklátu.

Zvýšení komfortu při třídění odpadu z plastů díky intenzifikaci sběrné sítě.

3.7 Dopady na životní prostředí: *Ano*

Celkové snížení znečištění životního prostředí odpady z jednorázových plastových výrobků, snížení spotřeby jednorázových plastových výrobků a odklon od používání těchto výrobků k jiným variantám. Snížení celkového množství plastového odpadu a množství odhozených plastových odpadků v přírodě i v lidských sídlech, (tzv. littering).

Stanovením povinného množství recyklovaného PET do nápojových lahví a zvýšením množství sběru nápojových lahví dojde k podpoře uplatnění recyklovaných plastových materiálů na trhu, a zároveň podpoře oběhového využívání plastů. Snížení spotřeby přírodních neobnovitelných zdrojů, resp. primární neobnovitelné suroviny pro výrobu PET (ropy).

3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: *Ne*

Zákon nemá dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a k postavení a rovnosti žen a mužů ve společnosti.

3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: *Ne*

Zákon nemá dopady ve vztahu k výkonu státní statistické služby.

3.10 Korupční rizika: *Ano*

V rámci navrhované právní úpravy byla pouze jedna oblast vyhodnocena jako potenciálně riziková - tzv. ekomodulace. Zde lze předpokládat existenci určitého rizika ovlivňování provozovatelů kolektivních systémů (resp. u obalů autorizovaných obalových společností, „AOS“) při určování výrobků, které mají být v rámci ekomodulace zvýhodňovány či naopak znevýhodňovány, a to v rámci sazebníků příspěvků za služby kolektivního (resp. sdruženého) plnění. Vzhledem k tomu, že ekomodulace je povinnost pro výrobce, resp. systémy rozšířené odpovědnosti výrobců, nejsou tato potenciální korupční rizika na straně státní správy, ale na straně provozovatelů kolektivních systémů (resp. AOS).

Zákon obsahuje dále správní řízení (např. povolování kolektivních systémů, kontrolní činnost), které vždy představují určitá korupční rizika spojená s jejich administrací a správním rozhodováním.

Celkově lze konstatovat, že prostor pro korupci je v případě navrhované právní úpravy minimální, neboť veškeré kompetence a rozhodovací procesy jsou uskutečňovány dle jednoznačně nastavených pravidel, s možností uplatnění opravných prostředků a dalších prostředků nápravy, je minimalizována míra správního uvážení při rozhodování a jsou nastaveny účinné mechanismy kontroly. Korupční rizika jsou v dané oblasti zjišťována v souladu s úkoly stanovenými vnitřním předpisem ministerstva o systému řízení korupčních rizik.

3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: *Ne*

Rukavice, roušky, ochranné obleky, které jsou v současné krizi pandemie COVID-19 využívány ve zvýšeném množství, nejsou předmětem regulace směrnice 2019/904 ani navrhovaného zákona. Směrnice nereguluje využití těchto ochranných plastových prostředků a zákon proto nemůže stanovovat výjimky ze směrnice 2019/904. Česká republika nicméně upozorňuje

Evropskou komisi na souvislosti využívání různých plastových výrobků v kontextu pandemie Covid-19. Potenciální dopad pro určité služby (např. ve zdravotnických zařízeních) by mohl mít například zákaz využívat jednorázové plastové příbory a talíře, nicméně zde lze předpokládat, že budou existovat adekvátní alternativy. Zákaz brček se zdravotnických zařízení nedotkne, neboť pro zdravotnické použití stanovuje směrnice výjimku. Navrhovaný zákon se nevztahuje na výrobky využívané ozbrojenými silami.

1 Obsah

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace	1
2 Důvod předložení a cíle	10
2.1 Název	10
2.2 Definice problému	10
2.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti	25
2.4 Identifikace dotčených subjektů	28
2.5 Popis cílového stavu	32
2.6 Zhodnocení rizika	34
3 Snížení spotřeby (článek 4 Směrnice, § 11, odst. 3; § 21 odst. 1, písm. k) zákona o obalech)	36
3.1 Důvod předložení a cíle	36
3.2 Návrh variant řešení	37
3.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů	39
a) Varianta 0 (vyřazená)	39
b) Varianta 1	39
c) Varianta 2	40
d) Varianta 3	42
3.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	47
4 Zákaz uvádění na trh (článek 5 Směrnice; § 6 zákona SUP)	48
4.1 Důvod předložení a cíle	48
4.2 Návrh variant řešení	50
4.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů	50
a) Varianta 0 (vyřazená)	50
b) Varianta 1	50
c) Varianta 2 (vyřazená)	52
4.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	54
5 Požadavky na výrobek (článek 6 Směrnice; § 4, odst. 6 zákona o obalech) – nádoby na nápoje a jejich víčka	54
5.1 Důvod předložení a cíle	54
5.2 Návrh variant řešení	55
5.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů	55
a) Varianta 0 (vyřazená)	55
b) Varianta 1	55
5.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	58

6	Požadavky na výrobek (článek 6 Směrnice; § 12a zákona o obalech) – obsah recyklátu v nápojových lahvích	59
6.1	Důvod předložení a cíle	59
6.2	Návrh variant řešení	61
6.3	Vyhodnocení nákladů a přínosů	61
a)	Varianta 0	61
b)	Varianta 1	62
c)	Varianta 2 (vyřazená).....	64
d)	Varianta 3	64
6.4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	67
7	Požadavky na výrobek (článek 7 Směrnice; § 8 zákona SUP) – lepší informovanost spotřebitelů.....	68
7.1	Důvod předložení a cíle	68
7.2	Návrh variant řešení	69
7.3	Vyhodnocení nákladů a přínosů	70
a)	Varianta 1	70
7.4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	73
8	Rozšířená odpovědnost výrobce (osob uvádějících na trh) (článek 8 a 10 Směrnice; § 7, § 9, § 10, a hlava III zákona k SUP; § 10a, § 11, § 15 a hlava III z. o obalech) – úhrada nákladů na sběr odpadů (littering) a osvětová opatření.....	74
8.1	Důvod předložení a cíle	74
8.2	Návrh variant řešení	78
8.3	Vyhodnocení nákladů a přínosů	81
a)	Varianta 0 (vyřazená).....	81
b)	Varianta 1	81
c)	Varianta 2	83
d)	Varianta 3	89
8.4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	95
9	Kolektivní systémy (Hlava III zákona k SUP a § 21 zákona o obalech).....	97
9.1	Důvod předložení a cíle	97
9.2	Návrh variant řešení	98
9.3	Vyhodnocení nákladů a přínosů	99
a)	Varianta 0	99
b)	Varianta 1	99
9.4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	106
10	Tříděný sběr (článek 9 Směrnice; § 10 odst. 5 zákona o obalech)	107
10.1	Důvod předložení a cíle	107

10.2	Návrh variant řešení	112
10.3	Vyhodnocení nákladů a přínosů	113
a)	Varianta 0 (vyřazená).....	113
b)	Varianta 1	113
c)	Varianta 2	117
10.4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	130
11	Implementace doporučené varianty a vynucování	131
12	Přezkum účinnosti regulace	133
13	Konzultace a zdroje dat	134
14	Seznam použitých zkratek	136
15	Kontakt na zpracovatele RIA.....	138

2 Důvod předložení a cíle

2.1 Název

Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí

2.2 Definice problému

Předkládaný návrh zákona je transpozicí a implementací směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2019/904, o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.

2.2.1 Definice problémů dle směrnice o omezení odpadu některých výrobků na životní prostředí (úroveň EU)

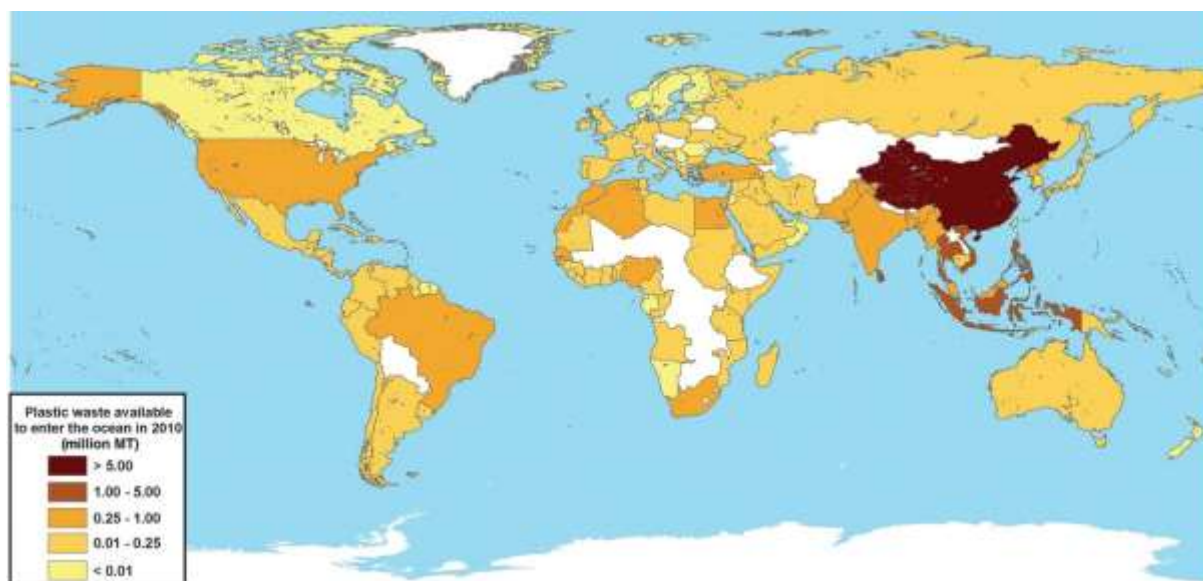
Vysoká funkčnost a relativně nízká cena plastů znamenají, že je tento materiál v čím dál větší míře všudypřítomný v každodenním životě. Množství plastových odpadků v oceánech a mořích roste na úkor ekosystémů, biologické rozmanitosti a potenciálně i lidského zdraví a vyvolává rozsáhlé obavy. V odpadu zároveň končí cenné materiály, které by mohly být v hospodářství znovu využity.

Plastové výrobky na jedno použití zahrnují rozmanitou škálu běžně používaného rychloobrátkového spotřebního zboží, které se po jednom použití za účelem, pro který bylo poskytnuto, vyhazuje, zřídka se recykluje a obvykle se z něho stanou odhozené odpadky. Deset nejčastěji nalezených plastových výrobků na jedno použití představuje 86 % všech plastových výrobků na jedno použití (a tak tvoří 43 % všech odpadků v mořích nalezených na evropských plážích podle počtu kusů). Lovná zařízení obsahující plasty tvoří dalších 27 % odpadků v mořích nalezených na evropských plážích. Významná část lovných zařízení uváděných na trh se zpětně neodebere za účelem zpracování.

Plastové výrobky na jedno použití a lovná zařízení obsahující plasty tudíž představují obzvlášť vážný problém v souvislosti se znečišťováním moří odpadky, závažné riziko pro mořské ekosystémy, biologickou rozmanitost a pro lidské zdraví a poškozují činnosti, jako je cestovní ruch, rybolov a lodní doprava.

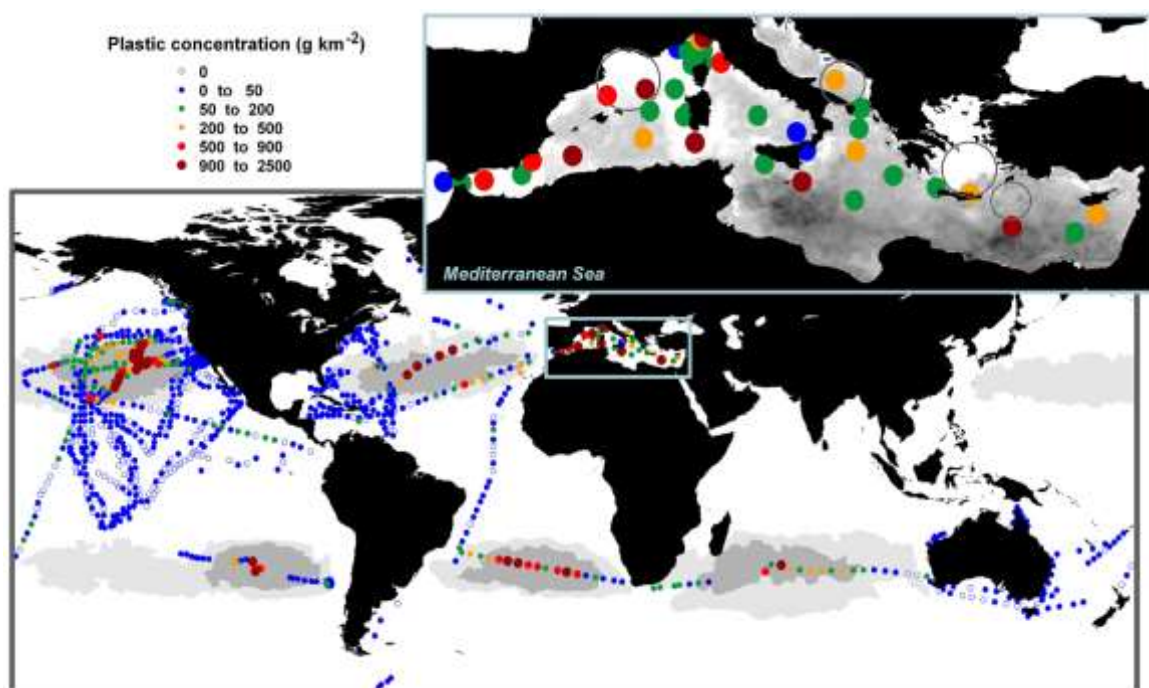
Odhaduje se, že 4,8 až 12,7 milionu tun plastového odpadu se ročně dostane do oceánů. Obrázek 1 ukazuje mapu světa, kde je každá země zbarvená podle odhadované hmotnosti nesprávně naloženého plastového odpadu v milionech metrických tun pro rok 2010 vyprodukovaný populací žijící do vzdálenosti 50 km ok pobřeží.

Obrazek 1: Plastový odpad vstupující do oceánů v milionech tunách za rok 2010 (Jambeck J. R. a kol. (2015) sciencemag.org)

Odhaduje se, že od roku 1980 se nashromáždilo více než 150 milionů tun plastového odpadu v mořích, z čehož 1,4 až 3,7 milionů tun v EU. Odpadní pokrývka v Atlantiku a Tichém oceánu je přibližně 100 metrických tun, z nichž 80 % je plast. Plast se hromadí ve Středozemním moři v podobném měřítku, jako v oceánských proudech v Indickém oceánu, severním Atlantiku, severním Pacifiku, jižním Atlantiku a jižním Pacifiku. Kromě toho působí Středozemní moře jako konvektivní pánev absorbující plovoucí plast pocházející z Atlantiku a mnoha dalších suchozemských a přímořských zdrojů (např. z Nilu). Také proto Evropané konzumují ročně až 11 000 kusů plastů v důsledku konzumace mořských plodů.

Obrazek 2: Koncentrace plastových zbytků v povrchových vodách Středozemního moře ve srovnání s koncentrací plastu uváděnými pro světové oceány (Cózar A. a kol. 2015, Plos)

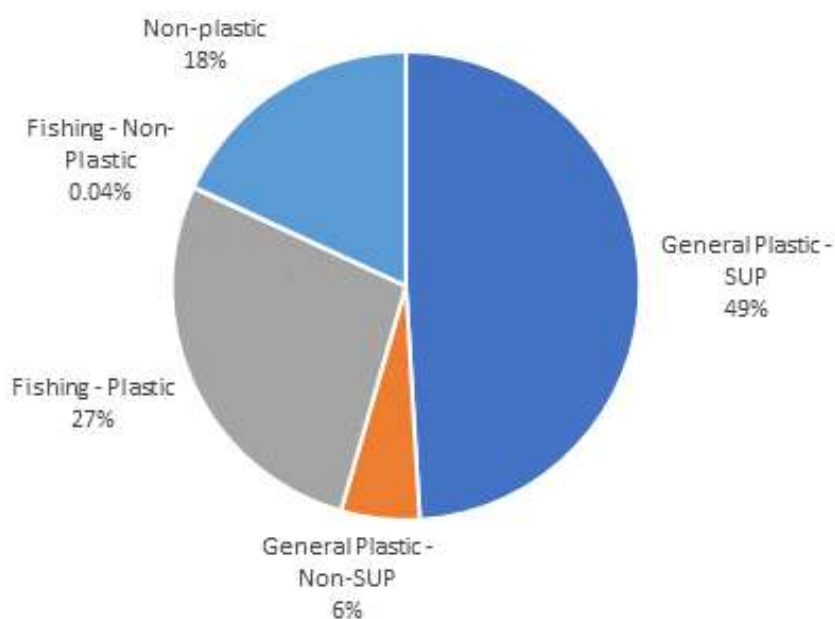

Obrázek výše ukazuje koncentrace plastových zbytků v povrchových vodách Středozemního moře ve srovnání s plastovými koncentracemi uváděnými pro světové oceány.

Hlavní znečištění moře plastovými odpadky jde z pevniny díky vypouštění dešťové vody, přepadům kanalizací, odpadům související s cestovním ruchem, odpadům ukládajícím ze skládek poblíž břehů pobřeží nebo na břehu řeky, nelegálnímu skládání, průmyslové činnosti, nesprávné dopravě, kosmetickým výrobkům, syntetickým, polyesterovým nebo akrylovým vláknům uvolňující se při praní.

Graf níže ukazuje procentuální zastoupení plastových odpadů v moři.

Graf 1: Procentuální zastoupení plastových odpadů nalezených v moři (Zdroj: Impact Assessment směrnice SUP, 2018)

Podle rozborů plastového odpadu nalezeného v mořích a na plážích přímořských členských států EU Komise navrhla regulaci zaměřenou na nejčastěji se vyskytující odpad z plastových výrobků. Ten se v mořích a oceánech hromadí a plastová rezidua byla nalezena v mnoha druzích mořských živočichů – želvách, tuleních, velrybách, ptácích, rybách či koryších. Tím pádem se tato rezidua dostávají i do potravního řetězce. Kromě poškozování životního prostředí a ohrožování zdraví lidí toxickými látkami má plastový odpad negativní dopady také na turismus, rybářství a lodní dopravu. Podle Komise je plast užitečným a ekonomicky hodnotným materiálem, musí být však hospodárněji využíván a více recyklován.

Směrnice se soustředí na deset nejčastějších typů jednorázových plastů, které tvoří přibližně polovinu veškerého plastového odpadu v mořích. Tento vzorek byl identifikován na základě dat ohledně složení odpadů nalezených na plážích v 17 členských státech v roce 2016. Další rozsáhlou skupinou je odpad z lodí, jako jsou rybářské potřeby či plasty používané v akvakultuře. Pouze 18 % odpadu na plážích nejsou z plastu.

Tabulka 1: Deset nejčastějších druhů jednorázových plastových výrobků končících jako plastové odpady v mořích (Zdroj: Impact Assessment směrnice SUP, 2018)

Pořadí	Typ jednorázového plastového výrobku	Procentuální podíl z plastových položek ¹ (%)	Kumulativní procentuální podíl z plastových výrobků (%)	Procentuální podíl z jednorázových plastových výrobků ² (%)	Kumulativní procentuální podíl z jednorázových plastových výrobků (%)
1	Nápojové láhve, uzávěry a víčka	19	19	21	21
2	Nedopalky cigaret	17	36	19	39
3	Vatové tyčinky	11	46	12	51
4	Obaly od křupek a sladkostí	9	55	9	61
5	Sanitární aplikátory	7	62	8	69
6	Plastové sáčky	5	67	6	74
7	Příbory, brčka a míchadla	4	71	4	79
8	Nápojové kelímky a jejich víčka	3	73	3	81
9	Balónky a jejich tyčky	2	75	2	84
10	Nádoby na potraviny vč. balení rychlého občerstvení	2	77	2	86

¹ – Obecné plastové položky je skupina položek s výjimkou neidentifikovatelných položek, jako jsou fragmenty, neplastové položky a položky spojené s rybolovem a akvakulturou

² – Jednorázové plastové položky - obecné plastové předměty je skupina položek s výjimkou neidentifikovatelných položek, jako jsou fragmenty, neplastové položky a položky spojené s rybolovem a akvakulturou a plasty na jedno použití

Tabulka 2: Odhad množství plastových odpadů v mořích bez regulace a jeho snížení po zavedení regulace (Zdroj: Impact Assessment směrnice SUP, 2018)

Odpad z plastových výrobků	Odhadované množství mořského odpadu v roce 2030 (mil. ks)	
	Bez zavedení regulace	Po zavedení regulace
Cigaretové filtry	4 778	-2 628
Vlhčené ubrousky	775	-112
Brčka	372	-372

Vatové tyčinky	95	-62
Lahve na pití	182	-157
Hygienické vložky	252	-37
Nápojové kelímky včetně víček	146	-113
Obaly od brambůrků	74	-41
Nádoby na potraviny	64	-50
Přístroje	18	-18
Míchátka	20	-20

2.2.2 Definice problémů, které adresuje implementace směrnice SUP v ČR

Ačkoliv je problém definován na úrovni EU zejména z pohledu znečištění moří, opatření a cíle směrnice korespondují s obecnými cíli politik v oblasti oběhového hospodářství, které jsou zásadní z pohledu ČR:

- prevence vzniku odpadů z plastů, v tomto případě specificky z jednorázových plastů;
- rozvoj výrobně-recyklačního řetězce v souladu s oběhovým hospodářstvím (práva a povinnosti při uvedení vybraných výrobků na trh);
- práva a povinnosti v souvislosti s nakládáním s odpadem – zejména problematika úklidu odpadů z jednorázových plastů, kterých se koneční uživatelé zbavili mimo místa určená k jeho odkládání (tzv. „littering“) a prevence takového konání.

Prevence vzniku odpadů z plastů, v tomto případě specificky z jednorázových plastů

Produkce plastových obalů

V ČR představují celkové plastové obaly dlouhodobě pětinu všech odpadů vzniklých z obalových materiálů. V roce 2018 činil procentuální podíl vzniklých plastových obalových odpadů 20,6 % z celkového množství vzniklých obalových odpadů ze skla, papíru, kovu, dřeva a nezařazených materiálů (Statistická ročenka životního prostředí, 2019).

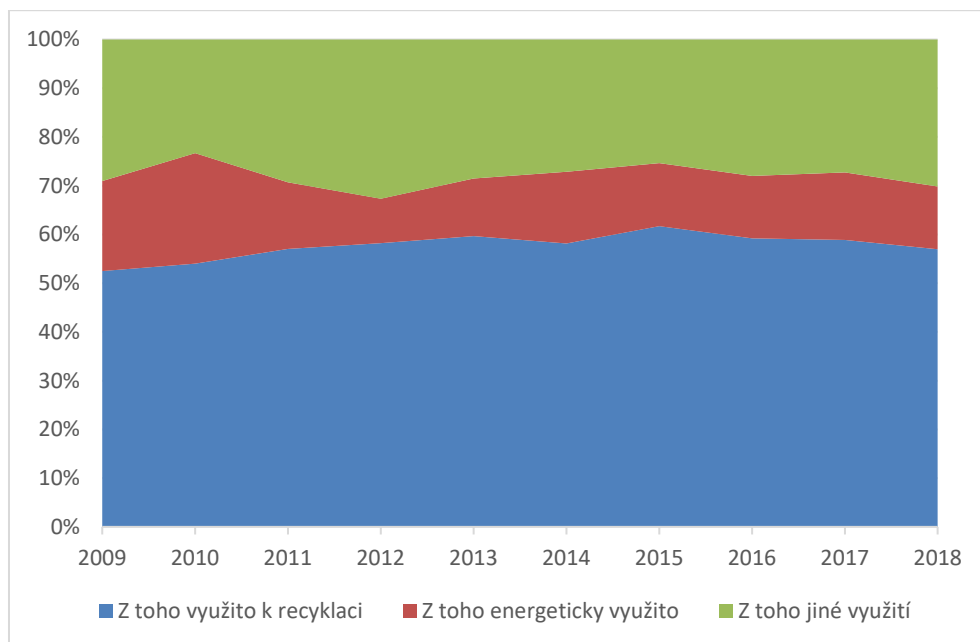
Objem plastových obalů (v tunách) má od roku 2014 rostoucí tendenci, mezi lety 2018 a 2014 narostl o 22 % (viz Graf 3). Z pohledu ochrany životního prostředí je primárním problémem zvyšování objemu odpadu, a tedy následné nutnosti s jeho nakládáním. Specifickým problémem je proto při implementaci prevence vzniku odpadů z plastů, resp. zejména z jednorázových plastů.

Rozvoj výrobně-recyklačního řetězce v souladu s oběhovým hospodářstvím (práva a povinnosti při uvedení vybraných výrobků na trh)

V ČR vzniklo v roce 2018 dle údajů ze Statistické ročenky životního prostředí celkem 267 478 t plastových obalových odpadů, z nichž bylo 152 445 t (tzn. 57 %) recyklováno a 34 313 t (tzn. 12,8 %) energeticky využito. Pro srovnání v EU vzniklo v roce 2014 asi 25 milionů tun odpadu

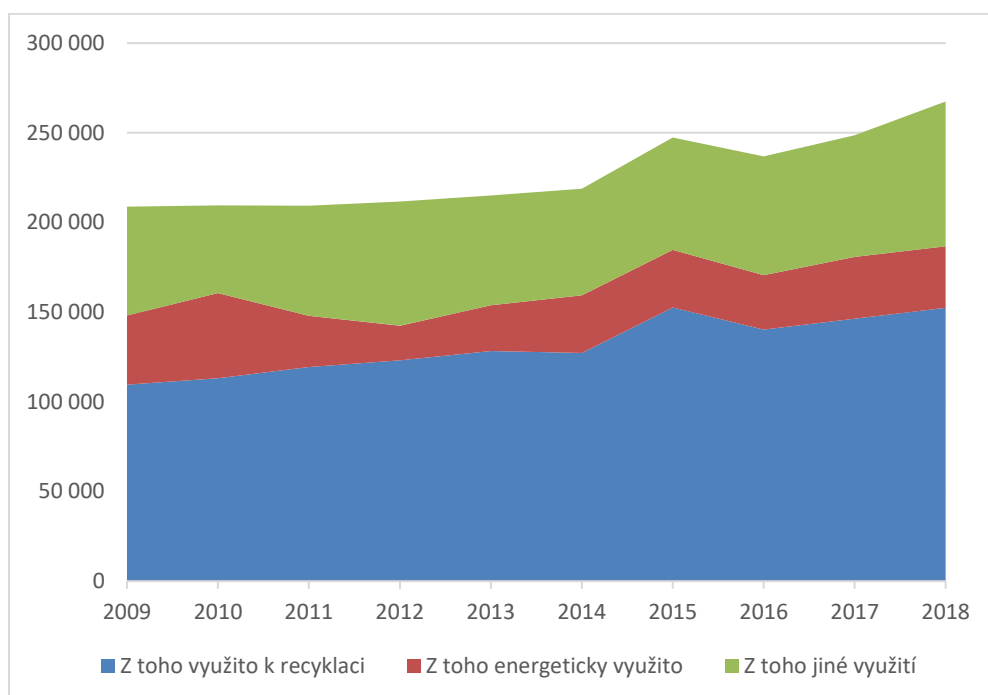
ze spotřebitelských plastů, z čehož bylo recyklováno pouze 30 %. V evropském srovnání je tak ČR na špičce v poměru recyklace obalových materiálů z plastu.

Graf 2: Poměrové (procentuální) využití plastových obalových odpadů v ČR v letech 2009 až 2018

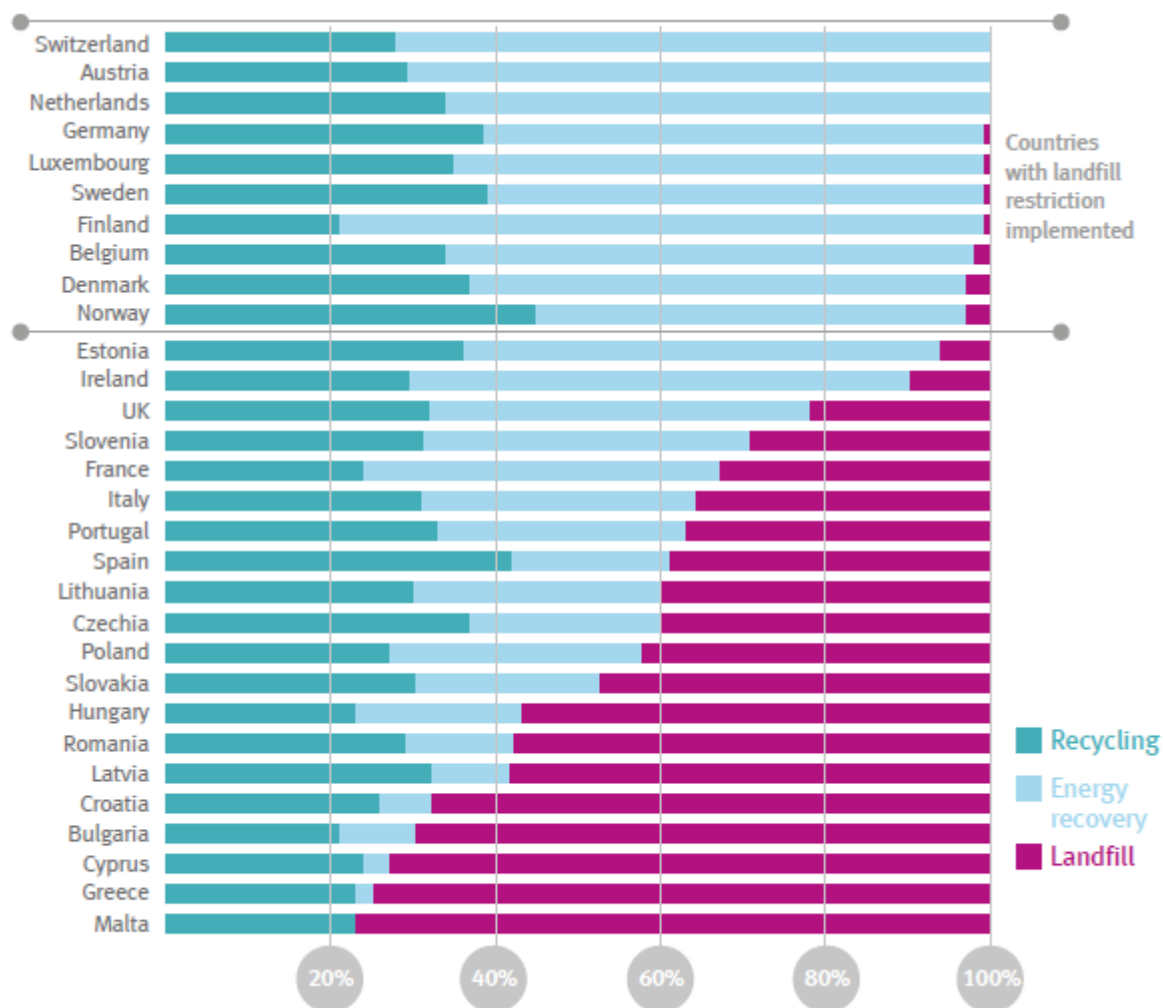
Zdroj: Statistická ročenka životního prostředí, vlastní zpracování

Graf 3: Objem (v tunách) a využití plastových obalových odpadů v ČR v letech 2009 až 2018

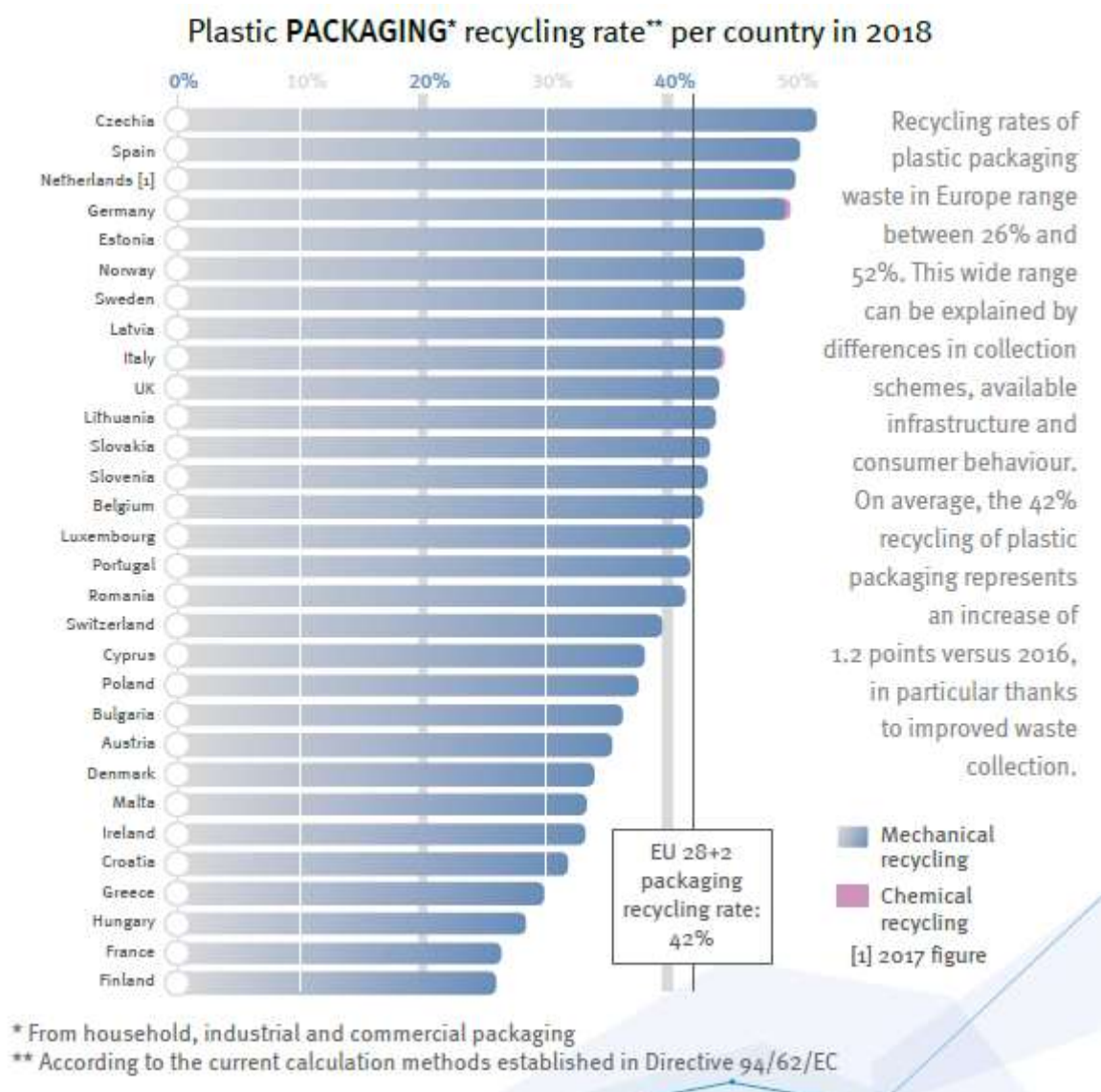
Zdroj: Statistická ročenka životního prostředí, vlastní zpracování

Graf 4: Způsoby nakládání s plastovými odpady dle jednotlivých zemí v roce 2018

Zdroj: Plastics: the Facts 2019

Graf 5: Míra recyklace odpadů z plastových obalů dle jednotlivých zemí v roce 2018

Zdroj: Plastics: the Facts 2019

Nejsou k dispozici specifická data pro vybrané jednorázové plasty z pohledu jejich výrobců a sektoru recyklace. Určitý obrázek však obecně o tomto sektoru představuje shrnutí v kapitole 1.4 Identifikace dotčených subjektů.

Řešeným specifickým problémem je tak rozvoj průmyslu navázaného na produkci a využití (recyklaci) jednorázových plastů v ČR v souladu s přechodem na oběhové hospodářství.

Práva a povinnosti v souvislosti s nakládáním s odpadem – zejména problematika úklidu odpadů z jednorázových plastů, kterých se koneční uživatelé zbavili mimo místa určená k jeho odkládání (tzv. „littering“) a prevence takového konání

Problematika odhazování odpadků, kterých se koneční uživatelé zbavili mimo místa určená k jeho odkládání (tzv. „littering“), a to ať už v městském nebo venkovském prostředí, je do jisté míry způsobeno nedostatkem jiných alternativ, tj. odpovědným řízením, ale také nedostatkem

ekonomických nebo jiných pobídek. Mnoho spotřebitelů se chová odpovědně, ale část společnosti si stále neuvědomuje negativní důsledky odhazování odpadků. Některé plastové odpady (např. vatové tyčinky, vlhčené ubrousky a hygienické vložky) jsou odhazovány do toalet, kde zatěžují kanalizační systém a mohou se dostat do řek. Říční toky usnadňují přepravu plastů, čímž spojují většinu pevniny s oceánem.

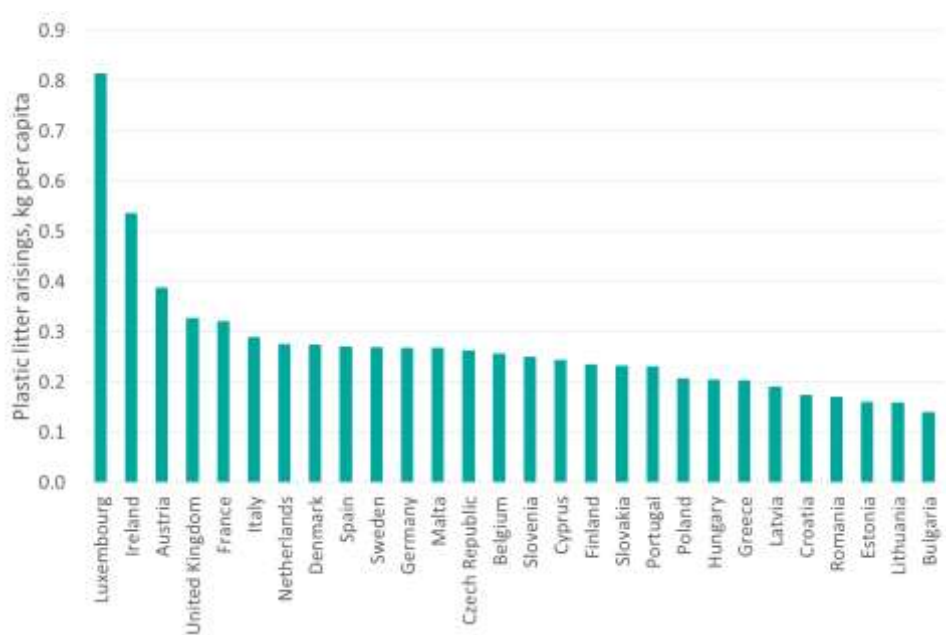
Následující tabulka ukazuje procentuální zastoupení dvaceti nejčastěji zastoupených druhů odpadů v řekách. Z tabulky je zřejmé, že největší zastoupení mají plastové obaly.

Tabulka 3: Druhy odpadů a jejich procentuální zastoupení v řekách (Zdroj: Impact Assessment směrnice SUP, 2018)

Pořadí	Druh odpadu	Procentuální zastoupení ze všech položek (%)
1	Části plastů	38,59
2	Plastové láhve	9,55
3	Obaly	8,42
4	Sáčky	7,77
5	Části polystyrenu	6,35
6	Jiný papír	4,01
7	Papírové obaly	3,61
8	Folie	2,93
9	Pěny	2,70
10	Plechovky	2,05
11	Jiné plastové nebo polystyrenové položky	1,98
12	Plastové krabičky a nádoby	1,81
13	Jiné materiály	1,48
14	Noviny a magazíny	1,19
15	Trámy a dřevotřískové desky	0,99
16	Jiné gumy	0,95
17	Dřevěné desky	0,72
18	Syntetická lana (provazy)	0,71
19	Jiné textilie	0,57
20	Palety	0,48

Dle srovnání množství odhozeného plastového odpadu dle členských států (normalizováno podle celkové populace) patří ČR k průměru v EU (viz graf níže), celkem se jedná zhruba o cca 2,6 tis. tun plastového odpadu, se kterým nebylo naloženo zákonným způsobem. Odhaduje se, že v EU-28 se ročně vyprodukuje celkem 139 tisíc tun plastového odpadu skrze littering, z toho 41 tisíc tun jsou nápojové láhve.

Graf 6: Srovnání množství pohozeného odpadu z plastových obalů (v kg na obyvatele) v jednotlivých členských státech v roce 2014

Zdroj: Impact Assessment, 2018

Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí

Na základě studie veřejného mínění, která se zaměřila na vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí, se ukázalo, že obyvatelé ČR patří v rámci EU mezi národy s nejsvědomitějším přístupem k hospodaření s odpady. Drtivá většina Čechů podle průzkumů omezuje množství produkovaného odpadu a třídění odpadu v České republice dlouhodobě patří mezi nejrozšířenější proenvironmentální chování. V ČR aktivně třídí plast 73 % obyvatel. Obyvatelé Česka také více než většina obyvatel Evropské unie snižují množství odpadů pitím kohoutkové vody a česká veřejnost také výrazně podporuje politická opatření na snížení množství plastového odpadu.

Produkce odpadů

Závěry Centra pro výzkum veřejného mínění (2016a) ukazují, že Češi dlouhodobě považují hromadění odpadu za velmi závažný globální problém:

- 88 % považuje situaci okolo odpadu (ať už jeho velké množství či neefektivní nakládání s ním) za závažný problém také v rámci ČR
- 79 % veřejnosti si myslí, že Česko produkuje příliš mnoho odpadu (podle Flash Eurobarometeru 2014). Ačkoli dotazovaní považují produkci odpadu na národní úrovni za příliš velkou, tento problém nevnímají na úrovni svých domácností

Tento výsledek veřejného mínění koresponduje s daty Eurostatu (2014a): **zatímco průměrný Čech vyprodukoval za rok 2014 celkem 310 kg domovního odpadu, průměrný Evropan přibližně o 100 kg více.** (Pozn. Existuje více způsobů počítání množství domovního odpadu. Podle České informační agentury životního prostředí (2016) vyprodukovali Češi v roce 2014 celkem 506 kg komunálního odpadu na obyvatele, z čehož produkce směsného komunálního

odpadu činila 279 kg/obyvatele. Zde používáme data Eurostatu, která umožňují srovnání s EU.)

Vedle toho, že velká většina veřejnosti považuje odpad za závažný problém na úrovni globální i české, celých 83 % Čechů také podporuje, aby stát tuto situaci aktivně řešil.

Littering

Flash Eurobarometer (2014) zkoumal, jak lidé vnímají množství odpadků pohozených v jejich okolí:

- 33 % dotazovaných si v okolí svého bydliště (v přírodě nebo ve veřejných prostorech, jako je ulice či náměstí) všimá hodně či docela hodně odpadků,
- 53 % si myslí, že se v okolí jejich bydliště mnoho odpadků nenachází,
- pouze 14 % obyvatel si žádných odpadků nevšimá.

Podle lidí, kteří odpadky ve svém okolí vnímají, se nejčastěji jedná o:

- plastové sáčky a tašky (76 % respondentů),
- jiné odpadky z plastu (67 %),
- skleněné, kovové a papírové obaly (59 %).
- elektrický a elektronický odpad např. vyhozené elektrospotřebiče (16 %).

Ve svém pohledu na zastoupení jednotlivých druhů odpadu se Češi poměrně shodují s evropským průměrem.

Opatření vedoucí ke snížení litteringu

Flash Eurobarometer (2014) zkoumal, jaká opatření proti odpadkům znečišťujícím veřejný prostor považují respondenti za nejúčinnější. Můžeme rozlišit tři skupiny těchto opatření.

1. Jako nejúčinnější hodnotí obyvatelé České republiky opatření podporující veřejnost v odhazování odpadků do košů: zajištění dostupnosti odpadkových košů (nejúčinnější podle 47 %) a lepší vymahatelnost právních norem proti znečišťování veřejných prostranství (42 %).
2. Druhou skupinu tvoří systémová řešení, jako je podpora alternativ k plastovým sáčkům a jiným plastovým obalům (42 %) a podpora recyklace odpadu (42 %).
3. Nejméně dotazovaných považuje za nejúčinnější řešení aktivity založené na participaci různých aktérů, jako je finanční zapojení výrobců plastů do boje proti odpadkům (36 %), organizování veřejných úklidových akcí (30 %) či komunikační kampaně na zvýšení povědomí mezi obyvateli (23 %).

Způsoby financování svozu domovního odpadu preferované obyvateli ČR:

- 40 % preferuje poplatky úměrné tomu, kolik nevytříděného odpadu jejich domácnost vyprodukuje,
- 35 % by si přálo, aby cena za nakládání s odpady byla zahrnuta do cen produktů,
- 18 % dává přednost fixním poplatkům ve formě daní (Flash Eurobarometer, 2014).

Možné alternativy jednorázových plastových výrobků

Nejefektivnějším způsobem snížení spotřeby odpadu obecně je předcházet jeho produkci. Avšak úplně bez plastových obalů se pravděpodobně neobejdeme a často jejich užívání ani nelze ovlivnit. V současné době však existuje mnoho alternativ, kterými se dají plastové výrobky na jedno použití nahradit. Níže uvádíme vybrané příklady možných alternativ některých plastových výrobků na jedno použití.

Cigaretové filtry

Jako alternativu lze použít celulóзовé filtry z rostlin, jako je tip biologicky rozložitelného tenkého RAW filtru. U těchto filtrů však není prokázána stejná kvalita, jako u běžných plastových filtrů. Lze však očekávat jejich inovace a zlepšení.

Nápojové láhve

Pro omezení spotřeby nápojových lahví mohou být vybudovány pítka ve městech či oblastech s vysokým turistickým ruchem doplněné informačními kampaněmi. Stávající hustota sítě pitek totiž neodpovídá četnosti spotřebitelů a jejich potřebě rychle najít zdroj pitné vody.

K podpoře atraktivity pitek je možné vyvinout mobilní aplikaci, která zobrazí nejbližší dostupná pítka. Výrobci nápojů mohou instalovat na veřejných prostranstvích automaty a umožnit tak spotřebitelům natočit si do vlastní nádoby, namísto prodávání nápojů v plastových lahvích na jedno použití.

Vatové tyčinky do uší

Již existují společnosti, které vyrábějí opakovaně použitelné tyčinky pro čištění uší, které jsou podle dodavatele efektivnější a bezpečnější než tyčinky vatové. Další dostupnou alternativou jsou jednorázové papírové tyčinky či náhražky dřeva. Avšak ve skutečnosti mnoho lékařů nedoporučuje vatové tyčinky používat.

Vlhčené ubrousky

Neplastové alternativy k vlhčeným ubrouskům používaným pro osobní péči, například k odstraňování make-up, již existují ve formě vatových tamponů nebo kuliček. Kromě toho by opakovaně použitelné alternativy k používání vlhčených ubrousků mohly zahrnovat prateľné kapesníky nebo speciálně navržené ubrousky, jako například prateľné dětské ubrousky. Pro dosažení požadovaného výsledku lze na tyto ubrousky použít krémy (jako jsou mýdla, antibakteriální gely nebo krémy na odstranění make-up).

Hygienické vložky

Neplastové alternativy hygienických vložek nejsou v současné době známy. Řada výrobců však již má k dispozici opakovaně použitelné hygienické vložky. Tyto produkty jsou omyvatelné a znovu použitelné a obvykle jsou vyrobeny výhradně z bavlny nebo ze směsi bavlny či bambusového vlákna s nepromokavou polyuretanovou vrstvou.

Příbory

V současné době se využívají příbory na jedno použití:

- v budovách, zejména k úspoře nákladů na mytí opakovaně použitelných příborů; nebo
- u jídel s sebou, která není možné konzumovat bez příboru.

Kovové příbory jsou jasnou alternativou a většina podniků jich využívá. Proto by u všech podniků prodávající jídlo mohly být zavedeny omyvatelné příbory. V provozovnách prodávající jídlo s sebou může být alternativou zákazníkem přinesený příbor – v případě, že ví, které prodejny toto umožňují. Pokud je nutnost použít jednorázový příbor, lze zavést alternativy ze dřeva.

Brčka a nápojová míchátká

U mnoha nápojů nejsou brčka a míchátká vůbec potřeba a nemusela by být k nápojům podávána. Jako alternativu lze však použít opakovaně použitelná brčka a míchátká ze skla nebo kovu. Nyní rozšířenou jednorázovou variantou jsou dřevěná míchátká a papírová či bambusová brčka.

Nápojové kelímky

Jednorázové kelímky na nápoje se používají:

- za účelem snížení nákladů na mytí opakovaně použitelných kelímků, nebo
- při konzumaci nápojů určených k odnosu s sebou mimo prodejnu.

Jednou z alternativ je nádobí k opakovanému použití. Lze v nich prodávat i nápoje s sebou. Některé podniky nabízejí opakovaně použitelné kelímky, které sbírají zpět a vracejí maloobchodníkům. Například projekt FreiburgCup zavedl zaplacení zálohy za opakovaně použitelný hrnek, který může zákazník vrátit v jakékoli jiné prodejně zapojené do tohoto projektu. Obdobný režim je zaveden i na některých trzích.

Pro zákazníky, pro které není opakovaně použitelný šálek k dispozici, by měly být kelímky bez plastů. Některé papírové kelímky, které jsou označeny jako kompostovatelné, mají vodotěsnou vrstvu, protože jsou potaženy rostlinnou polylaktickou kyselinou (PLA). Kompostování je však možné pouze v průmyslových podmínkách – za jiných podmínek se plast nemusí rozložit úplně (např. v mořském prostředí).

Pokud jde o víčka, může být varianta nový design kelímků, který by umožnil nevylítí tekutiny a pohodlné pití, čímž by se omezila potřeba víček.

Nádoby na potraviny

Nádoby na potraviny na jedno použití se používají:

- pro konzumaci jídla se snahou uspořít náklady na mytí nádobí,
- pro přepravu jídla domů, nebo
- při konzumaci jídla na cestách.

Na trzích, kde je podáváno jídlo, mohou být přenosné myčky, které umožní umytí opakovaně použitelných nádob. Například v roce 2011 zavedla Vídeň povinnost používat opakovaně použitelné nádobí na akcích s více jak 1 000 lidí.

Další možností je zavedení opakovaně použitelných nádob, které se mohou použít 200-300 krát, než se nakonec zrecyklují. To je však vázáno na zpoplatnění těchto nádob k zajištění návratnosti.

Pro domácí spotřebu jídla lze použít opakovaně použitelnou nádobu přinesenou strážníkem, jako jsou například jídonosiče.

V případě, že si strážník chce jídlo sníst cestou, je použitelnost opakovaně použitelných nádob snížena. Je zde ale možnost využít jednorázové nádoby bez použití plastu.

Plastové odpady

Zvláštní problém představuje plastový odpad. Jak ukazuje Flash Eurobarometer (2014), všechny dotazované aktivity s cílem snížit množství plastového odpadu se u české veřejnosti těší velké podpoře, podobně jako v celé Evropě. Drtivá většina respondentů souhlasí s tím, aby průmysl (93 % respondentů) i veřejná správa (92 %) byly iniciativnější a více se zasazovaly jak o omezení přítomnosti plastového odpadu v prostředí, tak o jeho větší recyklaci. Obyvatelé ČR by také ocenili lepší informace o tom, jaké plasty jsou recyklovatelné (93 %), zastavení výroby nerecyklovatelných (nebo složitě recyklovatelných) plastů a jejich nahrazení recyklovatelnými materiály (91 %). Výrazná většina podporuje zavedení opatření, která snižují používání jednorázových plastových věcí (84 %), zakázala ukládání plastů na skládkách (82 %) a používání plastových mikročástic v kosmetice a podobných produktech (65 %). Stojí za pozornost, že všechna tato opatření podporuje podle uvedeného průzkumu výrazná většina obyvatel ČR, a to včetně řešení nejradikálnějších (např. zákaz ukládání plastů na skládkách či zastavení výroby nerecyklovatelných plastů a jejich nahrazení).

Novějším šetření Special Eurobarometeru (2017b) respondenti hodnotili významnost jednotlivých opatření snižujících množství plastového odpadu. Podle velké většiny je důležité, aby výrobky byly navrhovány způsobem, který usnadňuje recyklaci plastů (92 %), aby místní úřady poskytovaly větší množství a lepší kvalitu sběrných zařízení pro plastový odpad (89 %). Za významnou považují také snahu průmyslu a maloobchodníků omezovat plastové obaly (87 %) a vzdělávání lidí o redukci plastového odpadu (86 %). O něco méně významným opatřením je podle nich placení vyšší ceny za plastové věci na jedno použití (65 %).

Šetření sledovalo i omezení domácího plastového odpadu. 24 % Čechů uvedlo, že se během posledních šesti měsíců vyhýbalo plastovým věcem na jedno použití (jiných než plastových tašek) nebo si kupovalo plastové produkty na více použití (o 10 procentních bodů pod evropským průměrem). Celkem 26 % respondent také deklarovalo, že během posledních dvanácti měsíců zmenšilo svou spotřebu plastových tašek či sáčků (12 procentních bodů pod evropským průměrem) a dalších 32 % ji zmenšilo již předtím (10 procentních bodů pod evropským průměrem) (Special Eurobarometeru, 2017b).

84 % dotázaných souhlasí s přijetím opatření k omezení používání plastových věcí na jedno použití (nákupní tašky, brčka, kuchyňské nádobí atd.).

Třídění odpadů

Co se týče třídění, tak Češi separují nejčastěji plastové lahve a jiné plastové materiály (96 % lidí je třídí alespoň příležitostně), papír a sklo (92 %), elektrický a elektronický odpad (85 %) a nebezpečný odpad, jako jsou barvy či chemikálie (84 %) (Flash Eurobarometeru, 2014).

Podle Centra pro výzkum veřejného mínění (2017) je 88 % Čechů spokojeno se svozem domovního odpadu. Starší šetření Centra pro výzkum veřejného mínění také ukázalo (2011b), že 81 % české veřejnosti je spokojeno s dostupností kontejnerů na tříděný odpad v místě svého bydliště.

Co by Čechy přesvědčilo, aby třídili odpad ještě důkladněji? Z Flash Eurobarometeru (2014) vyplývá, že nejvíce českých respondentů (73 %) by ocenilo ujištění, že je odpad skutečně recyklován. Většina by uvítala finanční pobídky pro třídění odpadu jako například zálohy a nižší poplatky (67 %), případně větší počet blízkých zařízení pro recyklaci a kompostování (64 %). Menší částí veřejnosti by také pomohlo více informací o tom, kde a jak třídít (47 %), pohodlnější třídění v domácnostech (46 %) a vyšší poplatky za nesprávně roztríděný odpad (46 %). Většinu Čechů by tedy k důkladnějšímu třídění přesvědčilo ujištění o efektivitě této aktivity a její usnadnění formou finančních pobídek či lepší dostupnosti zařízení pro recyklaci a kompostování.

Obrázek 3: Procentuální zastoupení občanů třídících jednotlivé druhy odpadů

Zdroj: Flash Eurobarometer, 2014

Obrázek 4: Výsledky průzkumu ohledně třídění odpadů

Zdroj: Flash Eurobarometer, 2014

2.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Směrnice o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí prosazuje přístupy v duchu oběhového hospodářství, které spíše než výrobky na jedno použití upřednostňují udržitelné, netoxické a opětovně použitelné výrobky a systémy opětovného použití a jsou v první řadě zacíleny na omezení množství vzniklých odpadů. Pro předcházení veškerému znečišťování odpadky, včetně znečišťování moří odpadky, zůstává zásadní řádné nakládání s odpady. Stávající právní předpisy Unie stanovené ve směrnicích 94/62/ES, 2008/98/ES, 2000/59/ES, 2000/60/ES a 2008/56/ES a v nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 a politické nástroje poskytují určité regulační reakce na řešení znečišťování moří odpadky.

Plastové odpady jsou zejména předmětem celkových opatření a cílů Unie v oblasti nakládání s odpady, jako je recyklační cíl pro plastové obalové odpady stanovený ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES a cíl v Evropské strategii pro plasty zajistit do roku 2030, aby veškeré plastové obaly uvedené na trh Unie byly opakovaně použitelné nebo snadno recyklovatelné.

Pravidla pro uvádění vybraných výrobků na trh upravuje zejména zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně některých souvisejících zákonů, zákon č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh a vyhláška ministerstva zdravotnictví, o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmů. Uvádění obalových výrobků na trh upravuje zákon 477/2001 Sb., o obalech.

Práva a povinnosti podnikajících fyzických osob a právnických osob při nakládání s obaly, zpětném odběru a využití odpadu z obalů upravuje platný zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů. Nakládáním s obaly se rozumí výroba obalů, uvádění obalů na trh nebo do oběhu a rovněž použití, úprava a opakované použití obalů. Dále zákon o obalech upravuje působnost správních orgánů, registrační a evidenční poplatky, ochranná opatření, opatření k nápravě a přestupky. Co se týče nakládání s odpady z obalů, použije se zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon o obalech nestanoví jinak. Zákon o obalech je tedy zvláštním právním předpisem ve vztahu k zákonu o odpadech.

Některé neobalové plastové výrobky jsou regulovány jinými právními předpisy – předměty určené pro styk s potravinami a kosmetické přípravky upravuje z hlediska ochrany zdraví fyzických osob zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo tabákové výrobky upravuje včetně jejich označování zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žádný z těchto právních předpisů se ovšem nevěnuje problematice omezení dopadu těchto výrobků na životní prostředí poté, co se stanou odpadem.

Zákaz bezplatného poskytování plastových tašek

§ 3 odst. 3 zákona o obalech upravuje tzv. zákaz bezplatného poskytování plastových tašek, kdy plastová odnosná taška smí být v místě prodeje výrobků poskytnuta spotřebiteli minimálně za náhradu nákladů, které odpovídají nákladům na její pořízení. To neplatí, jde-li o velmi lehkou plastovou odnosnou tašku.

Související implementace tzv. oběhového balíčku (novela zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, novela zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, a zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností)

V současné době je Parlamentem ČR projednáván balíček zákonů, z něhož je pro implementaci SUP zásadní zejm. novela zákona o obalech. Hlavním cílem navrhované právní úpravy je zajištění transpozice dvou směrnic Evropské unie, a to směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech (dále jen „rámcová směrnice o odpadech“), a směrnice Evropského

Parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (dále jen „směrnice o obalech“). Revidovaná rámcová směrnice o odpadech je transponována zejména do návrhu zákona o odpadech. Navrhovanou novelou zákona o obalech jsou do právního řádu České republiky transponovány požadavky nového čl. 8a této směrnice, který stanoví minimální požadavky pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce. Kromě zákona o obalech je čl. 8a rámcové směrnice o odpadech transponován rovněž do návrhu zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností.

Za účelem zajištění transpozice rámcové směrnice o odpadech, ve znění směrnice 2018/851/EU, se v zákoně o obalech navrhuje zejména následující změny:

- Úprava podmínek plnění povinnosti zpětného odběru (§ 10), včetně stanovení minimální hustoty sběrné sítě, povinnosti zařadit sběrná místa pro odpady s obalů do obecního systému nakládání s komunálním odpadem a povinnosti informovat spotřebitele o možnostech předcházení vzniku odpadu a negativních dopadech odkládání odpadů mimo místa k tomu určená (prevence tzv. litteringu).
- Možnost určení pověřeného zástupce pro zahraniční osoby uvádějící obaly na trh nebo do oběhu v ČR (§ 13a).
- Stanovení povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů tak, aby nedocházelo k nepřiměřené zátěži malých podniků (§ 15a).
- Úprava způsobu stanovení výše poplatků za sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů ze strany AOS (§ 21).
- Povinnost pro AOS provádět tzv. ekomodulaci a zveřejňovat vlastnickou strukturu, smlouvy a sazebníky [§ 21 odst. 1 písm. k), n) a o)]; ekomodulací se rozumí zohlednění dopadu obalu na životní prostředí v rámci jeho životního cyklu při určování výše finančního příspěvku AOS pro jednotlivý obal nebo skupinu podobných obalů, hrazeného osobou uvádějící obal na trh nebo do oběhu za účelem zajištění plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů podle zákona o obalech, s tím, že je zohledňována zejména opakovaná použitelnost obalu, jeho recyklovatelnost, obsah nebezpečných látek a požadavky stanovené jinými právními předpisy.
- Podmínky ověřování dat AOS a rozšíření evidenčních povinností AOS (§ 23 a 23a).
- Stanovení způsobu vyrovnání nákladů jednotlivých AOS (§ 21b).
- Úprava koordinace mezi jednotlivými AOS, řízená Ministerstvem životního prostředí (§ 21c).

V souvislosti s transpozicí směrnice o obalech, ve znění směrnice 2018/852/EU, se v zákoně o obalech navrhuje zejména následující změny:

- Změny v definicích (§ 2), např. doplnění definic kompozitního obalu a oxo-rozložitelného plastového obalu, současně se některé definice uvádějí do souladu se zákonem o odpadech.
- Povinnost zohledňování opakované použitelnosti obalů do struktury příspěvků ze strany AOS [§ 21 odst. 1 písm. m)].

- Způsob stanovení míry recyklace a využití v rámci evidence [§ 15 odst. 3, § 23 odst. 4.]
- Stanovení cílů pro recyklaci a celkové využití odpadu z obalů (příloha č. 3).

Nad rámec transpozice výše uvedených směrnic se navrhuje v zákoně o obalech zejména doplnit opatření za účelem zvýšení transparentnosti a efektivity činnosti AOS. Jedná se např. o zákaz podnikání v oblasti nakládání s odpady pro AOS, povinné finanční zajištění AOS nezávislé na platební schopnosti povinných osob, povinnost AOS vytvářet finanční rezervu, zákaz poskytování půjček ze strany AOS, zákaz zvýhodňování osob, které mají s AOS uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění a povinnost AOS uzavřít smlouvu s každou obcí, která o její uzavření projeví zájem, za podmínek obdobných jako s ostatními obcemi. V dané souvislosti se též stanoví zákaz ovlivňování dodavatelů ze strany maloobchodních řetězců ke spolupráci s konkrétní AOS v případě, že na trhu bude působit více AOS. Dále navrhovaná novela upravuje zejména promítnutí změn v novele do náležitostí žádosti o udělení autorizace, rozšíření pravomoci MŽP zahájit řízení o změně autorizace, zrušit autorizaci nebo zakázat poskytovat sdružené plnění a účastenství v řízení podle zákona o obalech.

2.4 Identifikace dotčených subjektů

Subjekty zapojené ve výrobním a distribučním řetězci

Subjekty zapojené ve výrobě – dodavatelském řetězci vybraných plastových výrobků a subjekty zapojené do řetězce zpracování souvisejících odpadů, zejména:

- výrobci vybraných plastových výrobků a příslušné kolektivní systémy
- prodejci vybraných plastových výrobků
- podnikatelé využívající vybrané plastové výrobky pro vlastní produkci nebo poskytování služeb
- subjekty zapojené do řetězce nakládání a zpracování odpadů

V Evropě bylo v roce 2016 vyrobeno 57 milionů tun primárních plastů, přičemž podíl plastů na biologické bázi představuje 0,5 až 1 % roční spotřeby plastů v EU. Evropský plastikářský průmysl je velkou součástí chemického průmyslu a hraje v hospodářství EU zásadní roli. Zaměstnává asi 1,45 milionu lidí a má obrát 350 miliard (včetně zpracovatelů plastů a poskytovatelů technologií).

Ve výrobě plastových výrobků bylo v ČR v roce 2017 zaměstnáno přibližně 67 000 osob v 2 800 firmách. Přibližně 12 % osob je zaměstnáno ve výrobě plastových obalů. Z hlediska přidané hodnoty představuje toto odvětví 4,2 % celkové přidané hodnoty zpracovatelského průmyslu v ČR a 4,9 % celkové výroby zpracovatelského průmyslu.¹

V roce 2017 působilo v ČR 625 firem se 4,3 tisíci zaměstnanci v oblasti zhodnocování tříděného materiálu. Tato kategorie se nevztahuje pouze na regeneraci plastů, ale také na jiné materiály, jako je papír a kov. Obnova tříděného materiálu přinesla hodnotu 836 mil. EUR. Informace o konkrétním podílu plastů však nejsou k dispozici.

¹ Eurostat, Structural Business Statistics

V posledních letech rychle vzrostlo množství jednorázových plastových výrobků uváděných na trh EU. Přestože podrobné údaje o výrobě jednorázových plastových výrobků (nebo výrobků označených jako produkty s největším rizikem, že u nich dojde k odhození - litteringu) nejsou k dispozici, předběžná analýza naznačuje, že většina z nich se vyrábí mimo Evropu. Pozitivní obchodní bilance Evropy s plasty a výrobky z plastů vede k výrobě plastových produktů s vyšší kvalitou a odolností. V roce 2016 bylo asi 7,4% poptávky po plastech uspokojeno prostřednictvím zpracovatelů plastů v EU na PET, který se obvykle používá pro láhve na nápoje; asi 19,3% bylo pro PP, který se používá pro potravinářské obaly, sladké obaly a uzávěry lahví (ale také pro automobilové díly, dýmky, bankovky a jiná použití). Téměř 40% poptávky zpracovatelů plastů v EU se týkalo obalů všech typů.

K dispozici jsou údaje o vývozu a dovozu některých jednorázových plastových výrobků, například pokud jde o plastové kuchyňské nádobí a příbory, Čína představovala více než 50% celosvětového vývozu a členské státy EU o něco více než 25%. EU však představovala asi 40% celosvětového dovozu (viz tabulka 4 a 5).

Tabulka 4: Procentuální podíl vybraných zemí na celosvětovém exportu jednorázových plastových výrobků (plastové kuchyňské nádobí a příbory) v roce 2018

Kontinent	Země	Procentuální zastoupení celosvětového vývozu plastových výrobků
Asie	Čína	51,4
	Turecko	2,7
	Taiwan	2,7
	Indie	1,2
	Spojené arabské emiráty	1,2
Amerika	USA	1,9
	Mexiko	1,6
Evropa	Německo	3,8
	Itálie	3,4
	Belgie + Lucembursko	3,2
	Nizozemsko	2,0
	Polsko	1,9
	Francie	1,7
	Velká Británie	1,7
	Portugalsko	1,4
	Španělsko	1,2
	Dánsko	1,0
	Česká republika	0,6

Zdroj: <https://atlas.media.mit.edu/en/profile/hs92/392410/>

Tabulka 5: Procentuální podíl vybraných zemí na celosvětovém importu jednorázových plastových výrobků (plastové kuchyňské nádobí a příbory) v roce 2018

Kontinent	Země	Import (%)
Evropa	Německo	6,0
	Francie	4,6
	Velká Británie	4,1
	Nizozemsko	3,1
	Belgie + Lucembursko	2,6
	Itálie	2,2
	Španělsko	1,9
	Polsko	1,4
	Švýcarsko	1,0
	Dánsko	0,9
	Švédsko	0,8
	Česká republika	0,8
	Portugalsko	0,7
Amerika	USA	26,7
	Kanada	1,9
	Mexiko	1,3
Asie	Japonsko	2,6
	Hong Kong	1,4
	Izrael	1,3
	Jižní Korea	1,2
	Spojené arabské emiráty	1,2
	Singapur	1,1
Austrálie	Austrálie	2,4

Zdroj: <https://atlas.media.mit.edu/en/profile/hs92/392410/>

Územní samosprávní celky

Obce a města v současnosti hradí úklid volně pohozených odpadů v rámci svých povinností vyplývajících ze zákona o odpadech. Celkové náklady na úklid a odstranění litteringu v obcích pohybují okolo 571 mil. Kč/rok v hodnotě roku 2007. Dle studií tvoří nápojové obaly 30-50 % hmotnosti volně pohozených odpadů v obcích, resp. roční náklady na úklid a zneškodnění volně pohozených nápojových obalů (litteringu) z měst a obcí se pohybují kolem cca 229 mil. Kč/rok.²

² Analýza volně pohozených odpadů v České republice, 2007

Tento zákon implementující směrnici SUP však některé jednorázové plastové výrobky zakazuje uvádět na trh, u jiných výrazně omezuje množství uváděné na trh, z čehož vyplývá, že výše uvedené náklady, které budou výrobci, resp. KS hradit obcím, budou výrazně nižší. Zároveň je potřeba zdůraznit, že odhady vycházejí ze studie z roku 2007, proto současná jejich monetární hodnota bude vlivem inflace vyšší. Úspory nákladů za úklid veřejných prostranství (za littering nápojových PET obalů) po zavedení zákonných opatření směřujících ke snížení užívání jednorázových plastových výrobků na jedno použití lze odhadnout ve výši 105 – 119 mil. Kč (80 – 90 % příslušných nákladů na sběr a zneškodňování nápojových obalů, resp. PET obalů). Výše 80 – 90 % je odvozena od povinné míry recyklace nápojových obalů dle závazných cílů směrnice SUP.

Občané (kvalita života, zdravotní dopady, spotřebitelé)

Jak bylo uvedeno výše, průzkumy veřejného mínění ukazují, že Češi dlouhodobě považují hromadění odpadu za velmi závažný globální problém, kdy 88 % považuje situaci okolo odpadu (ať už jeho velké množství či neefektivní nakládání s ním) za závažný problém. Podobně i problematika litteringu, jehož podstatnou část tvoří právě plastové výrobky na jedno použití (zejména nápojové láhve, igelitové sáčky a tašky). Omezení odpadů z jednorázových plastových výrobků (včetně litteringu), což je hlavním cílem tohoto zákona transponujícího Směrnici SUP, by mělo zvýšit kvalitu života občanů. Občané jsou dotčeni také zdravotními dopady souvisejícími s jednorázovými plastovými odpady, které jsou rozvedeny v kapitole 1.6 zhodnocení rizika.

Opačným pohledem je pak dopad na uživatele – spotřebitele výrobků z jednorázových plastů z toho důvodu, že opatření k jejich snížení povedou k menší dostupnosti těchto výrobků na trhu, přičemž alternativy mohou představovat vyšší náklady nebo změnu vzorců spotřebního chování.

Orgány státní správy

- **Ministerstvo životního prostředí (MŽP)**
 - MŽP řídí výkon státní správy na úseku předcházení vzniku odpadu z vybraných plastových výrobků a práv a povinností s tím souvisejících, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí ČIŽP a vykonává kontrolu na úseku státní správy.
- **Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)**
 - MPO podává vyjádření z hlediska své působnosti v řízení o žádosti, změně rozhodnutí, zrušení rozhodnutí či udělení souhlasu ohledně kolektivního systému.
- **Česká obchodní inspekce (ČOI)**
 - ČOI provádí kontrolní činnost vybraných výrobků spadajících do její působnosti a dále projednává přestupky a dále vybírá pokuty, které uložila.
- **Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)**
 - ČIŽP kontroluje, jak jsou dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí správních orgánů ve všech oblastech, s výjimkou oblastí, v nichž je kontrolní činnost svěřena ČOI, SZPI nebo Krajským hygienickým stanicím.

- **Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)**
 - SZPI provádí kontrolní činnost vybraných výrobků spadajících do její působnosti a dále projednává přestupky a dále vybírá pokuty, které uložila.
- **Krajské hygienické stanice**
 - Krajské hygienické stanice provádí kontrolní činnost vybraných výrobků spadajících do její působnosti.
- **Orgány celní správy**
 - Celní úřad při dovozu vybraných výrobků kontroluje, zda dovážené vybrané plastové výrobky jsou označeny v souladu s požadavky a zda dovozem vybraných plastových výrobků není porušován zákaz uvádění výrobků na trh.
 - Generální ředitelství cel poskytuje MŽP, ČIŽP a ČOI údaje ze svých evidencí a informačních systémů o vybraných plastových výrobcích, které byly vyvezeny z České republiky do zemí, které nejsou členskými státy Evropské unie, nebo které byly z těchto zemí dovezeny do České republiky.

2.5 Popis cílového stavu

Cílem implementace v ČR je dle politického zadání minimální implementace směrnice.

Obecnými cíli je předcházení a snižování negativních dopadů plastových výrobků na jedno použití, výrobků z oxo-rozložitelných plastů a lovných zařízení obsahujících plasty na životní prostředí, hospodářství a na lidské zdraví a dále podpora přechodu na oběhové hospodářství, včetně podpory inovativních a udržitelných obchodních modelů, výrobků a materiálů, a tím přispívání k účinnému fungování vnitřního trhu.

Specifické cíle vycházejí z jednotlivých článků směrnice 2019/904/EU, ve kterých jsou stanoveny cíle pro vybrané skupiny plastových výrobků (viz následující tabulka).

Tabulka 6: Směrnice o jednorázových plastech – výrobky a specifické cíle a opatření

Specifické cíle (články) směrnice / kapitola v ZZ RIA / skupina výrobků dle směrnice	Výrobky	Cílový stav / požadovaná opatření
Čl. 4 směrnice; kapitola 2; skupina A	nádoby na potraviny a nápojové kelímky	Snížení spotřeby – měřitelné kvantitativní snížení spotřeby do roku 2026 ve srovnání s rokem 2022.
Čl. 5 směrnice; kapitola 3; skupina B	plastové vatové tyčinky, plastové přístroje, talíře, brčka, míchátko, tyčky k balonkům, nádoby na potraviny z expandovaného	Zákaz uvádění na trh.

	polystyrénu, kelímky z expandovaného polystyrénu, nádoby na nápoje z expandovaného polystyrénu, produkty z oxodegradabilních plastů	
Čl. 6 směrnice; kapitola 4; skupina C	nádoby na nápoje do objemu 3l	Požadavky na výrobky - víčka přichycena k nádobě.
Čl. 6 směrnice; kapitola 5; skupina F	nápojové láhve do 3 l	Povinný obsah recyklovaného plastu v nápojových láhvích: 25% od roku 2025 pro PET láhve, 30% od roku 2030 všechny plastové nápojové láhve.
Čl. 7 směrnice; kapitola 6; skupina D	hygienické vložky, tampóny, aplikátory tampónů, vlhčené ubrousky, tabákové výrobky s filtry, filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky, nápojové kelímky	Požadavky na značení – informace pro spotřebitele na výrobku.
Čl. 8 směrnice; kapitola 7; skupina E a lovná zařízení	nádoby na potraviny, sáčky a obaly na potraviny k okamžité spotřebě, nádoby na nápoje do 3 l, nápojové kelímky, lehké plastové tašky, vlhčené ubrousky, balónky, tabákové výrobky s filtry, filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky, lovná zařízení	Rozšířená odpovědnost výrobců – náklady na sběr a náklady na úklid vzniklé samosprávám, zahrnuje náklady na osvětová opatření (viz bod G).
Čl. 9 směrnice; kapitola 8; skupina F	nápojové láhve do 3 l	Oddělený sběr - cíl pro oddělený sběr nápojových láhví (včetně uzávěrů a víček). Stanoveny jsou dva cílové roky: 2025 - 77%, 2029 - 90%.
Čl. 10 směrnice; kapitola 7; skupina G a lovná zařízení	nádoby na potraviny, sáčky a obaly na potraviny k okamžité spotřebě, nádoby na nápoje do 3 l, nápojové kelímky, lehké plastové tašky, vlhčené ubrousky, balonky, tabákové	Osvětová opatření – informace pro spotřebitele.

	výrobky s filtry, filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky, hygienické vložky, tampóny, aplikátory tampónů, lovná zařízení	
--	--	--

2.6 Zhodnocení rizika

V případě, že Česká republika nebude implementovat směrnici 2019/904/EU v dostatečném rozsahu, nebudou k dispozici dostatečné nástroje k plnění cílů této evropské směrnice. Navíc bez přijetí opatření budou přetrvávat a v určitých případech i narůstat rizika negativních dopadů jednorázových plastů na životní prostředí a tedy i zdraví lidí.

2.6.1 Rizika spojená přímo s cíli směrnice a její implementací v ČR

V případě nepřijetí opatření na úrovni EU a členských států hrozí následující rizika:

- S ohledem na dostupnost, malé náklady a vhodné využití pro jednorázovou spotřebu by nadále rostla produkce jednorázových plastů.
- Narůstající poptávka po jednorázové spotřebě, která s ohledem na výhodnost jednorázových plastů, nepovede k nahrazování ekologičtějšími substituty.
- Současné nastavení tržních systémů nezajišťuje cenové zohlednění všech negativních externalit spojených se spotřebou (vybraných) jednorázových plastů.
- Nedojde ke zvyšování informovanosti obyvatel ČR ohledně recyklovatelnosti plastů a škodlivých vlivů plastů na ŽP, přičemž výrazná většina veřejnosti podle průzkumu podporuje zavedení opatření, která snižují používání jednorázových plastových výrobků
- Malá podpora oběhového hospodářství, zejm. přetrvávající malá poptávka po recyklovaných plastech s ohledem na malé náklady výroby nových plastů.

2.6.2 Rizika spojená s nečinností z pohledu dopadů negativních externalit plastového odpadu na společnost a životní prostředí

Dopady makroplastů (tj. kousky plastů větší než 5 mm)

V posledních letech narůstá požití plastů vodními organismy (v roce 1997 bylo zjištěno u 27 % druhů, v roce 2014 u 44 %). Požití plastů může způsobit smrt ihned nebo může ovlivnit zvířata prostřednictvím pomalejších podletálních fyzikálních a chemických účinků snižujících rychlost růstu nebo reprodukční schopnost postižených zvířat. Plovoucí plasty mohou zároveň snížit biologickou rozmanitost mořských druhů (dle odhadů až o 58 %). To může mimo jiné ovlivnit populaci ryb, čímž se sníží produktivita a ziskovost mořského rybolovu.

Dopady mikroplastů (tj. kousky plastů menší než 5 mm)

Malá velikost mikroplastů umožňuje interagovat s obzvláště širokou škálou mořských organismů a mohou tak ovlivnit mořský potravní řetězec požitím nebo absorpcí. Nedávná studie potvrdila důkazy o možném riziku toxických a fyzikálních účinků na životní prostředí,

které mohou být vystaveny mikroplastům. Studie dospěla k závěru, že potenciální riziko pro životní prostředí může vycházet z přítomnosti mikroplastických částic používaných při výrobě různých produktů pro spotřebitelské a profesionální použití, které se dostávají do vodního prostředí. Podobně i nanočástice mikroplastů pronikají do tkání zvířat nebo lidského těla, ale prozatím není dostatek údajů o škodlivosti těchto látek v tkáních živých organismů.

Dopady toxických látek v plastových zbytcích

Plasty obsahují různé potenciálně toxické chemikálie zabudované během výroby, které by se mohly uvolňovat do životního prostředí. Výzkum ukázal, že mnoho z těchto chemikálií může mít toxikologické účinky na ryby, savce a měkkýše, a proto by mohlo existovat riziko, pokud by plastové fragmenty obsahující tuto chemikálii byly požitý mořskými organismy. Mikroplasty požitý mořskými zvířaty mohou obsahovat chemikálie, které mohou při požití lidmi procházet do tkání lidského těla, například plast, který se nachází ve střevech ryb (zpracovaných na výrobu rybích krmiv) nebo v tukových tkáních volně žijících nebo chovaných ryb. Není však zřejmé, zda chemické látky způsobují další škody nad rámec těch, které již byly rozpuštěny ve vodě. Kromě toho mohou plastové zbytky absorbovat perzistentní organické znečišťující látky (POPs), jako jsou PCB, DDE a nonylfenoly (NP), které jsou přítomny v oceánech z jiných zdrojů.

2.6.3 Rizika spojená s nezajištěním implementace

Z hlediska rizik souvisejících s nezajištěním implementace evropských předpisů obecně platí, že pokud není včas přijat předpis, který by směrnici implementoval, může Evropská Komise (Komise) zahájit řízení o porušení povinnosti (tzv. infringementové řízení), které ve svém důsledku může vést až k uložení citelných finančních sankcí, příp. omezení financování z unijních finančních zdrojů. Řízení o porušení povinnosti má dvě fáze. První fází je řízení před Komisí, tzv. prejudiciální, které má dvě stadia – zaslání tzv. formálního upozornění Komise a vydání odůvodněného stanoviska Komise.

Druhou fází je pak samotné řízení před Soudním dvorem EU, které má také dvě stadia – prvním rozsudkem Soudní dvůr určí, že členský stát porušil povinnosti, které mu vyplývají z členství v Evropské unii. Následně má členský stát vymezen čas ke sjednání nápravy. Shledá-li Soudní dvůr EU, že dotyčný členský stát nesplnil včas povinnosti plynoucí pro něj z evropského práva, může ve svém druhém rozsudku tomuto státu uložit zaplacení paušální pokuty i penále. Výše těchto sankcí reflektuje zejména závažnost porušení povinností a dobu, po kterou členský stát své povinnosti neplnil. Minimální výše paušální pokuty je v případě ČR 1 736 000 €. Minimální výše penále pro ČR je 2 500 € denně do té doby, než ČR zjedná nápravu stavu věci. S ohledem na soudní praxi lze reálně očekávat, že se výše paušální pokuty i penále na svých dolních hranicích pohybovat nebudou, tj. v případě ČR by se mohlo jednat o cca 10 000 € denně, až do doby, kdy ČR zjedná nápravu) a 2 miliony € jednorázově.

3 Snížení spotřeby (článek 4 Směrnice, § 11, odst. 3; § 21 odst. 1, písm. k) zákona o obalech)

3.1 Důvod předložení a cíle

3.1.1 Definice problému

Povinnost snížení spotřeby se vztahuje na plastové výrobky na jednorázové použití, které jsou využívány zejm. při stravování (nádoby na potraviny), které jsou využívány často ve venkovních prostorech bez dostatečného zázemí a dochází tak ve zvýšené míře k následnému nesprávnému nakládání s nosiči jídla a pití jako s odpady.

Konkrétně jsou vybranými výrobky:

- Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček;
- Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmutí potravin včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny, které:
 - jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,
 - jsou obvykle spotřebovávány z této nádoby a
 - jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání.

Aby byla nádoba považována za nádobu na potraviny, musí být všechna tato kritéria splněna společně. Vztahuje se i na nádoby na potraviny používané pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny.

Podle odhadů je množství kelímků používaných na kávu v EU za rok přibližně 17,4 mld., a dále 12 mld. víček pro tyto kelímky. Pro Českou republiku je to pak cca 340 mil. kelímků za rok a okolo 77 % kelímků je i s víčkem. U ostatních kelímků nepoužívaných na kávu, ale na šumivé a mléčné nápoje se množství odhaduje pro EU na 36,5 mld. kusů ročně a cca 24 mld. víček.

Jednorázových plastových obalů (krabiček) pro rychlá občerstvení (tzv. Takeaway Packaging³) se spotřebuje v EU cca 2,5 mld. obalů za rok⁴ a v České republice okolo 50 mil. kusů za rok.

V České republice se objem výroby plastových zátek, víček, kapslí a dalších uzávěrů podle dat PRODCOM v roce 2018 pohyboval kolem 17,7 mil. kg. V porovnání s rokem 2015 je to o 4 mil. kg více.

³ Leverage Points for Reducing Single-use Plastics

⁴ DGM_meeting_plastics_01102018; kteří uvedené převzali z: <https://seas-at-risk.org/17-marine-litter/801-how-to-cut-ocean-plastic-pollution-start-with-these-billions-of-bottles-straws-and-coffee-cups.html>

3.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné době nejsou zavedena specifická opatření vedoucí ke snížení spotřeby nápojových kelímků a nádob na potraviny.

V poslanecké sněmovně je projednávána novela zákon o obalech, která implementuje směrnici o obalech a obalových odpadech, ve znění směrnice (EU) 2018/852 a s rámcovou směrnicí o odpadech ve znění směrnice (EU) 2018/851, která již obsahuje povinnost ekomodulace, tzn., že AOS při sestavování sazebníků bude u jednotlivých obalových materiálů zohledňovat kromě reálných nákladů také jejich životní cyklus, čímž budou povinné osoby finančně motivovány k uvádění environmentálně příznivějších obalů na trh. Účinnost návrhu zákona je plánována na 1. ledna 2021.

3.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Osoby uvádějící vybrané plastové výrobky na trh,
- b) prodejci potravin a nápojů servírovaných zákazníkovi v plastových nádobách k jednorázovému využití (jednorázové nádoby na potraviny – krabičky a nápojové kelímky) – zejména občerstvení typu fastfoodů apod.,
- c) MŽP,
- d) spotřebitelé.

3.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je dosažení setrvalého snížení spotřeby jednorázového nádobí - nápojových kelímků, včetně jejich uzávěrů a víček, a nádob na potraviny používaných například pro rychlé občerstvení. Důraz je kladen na předcházení vzniku odpadů.

Dle směrnice tak musí být do roku 2026 zajištěno měřitelné kvantitativní snížení spotřeby vybraných výrobků oproti roku 2022, přičemž Komise (do 3. 1. 2021) přijme prováděcí akt, kterým stanoví metodiku výpočtu a ověření snížení spotřeby.

3.1.5 Zhodnocení rizika

V případě nepřijetí dostatečných opatření nelze předpokládat snížení vzniku (předcházení) jednorázových plastových nádob na potraviny (krabičky, kelímky aj.) zejména z rychlých občerstvení, a nedojde tak ke snížení množství plastového odpadu. Nežádoucími dopady je pak rostoucí množství těchto výrobků v rámci litteringu, a dále rostoucí potřeba nakládání s těmito odpady, které v současné době nejsou většinou recyklovatelné – nejsou tedy ani tříděny a většinou tak končí v komunálních odpadech.

3.2 Návrh variant řešení

Existuje několik možných opatření, které jsou pro řešení problému více nebo méně vhodné. Níže je popsán soubor možností, které byly předkladatelem zváženy, a sledují postupně opatření od „měkkých“ nástrojů, po „tvrdší“ regulační nástroje. Varianty nejsou však

principálně vůči sobě vylučné, tzn. lze zvolit jejich různé kombinace, a to včetně uvedených podvariant.

3.2.1 Varianta 0 (vyřazená)

Ponechání současného stavu – tzn. nezavádět zvláštní opatření ke snížení spotřeby.

V poslanecké sněmovně je projednávána novela zákon o obalech, která implementuje směrnici o obalech a obalových odpadech, ve znění směrnice (EU) 2018/852 a s rámcovou směrnicí o odpadech ve znění směrnice (EU) 2018/851, která obsahuje povinnost ekomodulace.

Ačkoliv by tak ekomodulace byla de facto variantou 0, je pro větší přehlednost zařazena jako varianta 3b), jelikož varianty 2 a 3 jsou rozděleny dle jejich vlivu na konečné ceny pro spotřebitele.

3.2.2 Varianta 1

Zavést osobám uvádějící na trh povinnost vést osvětové kampaně pro spotřebitele jako nástroj snížení množství plastového odpadu. Pozn.: nejedná se však o implementaci čl. 8 a 10 směrnice, jelikož osvětová opatření podle těchto článků mají za cíl informovat o správném nakládání s jednorázovými plasty, jakožto s odpady, nikoliv celkové snížení spotřeby těchto výrobků. Varianta 1 dále ponechává vývoj na zodpovědném přístupu a dobrovolných závazcích prodejců vybraných výrobků.

Samotné provedení osvětové kampaně pro snížení spotřeby varianta 1 zahrnuje mezi povinnostmi rozšířené odpovědnosti výrobců – podrobně viz kapitola 8. Osvětovou kampaň tak může provádět každá jednotlivá osoba uvádějící vybrané výrobky na trh samostatně, nebo přenést plnění této povinnosti na kolektivní systémy (resp. s ohledem na to, že se jedná o obaly, na AOS).

3.2.3 Varianta 2

Opatření s přímým dopadem na cenu pro spotřebitele:

- a) Spotřební daň,
- b) Regulovaná cena,
- c) DPH,
- d) Stanovení povinnosti prodejcům zpoplatnit vybrané výrobky min. ve výši nákladů, které odpovídají nákladům za jejich pořízení.

3.2.4 Varianta 3

Opatření směřující na prodejce, bez nutného dopadu na ceny pro spotřebitele.

- a) Poplatek pro prodejce nebo osoby uvádějící vybrané výrobky na trh

- b) Povinnost zajištění ekomodulace vybraných výrobků ze strany kolektivních systémů (AOS - autorizované obalové společnosti).

3.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0 (vyřazená)

Při ponechání současného stavu, kdy by nebyla zavedena žádná zvláštní opatření ke snížení spotřeby, nelze rozumně předpokládat, že by ke snížení spotřeby jednorázových plastů došlo samovolně. Proto je vzhledem k nutnosti implementovat směrnici (a zejména splnění jejích cílů) tato varianta vyřazena a nejsou dále rozebírány její náklady a přínosy.

b) Varianta 1

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Bez dopadů.

Dopady na podnikatelské prostředí

Osvětové kampaně mohou mít mnoho forem a podob. Například měsíční nájem billboardu v Praze se dle lokality může pohybovat v rozmezí 3 – 14 tis. Kč. Cena za jeden 30 sekundový rozhlasový spot se pohybuje přibližně mezi 3 – 5 tis. Kč. V případě TV spotu se cena odvíjí od procenta cílové skupiny, které sleduje danou reklamu. Za půlminutový TV spot, na který se dívá jedno procento z cílové skupiny, se cena pohybuje v nižších řádech desítek tisíc korun v závislosti na vysílacím čase. Mimo výše uvedené náklady na reklamu je zapotřebí počítat i s náklady na výrobu daného typu reklamy⁵.

Povinná osvěta, výchova žáků, oslovení spotřebitelů a další činnosti vedoucí ke správnému a efektivnímu třídění odpadů představovaly v roce 2018 zhruba 4 % z celkových nákladů AOS EKO-KOM (Z tiskové zprávy EKOKOM - Výsledky systému EKO-KOM za rok 2018).

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

V případě efektivního dopadu - snížení spotřeby výrobků, které jsou často předmětem litteringu by došlo ke snížení nákladů na úklid. Dopady osvětové kampaně lze však v tomto směru pokládat za zanedbatelné.

⁵http://ekonomika.idnes.cz/na-sporu-inzerentu-s-novou-vydelaly-male-televize-fwi-ekoakcie.aspx?c=A130419_223051_ekoakcie_brm;
http://www.mojebillboardy.cz/hledat/index/search_county/10-praha/search_billboardtype/1;
http://www.rozhlas.cz/reklama/cenik/_zprava/1303159

Dopady na spotřebitele

Dopady na spotřebitele budou závislé na formě a rozsahu osvětové kampaně, zároveň jsou odvislé od alternativ umožněných v konkrétních případech. Na druhou stranu je osvětová kampaň zásadní pro dlouhodobou změnu spotřebních vzorců.

Dopady na životní prostředí

Dopady na životní prostředí budou závislé na formě a rozsahu osvětové kampaně, zároveň jsou odvislé od alternativ umožněných v konkrétních případech. V případě úspěšných kampaní s adekvátní reakcí spotřebitelů budou dopady pozitivní, v případě neúspěšné kampaně nelze předpokládat bez dalších opatření kvantifikovatelné snížení spotřeby.

c) Varianta 2

Opatření (nebo jejich mix) s přímým dopadem na cenu pro spotřebitele. Opatření, která mají přímý dopad na cenu vybraných výrobků, by měla dosáhnout cíleného dopadu na jejich spotřebu.

Tato varianta je hodnocena obecně, bez konkrétního návrhu, s ohledem na závěr jednání mezi MŽP s MF ohledně možností rozšíření stávajících daní na vybrané výrobky nebo diferenciaci daňových sazeb, kdy tato opatření byla ze strany MF zamítnuta.

a) Spotřební daň

Spotřební daň je teoreticky vhodným nástrojem, jelikož je zaměřena právě na spotřebu, tzn., zajišťuje cenový signál pro koncového zákazníka. Při uplatnění spotřební daně pro vybrané výrobky by bylo nutné rozšířit seznam výrobků podléhajících dani, přičemž by administrativně byla zajištěna stávajícím institucionálním zajištěním vyměřování a vymáhání daně.

b) Regulovaná cena (vyřazená)

Regulovaná cena není nejvhodnějším nástrojem, jelikož zákon o cenách je primárně určen pro stanovení minimální ceny výrobku s cílem ochrany prodejce / výrobce jakožto slabší strany vůči kupujícímu. Tyto podmínky zákona o cenách nejsou v případě prodeje vybraných výrobků naplněny, jelikož prodávající netvoří slabší strany smluvního vztahu, proto je tato varianta vyřazena.

c) DPH

Diferenciaci daně z přidané hodnoty je sice možná, ale problematická z pohledu konstrukce daně a jejího navázání na vybrané výrobky. Vybrané výrobky totiž mohou být prodávány zvlášť, tedy jako zboží samo o sobě, ale jsou také součástí prodeje jiného zboží (potravin a nápojů), případně jsou součástí služeb (v případě restauračních zařízení). Dalším aspektem je řetězec plátců a neplátců DPH, tudíž není vždy přímá vazba na cenu prodeje vybraných výrobků koncovým zákazníkům.

Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátc DPH za uskutečnitelné zdanitelné plnění, včetně částky na úhradu spotřební daně od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, a to bez daně za toto zdanitelné plnění. Základ daně také zahrnuje vedlejší výdaje, které jsou účtovány osobě, pro kterou je uskutečňováno

zdanitelné plnění, při jeho uskutečnění. Za vedlejší výdaje se považují pro účely základu daně zejm. náklady na balení, přepravu, pojištění a provize. V případě, že částka za vybrané výrobky bude jako vedlejší výdaj ve smyslu zákona o DPH zahrnuta do celkové ceny prodávaného zboží a bude tak účtována společně v přímé souvislosti s tímto uskutečněným zdanitelným plněním, tzn. s dodáním předmětného zboží, pak tato položka vedlejších výdajů bude součástí základu daně pro výpočet DPH a uplatní se u ní stejná sazba daně jako u dodávaného zboží. V případě, že plátce se rozhodne prodávat vybrané výrobky zvlášť bez přímé souvislosti s dodávaným zbožím, bude se jednat o samostatné zdanitelné plnění, které bude podléhat dani z přidané hodnoty a bude u něj uplatněna sazba daně platná pro dané plnění (zboží).

Pozn. k souvislostem zvláštního poplatku s DPH. Pokud by pro vybrané výrobky byl zaveden zvláštní poplatek, mohou v zásadě nastat dvě situace. Základ DPH zahrnuje také jiné daně, poplatky nebo jiná obdobná peněžitá plnění. V případě, že prodávající přímo zahrne poplatek do celkové ceny prodávaného zboží a bude ho účtovat společně v přímé souvislosti s tímto uskutečněným zdanitelným plněním, pak tento poplatek bude vstupovat do základu daně pro výpočet DPH. V případě, že prodejce by poplatek vybíral a účtoval zvlášť, přičemž by celý poplatek odváděl na účet nějakého státního orgánu (např. SFŽP), a kupující by hradil poplatek navíc vedle ceny nakupovaného zboží, pak by tento poplatek nebyl součástí uskutečněného zdanitelného plnění a tedy ani součástí úplaty za toto plnění. Z tohoto důvodu by pak poplatek nevstupoval do základu daně, kterým by byla jen samotná úplata za nakupované zboží.

S ohledem na konstrukci výpočtu DPH není toto řešení vhodné pro vybrané výrobky, resp. by docházelo k diferenciaci mezi druhy a účtováním prodeje vybraných výrobků.

d) Stanovení povinnosti prodejcům zpoplatnit vybrané výrobky min. ve výši nákladů, které odpovídají nákladům za jejich pořízení (obdoba zpoplatnění prodeje plastových tašek)

Při stanovení povinnosti prodejců zpoplatnit vybrané výrobky min. ve výši nákladů, které odpovídají nákladům za jejich pořízení, se může uplatnit pouze v případě účtování těchto výrobků jako samostatného zboží, tedy mimo cenu poskytovaných služeb nebo samotných potravin a nápojů. Toto řešení by tak nepokrylo zdaleka veškerý prodej zboží a služeb, které vybrané výrobky zahrnují. Bylo by tak nutné zahrnout cenu pořizovacích nákladů na vybrané výrobky všech **prodejců konečným zákazníkům** včetně užití vybraných výrobků při prodeji jiného zboží a poskytování služeb.

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

V případě přijetí daňových opatření lze předpokládat obecně vyšší výnos do státního rozpočtu, jejich rozměr je však odvislý od konkrétního provedení. V případě, kdy by nedošlo k navýšení daňové zátěže škodlivých výrobků, ale k zavedení daňových výjimek pro environmentálně přívětivější řešení, by byl výnos nižší ve srovnání s původním stavem.

Varianta 2b (regulovaná cena) a 2d (povinnost zpoplatnit vybrané výrobky) by neměly dopad na státní rozpočty, výnos ze zpoplatnění by připadl prodejcům.

Dopady na podnikatelské prostředí

Opatření s přímým dopadem na cenu pro spotřebitele neumožňují prodejcům příliš možností, jak se od nich odchýlit, nemají tak pro ně přímý nákladový dopad. Prodejci budou povinni upravit ceny výrobků a správně zaúčtovat dle typu zpoplatnění.

Varianta 2b (regulovaná cena) a 2d (povinnost zpoplatnit vybrané výrobky) může mít zanedbatelný pozitivní dopad pro prodejce v podobě zpoplatnění výrobků.

Případně může hypoteticky dojít ke snížení poptávky po těchto službách ze strany zákazníků.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

V případě omezení využívání některých jednorázových plastových výrobků určených ke konzumaci nápojů a potravin, dojde ke snížení množství těchto plastových odpadů, čímž může dojít ke snížení nákladů obcí na littering.

Dopady na spotřebitele

Tato opatření by se měla dotknout přímo spotřebitelů, kteří by měli být motivováni ke změně chování vyšší cenou plastových výrobků (plastových kelímků a nádob na potraviny) a zpoplatněním plastových produktů, které jsou nyní poskytovány většinou zdarma. Zvýšení ceny plastových výrobků by mělo spotřebitele odradit od koupě těchto produktů a přesměrovat je k využívání vhodných ekologičtějších alternativ (jako je donesení vlastní nádoby, možnost vybrat neplastovou variantu nebo preferovat podniky snažící se plasty omezit). Motivační efekt je však odvislý od výše zpoplatnění a možnostech alternativ v konkrétních případech.

Dopady na životní prostředí

V případě provedení dostatečně motivujícího cenového opatření by mělo dojít ke snížení prodeje plastových kelímků a nádob na potraviny, čímž se sníží množství těchto produktů ve formě odpadu, který je buď recyklován, spalován, skládkován nebo volně pohozen (tzv. littering).

d) Varianta 3

Opatření směřující na prodejce, bez nutného dopadu na ceny pro spotřebitele:

a) Poplatek pro prodejce vybraných výrobků

Tato varianta míří přímo na prodejce, kteří poskytují plastové produkty spotřebitelům. Opatření směřující na prodejce mohou mít vyšší efekt než opatření směřující na spotřebitele. V případě, že plastové kelímky a nádoby na potraviny bude muset prodejce kupovat draž, bude hledat jinou alternativu, čímž spotřebitelům nabídne vhodný produkt pro jejich nákup. V tomto případě by došlo k motivaci ze strany prodejců buď k nahrazení jednorázových vybraných výrobků jinou alternativou nebo k promítnutí těchto nákladů do konečné ceny zboží nebo služeb. Hypoteticky by samozřejmě mohli prodejci nést tyto náklady z vlastního zisku. Lze však předpokládat, že motivaci ke snížení spotřeby by takový poplatek splňoval, resp. motivace by byla odvislá od sazby poplatku.

Problémem tohoto poplatku je, že by bylo nutné pro něj vytvořit novou organizační strukturu, resp. vznikala by nová zátěž jak pro orgány státní správy, tak pro plátce, jelikož by museli tyto výrobky vykazovat a nově podávat poplatkové přiznání.

b) Povinnost zajištění ekomodulace vybraných výrobků ze strany AOS

V poslanecké sněmovně je projednávána novela zákon o obalech, která implementuje směrnici o obalech a obalových odpadech, ve znění směrnice (EU) 2018/852 a s rámcovou směrnicí o odpadech ve znění směrnice (EU) 2018/851, která již obsahuje povinnost ekomodulace.

Hodnocení dopadů níže proto u této varianty neuvažuje o nákladech pro AOS, které byly vyhodnoceny v rámci výše zmíněné transpozice směrnice. Hodnocení dopadů tak sleduje úzce dopady relevantní zejm. k cíli spotřeby vybrané skupiny jednorázových výrobků.

AOS by při sestavování sazebníků u vybraných výrobků měla povinnost zohledňovat kromě reálných nákladů také jejich životní cyklus, čímž by byly osoby uvádějící na trh finančně motivovány k uvádění environmentálně příznivějších výrobků na trh. Pro kelímky a nádoby na potraviny ekomodulaci, tzn. pro výrobky, recyklovatelné, s nízkým obsahem nebezpečných látek a opětovně použitelné by byly stanoveny nižší poplatky než u výrobků, které nejsou ekologicky šetrné, čímž by byly povinné osoby finančně motivovány k uvádění environmentálně příznivějších výrobků na trh. Zároveň by AOS informovaly spotřebitele o škodlivosti těchto produktů pro životní prostředí. Například ale výrobky snadno kompostovatelné, těžko však rozlišitelné v odpadovém toku, nelze ekonomicky zvýhodnit v rámci ekomodulace, neboť výrazně zatěžují systém recyklace skupiny zaměnitelného odpadového materiálu. Lze však předpokládat, že ekomodulace nebude mít významný dopad na snížení spotřeby zejména tam, kde například DPH v ceně výrobku hraje výrazně větší roli než teoretická výše dodatečného poplatku za ekomodulaci. Stejně tak bude mít ekomodulace malý dopad u dovozového zboží, protože dovozce nemá možnost sám ovlivnit výrobu.

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

- a) Tato varianta má dopad na SFŽP (Státní fond životního prostředí), jako správce poplatku, a dále pak na celní správu, která by poplatek vybírala. U obou institucí dojde ke zvýšení administrativní zátěže. Zároveň však tato varianta představuje pro SFŽP příjem, jehož výše by byla odvislá od nastavení sazeb poplatku.
- b) Tato varianta nemá dopady na státní rozpočet.

Dopady na podnikatelské prostředí

- a) Navrhovaná varianta bude pro podnikatele znamenat navýšení finanční zátěže při koupi nápojových kelímků a nádob na potraviny kvůli navýšení poplatku za tyto produkty a dále náklady spojené s jeho administrací. V neposlední řadě bude mít varianta dopad pro dodavatele těchto produktů, jejichž poptávka bude klesat nebo naopak bude tlak, aby byl náklad poplatku nesen (částečně) jimi.

- b) Zvýšení administrativní zátěže pro AOS, které budou muset zajistit ekomodulaci a osvětu o nevhodnosti používání plastových kelímků a nádob na potraviny. Zároveň budou mít osoby uvádějící vybrané výrobky na trh vyšší náklady spojené s platbami za služby AOS.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

V případě omezení využívání některých jednorázových plastových výrobků určených ke konzumaci nápojů a potravin, dojde ke snížení množství těchto plastových odpadů, čímž může dojít ke snížení nákladů obcí na littering.

Dopady na spotřebitele

V případě obou podvariant bude mít dopad na spotřebitele pravděpodobně dopad ve změně poskytovaných výrobků a služeb užívající vybrané výrobky, tzn. buď nahrazením alternativami (např. opakovatelně použitelné nádoby) nebo vyšší cenu těchto výrobků a služeb v případě, kdy prodejce přenesl náklady na zákazníka. Případně může hypoteticky dojít k omezení poskytování takovýchto služeb.

Dopady na životní prostředí

V případě účinného zavedení zpoplatnění vybraných výrobků (ať už přímo nebo přeneseně) by mělo dojít ke snížení prodeje plastových kelímků a nádob na potraviny, čímž se sníží množství těchto produktů ve formě odpadu, který je buď recyklován, spalován, skládkován nebo volně pohozen (tzv. littering).

3.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 7: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 1	Osvětová kampaň	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		bez dopadů			
		Podnikatelské prostředí			
				náklady na osvětovou kampaň	* až ***
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		omezení litteringu	bez dopadů až **		
		Dopady na spotřebitele			
		změna spotřebního chování	bez dopadů až ***	cena výrobků	bez dopadů
		Životní prostředí			
		splnění cíle snížení spotřeby	bez dopadů až **		

Varianta 2a	Spotřební daň	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		příjem státního rozpočtu	** až ****		
		Podnikatelské prostředí			
				AZ spojená s daní	**
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		omezení litteringu	** až ****		
		Dopady na spotřebitele			
		změna spotřebního chování	** až ****	vyšší cena výrobků	** až ****
		Životní prostředí			
		splnění cíle snížení spotřeby	** až ****		
Varianta 2c	Daň z přidané hodnoty	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		příjem státního rozpočtu	** až ****		
		Podnikatelské prostředí			
				AZ spojená s daní	*
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		omezení litteringu	* až ***		
		Dopady na spotřebitele			
		změna spotřebního chování	* až ***	vyšší cena výrobků	* až ****
		Životní prostředí			
		splnění cíle snížení spotřeby	* až ***		
Varianta 2d	Přímá regulace prodeje	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		bez dopadů			
		Podnikatelské prostředí			
		zpoplatnění výrobků	*		
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		omezení litteringu	* až ***		
		Dopady na spotřebitele			
		změna spotřebního chování	* až ***	vyšší cena výrobků	* až ***
		Životní prostředí			
		splnění cíle snížení spotřeby	* až ***		

Varianta 3a	Poplatek	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		příjem státního rozpočtu	** až ****	AZ spojená s poplatkem	****
		Podnikatelské prostředí			
				AZ spojená s poplatkem	**
				nesení nákladů z poplatku	* až ***
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		omezení litteringu	** až ****		
		Dopady na spotřebitele			
		změna spotřebního chování	* až ***	vyšší cena výrobků	* až ***
		Životní prostředí			
		splnění cíle snížení spotřeby	** až ****		
Varianta 3b	Ekomodulace	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		bez dopadů			
		Podnikatelské prostředí			
				vyšší poplatky pro AOS	** až ****
				nesení nákladů z poplatků	* až ***
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		omezení litteringu	** až ****		
		Dopady na spotřebitele			
		změna spotřebního chování	* až ***	vyšší cena výrobků	* až ***
		Životní prostředí			
		splnění cíle snížení spotřeby	** až ****		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

U některých identifikovaných dopadů není možné kvantifikovat jejich konkrétní výši z důvodu nedostupnosti relevantních dat anebo nemožnosti odhadnout a vyčíslit budoucí chování dotčených subjektů. V takové situaci Závěrečná zpráva RIA tyto dopady vyhodnocuje kvalitativně formou slovního popisu a odstupňování předpokládané a konzultované míry dopadu pomocí ordinální škály, která je pouze zjednodušeným souhrnem celého hodnocení dopadů regulace RIA. Symboly označují předpokládanou míru dopadu navrhované změny, která byla v procesu konzultací vyhodnocena v míře od **velmi nízkého očekávaného dopadu (*) po velmi vysoký (*****).**

3.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

- 1. Varianta 1, varianta 3b**
2. Varianta 2a, varianta 1 + varianta 3b
3. Varianta 2d, varianta 1 + varianta 3b
4. Varianta 3a, varianta 1 + varianta 3b
5. Varianta 2c, varianta 1 + varianta 3b
6. Varianta 2b (vyřazená), varianta 1 + varianta 3b

Jako nejvhodnější řešení pro implementaci byla zvolena varianta zavádějící ekomodulaci a osvětovou kampaň. Ekomodulace je součástí již projednávané novely zákona o obalech (součást tzv. oběhového balíčku), který je nyní projednáván Poslaneckou sněmovnou.

Obecně se předkladatel domnívá, že efektivní řešení musí obsahovat jak ekonomický nástroj, tak osvětový nástroj. Proto kombinace počítají vždy s osvětovou kampaní.

Variantu s ekomodulací pak lze chápat jako základní a v souladu s požadavkem na minimální implementaci – ekomodulace by měla být integrální součástí kolektivní správy v oblasti obalů. Cílem je totiž trvalé snížení spotřeby jednorázového nádobí, což v důsledku předpokládá nalezení takových produkčních a spotřebitelských systémů, které jsou méně environmentálně zatěžující.

V tomto ohledu varianty, které přenáší dopady primárně na spotřebitele skrze cenový signál (varianty 2) by samy o sobě nemusely být vůči cíli efektivní především v případě, kdy jsou spotřebitelé ochotni za obal platit i navíc. V určitém ohledu právě naopak přijatelná částka z environmentálního důvodu působí opačným efektem, kdy spotřebitel má pocit, že vyšší cenou „vykoupil“ své environmentálně škodlivou spotřebu. Jako nejvhodnější další z variant je tak uvedeno zpoplatnění v podobě spotřební daně (varianta 2a) zejm. z důvodu možného zavedení dostatečné sazby a tedy motivace odrazující od spotřeby, a dále celková nižší administrativní zátěž ve smyslu využití již zavedeného daňového systému a věcná vhodnost souvislosti se spotřebou. Varianta 2d – tzn. zpoplatnění min. za výrobní náklady stejně jako nákupní tašky je elegantní zejm. v tom, že je cena za obal účtována zvlášť a je tedy motivující jakožto samostatná položka. Na druhou stranu tato varianta neumožňuje nastavení vysoké sazby a je otázkou, zda by nízká cena byla dostatečně motivující. Tento nedostatek by mohla překlenout regulovaná cena dle zákona o cenách (varianta 2b), tomu však brání věcný účel takové úpravy (ochrana zákazníka jakožto slabší smluvní strany). Z dalších nástrojů je zde možnost využít DPH, kde by však vznikalo mnoho komplikovaných právních situací, zároveň její charakter nastavení jako procentní části hodnoty výrobku nepostihuje relativně stabilní náklad obalu, který není jinak s cenou výrobku úměrný (relativně by tak byly zvýhodněny levné výrobky, proti dražším, ačkoliv škodlivost obalů je stále stejná).

Poměrně efektivním nástrojem co do věcného cíle by mohl být samostatný poplatek s dostatečně vysokými sazbami, (varianta 3a), ten by však představoval vysokou administrativní zátěž spojenou se zavedením nové poplatkové povinnosti. Poplatek by motivoval obdobně jako ekomodulace především osoby uvádějící na trh (případně prodejce), aby hledaly méně zatěžující substituty – náklady na poplatek by buď mohl přenést na zákazníky, nebo krátit ze zisku, na trhu by tak mohla vzniknout větší konkurence s alternativami, než by tomu bylo v případě přímého přenesení povinnosti nést náklady na zákazníky (skupina variant 2).

4 Zákaz uvádění na trh (článek 5 Směrnice; § 6 zákona SUP)

4.1 Důvod předložení a cíle

4.1.1 Definice problému

Pro mnoho plastových výrobků na jedno použití již existují vhodné, snadno dostupné a ekologicky udržitelnější varianty, které jsou též cenově přijatelné. Používání plastových výrobků na jedno použití má negativní dopad na životní prostředí, a proto je směrnicí nařízen zákaz těchto výrobků. Tím se podpoří používání dostupných a udržitelnějších alternativ i inovativních řešení směřujících k udržitelnějším obchodním modelům, opětovně použitelným alternativám a nahrazování materiálů.

Jednorázové plastové výrobky, na které se vztahuje toto omezení:

- 1) Vatové tyčinky;
- 2) Příbory (vidličky, nože, lžíce, jídelní hůlky);
- 3) Talíře;
- 4) Brčka;
- 5) Nápojová míchátká;
- 6) Tyčky k uchycení a podpěře balónků, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití a upotřebení, jež nejsou distribuovány spotřebitelům, včetně mechanismů těchto tyček;
- 7) Nádobý na potraviny vyrobené z expandovaného polystyrenu, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmutí potravin, které:
 - a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,
 - b) jsou obvykle spotřebovávány z této nádoby a
 - c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny;
- 8) Nádobý na nápoje vyrobené z expandovaného polystyrenu, včetně jejich uzávěrů a víček;
- 9) Nápojové kelímky vyrobené z expandovaného polystyrenu, včetně jejich uzávěrů a víček.

Další materiál, u kterého se má omezit uvádění na trh, je oxo-rozložitelný plast, který není řádně biologicky rozložitelný a navyšuje tak množství mikroplastů v životním prostředí, protože je vyráběn z ropy a aditiv, která obsahují těžké kovy. Není tedy kompostovatelný, negativně ovlivňuje recyklaci běžných plastů a neposkytuje prokázaný environmentální přínos.

4.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné době neplatí pro plasty na jedno použití legislativní omezení či zákaz k uvádění na trh. Pro uvádění těchto výrobků na trh platí obecně právní režim popsany v kapitole 2.3 Popis existujícího právního stavu.

4.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) osoby uvádějící vybrané plastové výrobky na trh,
- b) prodejci vybraných plastových výrobků,
- c) prodejci potravin servírovaných zákazníkovi v plastových nádobách k jednorázovému využití (krabičky z expandovaného polystyrenu, nádobí, příbory, brčka aj.) – zejména občerstvení typu fastfoodů apod.,
- d) obce,
- e) spotřebitelé,
- f) ČOI,
- g) Krajské hygienické stanice,
- h) Celní správa ČR.

4.1.4 Popis cílového stavu

Z pohledu implementace směrnice v ČR se nelze odchýlit od povinného zákazu vybraných plastových výrobků na jedno použití a výrobků z oxo-rozložitelných plastů dle části B přílohy směrnice. Věcně je cílovým stavem snížení odpadů z jednorázových plastů, které způsobují zásadní škody na životním prostředí a jsou častým předmětem litteringu, s čímž se pojí další náklady (např. na vodohospodářskou infrastrukturu, úklid měst a obcí).

4.1.5 Zhodnocení rizika

Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahují opatření této směrnice, byly vyhodnoceny jako nejčastější zdroj znečištění evropských pláží. Aby mohlo být dosaženo snížení míry tohoto znečištění, je třeba u výrobků, pro které existují na trhu jejich dostupné alternativy, podpořit nahrazení plastových výrobků na jedno použití těmito udržitelnějšími alternativami. Pokud nebudou přijata dostatečná opatření, nedojde ke snížení celkového množství plastového odpadu (nepředejde se jeho vzniku), které je častým předmětem litteringu. Za tohoto předpokladu nebude efektivně snižována míra plastového znečištění v životním prostředí, zejména v mořích.

To s sebou nese rizika znečištění plastovým odpadem jednak přímo samotnými plastovými předměty, které mají zásadní negativní vliv zejména na mořské živočichy a jsou významným faktorem, který způsobuje úbytek populací mořských živočichů (často již ohrožených), tak dále rizika spojená s uvolňováním mikroplastů do životního prostředí. Ty se mohou kumulovat napříč potravními řetězci ryb a dalších vodních organismů až do potravních zdrojů člověka.

Pokud by nebyl zaveden zákaz využívání oxo-rozložitelného plastu, hrozilo by riziko, že bude podporována výroba z materiálu, který negativně ovlivňuje recyklaci běžných plastů, navyšuje množství mikroplastů v životním prostředí, není kompostovatelným materiálem a znesnadňuje tak snahy o efektivní a udržitelné nakládání s plasty. Pokud by povinnost zákazu uvádění na trh pro uvedené výrobky nebyla implementována, hrozí zde také riziko zahájení infringementového řízení a vysokých pokut.

4.2 Návrh variant řešení

4.2.1 Varianta 0 (vyřazená)

Ponechání současného stavu - tato varianta je vzhledem k nutnosti implementovat směrnici vyřazena. Srovnání přínosů a nákladů oproti současnému stavu je popsáno ve variantě 1.

4.2.2 Varianta 1

Stanovení zákazu uvádět na trh plastové výrobky na jedno použití uvedené v části B přílohy - plastové tyčinky do uší, příbory, talíře, brčka, nápojové míchátko, tyčky k balónkům, nádoby na potraviny a nápoje z expandovaného polystyrenu a výrobky z oxo-rozložitelných plastů.

4.2.3 Varianta 2 (vyřazená)

Hypoteticky lze uvažovat o rozšíření zákazu nad rámec směrnice skupiny výrobků dle části B o výrobky uvedené v části A přílohy - nápojové kelímky včetně jejich uzávěrů a víček a nádob na potraviny (tzn. jednalo by se o opatření snižující spotřebu dle čl. 4 směrnice).

4.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

4.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0 (vyřazená)

Z pohledu implementace směrnice SUP nelze omezit povinný zákaz vybraných plastových výrobků na jedno použití a výrobků z oxo-rozložitelných plastů dle části B přílohy této směrnice. Pokud nebude tato povinnost implementována, hrozí riziko infringementu a vysokých pokut za neplnění (viz kap. 2.6.3 Rizika spojená s nezajištěním implementace).

Zároveň by nedošlo ke snížení celkového množství odpadů z jednorázových plastů, které představují ekologickou zátěž pro životní prostředí a jsou častým předmětem litteringu, s čímž se pojí další náklady (např. na vodohospodářskou infrastrukturu, úklid měst a obcí).

b) Varianta 1

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Kontrola bude prováděna ČOI, Krajskými hygienickými stanicemi a Celní správou ČR. Celní správě ČR v souvislosti s kontrolami nevzniknou nové administrativní náklady, odhad nákladů pro ČOI a KHS není k dispozici.

Dopady na podnikatelské prostředí

Výrobci plastových tyčinek do uší, příborů, talířů, brček, nápojových míchátek, tyček k balónkům, nádob na potraviny a nápoje z expandovaného polystyrenu, nápojových kelímků z expandovaného polystyrenu a výrobků z oxo-rozložitelných plastů budou povinni do 1. 7. 2021 ukončit výrobu těchto produktů. V České republice je přibližně 25 výrobců těchto produktů. Někteří z nich se zaměřují na výrobu více produktů uvedených v části B přílohy. Šestnáct firem, z uvedených dvaceti pěti, zaměstnávají mezi 2 300 až 3 000 zaměstnanci. Tyto firmy se budou muset přeorientovat na výrobu jiných výrobků.

Tato varianta bude mít významný dopad na prodejce potravin v občerstveních (fastfoody aj.). Tito výrobci již nebudou moci využívat pro servírování hotových jídel jednorázové plastové nádoby, čímž bude nutné změnit zaběhlé postupy v těchto občerstveních. V některých případech (např. v obchodních centrech, kde je možnost nádobí umývat) bude pravděpodobně využíváno omyvatelné nádobí ať již běžné (porcelánové) nádobí či plastové (opakovaně použitelné), v ostatních případech bude používáno nádobí z jiných (alternativních) materiálů. V obou případech však dojde k navýšení ceny za servírované jídlo. Zároveň lze předpokládat, že prodejci hotových jídel umožní zákazníkům odnést si pokrm ve vlastní nádobě na potraviny, ovšem zde je třeba dořešit splnění hygienických předpisů.

Některé plastové výrobky na jedno použití končí v životním prostředí v důsledku nevhodného odstraňování prostřednictvím kanalizačního systému nebo jiného nevhodného úniku do životního prostředí. Odstraňování prostřednictvím kanalizačního systému může způsobovat významné hospodářské škody v kanalizačních sítích tím, že se ucpou čerpadla a zablokuje se potrubí. U těchto výrobků také často panuje značný nedostatek informací o jejich materiálových vlastnostech nebo o vhodných způsobech odstraňování odpadu. Zákaz uvádění vybraných plastových výrobků na jedno použití na trh bude mít proto pozitivní dopady na podniky zajišťující vodohospodářství, kdy dojde k omezení litteringu z těchto výrobků, a tím i ke snížení nákladů na čištění a údržbu vodohospodářské infrastruktury. V současnosti se dle odhadu Sdružení oborů vodovodů a kanalizací ČR, z. s. (SOVAK) tyto celkové náklady pohybují okolo 500 mil. EUR/rok v EU.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Pro územní samosprávné celky bude zákaz vybraných plastových výrobků znamenat nižší výdaje na úklid volně pohozených odpadků, které tvoří z části právě výrobky uvedené v části B přílohy. Obecně plasty tvoří 75,8 % z celkového objemu volně pohozeného odpadu.

Dopady na spotřebitele

Spotřebitelé budou mít omezenější výběr produktů, neboť vybrané výrobky z části B přílohy již nebude možné koupit, resp. budou nahrazeny alternativami, které mohou představovat vyšší náklady, které se teoreticky mohou promítnout zejména do cen za hotová jídla v rychlých občerstveních. Lze předpokládat, že zároveň dojde ke změně vzorců chování spotřebitelů a podnikatelských modelů.

Dopady na životní prostředí

Z důvodu zákazu některých plastových výrobků na jedno použití se předpokládá, že bude obecně méně plastových obalů, čímž se sníží celkové množství plastového odpadu a množství odhozených plastových odpadků v přírodě i v zastavěných částech krajiny, takzvaný littering. Na druhou stranu zkušenosti se zákazy ukazují, že celkový přínos pro životní prostředí je odvislý od substitutů, kdy tyto mohou být stejně, více nebo méně environmentálně zatěžující, stejně jako zákaz nemusí nutně vyřešit některé dopady spojené s lidským jednáním jako např. littering.

c) Varianta 2 (vyřazená)

Hypoteticky lze uvažovat o rozšíření zákazu nad rámec směrnice skupiny výrobků dle části B o výrobky uvedené v části A přílohy - nápojové kelímky včetně jejich uzávěrů a víček a nádob na potraviny (tzn., jednalo by se o opatření snižující spotřebu dle čl. 4 směrnice). Varianta je však vyřazena z důvodu jejího nesouladu s pravidly vnitřního trhu EU, dále by pak představovala vyšší náklady na tržní subjekty a spotřebitele, zejm. v případě jednorázových akcí (festivalů apod.), kde není možné nebo je nákladné zajistit použití potravinových nádob na více použití. Z těchto důvodů není tato varianta dále hodnocena.

4.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 8: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Přínosy		Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty				
				Riziko infringementu	*****
	Podnikatelské prostředí				
	Prodejci potravin (fastfood) - možnost používání plastových výrobků na jedno použití (využívání zaběhlých postupů)	***		Vodohospodářská infrastruktura – náklady na čištění a udržování infrastruktury z důvodu litteringu z jednorázových plastových výrobků	V řádu min. desítek mil. Kč/rok
	Dopady na spotřebitele				
	Bez dopadů				
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)				
				Náklady na littering z vybraných	V řádu nižších stovek mil. Kč/rok

			jednorázových plastových výrobků	
	Životní prostředí			
			Minimální efekt na snížení negativních dopadů jednorázových plastových výrobků na životní prostředí	***
Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Při implementaci odpadá riziko infringementu	*****	AZ pro kontrolní orgány (ČOI, KHS)	*
	Podnikatelské prostředí			
	Vodohospodářská infrastruktura – při omezení litteringu z jednorázových plastových výrobků snížení nákladů na čištění a udržování infrastruktury	***	Výrobci plastových výrobků na jedno použití z části B přílohy – zákaz uvádět tyto výrobky na trh	*****
			Prodejci potravin (fastfoody) – změna zaběhlých postupů, používání nádobí z jiných materiálů, opakovaně použitelných aj.	****
	Dopady na spotřebitele			
			Možnost zvýšení cen fastfoodových potravin v důsledku vyšší ceny za nádobí či krabičky z jiných ekologicky šetrnějších materiálů	**
			Změna vzorců spotřebního chování	*
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	Omezení litteringu z vybraných jednorázových plastových výrobků	***		
	Životní prostředí			
	Výrazné snížení ekologické zátěže z jednorázových plastových výrobků - minimalizace odpadů z těchto výrobků a snížení litteringu	****		

4.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. **Varianta 1**
2. Varianta 2 (vyřazená)
3. Varianta 0 (vyřazená)

Navrhujeme přijmout variantu 1, která implementuje směrnici EU v požadovaném rozsahu. Zákaz uvádění na trh dalších produktů nad rámec minimální implementace (varianta 2) je předkladatelem hodnocena jako problematická jednak z právních důvodů jejího nesouladu s pravidly vnitřního trhu EU, dále by pak představovala vyšší náklady na tržní subjekty a spotřebitele, zejm. v případě jednorázových akcí (festivalů apod.), kde není možné nebo je nákladné zajistit použití potravinových nádob na více použití.

5 Požadavky na výrobek (článek 6 Směrnice; § 4, odst. 6 zákona o obalech) – nádoby na nápoje a jejich víčka

5.1 Důvod předložení a cíle

5.1.1 Definice problému

Uzávěry a víčka vyrobené z plastu, které se používají na nádoby na nápoje, patří mezi nejčastěji nacházené plastové výrobky na jedno použití na plážích v Unii. Směrnice proto zavádí povinnost zajistit, aby výrobky v části C přílohy (tzn. nádoby na nápoje o objemu až 3 litry s výjimkou skleněných a plastových nádob, které mají plastová víčka a dále nádoby na nápoje určené pro zvláštní lékařské účely⁶), které mají uzávěry a víčka vyrobená z plastu, mohly být uváděny na trh pouze tehdy, pokud uzávěry a víčka zůstanou během fáze určené k použití výrobků připevněny k nádobě.

Unie vydá harmonizované normy, při jejichž splnění se má za to, že tyto výrobky vyhovují požadavkům směrnice.

5.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné době neexistuje žádné legislativní ustanovení týkající se plastových víček od nápojových lahví. Pro uvádění těchto výrobků na trh platí obecně právní režim popsany v kapitole 1.3 Popis existujícího právního stavu.

5.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) výrobci víček a jednorázových nápojových lahví z plastu,
- b) prodejci vybraných plastových výrobků,
- c) spotřebitelé,
- d) SZPI.

⁶ Ve smyslu čl. 2 písm g) nařízení EU 609/2013

5.1.4 Popis cílového stavu

Zajistit, aby jednorázové plastové nádoby na nápoje uváděné na trh splňovaly specifické požadavky, a tím významně omezit riziko, že se uzávěry a víčka od nádob na nápoje vyrobené z plastu dostanou do životního prostředí.

5.1.5 Zhodnocení rizika

V případě, že nebude implementována povinnost ze směrnice, budou i nadále uzávěry a víčka od nádob na nápoje vyrobené z plastu ve zvýšené míře znečišťovat životní prostředí.

5.2 Návrh variant řešení

5.2.1 Varianta 0 (vyřazená)

Ponechání současného stavu - tato varianta je vzhledem k nutnosti implementovat směrnici vyřazena. Srovnání přínosů a nákladů oproti současnému stavu je popsáno v dalších variantách.

5.2.1 Varianta 1

Stanovení povinnosti osobám uvádějícím na trh, aby uzávěry a víčka vyrobené z plastu zůstaly během fáze určeného použití výrobků připevněny k nádobě. Termín pro zavedení tohoto opatření je dle směrnice stanoven na 3. 7. 2024.

5.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

5.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0 (vyřazená)

Z pohledu implementace směrnice SUP se nelze odchýlit povinnosti zajistit, aby uzávěry a víčka vyrobené z plastu zůstaly během fáze určeného použití výrobků připevněny k nádobě. Pokud nebude tato povinnost implementována, hrozí riziko infringementu a vysokých pokut za neplnění (viz kap. 2.6.3 Rizika spojená s nezajištěním implementace). Zároveň by nedošlo ke snížení celkového množství plastových uzávěrů a víček od lahví, které představují ekologickou zátěž pro životní prostředí. Z těchto důvodů byla tato varianta vyřazena.

b) Varianta 1

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Kontrolu vhodného připevnění víčka k láhvi bude provádět SZPI, odhad administrativní zátěže není k dispozici.

Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR

Opatření bude mít dopad na podnikatele vyrábějící plastová víčka – nově se budou muset přizpůsobit novému standardu. Neočekáváme však, že by toto mělo mít zásadní dopad na jejich konkurenceschopnost. Pro ilustraci uvádíme níže import a export plastových víček a jiných uzávěrů, je zřejmé, že se jedná primárně o země EU, na které se vztahuje stejná povinnost uchycení víček k láhvi.

Tabulka 9: Procentuální podíl jednotlivých zemí na importu a export plastových víček, zátek a jiných uzávěrů do a z ČR v roce 2018

Stát	Import (%)	Stát	Export (%)
Německo	38,7	Německo	40,0
Polsko	12,9	Polsko	8,7
Rakousko	8,0	Maďarsko	6,9
Maďarsko	5,2	Slovensko	5,6
Francie	4,0	Nizozemí	3,9
Itálie	3,3	Belgie + Lucembursko	3,7
Čína	3,3	Itálie	2,9
Turecko	3,1	Rakousko	2,7
Belgie + Lucembursko	3,0	Francie	2,0
Nizozemí	2,8	Velká Británie	2,0
USA	2,3	USA	1,9
Velká Británie	1,4	Rusko	1,7

Zdroj: https://oec.world/en/visualize/tree_map, vlastní zpracování

Dopady na podnikatelské prostředí

Dle dat PRODCOM (Eurostat) bylo v České republice v roce 2018 prodáno téměř 4 mld. kusů plastových lahví, demižonů a podobných výrobků do objemu 2 litry (včetně). Těchto výrobků s objemem nad 2 litry bylo 81 mil. Jiná studie, zpracovaná společností Eunomia, s daty z roku 2015 udává počet PET o objemu 200 ml až 3,5 litru pro Českou republiku 828 mil. kusů při přepočtu dle HDP a 1 250 mil. kusů dle přepočtu na populaci.

Dle dostupných informací je v České republice cca 10 výrobců nápojových lahví. Na ty se bude vztahovat povinnost připevnit víčka k nádobě, což bude vyžadovat úpravu výrobní linky a použití více plastu pro přichycení víček. Podle výrobců ale bude obtížné tuto změnu realizovat. Nezbytná totiž bude úprava výrobních linek, kterých je jen v Evropě přibližně 1300. Podle studie společnosti Price Waterhouse Coopers si celá změna vyžádá o 50 až 200 tisíc tun plastu ročně víc na výrobu lahví. Celkové výdaje na změnu a přizpůsobení se této regulaci v EU jsou odhadovány na 2,7 až 8,7 mld. EUR (cca 69 až 223 mld. Kč). Mezi tyto náklady

studie zahrnuje kapitálové investice, ale také ztráty v produktivitě a zastavení výroby po dobu nutné úpravy výrobních linek.⁷

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Zavedením nového opatření lze očekávat snížení nákladů na úklid volně pohozených výrobků, nicméně v případě odhozených víček se jedná o marginální část těchto nákladů.

Dopady na spotřebitele

Snížení komfortu pro spotřebitele, neboť připevněním plastového víčka k lahvi se bude hůř pít z těchto lahví.

Dopady na životní prostředí

Uvedením na trh nádob na nápoje, jež jsou plastovými výrobky na jedno použití, za předpokladu přichycení víčka či uzávěru k lahvi, se významně omezí riziko, že se uzávěry a víčka nádob na nápoje vyrobené z plastu dostanou do životního prostředí.

5.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 10: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
			Riziko infringementu	*****
	Podnikatelské prostředí			
	Bez dopadů			
	Dopady na spotřebitele			
	Bez dopadů			
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	Bez dopadů			
	Životní prostředí			
			Minimální efekt na snížení negativních dopadů jednorázových plastových	***

⁷ <https://www.unesda.eu/more-plastic-more-carbon-emissions-more-cost/>

			výrobků na životní prostředí	
Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Při implementaci odpadá riziko infringementu	*****	SZPI – kontrolní činnost	*
	Podnikatelské prostředí			
			Výrobci víček a plastových lahví na jedno použití – náklady na úpravu výrobní linky z důvodu připevnění víčka k láhvi	****
	Dopady na spotřebitele			
			Snížení komfortu pro spotřebitele z důvodu připevnění plastového víčka k láhvi	**
	Životní prostředí			
	Minimalizace odpadů z jednorázových plastových víček, a tím snížení ekologické zátěže životního prostředí	****		

5.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. **Varianta 1**
2. Varianta 0

Doporučujeme přijmout variantu 1, která přesně transponuje směrnici a stanovuje povinnost zajistit přichycení víčka či uzávěru k nápojové lahvi, čímž by mělo dojít k omezení odhazování víček a uzávěrů do prostředí (jak ve smyslu volné přírody, tak v případě lidských sídel).

6 Požadavky na výrobek (článek 6 Směrnice; § 12a zákona o obalech) – obsah recyklátu v nápojových lahvích

6.1 Důvod předložení a cíle

6.1.1 Definice problému

Nápojové PET lahve, ať už z tříděného odpadu či ze zálohového sběru jsou zpracovatelské firmy schopny využít pro materiálovou recyklaci jak na výrobu nových obalů, včetně obalů pro styk s potravinami, tak pro výrobu vláken či do jiných aplikací.

Z celkového množství PET lahví uvedeného na trh se zhruba 60 % odešle v balících k recyklaci a přeměně například na PET stříže, které následně slouží jako výplně v automobilovém průmyslu nebo v dětských plenách, PET pásy nebo nové PET lahve s obsahem recyklovaného plastu.⁸

V současnosti však není dostatečně podporováno uplatnění recyklovaných materiálů na trhu, které by vedlo k zajištění oběhového používání plastů. Je proto vhodné zavést požadavky na povinný minimální obsah recyklovaného plastu v nápojových lahvích a šetřit tak přírodní zdroje.

Recyklovaný PET (dále jen jako rPET) má stejné chemické složení jako PET, takže je možné jej recyklovat opakovaně, tzn. rPET může několikrát projít procesem drcení, čištění, granulace, použitím pro výrobu a opět tříděním. Podle současných zkušeností může láhev znova vzniknout asi 50x dokola. Problémem při recyklaci mohou být smršťovací PVC fólie, kterými bývají některé PET lahve obalené. Takové lahve jdou jen obtížně recyklovat.

Recyklace nápojových PET lahví určených pro styk s potravinami probíhá za nejpřísnějších hygienických podmínek. Principiálně musí technologie PET lahve sesbírané jakýmkoliv procesem rozdrtit, vyčistit a vyrobit granulát, který lze dále zužít. Důležité je, že pro technologie zabývající se výrobou plastových produktů pro styk s potravinami jsou u nás i ve světě udělovány certifikace procesu, na jejichž základě musí zpracovatelé plnit přísné hygienické normy.

Samotný rPET však lze využít i pro výrobu obalů, které nejsou určeny pro styk s potravinami, či textilních vláken, hojně se využívá i pro výrobu prvků v automobilovém průmyslu. Zde jsou normy mírnější. Poptávka po rPET je poměrně silná ze strany výrobců koberců a vláken, neboť potřebují kvalitní surovinu, a platí tedy za ni úměrně vyšší částky. Pokud poptávka po rPET vzroste v důsledku jeho použití v nových PET, vzroste také jeho hodnota, se zvýšením výkupní ceny bude mít pak i průmysl nápojů přímý finanční zájem na podpoře znovuvyužití jejich lahví.

Import, export a zjevná spotřeba PET lahví v ČR

V současné době nejsou k dispozici dostatečná data ohledně spotřeby PET lahví v ČR, stejně jako ohledně podílu recyklátu v těchto lahvích.

Na základě údajů z PRODCOMu, evropské statistiky produkce zboží jednotlivých států, je patrné, že ČR plně pokrývá domácí spotřebu lahví s objemem menším nebo rovno dvou litrů (cca 3,8 mld. lahví ročně, tzn. průměrně spotřeba 1 láhev na obyvatele denně), zároveň co do

⁸ <https://www.zalohujme.cz/jak-je-to-s-recyklaci-nejen-pet-lahvi/>

počtu kusů exportuje 3x více těchto výrobků, než dováží, je tedy dlouhodobě čistým exportérem, import se však téměř zdvojnásobil ve srovnání roku 2018 s rokem 2011. Je potřeba vzít v potaz, že ne všechny tyto lahve jsou vyrobeny z PET, zároveň jde o ilustrativní data spíše pro zobrazení dimenze množství těchto výrobků na trhu v ČR – dopočítaná zjevná spotřeba není metodologicky doporučeným výpočtem s ohledem na nedostatky této statistiky vycházející ze zahraničního obchodu.

Tabulka 11: Export, import a prodaná výroba a zjevná spotřeba plastových demižonů, lahví a podobných výrobků do objemu 2 litry (včetně)

Rok	Export (mil. ks)	Import (mil. ks)	Prodaná výroba (mil. ks)	Zjevná spotřeba (mil. ks)
2011	2 659	580	5 239	3 160
2012	2 490	613	5 221	3 344
2013	2 544	553	5 018	3 027
2014	2 399	605	5 351	3 557
2015	1 917	663	6 607	5 353
2016	1 802	779	5 524	4 502
2017	1 777	939	5 329	4 491
2018	1 961	951	3 893	2 883

Zdroj: Eurostat, PRODCOM

6.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné době není legislativně stanoven povinný obsah recyklovaných plastů v nápojových lahvích. Pro uvádění těchto výrobků na trh platí obecně právní režim popsany v kapitole 2.3 Popis existujícího právního stavu.

6.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- Osoby uvádějící nápojové lahve na trh,
- zpracovatelé recyklující PET,
- MŽP, CENIA,
- SZPI.

6.1.4 Popis cílového stavu

Členské státy zajistí, aby bylo dosaženo vyšší míry recyklovaného plastu obsaženého v nápojových lahvích do objemu 3 litry včetně jejich uzávěrů, pro které platí, aby do roku 2025 obsahovaly alespoň 25 % recyklovaných plastů a do roku 2030 alespoň 30 %, ve smyslu recyklované složky všech lahví uvedených na trh na území členského státu.

6.1.5 Zhodnocení rizika

V případě, že nebude stanoven povinný obsah recyklovaných plastů v nápojových lahvích, nedojde k dostatečné podpoře uplatnění recyklovaných materiálů na trhu, a tím nebude zajištěna ani dostatečná podpora oběhového používání plastů.

6.2 Návrh variant řešení

6.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy není stanoven povinný obsah recyklátu v nápojových PET lahvích, ale některé nápojové lahve již recyklát obsahují. Splnění cíle by tak spoleželo na pozitivní vývoj trhu a / nebo dobrovolné závazky osob uvádějících na trh.

6.2.2 Varianta 1

Zavedení povinnosti pro osoby uvádějící nápojové lahve na trh, aby zajistily minimální množství recyklátu do nápojových lahví.

6.2.3 Varianta 2 (vyřazená)

Podpora využití recyklátu skrze státní podporu – např. dotace a / nebo daňové výjimky.

6.2.4 Varianta 3

Přenesení povinnosti přidávat povinné množství recyklátu do nápojových PET lahví pouze na výrobce těchto lahví v ČR.

6.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

6.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Zachování současného stavu nemůže v praxi zaručit splnění cílů daných směrnicí. Tím zároveň hrozí riziko infringementu a následných vysokých pokut.

Dopady na podnikatelské prostředí

Tato varianta ponechává na dobrovolnosti, zda nápojové PET lahve uváděné na trh budou obsahovat podíl rPET. Dopady tak budou záviset na dobrovolně přijatých opatření ze strany podnikatelského sektoru.

Dopady na spotřebitele

V případě varianty 0 se nepředpokládají dopady na spotřebitele.

Dopady na životní prostředí

Z důvodu nedostatečné podpory uplatnění recyklovaných plastových materiálů na trhu není zajištěna podpora oběhového používání plastů, čímž by pravděpodobně docházelo k vyššímu čerpání a spotřebě přírodních neobnovitelných zdrojů, resp. primární neobnovitelné suroviny pro výrobu PET (ropy).

b) Varianta 1

Osoba uvádějící na trh jednorázové nápojové plastové obaly o objemu až 3 litry zajistí, aby od roku 2025 každý jednorázový plastový obal z PET obsahoval alespoň 25 % recyklovaných plastů a od roku 2030 každý jednorázový plastový obal obsahoval alespoň 30 % recyklovaných plastů. Zároveň jsou osoby uvádějící tyto výrobky na trh nově povinny každoročně ohlašovat MŽP obsah recyklovaných plastů v jimi uvedených lahvích na trh. U osob plnících povinnosti prostřednictvím AOS (smlouvy o sdruženém plnění) se obsažený podíl recyklovaných plastů vypočítává jako průměr pro všechny dané obaly uvedené těmito osobami na trh za kalendářní rok. Splnění ohlašovací povinnosti je v tomto případě převedena na AOS.

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Varianta 1 přinese zvýšení administrativní zátěže SZPI, která bude kontrolovat, zda výrobci dodržují požadovaný obsah recyklátu přidávaný do nápojových lahví, dále navýšení zátěže MŽP, resp. CENIA na úpravu Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) v oblasti životního prostředí a Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH).

Úprava formulářů pro evidenci výrobců kolektivním systémem, zasílání roční zprávy KS, doložení obsahu recyklovaných plastů, množství odpadu z vybraných plastových výrobků a ověření účetní uzávěrky si vyžádá zvýšené náklady na straně CENIA. Tvorba jednoho nového a průměrně složitěho elektronického formuláře pro ohlašování prostřednictvím systému ISPOP s sebou nese náklad cca 700 tis. Kč. K tomu je nutné připočítat administrativní zátěž pracovníků CENIA ve výši 197 600 Kč⁹ (cca 50 člověkodnů), která souvisí se zpracováním zadání dodavateli, kontrolou jeho práce, konzultacemi, testováním připraveného formuláře a předávacím řízením. Kromě toho je potřeba zajistit propojení údajů z nových formulářů pro AOS v ISPOP se systémem ISOH a zajistit zabezpečení nové datové struktury v ISOH. Toto propojení si vyžádá náklady ve výši 254 tis. Kč.

Zároveň dojde k jednorázovému navýšení administrativní zátěže na straně MŽP, která souvisí se zadáním týkajícím se změny a vytvoření formulářů pro CENIA. Administrativní zátěž je odhadována přibližně na 32 hod, což činí 15 808 Kč. Toto navýšení bude zvládnuto v rámci stávajících personálních kapacit odboru odpadů.

Dopady na podnikatelské prostředí

U této varianty si budou muset osoby uvádějící nápojové obaly na trh sami zajistit vhodné nápojové PET lahve tak, aby splnily požadované parametry. Výhodou této varianty je, že osoby uvádějící nápojové obaly na trh prostřednictvím poptávky vytvoří tlak na výrobce nápojových lahví, aby přidávali povinné množství recyklátu do nápojových PET lahví.

Pro výrobce nápojových lahví bude povinnost přidávat recyklát do PET lahví znamenat změnu výrobního postupu i změnu kontroly vyrobených lahví. Pro technologie zabývající se výrobou plastových produktů pro styk s potravinami jsou udělovány certifikace procesu, na jejichž

⁹ Pro výpočet hodinových nákladů státní správy (CENIA) je dle metodiky MV použita 13. třída, 8. stupeň (s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění, 20 % zohlednění osobních příplatků a odměn a 43 % režijní náklady), což odpovídá 494 Kč/hodinu.

základě musí zpracovatelé plnit přísné hygienické normy, aby nehrozila zdravotní rizika při použití těchto lahví. Přimíchávání minimálního procentuálního obsahu recyklovaného PET do nápojových PET lahví zvýší výrobní náklady odhadem o 30 - 40 %. Samotné ceny rPET mohou být značně pohyblivé a bude záviset především na tom, jak se bude vyvíjet situace na trhu. Lze však předpokládat, že rPET bude dražší než primární plast.

V případě, že budou osoby uvádějící nápojové obaly na trh plnit své povinnosti individuálně, bude muset zajistit a doložit, že každá jednotlivá láhev obsahuje stanovený minimální podíl recyklátu. U osob plnících povinnosti prostřednictvím autorizované obalové společnosti bude tyto data dokládat AOS, ovšem i v tomto případě si budou muset výrobci vést evidenci, aby tyto údaje mohli zaslat AOS. V souvislosti s vykazováním povinného obsahu recyklátu v PET lahvích dojde ke zvýšení administrativní zátěže osob uvádějících na trh odhadem o 10 – 12 hod/rok, což je o 3400 – 4100 Kč/osobu uvádějící na trh/rok¹⁰.

Povinný minimální obsah recyklovaného plastu v nápojových lahvích bude mít přímý pozitivní dopad na úroveň sběru, kvalitu sebraného materiálu a kvalitu recyklovaných materiálů a zároveň poskytne příležitosti podnikům zabývajícím se recyklací a trhu pro recyklované látky.

Poptávka po rPET je poměrně silná, a to zejména u jiných výrobců než u výrobců lahví (u výrobců koberců a vláken, automobilových průmysl), neboť platí podstatně méně než výrobci lahví, kteří potřebují kvalitní surovinu za vyšší cenu. Aby mohl být recyklát použit pro výrobu potravinářských obalů (bottle-to-bottle), potřebuje více energie a finančních prostředků pro dostatečné vyčištění materiálu a dosažení kvalitativních a bezpečnostních specifikací, než když je recyklát použit pro výrobu koberců nebo průmyslových vláken.

Pokud poptávka po PET vzroste v důsledku jeho použití v nových PET, vzroste také jeho hodnota. Se zvýšením ceny bude mít i průmysl nápojů přímý finanční zájem na podpoře znovuvyužití jejich lahví. Na druhou stranu, stanovením limitů pro povinné přimíchávání rPET do nápojových PET obalů, ztratí obchod s rPET významný zdroj suroviny, což může mít negativní dopad na podnikatelské subjekty využívající rPET k nepotravinářským účelům.

Dopady na spotřebitele

Lze očekávat, že změna technologií pro výrobu nápojových PET lahví s příměsí recyklátu vyvolá dodatečné jednorázové náklady (na změnu technologií), které mohou být promítnuty do ceny výrobku (nápojového PET obalu).

Navýšení ceny je ve variantě 1 pravděpodobnější, než ve variantě 0.

Dopady na životní prostředí

Stanovením povinného množství recyklovaného PET do nápojových lahví dojde k podpoře uplatnění recyklovaných plastových materiálů na trhu, a zároveň podpoře oběhového používání plastů. Tím dojde ke snížení spotřeby přírodních neobnovitelných zdrojů, resp. primární neobnovitelné suroviny pro výrobu PET (ropy).

¹⁰ Hodinové sazby pro podnikatelský sektor vycházejí z průměrné mzdy roku 2020 (ČSÚ) pro sektor E - Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi, s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění a 43 % režijních nákladů, tzn. 342 Kč/hod.

c) Varianta 2 (vyřazená)

Jednou z možností, jak podpořit využití recyklátu je nastavení daňových úlev (např. z daně z příjmu) a / nebo dotačních titulů. Nastavení účelného systému je však problematické implementačně, zejm. s ohledem na množství subjektů v celém dodavatelském řetězci (zejména s ohledem na to, že optimálně by neměli být pokryti pouze samotní výrobci na území ČR, ale taktéž dovozci ze zemí EU a z třetích zemí). V případě využití daňového nástroje by bylo nutné výpočet daně (resp. slevy na dani) propojit s evidencí podílu recyklátu ve výrobcích od dané osoby uvádějící na trh. V případě dotačních titulů je administrativně náročné podpořit celý trh, jinak by mohlo docházet k zásadnímu pokřivení soutěže, kdy jedni výrobci by byli ve využití recyklátu podpořeni, oproti ostatním. Zároveň toto opatření nemůže v praxi zaručit splnění cílů daných směrnicí, jelikož by v této variantě musel být podíl recyklátu přepočítán na úroveň celého trhu v ČR (nikoliv tedy na jednotlivé osoby uvádějící na trh nebo osoby uvádějící na trh sdružené skrze AOS). Z těchto důvodů byla tato varianta vyřazena, jako neúčelně implementačně nákladná, a z pohledu dosažení závazných cílů problematická.

d) Varianta 3

Přenesení povinnosti přidávat povinné množství recyklátu do nápojových PET lahví pouze na výrobce těchto lahví v ČR.

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Výhodou této varianty je, že v současnosti je v ČR přibližně 10 výrobců plastových nápojových lahví, tzn., že v případě, že bude povinnost přenesena na výrobce plastových lahví, bude z důvodu malého počtu subjektů usnadněna kontrola těchto výrobců ohledně přidávání minimálního množství recyklátu do nápojových PET lahví.

Dopady na podnikatelské prostředí

Ačkoliv je pravděpodobné, že samotné PET lahve jsou saturovány převážně domácí výrobou (import tvoří jen 1 % spotřeby lahví do 2 l), nedá se předpokládat, že by se jednalo o výrobu z primární suroviny, ale z většiny se bude jednat o výrobu z polotovarů, které již budou muset daný podíl recyklátu obsahovat. Problémem této varianty tak je selektivní zásah s ohledem na to, že cíl je stanoven pro lahve uvedené na trh (tzn., vztahuje se i na dovozce), nikoliv na výrobce. Výrobci lahví by tak byli poškozeni (hypoteticky) zejm. v případě výroby lahví pro země mimo EU.

Nevýhodou je, že pokud nebudou mít výrobci nápojů povinnost použít PET láhve s příměsí recyklátu, mohou použít pro plnění jiné (levnější) preformy PET lahví (např. od zahraničních výrobců), které nebudou obsahovat povinné množství recyklátu.

Dopady na spotřebitele

Lze očekávat, že změna technologií pro výrobu nápojových PET lahví s příměsí recyklátu vyvolá dodatečné jednorázové náklady (na změnu technologií), které mohou být promítnuty do ceny výrobku (nápojového PET obalu).

Pravděpodobnost navýšení ceny je ve variantě 3 obdobná jako v případě varianty 1.

Dopady na životní prostředí

Stanovením povinného množství recyklovaného PET do nápojových lahví dojde k podpoře uplatnění recyklovaných plastových materiálů na trhu, a zároveň podpoře oběhového používání plastů. Tím dojde ke snížení spotřeby přírodních neobnovitelných zdrojů, resp. primární neobnovitelné suroviny pro výrobu PET (ropy).

6.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 12: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
			Riziko infringementu	*****
	Podnikatelské prostředí			
	Přímíchávání rPET do lahví je ponecháno na dobrovolnosti	***	Administrativní zátěž osob uvádějících na trh na výpočet a dokládání obsahu recyklátu v lahvích	**
	Dopady na spotřebitele			
	Bez dopadů			
	Životní prostředí			
			Chybí podpora oběhového používání plastů se všemi s tím vyplývajícími negativy pro ŽP	****
Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Minimalizace rizika infringementu	*****	Kontrolní orgány - SZPI a MŽP (CENIA) - zvýšení administrativní zátěže	**
	Podnikatelské prostředí			
	Podpora podniků zabývajících se recyklací a trhu pro recyklované látky	*****	Jednorázové náklady výrobců nápojových obalů na změnu výrobní technologie	***
			Administrativní zátěž osob uvádějících na trh (potažmo AOS) na výpočet a dokládání povinného obsahu recyklátu v lahvích	**

			Zvýšení poptávky po rPET, tudíž navýšení ceny rPET pro další odvětví využívající tuto surovinu	**
	Dopady na spotřebitele			
			Možné mírné navýšení ceny nápojů	-/*
	Životní prostředí			
	Podpora oběhového používání plastů, a úspora neobnovitelných zdrojů pro výrobu plastů	*****		
Varianta 2	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
			Riziko infringementu, varianta nezaručí splnění cílů	* až **** (v závislosti na míře podpory)
			Přesouvá náklady z výrobců na státní rozpočet – neúměrně vysoké náklady na zavedení systému daňových úlev aj.	* až **** (v závislosti na míře podpory)
	Podnikatelské prostředí			
	Přímíchávání rPET do lahví je ponecháno na dobrovolnosti	***	Administrativní zátěž osob uvádějících na trh (potažmo AOS) na výpočet a dokládání povinného obsahu recyklátu v lahvích	**
	Jednorázové náklady výrobců nápojových obalů na změnu výrobní technologie jsou subvencovány státem	***		
	Dopady na spotřebitele			
			Možné mírné navýšení ceny nápojů	-/*
	Životní prostředí			
	Podpora oběhového používání plastů, a úspora neobnovitelných zdrojů pro výrobu plastů	* až **** (v závislosti na míře podpory)		
Varianta 3	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Kontrolní orgány – snadnější kontrola – malý počet subjektů vyrábějících nápojové láhve v ČR	****	Riziko infringementu, varianta nezaručí splnění cílů	***
	Podnikatelské prostředí			
	Výrobci nápojů – možnost použít levnější preformy (ze zahraničí) bez příměsí rPET	***	Výrobci lahví – náklady související s přidáváním rPET do nápojových lahví	***

		Výrobci lahví – zhoršení konkurenceschopnosti při vývozu lahví mimo země EU	***
		Administrativní zátěž osob uvádějících na trh na výpočet a dokládání obsahu recyklátu v lahvích	**
Dopady na spotřebitele			
		Možné mírné navýšení ceny nápojů	-/*
Životní prostředí			
	Podpora oběhového používání plastů, a úspora neobnovitelných zdrojů pro výrobu plastů	***	

6.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 3
3. Varianta 0
4. Varianta 2 (vyřazená)

Doporučujeme přijmout Variantu 1, kterou bude zajištěna implementace směrnice a splnění cílů ohledně minimálního množství 25 % recyklovaných plastů v nápojových lahvích a do roku 2030 alespoň 30 % recyklovaného plastu v každé lahvi.

Osoby uvádějící nápojové lahve na trh mohou ovlivnit výrobu přímo bez zbytečného navýšení administrativní zátěže ostatních subjektů (s výjimkou kontrolního systému, který by však figuroval ve všech variantách).

Pro splnění cíle by mohla být funkční i varianta 3, ta nicméně ve srovnání s variantou 1 neváže povinnost přímo na osobu uvádějící na trh, ale na výrobce, čímž by došlo ke znevýhodnění výrobců v ČR oproti zahraničním výrobcům.

7 Požadavky na výrobek (článek 7 Směrnice; § 8 zákona SUP) – lepší informovanost spotřebitelů

7.1 Důvod předložení a cíle

7.1.1 Definice problému

Některé plastové výrobky na jedno použití končí v životním prostředí v důsledku nevhodného odstraňování prostřednictvím kanalizačního systému nebo jiného nevhodného úniku do životního prostředí. Odstraňování prostřednictvím kanalizačního systému způsobuje významné hospodářské škody v kanalizačních sítích tím, že se ucpou čerpadla a zablokuje potrubí.

Na straně uživatelů těchto výrobků je nedostatek informací o materiálových vlastnostech výrobků a / nebo o vhodných způsobech jejich odstraňování jakožto odpadu. Směrnice proto zavádí u následujících jednorázových plastových výrobků povinnost označení s informacemi pro spotřebitele:

- Hygienické vložky a tampony a aplikátory tamponů;
- Vlhčené ubrousky, tj. předvlhčené ubrousky pro osobní hygienu a péči o domácnost;
- Tabákové výrobky s filtry a filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky;
- Nápojové kelímky.

7.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V rámci předcházení vzniku odpadů jsou stanoveny povinnosti v § 10, odst. 3 zákona o odpadech: Právnícká osoba a fyzická osoba oprávněná k podnikání, která uvádí na trh výrobky, je povinna uvádět v průvodní dokumentaci výrobku, na obalu, v návodu na použití nebo jinou vhodnou formou informace o způsobu využití nebo odstranění nespotřebovaných částí výrobků.

Tato úprava bude s účinností od 1. ledna 2021 nahrazena novým zákonem o odpadech, který povinnost prevence upravuje v §12 a uvádí v odst. 1: Každý je povinen při své činnosti předcházet vzniku odpadu, omezovat jeho množství a nebezpečné vlastnosti.; a v odst. 2: Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která vyrábí výrobky, je povinna zabezpečit, aby vývoj a výroba těchto výrobků omezily vznik odpadů z těchto výrobků, zejména pak nebezpečných odpadů, a pokud není možné vzniku odpadu z těchto výrobků zabránit, je povinna zabezpečit, aby bylo možné dosáhnout co nejvyšší míry využití těchto odpadů v souladu s hierarchií odpadového hospodářství.

7.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Osoby uvádějící na trh plastové výrobky na jedno použití podléhající požadavkům na označování,
- b) spotřebitelé vybraných výrobků,
- c) obce (kanalizační sítě, littering),

- d) ČOI,
- e) SZPI,
- f) krajské hygienické stanice.

7.1.4 Popis cílového stavu

Označení by mělo spotřebitele informovat o vhodných způsobech nakládání s odpady v případě daného výrobku nebo o způsobech odstraňování odpadů, jichž je v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady třeba se u daného výrobku vyvarovat, dále o přítomnosti plastů ve výrobku, jakož i o nepříznivých dopadech na životní prostředí vyplývajících z jeho odhazování mimo místa k tomu určená nebo z jiných nevhodných způsobů jeho odstraňování.

7.1.5 Zhodnocení rizika

V případě nedostatečné informovanosti spotřebitelů mohou být plastové výrobky na jedno použití odstraňovány nevhodným způsobem, čímž představují následnou zátěž pro životní prostředí, dále pro vodohospodářskou infrastrukturu a navyšují náklady na úklid veřejných prostor.

7.2 Návrh variant řešení

7.2.1 Varianta 0 (vyřazená)

Ponechání současného stavu – tato varianta je vzhledem k nutnosti implementovat směrnici vyřazena. Srovnání přínosů a nákladů oproti současnému stavu je popsáno ve variantě 1.

7.2.2 Varianta 1

Požadavek na označování určitých plastových výrobků na jedno použití, kterých se po použití uživatelé často zbavují nevhodným způsobem.

Označení by mělo být podle potřeby umístěno buď na obale plastového výrobku na jedno použití, nebo přímo na výrobku samotném a to od 3. 7. 2021. Označení má být viditelné, jasně čitelné, nesmazatelné a má informovat o:

- a) vhodném postupu nakládání s odpady pro daný výrobek nebo způsob odstraňování odpadu, jichž je v souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady třeba se u daného výrobku vyvarovat; a
- b) přítomnosti plastů ve výrobku a z toho vyplývajících nepříznivé dopady jeho odhazování mimo místa určená k odkládání odpadu nebo jiných nevhodných způsobech jeho odstraňování na životní prostředí.

7.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

7.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 1

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Navýšení administrativní zátěže pro SZPI, která bude provádět kontrolu a udělovat případné sankce za nedodržení požadavků na označení tabákových výrobků a filtrů. Bude nutné zvýšit počet kontrol zaměřených na označování tabákových výrobků a filtrů, které ponese údaje o nakládání s filtry dle požadavků navrhovaného zákona. Jedná se odhadem minimálně o 60 člověkohodin za rok, což odpovídá 28 620 Kč za rok¹¹, a případně navazující činnost při správním řízení, metodické vedení a školení inspektorů.

Označení hygienických vložek, tamponů, aplikátorů tamponů a vlhčených ubrousků pro péči o domácnost bude kontrolovat ČOI.

Kontrolu nápojových kelímků a vlhčených ubrousků pro osobní hygienu bude provádět KHS.

Pro označení dotčených výrobků, které bude provádět ČOI a KHS viz kapitola 11 Implementace, není odhad administrativní zátěže k dispozici.

Dopady na podnikatelské prostředí

Výrobci vybraných plastových výrobků budou mít povinnost informovat spotřebitele o vhodném nakládání s odpady a přítomnosti plastů ve výrobcích.

Pro plastové výrobky jako jsou vložky, tampony, aplikátory tamponů, vlhčené ubrousky, tabákové výrobky s filtry a filtry bude povinnost jejich označení na prodejní a skupinové obaly těchto výrobků. Tato povinnost se nevztahuje na obaly s povrchem menším než 10 cm². Počet výrobců těchto produktů je v ČR cca 18.

U nápojových kelímků bude povinnost označení přímo na samotném výrobku. V České republice vyrábí kelímky 9 firem.

U výrobců se zvýší náklady spojené s navržení designu označení jednotlivých výrobků. Tyto náklady mohou být jednorázové či opakující se v závislosti na četnosti změn značení. Další náklady vzniknou kvůli zásahu do tiskových válců.

Náklady na změnu obalových materiálů se budou pohybovat v rozmezí mezi 10 – 40 mil. Kč. Částka bude záviset na velikosti subjektu, požadavcích na velikosti označení výrobků, umístění a dalších specifikách.

Například u tabákových výrobků se může cena na označení snížit, pokud by k doplnění nového varování týkajícího se plastů došlo paralelně s pravidelnou obměnou obrázkových zdravotních varování, ke které dochází na začátku každého kalendářního roku (tento souběh by umožnil omezení zbytečně vynaložených prostředků na případnou dvojí změnu obalových materiálů a zároveň by předešel značnému plýtvání). Ke snížení nákladů by také mohlo dojít v případě,

¹¹ Pro výpočet hodinových nákladů státní správy (SZPI) je dle metodiky MV použita 13. třída, 7. stupeň (s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění, 20 % zohlednění osobních příplatků a odměn a 43 % režijní náklady), což odpovídá 477 Kč/hodinu.

kdy by nové varování bylo doplněno na boční stranu krabičky (namísto na přední a zadní stranu), či na kombinaci boční strany krabičky a vnitřní strany otevíratelného balení.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Předpokládá se, že díky informování spotřebitelů o vhodném nakládání s produkty po jejich použití a přítomnosti plastů ve výrobku a z toho vyplývajících nepříznivých dopadech na životní prostředí, se sníží littering, čímž dojde k úspoře nákladů obcí na úklid veřejných prostranství.

Dopady na životní prostředí (na spotřebitele)

Spotřebitelé budou informování o správném nakládání s odpadem vybraných plastových výrobků a o jejich nepříznivých dopadech po odhození mimo místa k tomu určená, díky čemuž by se měl snížit počet odhozených výrobků do přírody a tedy i s tím související negativní dopady.

7.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 13: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
			Riziko infringementu	*****
	Podnikatelské prostředí			
	Bez dopadů			
	Dopady na spotřebitele			
	Bez dopadů			
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
			Náklady na littering z vybraných jednorázových plastových výrobků	V řádu nižších stovek mil. Kč/rok
	Životní prostředí			
			Minimální efekt na snížení negativních dopadů jednorázových plastových výrobků na životní prostředí	***

Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Při implementaci odpadá riziko infringementu	*****	Administrativní zátěž SZPI při kontrolní činnosti	29 tis. Kč/rok
			Administrativní zátěž ČOI při kontrolní činnosti	*
			Administrativní zátěž Krajských hygienických stanic při kontrolní činnosti	*
	Podnikatelské prostředí			
			Jednorázové náklady výrobců vybraných plastových výrobků na změnu označení výrobků	10-40 mil. Kč/výrobce
	Dopady na spotřebitele			
	Vyšší informovanost, tzn. lepší znalost problematiky jednorázových plastových výrobků a změna chování spotřebitelů	***		
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	Omezení litteringu z vybraných jednorázových plastových výrobků	*		
	Životní prostředí			
	Při vyšší informovanosti spotřebitelů se očekává změna jejich chování s pozitivním dopadem na životní prostředí (snížení množství jednorázových plastových výrobků a odpadů z nich)	*		

7.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

- 1. Varianta 1**
2. Varianta 0 (vyřazená)

Navrhujeme přijmout variantu 1, která zajistí implementaci směrnice tím, že ukládá povinnost označení jednorázových plastových výrobků, které bude informovat spotřebitele o vhodných způsobech nakládání s odpady v případě daného výrobku o přítomnosti plastů ve výrobku, jakož i o nepříznivých dopadech na životní prostředí vyplývajících z jeho odhazování mimo místa k tomu určená nebo z jiných nevhodných způsobů jeho odstraňování.

8 Rozšířená odpovědnost výrobce (osob uvádějících na trh) (článek 8 a 10 Směrnice; § 7, § 9, § 10, a hlava III zákona k SUP; § 10a, § 11, § 15 a hlava III z. o obalech) – úhrada nákladů na sběr odpadů (littering) a osvětová opatření

8.1 Důvod předložení a cíle

8.1.1 Definice problému

Problematika informovanosti spotřebitelů

Dlouhodobý nárůst plastových odpadů a jejich únik do životního prostředí má významné negativní environmentální, zdravotní a ekonomické dopady. Aby bylo možné vybudovat skutečně oběhový životní cyklus plastů, který bude plně respektovat požadavky na jejich opětovné využití, recyklaci a využití udržitelnějších materiálů, je nutné, aby došlo ke změně chování spotřebitelů. Jedním ze základních požadavků pro změnu chování je dostatečná informovanost o negativních dopadech užívání jednorázových plastů.

Problematika litteringu (volně pohozených odpadků)

Dle výsledků uvedených v roce 2007 v odborném environmentálním časopisu ENDS¹² se ve Velké Británii množství volně pohozených odpadků z rychlého občerstvení za čtyři roky zvýšilo ve venkovských oblastech o 20 %. Množství odhozených nápojových obalů vzrostlo za čtrnáct let o 37 %, množství obalů od sladkostí vzrostlo o 18 % a množství obalů od rychlého občerstvení vzrostlo také o 18 %. Nejčastěji pohozeným odpadem ve Velké Británii byl cigaretový odpad, jehož množství se odhaduje na 122 tun denně.¹³

Podobně i Ekonomická univerzita ve Vídni provedla v roce 2003 výzkum v 5 evropských metropolích včetně Prahy (Heeb et al., 2003). Mezi městy existovaly rozdíly v materiálovém složení odpadu, ale ve všech metropolích jednoznačně dominoval cigaretový odpad, který představoval 58,3 % veškerého odpadu. Ve stejném období zpracovala podobnou studii také Univerzita v Basileji (Heeb et al., 2004), kde probíhal monitoring ve švýcarských městech. Největší podíl znečištění (51,5 %) tvořily jednorázové a nápojové obaly z rychlého občerstvení.

Podle francouzské studie provedené organizace ENOTIKO se celosvětově uvádí počet odhozených nedopalků na 4 300 mld., což odpovídá 137 000 nedopalků za sekundu. Na základě údajů z roku 2018 se ve Francii vykouří celkem 74 mld. cigaret ročně a na základě odhadu je 71 mld. s filtrem, jejichž nedopalky odpovídají 15 700 tunám, přičemž:

- Předpokládá se, že 35 % cigaret je vykouřeno v prostředí domova, kde se většina – 95 % cigaret, vyhodí do koše a pouze 5 % se odhodí na zem (což ale znamená 1,243 mld. kusů).
- 5 % cigaret je vykouřeno v autech, z toho je ale 80 % vyhozeno na silnici a to představuje 2,84 mld. nedopalků hozených z auta.

¹² www.endsreport.com

¹³ Citováno ze studie Analýza volně pohozených odpadů v CHÚ ČR-DP

- Během pracovní doby a studia se vykouří cca 33 % cigaret, které představují 23,43 mld. cigaret.
- Okolo 19,17 mld. se vykouří mimo uvedená místa (což je 27 %).
- Ze všech vykouřených cigaret s filtrem je 57,5 % vykouřeno ve veřejném prostoru, což odpovídá 40,8 mld. cigaret.
- Z celkového počtu vykouřených cigaret s filtrem je 45 % odhozeno na zem, to představuje celých 30 mld. kusů, z toho 40 % v přírodě.

Terénní průzkum ve Francii proveden společností Optae pro společnost Enotiko z roku 2019 ukazuje, že kuřák ve veřejném prostoru řádně odhodí do popelníku více než 50 % vykouřených cigaret. Studie tak ukazuje, že v oblastech s dostatečně vysokou hustotou popelníků je nižší počet nedopalků na zemi. **Dle této studie není tedy určujícím faktorem počet kuřáků, ale vybavenost veřejného prostoru popelníky.**

V podmínkách ČR se problémem litteringu zabývá studie týkající se volně pohozených odpadů v chráněných územích ČR¹⁴ provedená v NP Podyjí, KRNAP, CHKO Křivoklátsko, Kokořínsko a Český kras. Tato analýza ukázala, že největší zastoupení v počtu odhozených kusů tvořily cigarety (37 %), plasty (30 %) a hygienický odpad (21 %). Nejhmotnější a nejobyemnější složkou však byly plasty, které tvořily 39 % hmotnosti a 68 % objemu. Z plastů pak byly nejvíce zastoupeny PET láhve a obaly od potravin.

Podle studie IEEP¹⁵ z roku 2008 bylo při průzkumu materiálového a druhového složení literingu v ČR zjištěno, že nápojové obaly tvoří průměrně 30 % hmotnosti volně pohozených odpadků. Z toho nápojové PET obaly. Větší množství nápojových obalů bylo nalezeno v malých obcích, městech a v okolí turistických tras (40 – 50 % hmotnosti volně pohozených odpadků). Ve velkých městech se průměrná hmotnost nápojových obalů v litteringu pohybovala kolem 37 %, ve středních městech pak kolem 29 % z hmotnosti vzorku litteringu. Nejmenší hmotnostní podíl byl nalezen ve vzorcích sbíraných kolem silnic – 20 % literingu.

8.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné době nemají osoby uvádějící na trh a prodejci výrobků z jednorázových plastů zákonnou povinnost provádět osvětu spotřebitele o negativních dopadech užívání těchto plastových výrobků.

Směrnice 2008/98/ES stanovuje obecné minimální požadavky na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce (osoby uvádějící na trh), které jsou v českém právním řádu implementovány do zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a zákona č. 477/2001 Sb., o obalech.

Dle zákona o odpadech může osoba uvádějící na trh splnit povinnosti stanovené pro zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění svých výrobků, informování konečného uživatele a zpracování roční zprávy přenesením těchto povinností na jinou právnickou osobu zajišťující společné plnění povinností osob uvádějících na trh, a to uzavřením smlouvy o plnění

¹⁴ Analýza volně pohozených odpadů v CHÚ ČR-DP

¹⁵ Jílková, J. a kol. (2008): Ekonomická analýza zamýšleného systému zálohování nápojových obalů v ČR, IEEP VŠE Praha.

povinnosti zpětného odběru tzv. kolektivní plnění. Systémy rozšířené odpovědnosti osob uvádějících na trh jsou specifikovány pro jednotlivé skupiny výrobků:

- Baterie nebo akumulátory – dle § 31k a § 31l zákona o odpadech, samotné podmínky provozování kolektivního systému upravuje § 31l až § 31o.
- Elektrická a elektronická zařízení – dle § 37h odst. 1 písm. c) zákona o odpadech
- Pneumatiky – dle § 38a odst. 3 písm. b), samotné podmínky provozování kolektivního systému upravuje § 38c až § 38f zákona o odpadech.

V zákoně o obalech upravuje podmínky vzniku a fungování autorizované obalové společnosti hlava III (§ 16 - § 29).

8.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Osoby uvádějící na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití,
- b) Kolektivní systémy zaměřené na vybrané plastové výrobky na jedno použití (včetně autorizovaných obalových společností),
- c) spotřebitelé,
- d) obce a města,
- e) MŽP,
- f) ČIŽP.

8.1.4 Popis cílového stavu

Na vybrané plastové výrobky na jedno použití, pro něž nejsou snadno dostupné žádné vhodné a udržitelnější alternativy, by členské státy měly v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ zavést systémy rozšířené odpovědnosti výrobce (osoby uvádějící na trh) za účelem pokrytí nezbytných nákladů nejen na nakládání s odpady a úklid odpadků, ale i nákladů na osvětová opatření, jejichž cílem je předcházet znečišťování životního prostředí odpadky a toto znečišťování omezovat. Tyto náklady by neměly přesáhnout náklady, které jsou nezbytné k nákladově efektivnímu poskytování těchto služeb, a měly by být transparentně rozděleny mezi dotčené subjekty.

Rozšířená odpovědnost výrobce by měla být zavedena do 31. 12. 2024 (v případě systému pro tabákové výrobky je termín do 5. 1. 2023). Směrnice stanovuje následující nové požadavky týkající se rozšířené odpovědnosti výrobce (resp. v legislativní zkratce, jedná se věcně o osoby uvádějící na trh) a doplňuje tak požadavky stanovené ve směrnici 2008/98/ES:

- **Osoby uvádějící na trh následující plastové výrobky na jedno použití:**
 - Nádobky na potraviny určené k jednorázovému použití;
 - Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy;

- Nádobý na nápoje o objemu až tři litry včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu;
- Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček;
- Lehké plastové nákupní tašky ve smyslu čl. 3 bodu 1c směrnice 94/62/ES.
- **Mají pokrývat tyto náklady:**
 - náklady na osvětlová opatření (podle článku 10 směrnice);
 - náklady na sběr odpadu z těchto výrobků, které jsou vyhozeny v rámci veřejných systémů sběru odpadu, včetně infrastruktury a jejího provozování, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu; a
 - náklady na úklid odpadků vznikajících z uvedených výrobků a na následnou přepravu a zpracování těchto odpadků.
- **Osoby uvádějící na trh následující plastové výrobky na jedno použití:**
 - Vlhčené ubrousky pro osobní hygienu a péči o domácnost;
 - Balónky, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití, jež nejsou distribuovány spotřebitelům;
 - Tabákové výrobky s filtry a filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky.
- **Mají pokrývat tyto náklady:**
 - náklady na osvětlová opatření (podle článku 10 směrnice);
 - náklady na úklid odpadků vznikajících z uvedených výrobků a na následnou přepravu a zpracování těchto odpadků; a
 - náklady na sběr údajů a podávání zpráv podle čl. 8a odst. 1 písm. c) směrnice 2008/98/ES.
- Pokud jde o **tabákové výrobky s filtry a filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky** mají osoby uvádějící na trh kromě toho pokrývat náklady na sběr odpadu z těchto výrobků, které jsou vyhozeny v rámci veřejných systémů sběru odpadu, včetně nákladů na infrastrukturu a její provozování, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu. Tyto náklady mohou zahrnovat náklady na vybudování specifické infrastruktury pro sběr odpadu z těchto výrobků, jako jsou vhodné nádoby na odpad umístěné v místech, kde obvykle dochází ke znečišťování odpadky.
- **Osoby uvádějící na trh lovná zařízení obsahující plasty mají pokrývat:**
 - náklady na tříděný sběr odpadních lovných zařízení obsahujících plasty předaných do příslušných přístavních zařízení pro příjem odpadu v souladu se směrnicí (EU) 2019/883 nebo do jiných rovnocenných systémů sběru odpadu,

které nespádají do oblasti působnosti uvedené směrnice, a náklady na jejich následnou přepravu a zpracování;

- náklady na osvětová opatření (podle článku 10 směrnice).

Povinnosti osvětové činnosti

Co se týče osvětové činnosti, vztahuje se na všechny výše uvedené výrobky, které je mají plnit skrze EPR, a navíc se vztahuje na hygienické vložky, tampony a aplikátory tamponů.

Členské státy mají přijmout opatření k informování spotřebitelů a podnícení odpovědného spotřebitelského chování za účelem snížení množství odhozených odpadků a přijmou opatření k tomu, aby spotřebitelům plastových výrobků na jedno použití poskytl informace o:

- a) dostupnosti opětovně použitelných alternativ, systémech opětovného použití uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení obsahujících plasty a o způsobech nakládání s odpady z uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení, jakož i o osvědčených postupech řádného nakládání s odpady;
- b) dopadu odhazování odpadků mimo místa určená k odkládání odpadu a jiného nevhodného odstraňování odpadů z uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení obsahujících plasty na životní prostředí, zejména na mořské prostředí;
- c) dopadu nevhodných způsobů odstraňování odpadu z plastových výrobků na jedno použití na kanalizační síť.

8.1.5 Zhodnocení rizika

V případě, že nebude zaveden systém rozšířené odpovědnosti osob uvádějících vybrané plastové výrobky na jedno použití na trh, budou i nadále plastové odpady odhazovány ve zvýšené míře do životního prostředí a bude potřeba zvýšených nákladů na jejich úklid. Tyto náklady by však jako dosud nesly především obce a další majitelé či správci pozemků (Lesy ČR, Správy silnic a dálnic, Správa železniční dopravní cesty apod.).

8.2 Návrh variant řešení

8.2.1 Varianta 0 (vyřazená)

Ponechání současného stavu - tato varianta je vzhledem k nutnosti implementovat směrnici vyřazena.

8.2.2 Varianta 1

Osoby uvádějící na trh vybrané plastové výrobky jsou povinny provádět pro své výrobky osvětovou činnost zaměřenou na informování konečného uživatele a změnu spotřebitelského chování, a dále jsou povinni hradit obcím na základě písemné smlouvy náklady vynaložené na úklid litteringu z těchto výrobků a náklady na tyto odpady v rámci obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí, včetně jejich přepravy a zpracování.

Zajištění rozšířené odpovědnosti výrobce vybraných plastových výrobků na jedno použití může být provedena osobou uvádějící vybrané výrobky na trh samostatně nebo prostřednictvím nově vytvořených kolektivních systémů (KS) pro neobalové jednorázové plasty a prostřednictvím autorizovaných obalových společností (AOS) pro obalové jednorázové plasty. Osoby uvádějící na trh hygienické vložky, tampony a aplikátory tamponů, a lovná zařízení jsou povinny plnit osvětové činnosti vždy individuálně, tzn., není možné zřídit kolektivní systém.

Ve variantě 1 v případě neobalových jednorázových plastů lze plnit povinnosti bez dalšího stanovení podmínek (ve smyslu minimálního pokrytí obcí a / nebo počtu obyvatel). AOS vzniknou nové povinnosti pro zajištění rozšířené odpovědnosti výrobců jednorázových obalových výrobků. Pro AOS je však podle stávajícího zákona o obalech stanovena povinnost zajistit plnění rozšířené odpovědnosti výrobců - zpětného odběru a využití odpadů z obalů pro 90 % obcí a 90 % obyvatel, tuto podmínku by tak v případě varianty 1 bylo nutné zrušit, jinak by bylo nutné oddělit zpětný odběr od povinností spojených s jednorázovými plasty, tzn., vytvořit de facto zvláštní typ AOS.

Povinnosti rozšířené odpovědnosti výrobců se v případě neobalových jednorázových plastů vztahují na osoby uvádějící vybrané výrobky na trh:

- tabákových výrobků s filtry a filtrů uváděných na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky,
- vlhčených ubrousků, tj. předvlhčených ubrousků pro osobní hygienu a péči o domácnost,
- balónků, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití a upotřebení, jež nejsou distribuovány spotřebitelům.

Kolektivní systémy pro neobalové jednorázové plasty lze za účelem sdruženého plnění povinností založit pro následující druhy výrobků, přičemž rozsah působnosti KS je odvislý od toho, které z těchto výrobků jsou uváděny na trhy jeho akcionáři nebo společníky.

Povinnosti rozšířené odpovědnosti výrobců se v případě obalových jednorázových plastů vztahují na osoby uvádějící vybrané výrobky na trh:

- sáčků a balení zhotovených z pružného materiálu a nádob na potraviny, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy,
- nádob na nápoje o objemu až tři litry,
- plastových odnosných tašek,
- nápojových kelímků.

Provozovatel kolektivního systému dle zákona o obalech (AOS) je povinen provádět ekomodulaci u vybraných výrobků, u kterých je to možné, přičemž se přihlíží k jejich životnímu cyklu. Toto ustanovení se použije pro provozovatele kolektivních systémů podle zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí obdobně.

Prostřednictvím prováděcího právního předpisu (vyhlášky) budou stanoveny minimální požadavky na formu osvětové a propagační činnosti.

8.2.3 Varianta 2

Ve variantě 2 ve srovnání s variantou 1 stanovuje osobám uvádějícím na trh vybrané výrobky z jednorázových plastů povinnost zajistit hrazení nákladů na odpady z jednorázových plastových výrobků u 90 % obcí v ČR s minimálním podílem 90 % počtu obyvatel ČR.

V případě založení KS pro tyto výrobky musí být tato podmínka splněna do 1 roku od vydání oprávnění k provozování KS, tato podmínka platí jak pro KS pro neobalové výrobky, tak pro obaly (AOS).

V ostatních náležitostech je varianta 2 shodná s variantou 1.

8.2.4 Varianta 3

Výrobci vybraných plastových výrobků jsou povinni provádět pro své výrobky osvětovou činnost zaměřenou na informování konečného uživatele a změnu spotřebitelského chování, a dále jsou povinni hradit obcím na základě písemné smlouvy náklady vynaložené na úklid litteringu z těchto výrobků a náklady na tyto odpady v rámci obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí, včetně jejich přepravy a zpracování.

Zajištění rozšířené odpovědnosti výrobce vybraných neobalových plastových výrobků na jedno použití bude řízeno centrálně (prostřednictvím státu). Náklady budou hradit osoby uvádějící na trh (výrobci) a budou přispívat podle předem určeného klíče.

AOS vzniknou nové povinnosti pro zajištění rozšířené odpovědnosti výrobců jednorázových obalových výrobků (pozn. pro AOS je již podle stávajícího zákona o obalech stanovena povinnost zajistit plnění rozšířené odpovědnosti výrobců pro 90 % obcí a 90 % obyvatel), která by v případě varianty 3 byla zachována.

Osoby uvádějící na trh hygienické vložky, tampony a aplikátory tamponů, a lovná zařízení jsou povinny plnit osvětové činnosti individuálně.

8.2.5 Varianta 4 (vyřazená)

MŽP odmítlo peněžitě plnění konstruovat jako poplatek - všechny základní konstrukční prvky poplatku by měly být vymezeny zákonem, včetně výše poplatku, resp. jeho limitů. MŽP ovšem nedisponuje daty, kolik obce mohou vynakládat na úklid tohoto typu odpadu. Náklady by měla zjišťovat osoba uvádějící dané výrobky na trh, resp. provozovatel kolektivního systému, z principu rozšířené odpovědnosti výrobce, a na základě nich vypracovat metodiku výpočtu úhrady, např. odlišné velikostní skupiny obcí budou mít různé náklady.

8.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

8.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0 (vyřazená)

Varianta 0 neboli ponechání současného stavu je vzhledem k nutnosti implementovat směrnici vyřazena. Zároveň při ponechání současného stavu nelze předpokládat, že by bez legislativní úpravy výrobci dobrovolně převzali všechny podmínky rozšířené odpovědnosti výrobce a došlo tak ke splnění cílů směrnice SUP ohledně rozšířené odpovědnosti výrobce vybraných výrobků z jednorázových plastů.

b) Varianta 1

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

V případě, že by nebyly stanoveny podmínky pro plnění povinností rozšířené odpovědnosti výrobce v určitém rozsahu pokrytí obcí a obyvatel, představuje toto řešení značně zvýšené nároky na činnost kontrolních orgánů (MŽP a ČIŽP). Tento systém by byl obtížně kontrolovatelný a pro kontrolní orgány by znamenal neúměrné navýšení administrativní zátěže. Problematické je taktéž zjišťování propočtu a rozdělení nákladů na úklid odpadů mezi jednotlivé KS, v případě, že by bylo založeno velké množství malých KS.

V případě obalových výrobků by mohlo dojít v případě zrušení podmínky pokrytí zajištění služeb rozšířené odpovědnosti zpětného odběru pro 90 % obcí a obyvatel k roztržnění těchto systémů.

Stanovení minimálních požadavků na propagaci a osvětu prostřednictvím prováděcí vyhlášky je optimální způsob, jak stanovit jednotné požadavky na osvětové a propagační činnosti pro všechny kolektivní systémy. Její zavedení nepředstavuje v případě správného stanovení minimálních požadavků na osvětu a propagaci zásadní náklady. Problémem však zůstává nastavení správného minimálního limitu prostředků směřujících na osvětu a propagaci. V případě stanovení nízkého minimálního limitu investice do osvěty a propagace je takové opatření zbytečné a jeho efekt je nulový či dokonce negativní (snížení prostředků na propagaci); pokud by naopak došlo ke stanovení příliš ambiciózního cíle, může dojít k negativnímu vlivu ve formě zbytečného utrácení za propagační a osvětovou činnost bez prokazatelného efektu na snížení množství používaných vybraných plastových výrobků a snížení množství odhozených odpadků z těchto výrobků. Otázkou je tedy definice těchto požadavků. Je zde předpoklad, že tyto požadavky se budou v čase měnit, a je tedy vhodné, aby MŽP mělo možnost revidovat příslušný podzákonný předpis.

Dopady na podnikatelské prostředí

Rozšířená odpovědnost výrobců vybraných plastových výrobků na jedno použití stanovená zákonem, potažmo směrnicí SUP bude zajišťována osobami uvádějícími dané výrobky na trh samostatně nebo skrze kolektivní systémy, které zajistí jak osvětovou činnost pro spotřebitele, tak i úklid či hrazení nákladů na úklid litteringu z těchto výrobků a náklady na tyto odpady v rámci obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí, včetně jejich přepravy a zpracování.

Zajištění rozšířené odpovědnosti výrobce prostřednictvím KS je pro výrobce při zodpovědném přístupu jednodušší a levnější varianta než zajišťovat tyto povinnosti individuálně, nicméně je to možné, pokud se takto osoby uvádějící na trh rozhodnou. Náklady musí totiž výrobce hradit v takové výši, aby odrážely reálné náklady, a zároveň nebyly stanoveny v nepřiměřené výši. Způsob výpočtu nákladů osoba uvádějící na trh zveřejní na svých internetových stránkách. Určit tyto náklady je pro individuálně plnící osoby uvádějící na trh problematická a nákladná.

Pokud nebudou stanoveny podmínky smluvního pokrytí určitého procentuálního podílu obcí a obyvatelstva v ČR pro zajištění povinností, lze tak předpokládat, že dojde ke vzniku velkého počtu malých KS a zároveň zde může existovat velmi roztržštěný soubor samostatně plnících výrobců. Tím se zvyšuje riziko freeridingu samostatně plnících a roztržštěných KS ve snaze snížení nákladů, a tyto náklady, mohou přenášet na jiné KS a na jiné osoby uvádějící na trh. Pravděpodobně docházet k tomu, že některé osoby uvádějící na trh a některé KS budou zajišťovat sběr odpadu z těchto výrobků jen formálně nebo v oblastech s vyšší hustotou obyvatelstva (velkých městech apod.), zatímco v jiných oblastech by úklid litteringu nebyl zajištěn vůbec. Zároveň je zde problematická otázka distribuce nákladů na úklid litteringu z veřejných prostor mezi jednotlivé KS, a dále charakter činnosti úklidu neumožní rozlišovat mezi jednotlivými výrobky.

Osoby uvádějící na trh hygienické vložky, tampony a aplikátory tamponů, a lovná zařízení jsou povinny plnit osvětové činnosti individuálně, což taktéž představuje určitou finanční zátěž.

Náklady na úklid, osvětovou činnost a evidenci jsou podrobně rozpracovány ve variantě 2 v části dopadů na podnikatelské prostředí.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Celkové náklady na úklid a odstranění litteringu v obcích pohybují okolo 571 mil. Kč/rok (v hodnotě roku 2007). Tyto náklady budou sníženy vlivem opatření zavedených směrnicí a tímto zákon – zejm. snížení spotřeby nápojových obalů a nádob na potraviny určené k přímé spotřebě, zákazem vybraných výrobků z jednorázových plastů, cílem vytrídění 90 % nápojových obalů do roku 2029, osvětovými kampaněmi.

V případě, že bude na trhu fungovat roztržštěné plnění povinností rozšířené odpovědnosti výrobců, hrozí riziko, že tyto povinnosti budou prováděny jen formálně nebo v oblastech s vyšší hustotou obyvatelstva např. ve velkých městech apod., zatímco v jiných oblastech by úklid litteringu nebyl zajištěn vůbec. V praxi tak lze očekávat, že náklady na úklid litteringu, jejichž podstatnou část tvoří plastové odpady na jedno použití, budou nadále hrazeny především z rozpočtu obcí.

V případě obalových výrobků by mohlo dojít v případě zrušení podmínky pokrytí zajištění služeb rozšířené odpovědnosti zpětného odběru pro 90 % obcí a obyvatel k roztržštění těchto systémů s obdobnými negativními dopady na zajištění těchto služeb v obcích.

Dopady na spotřebitele

Obdobně i v případě roztržštěného plnění osvětových kampaní lze předpokládat, že pokud nebudou osvětové kampaně cíleny na širokou veřejnost, nedojde ke změně chování spotřebitelů, a tím ke snížení množství odhozených jednorázových plastových výrobků a k odklonu od používání těchto výrobků.

Dopady na životní prostředí

Jak již bylo zmíněno výše, u této varianty hrozí vyšší riziko freeridingu některých osob uvádějících na trh a KS, kteří mohou zajišťovat sběr odpadu pouze formálně nebo jen v některých oblastech, zatímco v jiných oblastech (zejména v malých obcích) by úklid litteringu nebyl zajištěn vůbec. Zároveň pokud nebudou informační kampaně cíleny na širokou veřejnost, nedojde ke změně chování spotřebitelů, a tím ke snížení množství odhozených jednorázových plastových výrobků a k odklonu od používání těchto výrobků. Efekt těchto opatření ve vztahu k životnímu prostředí by tak byl minimální a i nadále by docházelo ke znečištění životního prostředí odpady z jednorázových plastových výrobků, se všemi s tím souvisejícími negativními důsledky.

V případě obalových výrobků by mohlo dojít v případě zrušení podmínky pokrytí zajištění služeb rozšířené odpovědnosti zpětného odběru pro 90 % obcí a obyvatel k roztrhání těchto systémů se souvisejícími negativními dopady na životní prostředí.

Korupční rizika

Určité riziko je možné spatřovat v důsledku environmentálně-ekonomického nástroje tzv. ekomodulace. Zde lze předpokládat existenci určitého rizika ovlivňování provozovatelů kolektivních systémů (resp. u obalů autorizovaných obalových společností, „AOS“) při určování výrobků, které mají být v rámci ekomodulace zvýhodňovány či naopak znevýhodňovány, a to v rámci sazebníků příspěvků za služby kolektivního (resp. sdruženého) plnění. Evropská komise by měla k této problematice v budoucnu vydat informační materiály, jakým způsobem by měla být ekomodulace v praxi realizována. Vzhledem k tomu, že směrnice o odpadech stanovuje ekomodulaci jako povinnost pro osoby uvádějící na trh, resp. systémy rozšířené odpovědnosti výrobců, nejsou tato potenciální korupční rizika na straně státní správy, ale na straně provozovatelů kolektivních systémů (resp. AOS). Ministerstvo by v této souvislosti mělo být v pozici dozorového orgánu, s ohledem na kompetenci kontrolovat činnost provozovatelů kolektivních systémů a AOS.

c) Varianta 2

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Varianta 2 klade pro osoby uvádějící na trh a pro provozovatele KS povinnost zajistit hrazení nákladů na odpady z jednorázových plastových výrobků u 90 % obcí v ČR s minimálním podílem 90 % počtu obyvatel ČR. Kontrola plnění těchto povinností by tak byla omezena co do počtu na několik kolektivních systémů. Tato varianta tudíž neklade zásadně zvýšené nároky na kontrolní orgány, kontrolu by v tomto případě provádělo ČIŽP a MŽP.

Stanovení minimálních požadavků na propagaci a osvětu prostřednictvím prováděcí vyhlášky je optimální způsob, jak stanovit jednotné požadavky na osvětové a propagační činnosti pro všechny kolektivní systémy. Její zavedení nepředstavuje v případě správného stanovení minimálních požadavků na osvětu a propagaci zásadní náklady. Problémem však zůstává nastavení správného minimálního limitu prostředků směřujících na osvětu a propagaci. V případě stanovení nízkého minimálního limitu investice do osvěty a propagace je takové opatření zbytečné a jeho efekt je nulový či dokonce negativní (snížení prostředků na propagaci); pokud by naopak došlo ke stanovení příliš ambiciózního cíle, může dojít

k negativnímu vlivu ve formě zbytečného utrácení za propagační a osvětovou činnost bez prokazatelného efektu na snížení množství používaných vybraných plastových výrobků a snížení množství odhozených odpadků z těchto výrobků. Otázkou je tedy definice těchto požadavků. Je zde předpoklad, že tyto požadavky se budou v čase měnit, a je tedy vhodné, aby MŽP mělo možnost revidovat příslušný podzákonný předpis.

Dopady na podnikatelské prostředí

Stanovením povinností zajistit smluvní pokrytí 90 % obcí a obyvatelstva v ČR pro plnění povinností rozšířené odpovědnosti výrobců, lze předpokládat, že vznikne celkový systém jak KS, tak individuálně plnících osob uvádějících na trh, nebude příliš roztržštěný. Tím se omezí konkurence mezi jednotlivými osobami uvádějícími na trh a KS vedoucí k nechtěnému omezování některých činností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobce, a zároveň se zásadně sníží riziko freeridingu.

V případě obalových výrobků nedochází k zásadní změně, jelikož zde podmínky zajištění služeb rozšířené odpovědnosti pro 90 % obcí a obyvatel již platí, služby však budou rozšířeny o povinnosti dané implementací směrnice (hrazení nákladů na littering a osvětová činnost), přenesení těchto nákladů na výrobce (osoby uvádějící na trh) bude skrze poplatky AOS.

Náklady na rozšířenou odpovědnost osob uvádějících na trh by neměly přesáhnout náklady, které jsou nezbytné k nákladově efektivnímu poskytování těchto služeb, a měly by být transparentně rozloženy mezi dotčené subjekty. Metodika výpočtu nákladů na odklizení odpadků by měla zohledňovat hlediska proporcionality. Koncentrovanější systém by měl vést k efektivnímu sdílení nákladů a nastavení výši příspěvků osob uvádějících na trh KS a AOS tak, aby byly v dostatečné míře pokryty náklady na zajištění všech povinností týkajících se rozšířené odpovědnosti výrobců.

Náklady na čištění prostředí od volně pohozených odpadů

Roční náklady na úklid a zneškodnění volně pohozených nápojových obalů (litteringu):¹⁶

- z řek a jejich břehů tvoří cca 3,5 mil. Kč/rok (z toho náklady na úklid nápojových PET obalů a plechovek tvoří přibližně 80 % této částky),
- z měst a obcí tvoří cca 229 mil. Kč/rok (z toho náklady na úklid nápojových PET obalů a plechovek tvoří více než polovinu této částky),
- v NP a CHKO jsou odhadovány ve výši 4,1 mil. Kč/rok (z toho náklady na úklid nápojových PET obalů a plechovek tvoří více než polovinu této částky - 2,6 mil. Kč),
- z okolí silnic a dálnic jsou odhadovány ve výši 2,9 mil. Kč/rok (z toho náklady na úklid nápojových PET obalů a plechovek tvoří přibližně tři čtvrtiny této částky).

¹⁶ Výše nákladů byla převzata ze studie: Jílková, J. a kol. (2008): Ekonomická analýza zamýšleného systému zálohování nápojových obalů v ČR, IEEP VŠE Praha.

Tabulka 14: Odhad nákladů na svoz a zneškodnění nápojových obalů z litteringu ve městech a obcích ČR na základě litteringové studie zpracované SPF Group v roce 2007¹⁷

obce a města podle množství obyvatel	průměrné náklady na sběr a zneškodnění litteringu (SZL)	počet měst a obcí v ČR	% měst a obcí, které zajišťují SZL min. 1x ročně	náklady na úklid a zneškodnění litteringu	podíl nápojových obalů	podíl PET obalů a plechovek
obce s méně než 2 tis. obyv.	100 000	5 629	70%	394 030 000	157 612 000	100 753 471
malá města 2 – 10 tis. obyv.	159 426	493	80%	62 877 614	31 438 807	10 689 194
středně velká města 10 – 100 tis. obyv.	797 267	131	100%	104 441 977	36 554 692	10 444 198
velká města mimo Prahu	812 743	4	100%	3 250 972	1 202 860	544 863
Praha	6 315 000	1	100%	6 315 000	2 336 550	1 058 394
Celkem		6 258		570 915 563	229 144 909	123 490 120

Tabulka 15: Odhad nákladů na svoz a zneškodnění nápojových obalů z litteringu v okolí silnic a dálnic na základě litteringové studie zpracované SPF Group v roce 2007¹⁸

	dálnice a odpočívadla	rychlostní silnice	I. třída	II. třída	III. třída	CELKEM
délka komunikací [km]	656,59	354,00	5 837,43	14 631,62	34 104,34	55 583,98
tuny/rok	2300	496	3272	3280	3058	12 406
tuny na km	3,50	1,40	0,56	0,22	0,09	×
cena zneškodnění za tunu [Kč]	1 400	1 400	1 400	920	920	×
náklady na zneškodnění [Kč]	3 220 000	694 428	4 580 398	3 017 822	2 813 656	14 326 304
podíl nápojových obalů (20%) [Kč]	644 000	138 886	916 080	603 564	562 731	2 865 261
podíl PET obalů a plechovek (15,63%) [Kč]	503 286	108 539	715 916	471 686	439 774	2 239 201

Následující tabulka ukazuje celkové roční náklady na odstranění litteringu z jednotlivých prostředí ČR a odhad nákladů na sběr a zneškodňování nápojových obalů.

¹⁷ Převzato ze studie: Jílková, J. a kol. (2008): Ekonomická analýza zamýšleného systému zálohování nápojových obalů v ČR, IEEP VŠE Praha.

¹⁸ Převzato ze studie: Jílková, J. a kol. (2008): Ekonomická analýza zamýšleného systému zálohování nápojových obalů v ČR, IEEP VŠE Praha.

Tabulka 16: Odhad nákladů na odstranění litteringu z jednotlivých prostředí ČR na základě litteringové studie zpracované SPF Group v roce 2007¹⁹

	náklady na odstranění litteringu celkem [mil. Kč]	náklady na nápojové PET obaly a plechovky [mil. Kč]
řeky	79,135	3,561
města a obce	570,915	123,49
CHKO a NP	10,22	2,6
silnice a dálnice	14,326	2,239
Celkem	674,596	131,890

Obce a města v současnosti hradí úklid volně pohozených odpadů v rámci svých povinností vyplývajících zákona o odpadech. Celkové náklady na úklid a odstranění litteringu v obcích pohybují okolo 571 mil. Kč/rok v hodnotě roku 2007. Dle studií tvoří nápojové obaly 30-50 % hmotnosti volně pohozených odpadů v obcích, resp. roční náklady na úklid a zneškodnění volně pohozených nápojových obalů (litteringu) z měst a obcí se pohybují kolem cca 229 mil. Kč/rok.²⁰

Tento zákon implementující směrnici SUP však některé jednorázové plastové výrobky zakazuje uvádět na trh, u jiných výrazně omezuje množství uváděné na trh, z čehož vyplývá, že výše uvedené náklady, které budou výrobci, resp. KS hradit obcím, budou výrazně nižší. Zároveň je potřeba zdůraznit, že odhady vycházejí ze studie z roku 2007, proto současná jejich monetární hodnota bude vlivem inflace vyšší. Úspory nákladů za úklid veřejných prostranství (za littering nápojových PET obalů) po zavedení zákonných opatření směřujících ke snížení užívání jednorázových plastových výrobků na jedno použití lze odhadnout ve výši 105 – 119 mil. Kč (80 – 90 % příslušných nákladů na sběr a zneškodňování nápojových obalů, resp. PET obalů). Výše 80 – 90 % je odvozena od povinné míry recyklace nápojových obalů dle závazných cílů směrnice SUP.

Další úspory lze očekávat v nákladech na čištění a zneškodňování litteringu od dalších správců veřejných prostranství např. České dráhy, správci sportovních a kulturních zařízení, správci lesů (viz tabulka 16 výše).

Náklady na osvětovou činnost

Vzhledem k tomu, že se směrnice týká heterogenní skupiny výrobků, bude zřejmě potřeba přistoupit ke každé skupině v rámci osvětové činnosti zvlášť. Například měsíční nájem billboardu v Praze se dle lokality může pohybovat v rozmezí 3 – 14 tis. Kč. Podle AOS EKO-KOM jsou průměrné náklady na oslovení jednoho obyvatele ČR prostřednictvím offline komunikačních nástrojů cca 8,7 Kč při dosažení účinného zásahu okolo 14 %. Prostřednictvím online a televizního mediálního prostoru jsou průměrné náklady na oslovení jednoho procenta cílové skupiny obyvatel ČR 15+ cca 326 tis. Kč při potřebě zajištění minimálního oslovení 90 % obyvatel ČR. Podle jiných zdrojů se cena za jeden 30 sekundový rozhlasový spot pohybuje přibližně mezi 3 – 5 tis. Kč. V případě TV spotu se cena odvíjí od procenta cílové skupiny,

¹⁹ Převzato ze studie: Jílková, J. a kol. (2008): Ekonomická analýza zamýšleného systému zálohování nápojových obalů v ČR, IEEP VŠE Praha.

²⁰ Analýza volně pohozených odpadů v České republice, 2007

kteř sleduje danou reklamu. Za půlminutový TV spot, na který se dívá jedno procento z cílové skupiny, se cena pohybuje v nižších řádech desítek tisíc korun v závislosti na vysílacím čase. Mimo výše uvedené náklady na reklamu je zapotřebí počítat i s náklady na výrobu daného typu reklamy²¹.

Povinná osvěta, výchova žáků, oslovení spotřebitelů a další činnosti vedoucí ke správnému a efektivnímu třídění odpadů představovaly v roce 2018 zhruba 4 % z celkových nákladů AOS EKO-KOM (z tiskové zprávy EKOKOM - Výsledky systému EKO-KOM za rok 2018).

Osoby uvádějící na trh hygienické vložky, tampony a aplikátory tamponů, a lovná zařízení jsou povinny plnit osvětové činnosti individuálně, což taktéž představuje určitou finanční zátěž.

Povinnost evidence výrobků uvedených na trh (§ 7 a 21 zákona SUP, § 15 a § 23 z. o obalech)

Osoby uvádějící na trh jsou povinny vést evidenci množství vybraných výrobků, které uvedly na trh, a to v hmotnostních jednotkách. Evidenci mají povinnost uchovávat po dobu 5 let, předložit ji při kontrole a v případě, kdy osoba uvádějící na trh nemá uzavřenou smlouvu o kolektivním plnění s provozovatelem kolektivního systému pro dané výrobky, pak má povinnost každoročně ohlašovat údaje z evidence Ministerstvu životního prostředí. Povinnost evidence se nevztahuje na nápojové kelímky.

Avšak část těchto podniků (výrobci plastových tašek, sáčků a nádob na nápoje) je povinna vést evidenci již nyní, a to podle zákona č. 477/2001 Sb., o obalech. U tabákových výrobků zase povinnost evidence vyplývá ze směrnice týkající se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků (tzv. Tabáková směrnice 2014/40/EU). Odhadem se tedy povinnost vést evidenci může nově vztahovat maximálně na několik stovek subjektů (nižší stovky) v případě neobalových jednorázových plastů. Pozn.: Podle EUROSTATU je v ČR počet podniků zabývajících se výrobou plastových výrobků 2 800. Tato skupina však zahrnuje i podniky, které nevyrábí vybrané plastové výrobky na jedno použití, a tím pádem se na ně nevztahují povinnosti tohoto zákona.

Náklady na vedení evidence osob uvádějících na trh (výrobců) se budou pohybovat pro jeden dotčený subjekt mezi cca 28-34 člověkohodinami ročně, což odpovídá administrativní zátěži 10 752 – 14 592 Kč/rok.²²

Provozovatel KS povede evidenci výrobců, za které zajišťuje KS sdružené plnění a množství vybraných plastových výrobků uvedených na trh těmito výrobci. Náklady na vedení evidence pro KS odhadujeme na cca 100 000 Kč/rok (u velkých KS sdružujících několik tisíc výrobců).

²¹http://ekonomika.idnes.cz/na-sporu-inzerentu-s-novou-vydelaly-male-televize-fwi-ekoakcie.aspx?c=A130419_223051_ekoakcie_brm;
http://www.mojebillboardy.cz/hledat/index/search_county/10-praha/search_billboardtype/1;
http://www.rozhlas.cz/reklama/cenik/_zprava/1303159

²² Výpočet administrativní zátěže je proveden dle Standardního nákladového modelu s využitím Metodiky určování velikosti a původu administrativní zátěže podnikatelů, Ministerstvo vnitra, 2007, Metodiky měření a přeměňování administrativní zátěže podnikatelů, Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2017. Hodinové sazby pro podnikatelský sektor vycházejí z průměrné mzdy roku 2019 (ČSÚ) s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění a 43 % režijních nákladů, tzn. 384 Kč/hod.

Dále je provozovatel kolektivního systému povinen zpracovat roční zprávu o vybraných plastových výrobcích a tu následně zaslat ministerstvu. Náklady na zpracování výroční zprávy se odhadují na jeden pracovní týden jednoho člověka, což odpovídá 15 360 Kč/rok. Tyto povinnosti v případě již existujících KS (AOS) jsou již plněny, nová zátěž vznikne zejm. při založení KS pro neobalové výrobky dle zákona o SUP.²³

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Tím, že budou povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobců plněny koncentrovaně, omezuje se riziko, že by byl sběr odpadů z těchto výrobků nebo náklady na něj zajištěny pouze formálně nebo v oblastech s vyšší hustotou obyvatelstva (velkých městech apod.), zatímco v malých obcích a odlehlých oblastech by úklid litteringu nebyl zajištěn vůbec.

Celkové náklady na úklid a odstranění litteringu v obcích pohybují okolo 571 mil. Kč/rok (v hodnotě roku 2007). Tyto náklady budou sníženy vlivem opatření zavedených směrnicí a tímto zákon – zejm. snížení spotřeby nápojových obalů a nádob na potraviny určené k přímé spotřebě, zákazem vybraných výrobků z jednorázových plastů, cílem vytřídění 90 % nápojových obalů do roku 2029, osvětovými kampaněmi.

Obce budou dostávat úhradu reálných nákladů na úklid spojený s jednorázovými plasty od osob uvádějících na trh v rámci nových povinností rozšířené odpovědnosti výrobců.

Dopady na spotřebitele

Koncentrace povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobců omezuje riziko, že by byl úklid a zneškodňování litteringu z plastových výrobků na jedno použití, stejně jako osvětové kampaně zajišťovány jen v některých oblastech např. ve velkých městech apod. Opatření by tedy měla mít srovnatelný efekt pro obyvatele měst i malých obcí. Pro spotřebitele to bude znamenat lepší znalost a orientaci v problematice a vyšší informovanost (tj. nižší náklady na získávání informací o tom, jak s danými plastovými výrobky nakládat a jaké ekologicky šetrnější výrobky lze použít).

Přenesení nákladů za úklid a odstraňování odpadů (včetně litteringu) z jednorázových plastových výrobků z obcí na osoby uvádějící tyto výrobky na trh by se teoreticky mohlo projevit jako úspora u občanů v poplatcích za SKO (možná nižší frekvence svozu, a tím i nižší sazba). Nicméně s ohledem na to, že poplatky pokrývají průměrně pouze zhruba polovinu skutečných nákladů spojených s komunálním odpadem, není to pravděpodobné.

Na druhou stranu může dojít ke zvýšení ceny vybraných jednorázových plastových výrobků v důsledku nutnosti pokrytí nákladů osob uvádějících na trh, potažmo kolektivních systémů na sběr a úklid odpadů z těchto výrobků a v důsledku nutnosti vyšších investic do propagace a osvěty.

Dopady na životní prostředí

Koncentrovanější systém povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobců pod kolektivní systémy se omezuje riziko, že by tyto povinnosti (sběr a úklid odpadů z těchto výrobků a osvětové kampaně) byly plněny jen formálně nebo v některých oblastech (velkých

²³ Uvedené odhady vycházejí z konzultace s AOS – EKOKOM.

městech apod.), zatímco v jiných oblastech (zejména v malých obcích a odlehlých oblastech) by úklid litteringu a informování spotřebitelů o tom, jak s danými plastovými výrobky nakládat a jaké ekologicky šetrnější výrobky lze použít, nebylo zajištěno vůbec.

Efekt těchto opatření ve vztahu k životnímu prostředí se tak výrazně zvyšuje a podle předpokladu by mělo dojít ke snížení znečištění životního prostředí odpady z jednorázových plastových výrobků, a to díky snížení množství odhozených jednorázových plastových výrobků a odklonu od používání těchto výrobků k jiným ekologicky šetrnějším variantám.

Korupční rizika

Stejně jako ve variantě 1.

d) Varianta 3

V této variantě by zajištění rozšířené odpovědnosti výrobců vybraných nebalových plastových výrobků na jedno použití bylo řízeno centrálně (prostřednictvím státu). Náklady by hradili osoby uvádějící na trh (výrobci) a přispívaly by podle předem určeného klíče. V případě úvah o centrálním řízení je zapotřebí uvažovat o nákladech spojených s centrálním zajištěním propagace a osvěty. Centrální zajištění rozšířené odpovědnosti osob uvádějících na trh by bylo implementačně velmi nákladné, z toho důvodu není Varianta 3 považována za realistickou, a je proto rozebrána jen z pohledu možných přínosů a nákladů pro dotčené subjekty na bázi kvalitativních přínosů a nákladů, nikoliv kvantitativních.

Zároveň zde vzniká paralelní režim státem řízeného kolektivního systému vůči ostatním již zavedeným kolektivním systémům pro jiné výrobky, zejm. v tomto případě pro AOS a jednorázové obalové plasty.

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Pokud by byly povinnosti rozšířené odpovědnosti výrobců přesunuty na stát, odpadla by potřeba kontroly plnění povinností osob uvádějících na trh, avšak muselo by docházet ke kontrole toků příspěvků na plnění těchto povinností. U této varianty by zároveň došlo k neúměrnému navýšení administrativní zátěže ministerstva na zajištění těchto povinností – pravděpodobně by muselo dojít k založení specializovaného státního podniku. Dalším problémem je fakt, že po zkušenostech z jiných oblastí, není stát reálně schopen tyto činnosti efektivně zajišťovat.

V případě obalových výrobků nedochází k zásadní změně, jelikož by zde zajištění služeb rozšířené odpovědnosti výrobců zajišťovaly AOS.

Dopady na podnikatelské prostředí

U této varianty nehrozí riziko freeridingu osob uvádějících na trh. Stát by nastavil výši příspěvků výrobců tak, aby byly v dostatečné míře pokryty náklady na zajištění všech povinností týkajících se rozšířené odpovědnosti výrobců, a zároveň by si hlídal toky těchto příspěvků od osob uvádějících na trh. Nevýhodou je, že pravděpodobně nebudou využívány

originální přístupy k osvětě a propagaci a v případě neplnění cílů sběru nebudou využity významněji jiné možnosti stimulace sběru, což může prodrazňovat celý systém.

V případě obalových výrobků nedochází k zásadní změně, jelikož zde podmínky zajištění služeb rozšířené odpovědnosti pro 90 % obcí a obyvatel již platí, služby však budou rozšířeny o povinnosti dané implementací směrnice (hrazení nákladů na littering a osvětová činnost), lze proto předpokládat přenesení těchto nákladů na výrobce (osoby uvádějící na trh) skrze poplatky AOS.

Osoby uvádějící na trh hygienické vložky, tampony a aplikátory tamponů, a lovná zařízení jsou povinny pknit osvětové činnosti individuálně, což taktéž představuje určitou finanční zátěž.

Náklady na úklid, osvětovou činnost a evidenci jsou podrobně rozpracovány ve variantě 2 v části dopadů na podnikatelské prostředí.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Stejně jako ve variantě 2 (viz výše).

Dopady na spotřebitele

Stejně jako ve variantě 2 (viz výše).

Dopady na životní prostředí

Stejně jako ve variantě 2 (viz výše).

Korupční rizika

Obdobné jako ve variantě 1, nicméně v případě varianty 3 je nositelem korupčního rizika stát, jakožto provozovatel centrálního kolektivního systému pro neobalové jednorázové plasty.

8.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 17: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
			Kontrolní orgány – administrativní zátěž z důvodu kontroly plnění povinností mnoha osob a KS	*****
	Podnikatelské prostředí			
			Riziko freeridingu	*****

		Náklady osob uvádějících na trh jednorázové plastové výrobky na plnění povinností rozšířené odpovědnosti výrobců	****
		Náklady výrobců hygienických vložek, tamponů a aplikátorů tamponů, a lovných zařízení na osvětové kampaně	**
		Náklady evidence osob uvádějících na trh jednorázové plastové výrobky (nově pouze pro výrobce neobalových jednorázových plastů)	11 – 15 tis. Kč/rok
		KS – vedení evidence ohledně výrobců	100 000 Kč/rok
		KS – zpracování roční zprávy	15 tis. Kč/rok
Dopady na spotřebitele			
		Minimální efekt opatření pro obyvatele malých obcí	****
		Nížší informovanost spotřebitelů ohledně negativních dopadů užívání jednorázových plastových výrobků	****
Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
Snížení nákladů obcí na littering z vybraných jednorázových plastových výrobků	Celková úspora pro obce v ČR z důvodu freeridingu nedosáhne celkových 571 mil. Kč/rok (v hodnotě roku 2007)	Vyšší náklady na úklid litteringu u menších obcí a v oblastech, kde by úklid litteringu nebyl výrobcí zajištěn vůbec	*****
		Při nízké informovanosti spotřebitelů minimální efekt na snížení litteringu z jednorázových plastových výrobků	***
Životní prostředí			

Varianta 2			Minimální efekt na snížení negativních dopadů jednorázových plastových výrobků na životní prostředí v oblastech, kde by nebyly řádně plněné povinnosti plynoucí z rozšířené odpovědnosti	****
	Korupční rizika			
			Ekomodulace ze strany kolektivních systémů	****
	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
			Kontrolní orgány – administrativní zátěž z důvodu kontroly plnění povinností mnoha osob a KS	**
	Podnikatelské prostředí			
			Riziko freeridingu	***
			Náklady osob uvádějících na trh jednorázové plastové výrobky na plnění povinností rozšířené odpovědnosti výrobců	***
			Náklady výrobců hygienických vložek, tamponů a aplikátorů tamponů, a lovných zařízení na osvětové kampaně	**
			Náklady evidence osob uvádějících na trh jednorázové plastové výrobky (nově pouze pro výrobce neobalových jednorázových plastů)	11 – 15 tis. Kč/rok
			KS – vedení evidence ohledně výrobců	100 000 Kč/rok
			KS – zpracování roční zprávy	15 tis. Kč/rok
	Dopady na spotřebitele			
	Vyšší informovanost, tzn. lepší znalost problematiky jednorázových plastových	**	Možnost zvýšení cen vybraných jednorázových plastových výrobků v důsledku vyšších	**

	výrobků a změna chování spotřebitelů		nákladů na úklid litteringu a zajištění propagace a osvěty	
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	Snížení nákladů obcí na littering z vybraných jednorázových plastových výrobků	Celková úspora pro obce v ČR až 571 mil. Kč/rok (v hodnotě roku 2007)		
	Zajištění hrazení nákladů na úklid litteringu u menších obcí	*****		
	Zajištění vyšší informovanosti spotřebitelů - snížení litteringu z jednorázových plastových výrobků	***		
	Životní prostředí			
	Při vyšší informovanosti spotřebitelů se očekává změna jejich chování s pozitivním dopadem na životní prostředí (snížení množství jednorázových plastových výrobků a odpadů z nich)	***		
	Korupční rizika			
			Ekomodulace ze strany kolektivních systémů	****
Varianta 3	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Odpadá potřeba kontroly výrobců ohledně dodržování povinností plynoucích z rozšířené odpovědnosti výrobce v případě neobalových SUP	**	Výrazné navýšení administrativní zátěže na zajištění povinností rozšířené odpovědnosti výrobce	****
	Podnikatelské prostředí			
	Minimální riziko freeridingu	***	Náklady osob uvádějících na trh jednorázové plastové výrobky na plnění povinností rozšířené odpovědnosti výrobců	***
			Náklady výrobců hygienických vložek, tamponů a aplikátorů tamponů, a lovných	**

		zařízení na osvětové kampaně	
		Náklady evidence osob uvádějících na trh (nově pouze pro výrobce neobalových jednorázových plastů)	11 – 15 tis. Kč/rok
		KS – vedení evidence ohledně výrobců	Bez dopadů (přeneseno na stát)
		KS – zpracování roční zprávy	Bez dopadů (přeneseno na stát)
Dopady na spotřebitele			
Vyšší informovanost, tzn. lepší znalost problematiky jednorázových plastových výrobků a změna chování spotřebitelů	**	Možnost zvýšení cen vybraných jednorázových plastových výrobků v důsledku vyšších nákladů na úklid litteringu a zajištění propagace a osvěty	**
Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
Snížení nákladů obcí na littering z vybraných jednorázových plastových výrobků	Celková úspora pro obce v ČR až o 571 mil. Kč/rok (v hodnotě roku 2007)		
Zajištění hrazení nákladů na úklid litteringu u menších obcí	*****		
Zajištění vyšší informovanosti spotřebitelů - snížení litteringu z jednorázových plastových výrobků	***		
Životní prostředí			
Při vyšší informovanosti spotřebitelů se očekává změna jejich chování s pozitivním dopadem na životní prostředí (snížení množství jednorázových plastových výrobků a odpadů z nich)	***		
Korupční rizika			

			Ekomodulace ze strany státu jakožto provozovatele kolektivních systémů	****
--	--	--	--	------

8.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 2

2. Varianta 1

3. Varianta 4

4. Varianta 3

5. Varianta 0

Na základě porovnání přínosů a nákladů proto **doporučujeme přijmout variantu 2**, která zajistí řádné plnění povinností rozšířené odpovědnosti osob uvádějících na trh vybrané výrobky z jednorázových plastů. Tím, že bude nutné pro splnění povinností vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobců pokrýt 90 % obcí a zároveň 90 % obyvatelstva, vznikne motivace osob uvádějících na trh sdružovat tyto povinnosti pod kolektivní systémy s jasně definovanými podmínkami pro jejich fungování, budou se minimalizovat náklady podnikatelského sektoru na zajištění těchto povinností, a zároveň na veřejné rozpočty, a omezí se riziko, že by byly sběr odpadu z plastových výrobků na jedno použití, osvěta a další povinnosti a náklady na ně zajištěny pouze formálně nebo v oblastech s vyšší hustotou obyvatelstva (velkých městech apod.), zatímco v jiných oblastech by úklid litteringu a osvěta nebyly zajištěny vůbec.

Pro výrobce ovšem bude zřejmě nereálné povinnost splnit individuálně a uzavřít smlouvy s většinou obcí v České republice. Předpokládáme proto, že rozšířená odpovědnost výrobců vybraných plastových výrobků na jedno použití stanovená zákonem, potažmo směrnicí SUP by měla být zajišťována zejména skrze kolektivní systémy, které zajistí jak osvětovou činnost pro spotřebitele, tak i úklid či hrazení nákladů na úklid litteringu z těchto výrobků a náklady na tyto odpady v rámci obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí, včetně jejich přepravy a zpracování. Zajištění rozšířené odpovědnosti výrobce prostřednictvím KS by mělo vést k ekonomicky efektivnímu systému pro všechny zúčastněné subjekty.

Obdobný model obsahuje i z. č. 477/2001 Sb., o obalech, či navrhovaný zákon o výrobcích s ukončenou životností; osobám uvádějícím na trh je stanovena zákonná povinnost, kterou za něho ovšem plní provozovatel kolektivního systému nebo autorizované obalové společnosti na základě smlouvy o kolektivním plnění (resp. sdruženém plnění v případě obalů). Poměr individuálně plnících výrobců je oproti výrobcům plnících kolektivně zanedbatelný. Žádný z výše uvedených zákonů ovšem nestanovuje výrobcům hradit náklady obcím. Aby výrobci pokrývali náklady na úklid prováděný veřejnými orgány nebo sběr odpadu ve veřejných systémech sběru odpadu, stanovuje evropské právo ve směrnici SUP vůbec poprvé (na rozdíl od jiných výrobových směrnic).

Zároveň stanovením minimálních požadavků na formu a rozsah osvětové a propagační činnosti prostřednictvím prováděcího právního předpisu (vyhlášky) nebude pro státní správu znamenat významné dodatečné náklady na administrativu spojenou s centralizací osvětové a propagační činnosti. Osoby uvádějící na trh budou mít možnost ovlivňovat pomocí propagace a osvěty výši sběru, za kterou jsou zodpovědní, avšak za cenu nižší transparentnosti toku peněz. Na druhou stranu pro některé výrobce může být přínosem snížení

rizika černého pasažera z řad ostatních výrobců v důsledku zavedení minimálních požadavků na osvětu a propagaci.

V neposlední řadě představuje varianta 2 rovné podmínky pro nové kolektivní systémy vybraných neobalových jednorázových plastů s již zavedeným systémem AOS pro obaly – ten bude rozšířen taktéž o nové povinnosti rozšířené odpovědnosti výrobců nutné pro implementaci.

Osoby uvádějící na trh hygienické vložky, tampony a aplikátory tamponů, a lovná zařízení jsou povinny plnit osvětové činnosti individuálně, což taktéž představuje určitou finanční zátěž. S ohledem na to, že se jedná pouze o osvětovou činnost, není účelné zde zavádět specializovaný kolektivní systém. Zároveň však je možné tyto povinnosti plnit společně dle dobrovolného sdružení těchto výrobců.

Varianta 1 tedy zajištění povinností samostatně nebo prostřednictvím KS bez jasně definovaných podmínek je méně vhodná z důvodu velkého rizika freeridingu některých osob uvádějících na trh a KS na úkor jiných, což by negativně ovlivnilo kvalitu poskytovaných služeb v rámci plnění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh. Tato varianta zároveň výrazně zvyšuje administrativní zátěž kontrolních orgánů. Domníváme se, že tato varianta by měla malý efekt na snížení negativních dopadů jednorázových plastových výrobků na životní prostředí. V případě obalových výrobků by mohlo dojít v případě zrušení podmínky pokrytí zajištění služeb rozšířené odpovědnosti zpětného odběru pro 90 % obcí a obyvatel k roztříštění těchto systémů s obdobnými negativními dopady na zajištění těchto služeb v obcích.

Varianta 3 je nevhodná, neboť výrazně zvyšuje administrativní zátěž státu, který by zajišťoval plnění povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobce neobalových výrobků centrálně (namísto kolektivních systémů). Ovšem i u této varianty se snižuje riziko, že by byly povinnosti osob uvádějících na trh a náklady na ně zajištěny pouze formálně nebo jen v některých oblastech. Zároveň by znamenala odejmutí jednoho z hlavních nástrojů, který mohou osoby uvádějící na trh využít k splnění cílů omezení používání jednorázových plastových výrobků, avšak na druhou stranu by osoby uvádějící na trh byly odpovědní za snižování množství používaných plastových výrobků na jedno použití. Varianta 3 by jim tak zabránila reagovat na současnou situaci a podnikat strategické kroky k dosažení cíle. Zároveň je zde disproporce v nastavení mezi obalovými a neobalovými výrobky (a vůči AOS), přitom se povinnosti ve spojitosti s jednorázovými plasty shodují.

Varianta 0 byla vyřazena, vzhledem k nutnosti implementovat směrnici. Zároveň při ponechání současného stavu nelze předpokládat, že by bez legislativní úpravy výrobci dobrovolně převzali všechny podmínky rozšířené odpovědnosti výrobce a došlo tak ke splnění cílů směrnice SUP ohledně rozšířené odpovědnosti výrobce vybraných výrobků z jednorázových plastů.

9 Kolektivní systémy (Hlava III zákona k SUP a § 21 zákona o obalech)

9.1 Důvod předložení a cíle

9.1.1 Definice problému

V návaznosti na předchozí kapitolu, kdy je pro plnění rozšířené odpovědnosti osob uvádějících na trh zvolen režim plnění skrze kolektivní systémy, je nutná úprava podmínek pro zajišťování kolektivního plnění (vznik, financování, rezerva, audity kolektivních systémů aj.).

Směrnice SUP ukládá nové povinnosti výrobcům vybraných plastových výrobků (osvětová činnost a některé další povinnosti spojené s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh). Tyto povinnosti lze plnit prostřednictvím kolektivního systému (KS) obdobně jako je tomu v zákoně o obalech, kde výrobci mohou své povinnosti plnit prostřednictvím autorizované obalové společnosti (v současné době společnost EKO-KOM), která zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů pro téměř 21 000 subjektů a v zákoně o zpětném odběru výrobků, kde výrobci mohou plnit povinnosti spojené s rozšířenou odpovědností výrobců prostřednictvím 15 KS pro elektrozařízení (ASEKOL, ELEKTROWIN, EKOLAMP aj.) sdružujících téměř 4 500 subjektů, 2 KS pro přenosné baterie a akumulátory (ECOBAT a REMA Battery), sdružujících téměř 1 600 subjektů a 1 KS pro pneumatiky (ELTMA), který sdružuje zhruba 50 povinných osob.

Nově by se povinnosti spojené s rozšířenou odpovědností výrobců měly týkat výrobců následujících vybraných plastových výrobků:

1. Tabákové výrobky s filtry a filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky;
2. Vlhčené ubrousky, tj. předvlhčené ubrousky pro osobní hygienu a péči o domácnost;
3. Balónky, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití a upotřebení, jež nejsou distribuovány spotřebitelům.

Předpokládáme, že v těchto oblastech vzniknout nové KS a v případě obalových jednorázových plastů dojde k rozšíření oprávnění stávajících AOS. Je tedy třeba legislativně nastavit jasná pravidla pro vznik a fungování nových KS, které by plnily povinnosti spojené s rozšířenou odpovědností výrobců v oblasti vybraných plastových výrobků.

9.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Jak již bylo zmíněno v kapitole 7.1.2, v současnosti upravuje vznik a fungování kolektivních systémů (KS) zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností a zákon č. 477/2001 Sb., o obalech. Původně upravoval pravidla pro fungování KS zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, avšak později byla výrobková část zákona o odpadech vyčleněna do samostatného zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností (který je v současnosti v legislativním procesu schvalování). Zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností stanovuje a upravuje mimo jiné podmínky vydávání a změny oprávnění k provozování KS, předmět činnosti, povinnosti a některá omezení provozovatele KS, hospodaření provozovatele KS včetně rezervy

a kontrolu nad činností provozovatele KS. Vzhledem k tomu, že legislativní ukotvení podmínek pro vznik a fungování KS již bylo upraveno na základě konkrétních podnětů a problémů z praxe, je vhodné tyto podmínky stanovit obdobně pro KS pro vybrané plastové výrobky na jedno použití i v tomto zákoně.

9.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Osoby uvádějící na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití,
- b) Kolektivní systémy zaměřené na vybrané plastové výrobky na jedno použití (včetně autorizovaných obalových společností),
- c) MŽP,
- d) MPO.

9.1.4 Popis cílového stavu

Hlavním cílem je nastavení jasných pravidel pro udělování nebo rozšiřování oprávnění k činnosti KS zaměřených na vybrané plastové výrobky na jedno použití (včetně autorizovaných obalových společností), zajištění transparentního prostředí a eliminace negativních aspektů, které by mohly nastat při jejich vzájemné konkurenci, v jejímž důsledku by mohlo docházet k redukci činností, které jsou nezbytným předpokladem pro řádné fungování KS založených na principu rozšířené odpovědnosti výrobce (např. realizace osvětové činnosti, realizace vnitřní kontrolní činnosti – auditů atd.).

9.1.5 Zhodnocení rizika

Hlavním rizikem je nejednotnost při zajišťování kolektivního plnění v oblasti zajištění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití. Nerovné podmínky mezi nově vznikajícími KS by mohly negativně ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb v rámci plnění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh.

9.2 Návrh variant řešení

9.2.1 Varianta 0

V současnosti nejsou stanoveny podmínky pro zajišťování kolektivního plnění v oblasti zajištění povinností spojených s rozšířenou odpovědností výrobců vybraných plastových výrobků na jedno použití.

9.2.2 Varianta 1

Úprava podmínek pro zajišťování kolektivního plnění v oblasti zajištění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití, která může být provedena prostřednictvím KS. Náklady budou hradit osoby uvádějící na trh.

Model fungování kolektivních systémů je v zásadě totožný se zákonem o výrobcích s ukončenou životností.

9.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

9.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Současný stav nepředstavuje žádné finanční dopady na státní rozpočet ani ostatní veřejné rozpočty. Mezi negativa však řadíme nejednotnost v udělování oprávnění k provozování KS v oblasti zajištění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějící na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití.

Dopady na podnikatelské prostředí

V případě ponechání současného stavu, kdy by nebyly legislativně upraveny podmínky vzniku a fungování kolektivních systémů, budou mezi jednotlivými nově vznikajícími KS na trhu velké rozdíly v oblasti zajištění kolektivního plnění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití. Nerovné podmínky mezi nově vznikajícími KS by tak mohly ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Nerovné podmínky mezi nově vznikajícími KS by mohly ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb obcím v oblasti zajištění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití (např. hrazení nákladů na littering apod.).

Dopady na životní prostředí

Nerovné podmínky mezi nově vznikajícími KS by mohly mít vliv na kvalitu poskytovaných služeb, čímž může i nadále docházet k ohrožení životního prostředí odpady z jednorázových plastových výrobků, pro které nebude v dostatečně míře zajištěno soustředování, přeprava, zpracování, úklid litterigu apod. Plastové výrobky tak mohou i nadále představovat riziko pro životní prostředí se všemi negativy, které se směrnice SUP a tento zákon snaží omezit.

b) Varianta 1

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Vydávání oprávnění k provozování KS

Administrativní zátěž MŽP související s vydáním oprávnění k provozování KS je odhadována na cca 38 tis. Kč na jedno oprávnění. V případě cca 4 řízení je celková administrativní zátěž

odhadována na částku 153 tis. Kč. Jedná se o jednorázové náklady. Předpokládáme, že tato činnost bude zajištěna pracovníky ministerstva bez nároku na navyšování pracovních úvazků.

Tabulka 18: Náklady na vydání oprávnění KS

Náklady MŽP na vydání jednoho rozhodnutí o oprávnění k činnosti KS	
Počet subjektů (ks)	4
Mzdové a režijní náklady na vydání rozhodnutí (Kč/hod)*	477
Časová náročnost spojená s vydáním rozhodnutí (hod/žádost)	80
Mzdové a režijní náklady na vydání rozhodnutí (Kč/žádost)	38 160
Odhadované náklady při počtu 4 žádostí (Kč)	152 640

* Pro výpočet hodinových nákladů státní správy (MŽP a MPO) je dle metodiky MV použita 13. třída, 7. stupeň (s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění, 20 % zohlednění osobních příplatků a odměn a 43 % režijní náklady).

Své vyjádření k provozování KS bude vydávat MPO. K projednávání žádosti o vydání oprávnění k provozování KS odhaduje MPO administrativní zátěž na cca 57 hodin práce v přepočtu na jednoho pracovníka včetně doprovodných činností (např. administrativní činnosti), což odpovídá 27 189 Kč/žádost. V případě vypracování vyjádření ke změně či zrušení rozhodnutí o vydání oprávnění či k udělení souhlasu k přeměně provozovatele KS se odhaduje administrativní zátěž na 30 – 40 hodin, což odpovídá 14 310 – 19 080 Kč/žádost. V případě přípravy vyjádření pro souhlas k převodu, pachtu nebo zástavě obchodního závodu provozovatele KS nelze odhad provést, neboť s touto činností nejsou zkušenosti. Lze očekávat, že MŽP získá ze strany MPO více podkladů pro správní rozhodnutí a zároveň se sníží riziko přehlédnutí závažných nedostatků podání. Administrativní zátěž MŽP spojená s komunikací s MPO je odhadována na 550 Kč/žádost.

Zánik oprávnění k provozování KS

Očekáváme, že tento krok bude realizován výjimečně. Náklady tohoto opatření jsou tedy spíše teoretické.

Tabulka 19: Náklady MŽP na 1 správní řízení

Náklady MŽP správní řízení	
Mzdové a režijní náklady (Kč/hod)*	477
Časová náročnost na přípravu podkladů a projednávání pro 1 správní řízení (hod/správní řízení)	120
Mzdové a režijní na správní řízení (Kč/správní řízení)	57 240

* Pro výpočet hodinových nákladů státní správy (MŽP) je dle metodiky MV použita 13. třída, 7. stupeň (s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění, 20 % zohlednění osobních příplatků a odměn a 43 % režijní náklady).

Dopady na podnikatelské subjekty

Právní předpis by měl obsahovat jednoznačně definované podmínky tak, aby nedocházelo k obcházení zákona a ke vzniku korupčních rizik. Naopak podmínky by měly mít i charakter motivační. Existence jasně definovaného systému pravidel bude mít pozitivní efekt na transparentnost prostředí, v němž se jednotliví aktéři pohybují.

Provozovat kolektivní systém lze pouze na základě oprávnění vydaného ministerstvem.

Tabulka 20: Odhadované náklady na založení kolektivního systému

Náklady	Kč
Náklady související přímo se založením KS	600 000
Personální náklady	500 000
Organizačně technické náklady (nájem, licence apod.)	100 000
Náklady související s procesem získání autorizace	450 000
Náklady na nastavení organizačních procesů – smlouvy s povinnými osobami, sběrnými místy, dopravci, zpracovateli	není možné odhadnout
Celkem	Minimálně 2 mil. Kč

Z výše uvedeného odhadujeme náklady na založení KS ve výši minimálně 2 mil. Kč.

Jedná se o jednorázové náklady, které je nutno rovnoměrně a s příslušným diskontem rozpusťt do jednotlivých let po dobu platnosti právní úpravy.

V rámci udělení oprávnění k provozování KS je provozovatel povinen prokázat záruky o schopnosti dlouhodobého financování projektu zajišťování kolektivního plnění povinností, což by mělo snížit riziko insolvence KS.

Provozovatel KS je dále povinen vytvořit finanční rezervu (ukládáním peněžních prostředků na zvláštní vázaný účet vedený v bance) určenou na krytí budoucích nákladů na kolektivní plnění povinností výrobců.

Provozovatel KS je povinen mít ověřenou řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku auditorem k ověření správnosti a úplnosti údajů o množství vybraných výrobků uvedených na trh a vedení evidencí. Každoroční náklady KS na činnost spojenou s auditem jsou odhadovány na 100 – 400 tis. Kč v závislosti na společnosti, která audit provádí a velikosti subjektu, který je auditován. Přínosem je zajištění kontroly řádného nakládání KS s příspěvky výrobců vybranými k zajištění splnění povinností výrobců ve vztahu k vybraným výrobkům, aby tyto peněžními prostředky byly použity na financování úklidu, soustřeďování, přepravy a zpracování odpadu z vybraných plastových výrobků, dále osvětovou činnost a tvorbu rezervy.

KS mohou vzájemně spolupracovat v oblasti zajištění společné sběrné sítě nebo realizace osvětových aktivit. Mezi hlavní obecné přínosy patří vyšší právní jistota v důsledku specifikace spolupráce KS, a zároveň v důsledku vzájemné spolupráce KS možnost snížit náklady na celý systém zajištění rozšířené odpovědnosti výrobce. Snížení nákladů by se mohlo pozitivně promítnout jak v potenciálním navýšení úrovně sběru, tak i ve formě nižších příspěvků. Obecně platí, že vzájemná spolupráce KS má významně pozitivní přínos na hlavní cíl, tj. splnění požadavků Směrnice SUP ohledně omezení odpadu z vybraných plastových

výrobků. Díky uzavření dohody mezi KS dojde i k vytvoření transparentnějšího prostředí. Po uzavření této dohody bude ministerstvu poslána informace o této dohodě pro možnou kontrolu.

V případě úvah o zavedení přesně definovaných podmínek vedoucích v případě jejich nesplnění ke správnímu řízení o odebrání oprávnění k provozování KS je zapotřebí důkladně zvážit stanovené podmínky tak, aby nedocházelo k negativním dopadům, tj. zvyšování množství odpadů z vybraných plastových výrobků v životním prostředí. Kromě podmínek vycházejících z požadavků pro udělení oprávnění k provozování KS by s ohledem na motivační charakter měly být podmínky navázané na cíle definované Směrnicí SUP. Zároveň by dané podmínky měly kromě motivace odrážet i reálnou situaci na trhu a umožnit tak povinným subjektům jejich splnění v případě řádného výkonu povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobců.

Níže uvedená tabulka představuje maximální možné roční náklady pro dotčené subjekty při předpokladu zahájení správního řízení se všemi KS. Náklady na přípravu podkladů pro správní řízení k odebrání oprávnění na straně KS nejsme schopni přesně určit s ohledem na různou časovou náročnost dle důvodu zahájení správního řízení. Časová náročnost na vytvoření dokumentace a předání odpovědnému orgánu je odhadována až na 100 hodin (2,5 pracovního týdne) a dále pak cca 15 hodin spojených s projednáním. Jedná se pouze o hrubý odhad, který se může lišit dle velikosti subjektu, potřeby komunikace a dalších parametrů, které ovlivňují časovou náročnost.

Tabulka 21: Náklady kolektivního systému na správní řízení

Mzdové a režijní náklady (Kč/hod)*	353
Časová náročnost na přípravu podkladů pro 1 správní řízení (hod/správní řízení)	100
Časová náročnost spojená s projednáváním (hod/správní řízení)	15
Mzdové a režijní náklady na správní řízení (Kč/správní řízení)	40 595

* Hodinové sazby pro podnikatelský sektor vycházejí z průměrné mzdy roku 2019 (ČSÚ) pro sektor E - Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi, s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění a 43 % režijních nákladů.

Očekáváme, že tento krok bude realizován výjimečně. Náklady tohoto opatření jsou tedy spíše teoretické. Nevyčíslitelným nákladem může být pouze určitá právní nejistota v případě, že nebudou striktně a jasně stanoveny podmínky odnětí autorizace.

V případě zániku oprávnění k provozování KS musí být zajištěn převod peněžních prostředků, protože jsou zpravidla na trhu vybrané plastové výrobky, pro které KS dosud nezajistil za výrobce splnění povinností rozšířené odpovědnosti výrobce. Pokud nejsou finanční prostředky zaniklého KS účelově vázány, je tím ohrožen hlavní účel, pro který jsou tyto prostředky určeny, a to je financování úklidu, soustřeďování, přepravy a zpracování odpadu z vybraných plastových výrobků. Zároveň pokud by nějaký KS ukončil svoji činnost a vybrané peněžní prostředky by nebyly použity na financování odstranění odpadu z vybraných plastových výrobků, hrozí riziko, že část těchto vybraných výrobků bude představovat

v konečném důsledku zátěž pro životní prostředí. Současně by právnická osoba, která dříve provozovala KS, doznala zjevného nepřiměřeného obohacení.

Z toho důvodu je podobně jako v zákoně o výrobcích s ukončenou životností navrženo, aby provozovatel KS, jemuž zaniklo oprávnění k provozování KS, převedl peněžní prostředky získané z příspěvků výrobců a prostředky tvořící finanční rezervu provozovateli KS, který plnění povinností výrobců převezme. Jestliže působí na trhu více KS, rozdělí se převáděné peněžní prostředky mezi jejich provozovatele v poměru podle příspěvků uhrazených za výrobky uvedené na trh za období posledních 2 let do dne zániku oprávnění provozovatele KS každým výrobcem, který měl ke dni zániku oprávnění s KS uzavřenou smlouvu o kolektivním plnění. Uvedeným způsobem nemohou být převedeny peněžní prostředky připadající na výrobce, který s žádným provozovatelem KS neuzavřel novou smlouvu o kolektivním plnění (např. se rozhodne plnit nadále své povinnosti podle tohoto zákona v individuálním systému nebo přestane být výrobcem).

V případě přeměny provozovatele KS musí být před zápisem přeměny do obchodního rejstříku doloženo ministerstvu, že všechny nevyužité prostředky, výnosy z nich včetně rezervy byly převedeny KS, který převzal závazky výrobců. Pokud výrobce neuzavře smlouvu o kolektivním plnění s provozovatelem KS, převede právnická osoba tyto peněžní prostředky nebo jejich odpovídající část výrobcí, který se rozhodl plnit povinnosti individuálně.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Návrh zákona předpokládá, že kolektivní systémy založí pouze subjekty, které budou plnit povinnosti spojené s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh jednorázové plastové výrobky řádně, čímž bude nastaven kvalitní systém odstraňování odpadu z vybraných plastových výrobků, díky němuž bude méně plastových odpadů v životním prostředí a dojde k efektivnější recyklaci či odstranění jednorázových plastových výrobků. Zároveň dojde k omezení litteringu a přenesení nákladů za littering z obcí a krajů na KS (resp. na osoby uvádějící na trh), a také ke snížení rizika negativních dopadů na životní prostředí.

Nastavení rovných podmínek mezi nově vznikajícími KS by zároveň mělo omezit konkurenci mezi jednotlivými KS (v případě vzniku více KS pro jednu skupinu výrobků), což bude mít pozitivní dopad na kvalitu poskytovaných služeb pro obce, čímž by mělo dojít k zajištění řádného plnění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití (např. hrazení nákladů na littering obcím apod.).

Dopady na životní prostředí

Nastavení rovných podmínek mezi nově vznikajícími KS bude mít pozitivní vliv na kvalitu poskytovaných služeb, čímž by mělo být zajištěno řádné plnění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití, a tím se sníží riziko negativních dopadů jednorázových plastových výrobků na životní prostředí.

Také povinnost provozovatelů KS vytvářet finanční rezervu bude mít pozitivní dopad na životní prostředí, neboť se tím zajistí potřebné finanční prostředky pro krytí budoucích nákladů na kolektivní plnění povinností týkajících se rozšířené odpovědnosti osob uvádějících na trh, čímž bude zajištěno řádné nakládání s jednorázovými plastovými výrobky a jejich odstranění

či recyklace. Díky tomu se sníží riziko znečištění životního prostředí plasty. Zároveň řádnou recyklací dochází také k úspoře materiálů pro budoucí využití a úspoře energie.

9.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 22: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
			Nejednotnost v udělování oprávnění k provozování KS a zajištění EPR	***
	Podnikatelské prostředí			
			Nerovné podmínky pro nové KS v souvislosti s EPR - možnost konkurenční výhody	***
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
			Nerovné podmínky pro nové KS by mohly ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb obcím	**
			Náklady na úklid litteringu z jednorázových plastových výrobků by nemusely být v plné míře přeneseny na výrobce, resp. KS	***
	Životní prostředí			
			Minimální efekt na snížení negativních dopadů jednorázových plastových výrobků na životní prostředí v případě, že nebudou řádně plněné povinnosti KS	**
Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			

	Nastavení jasných pravidel pro udělení oprávnění k provozování KS	***	AZ MŽP s vydáváním oprávnění k provozování KS (4 žádosti)	153 tis. Kč
			AZ MŽP se zánikem oprávnění k provozování KS	57 tis. Kč/řízení
			AZ MPO s vyjádřením k provozování KS	27 tis. Kč/žádost
			AZ MPO s vyjádřením o změně či zrušení rozhodnutí ohledně KS	14-19 tis. Kč/řízení
	Podnikatelské prostředí			
	Snížení nákladů spolupráci více KS	*	Jednorázové náklady na založení KS	2 mil. Kč
	Transparentnější prostředí	***	Náklady KS na audit	100-400 tis. Kč/rok
	Narovnání podmínek pro všechny KS působící na trhu	***	Náklady KS na správní řízení	40 tis. Kč/řízení
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	Kvalitní systém odstranění odpadu z vybraných plastových výrobků KS	**		
	Omezení nákladů na úklid litteringu	*		
	Životní prostředí			
	Snížení rizika negativních dopadů jednorázových plastových výrobků založením KS	* až ***		
	Úspora materiálů a energie řádnou recyklací	**		

9.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

- 1. Varianta 1**
2. Varianta 0

Doporučujeme přijmout variantu 1, která upravuje podmínky pro zajištění povinností spojených s rozšířenou odpovědností osob uvádějících na trh vybrané plastové výrobky na jedno použití prostřednictvím kolektivního systému popř. autorizované obalové společnosti.

Tato varianta nastavuje jasná pravidla pro udělování oprávnění k činnosti KS zaměřených na vybrané plastové výrobky na jedno použití, zajišťuje transparentní prostředí a eliminuje tak negativní dopady, které by mohly nastat při vzájemné konkurenci kolektivních systémů, v jejímž důsledku by mohlo docházet k redukci činností, které jsou nezbytným předpokladem pro řádné fungování KS založených na principu rozšířené odpovědnosti osob uvádějících na trh (např. realizace osvětové činnosti, realizace vnitřní kontrolní činnosti – auditů atd.).

10 Tříděný sběr (článek 9 Směrnice; § 10 odst. 5 zákona o obalech)

10.1 Důvod předložení a cíle

10.1.1 Definice problému

Nápojové lahve, jež jsou plastovými výrobky na jedno použití, patří mezi nejčastěji nacházené odpadky na plážích v Unii. Nápojové obaly taktéž tvoří nezanedbatelnou část znečištění ulic. Podle slovenské studie Inštitútu environmentálnej politiky²⁴ tvoří PET láhve zhruba 6,5 % celkové hmotnosti obalů uvedených na trh. Obaly samotné přitom tvoří necelou čtvrtinu a PET láhve s hliníkem méně než 2 % celkové hmotnosti veškerých komunálních odpadů včetně drobného stavebního odpadu. Na hmotnosti odpadu sice netvoří velký podíl, ale na druhou stranu pro svojí velikost i fyzikální vlastnosti jsou viditelnější oproti jiným obalům. Jejich nevýhodou je, že jsou i přes nízkou hmotnost velmi objemné a plavou na hladině. Mimo to jsou biologicky nerozložitelné a dlouhodobě narušují ekosystém a estetickou hodnotu území.

Rakouská studie na Možnosti provedení norem EU týkajících se nápojových obalů, systémů zálohování a opakovaného použití²⁵ uvedla, že se každý rok dostane do oběhu přibližně 1,6 miliardy kusů plastových nápojových lahví o hmotnosti přibližně 49 000 tun. V Rakousku se v případě plastových lahví dosahuje úrovně sběru přibližně 70 %, přičemž úroveň sběru všech ostatních obalů pocházejících z domácností je přibližně 58 %. Míra recyklace plastových obalů z domácností se pohybuje kolem 25 % a v segmentu plastových nápojových lahví kolem 40 %.

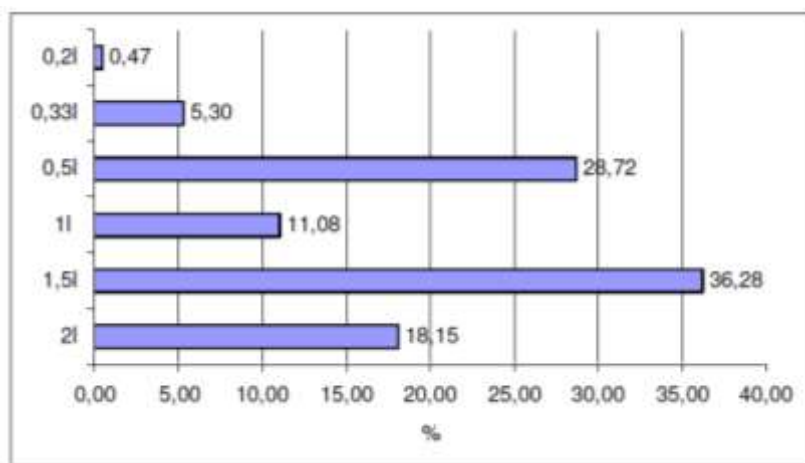
Dle Analýzy volně pohozených odpadů v ČR je průměrný vzorek volně pohozených odpadů tvořen z více než 41 % plasty, které ovšem zabírají více než 75 % objemu. Z materiálů sledovaných touto analýzou vyplývá, že nápojové obaly tvoří průměrně 30 % hmotnosti a 37 % objemu z celkového sledovaného vzorku. Největší podíl mezi nápojovými obaly představují PET lahve, z hlediska hmotnosti 44 % a z hlediska objemu 77 %. Jak je vidět na grafu níže, procentuálně nejvyšší zastoupení PET lahví dle typu objemu tvoří lahve o objemu 1,5 litru v zastoupení 36 % a lahve o objemu 0,5 litru v zastoupení 29 %.

Směrnice se zaměřuje na plastové lahve jednorázové a s objemem maximálně 3 litry, pro které však přesnější data nejsou.

²⁴ Dráb, J., Slučiaková, S. (2018): Skutočná cena zálohy. Analýza zavedenia systému zálohovania jednorázových nápojových obalov SR. Inštitút environmentálnej politiky.

²⁵ Hauer W., Merstallinger M. (2020): Možnosti provedení norem EU týkajících se nápojových obalů, systémů zálohování a opakovaného použití.

Graf 7: Procentuální zastoupení PET lahví podle typů objemu (Zdroj: Analýza volně pohozených odpadů v České republice, 2007)

Jedním z důvodů přetrvávajícího znečištění prostředí těmito odpady jsou neúčinné systémy tříděného sběru a nízké zapojení spotřebitelů do těchto systémů, proto se na úrovni EU považuje za nezbytné podporovat účinnější systémy tříděného sběru. Směrnice stanovuje minimální cíle pro tříděný sběr nápojových lahví (pozn. nikoliv tedy pouze PET lahví), které jsou plastovými výrobky na jedno použití.

Pro sběr plastů je v ČR v současnosti zaveden tříděný odpad (prostřednictvím žlutých kontejnerů a menších nádob). Další variantou, která funguje v některých evropských zemích vedle klasického třídění plastů, je zálohový systém na PET lahve. V ČR se o zálohovém systému mluví především jako o nutném nástroji pro splnění cíle SUP – 77 % hmotnosti lahví do 3 litrů uvedených na trh do roku 2025 a 90% do roku 2029. Jenže se leckdy zapomíná, že tento cíl se netýká jen PET lahví na minerálky, vodu, pivo, ale obecně plastových nápojových lahví (tedy nejen z PET, ale také např. z PE) o objemu až 3 litry používaných na pivo, víno, vodu, tekuté občerstvení, šťávy a nektary, instantní nápoje nebo mléko. Třetí možností, jak získat použité PET lahve zpět, je takzvaná uzavřená smyčka, což je cirkulace PET mezi konkrétním zpracovatelem a jeho konkrétním spotřebitelem. Čtvrtým zdrojem je vytrídění nápojových lahví, na které se vztahují cíle SUP, ze směsného odpadu.

Míra vytrídění a recyklace v ČR

Pro sběr plastů je v ČR k dispozici bezmála 200 000 žlutých kontejnerů a menších nádob. PET lahve tvoří dle EKO-KOMu asi čtvrtinu obsahu žlutých kontejnerů a jsou tak nejčastějším druhem odpadu v těchto nádobách. Aktuálně třídí odpady 73 % obyvatel ČR. Data ohledně počtu vytríděných PET lahví se liší v závislosti na zdroji, ale údaje se pohybují nejčastěji kolem 70 – 80 % vytríděných PET lahví. Na recyklaci, tedy materiálové využití, se z celkového množství lahví uvedených na trh odešle téměř 56 %.²⁶

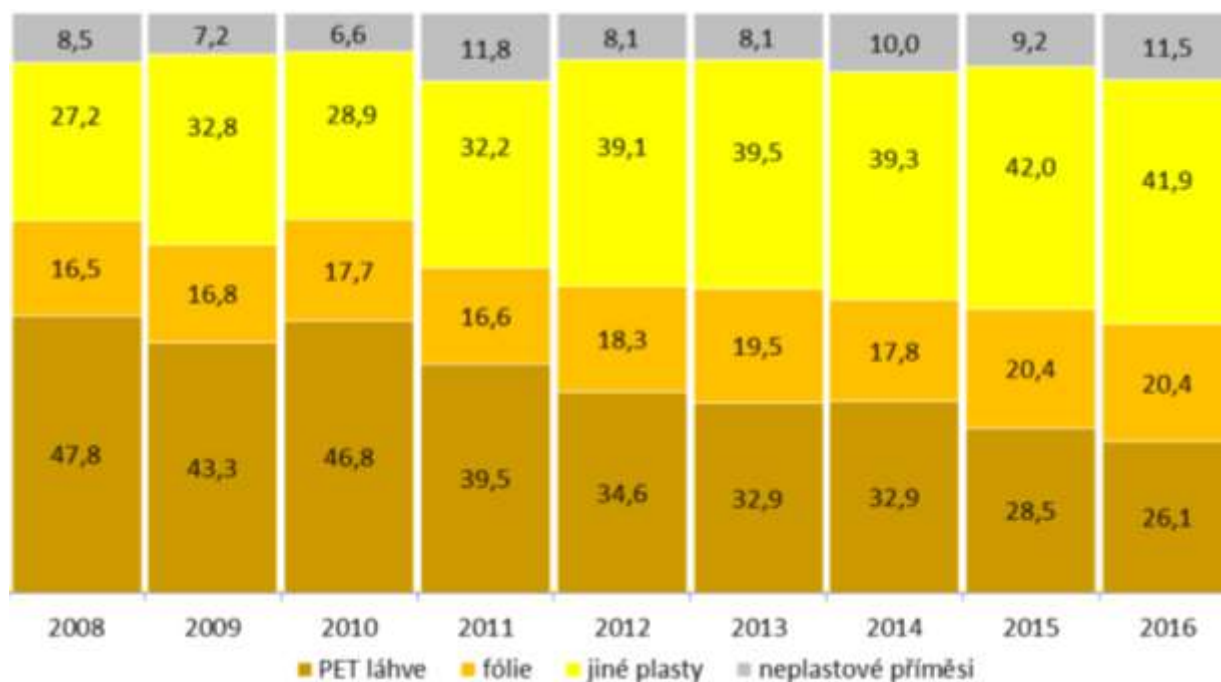
Z celkového množství PET lahví uvedeného na trh skončí zhruba 5 % volně pohozené v přírodě a na veřejných prostranstvích (z toho se ale ještě něco uklidí a skončí ve směsném

²⁶ <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/trideni-plastu-neni-recyklace-novy-vyrobek-vznikne-jen-z-pol/r~6cff72f4046011e9a0680cc47ab5f122/>

komunálním odpadu), 4,8 % v cementárnách, 8 % ve spalovnách, 26 % na skládce, 1,6 % ve směsných plastech, ze kterých jsou vyráběny například lavičky. Zhruba 55,9 % se odešlo v balících k recyklaci.

Z vytríděných PET lahví se vyrábějí technická či textilní vlákna a z nich pak koberce nebo oděvy případně nové láhve, vázací pásy, apod.²⁷

Graf 8: Vývoj skladby tříděného plastu z obecních nádobových a pytlových sběru v ČR v letech 2008 až 2016 (vážené roční průměry; hodnoty jsou uvedené v % hm.)²⁸

Podle pracovní skupiny Zálohujme, tvořené zástupci Institutu cirkulární ekonomiky (INCIEN), Fakulty technologie ochrany prostředí Vysoké školy chemicko-technologické (VŠCHT) a Karlovarských minerálních vod (KMV), která usiluje o zálohový systém s cílem navýšit míru recyklace obalů z PET a kovu na 90 %, je současná míra recyklace PET lahví v ČR na úrovni 57,5 %.

Ze studie vyplývá, že v Česku se během spotřeby, třídění a dotřídění ztratí zhruba 42,7 % PET lahví uvedených na trh. Ročně se přijde o 24 000 tun materiálu a je třeba zkoumat cesty, jak PET lahve recyklovat v maximální míře, lokálně a bez ztráty na kvalitě. Podle děkana Fakulty technologie ochrany prostředí VŠCHT Vladimíra Kočího je třeba snížit materiálovou náročnost obalů nebo zvýšit podíl recyklovaného materiálu ve výrobě lahví.

V současné době není v ČR zaveden centrální systém zálohování PET lahví.

²⁷ jaktridit.cz

²⁸ <https://zajimej.se/faq-trideni-a-recyklace-plastu-v-cr/>

Rešerše odborných studií a vyjádření zástupců soukromého sektoru k otázce zálohování:

- Dosažení úrovně 90% sběru nápojových lahví pouze stávajícími systémy sběru není reálné. Analýza množství nápojových PET lahví uvedených na tuzemský trh a jejich zpětného odběru za rok 2019 uvedeného společností EY je dosahována míra sběru PET lahví v segmentu nealkoholických nápojů, ciderů a alkoholického a nealkoholického piva v rozpětí 79 - 82 %. Je předpoklad, že lze zvýšit míru sběru v rámci stávajících systémů sběru pouze na cca 83 - 84 %.
- Studie od Institutu cirkulární ekonomiky (INCIEN), Fakulty technologie ochrany prostředí Vysoké školy chemicko-technologické (VŠCHT) a Karlovarských minerálních vod (KMV) navrhuje zálohu na lahev tři koruny. Navrhovaný zálohový systém pro PET lahve a plechovky by se týkal balených vod, nealkoholických nápojů, piva a ciderů. Zálohované obaly by byly opatřeny unikátními čárovými kódy, zpětný výkup by byl zajištěn v místech prodeje. Zavedení zálohového systému by Českou republiku přišlo zhruba na 4,5 miliardy korun a roční náklady jeho provozu se odhadují asi na 1,42 miliardy korun. Podle analýzy systém ale nepočítá s financováním z veřejných peněz. Roční náklady na provoz systému by byly plně kryty z prodeje čistého a vytríděného materiálu, poplatků od producentů a z neproplacených záloh. Úspora za sběr a likvidaci lahví by podle skupiny činila 199 milionů korun. Zásadním přínosem by bylo snížení odpadu pohozeného v přírodě, ve finančním vyjádření by šlo o téměř dvě miliardy korun ročně.²⁴
- Pro úspěšné fungování zálohového systému je důležitá úzká spolupráce průmyslu, prodejců a spotřebitelů. Ti se podle generálního ředitele KMV Alessandra Pasqualeho staví vůči zálohovacímu systému pozitivně a vyžadují ho.²⁹
- Také ekologické Hnutí Duha zálohovací systém vítá. "V Litvě se dva roky po zavedení zálohy na plastové lahve jich vytrídí 90 %. Cesta ekonomickou motivací je mnohem efektivnější a rychlejší," řekl mluvčí hnutí Jan Piňos.²⁵
- Naproti tomu Petr Havelka, výkonný ředitel České asociace odpadového hospodářství, říká: „Z deseti PET lahví uvedených na trh se současným systémem pomocí barevných popelnic daří vytrídít zhruba osm, což je velmi dobré číslo. Pro srovnání ve Francii jsou to z deseti lahví dvě. Tam tedy zavedení zálohového systému na PET lahve dává smysl, v České republice v tom mnoho smyslu nevidíme.“³⁰
- Generální ředitel Ondrášovky Libor Duba také tvrdí, že nový zálohovací systém situaci nezlepší. Systém, který je tu budován dvacet let ukazuje, že je funkční a čísla v recyklaci rostou. Vyjádřil také obavu nad tím, co by se stalo s obaly, které nejsou do záloh začleněny. Zavedení záloh vidí jako poměrně náročnou věc v řádu miliard korun. Zálohy by se neměly stát systémovým řešením, ale je možné je uvést jako konkurenční výhodu.³¹
- Studie porovnávající tříděný sběr a zálohování přišla se závěrem, že tříděný sběr sice dosahuje nižší environmentální efektivnosti, ta je ale v každém časovém období

²⁹ <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/2713013-misto-do-odpadu-do-obchodu-pracovni-skupina-navrhuje-zalohu-na-pet-lahve-chce>

³⁰ Radiožurnál - Zálohovat, nebo třídít? Mělo by se Česko připojit k zemím, které vsadily na systém zálohovaných PET lahví?

³¹ <https://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/zpravy-zd/v-cr-se-recykluje-58-pct-pet-lahvi-skupina-chce-zalohovy-system-2>

převýšena výhodou v podobě její vyšší ekonomické efektivity, tedy nižšími náklady (M.E.S.A.10, 2005).

- Podle rakouské studie by při variantě, kdy následné třídění přispěje k dosažení cílové úrovně sběru, muselo být ročně vytríděno zhruba 800 000 tun směsného komunálního odpadu, tj. asi 60 % veškerého rakouského zbytkového odpadu. V tomto odpadu je podle odhadu méně než 1 % plastových nápojových lahví.

10.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Povinný cíl pro sběr nápojových lahví o objemu až 3 litry není v současné době právně ukotven. Zálohování nápojových lahví mohou obchodní společnosti zavést na dobrovolném základě.

Podle zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, je povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti. Pokud vzniku odpadů nelze zabránit, musí být využity, případně odstraněny tak, aby neohrožovaly lidské zdraví a životní prostředí.

Je však nutné zohlednit i jiné cíle evropských právních předpisů, které s touto oblastí souvisí:

- Směrnice o odpadech
 - Cíl A - recyklace komunálních odpadů (2025 - 55 %; 2030 - 60 %; 2035 – 65 %)
 - Cíl B - Odklon komunálních odpadů od skládkování (2035 – pouze 10 % komunálních odpadů)
- Směrnice o obalech
 - Cíl C - cíle recyklace obalových odpadů (2025 - 50 % plast; 25 % dřevo; 70 % železo; 50 % hliník; 70 % sklo; 75 % papír a lepenka; 65 % všech obalových odpadů recyklováno)
- Směrnice o omezení jednorázových plastů
 - Cíl D – Sběr 90 % nápojových obalů (do 2030)

10.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Osoby uvádějící nápojové lahve na trh,
- b) AOS,
- c) obce,
- d) podniky zabývající se recyklací,
- e) spotřebitelé,
- f) prodejci nápojových lahví,
- g) MŽP.

10.1.4 Popis cílového stavu

Směrnice stanovuje následující cíle pro vytrídění nápojových lahví na jedno použití s objemem do 3 litrů za účelem recyklace:

- od roku 2025 (včetně) je vytríděno alespoň 77 % množství odpadu z plastových lahví uvedených na trh v daném roce podle hmotnosti;
- od roku 2029 (včetně) je vytríděno alespoň 90 % množství odpadu z plastových lahví uvedených na trh v daném roce podle hmotnosti.

Má se za to, že množství plastových lahví, které jsou v členském státě uvedeny na trh, je shodný s množstvím odpadu, včetně odpadu odhozeného mimo místa určená k jeho odkládání, který vznikl ve stejném roce v daném členském státě.

10.1.5 Zhodnocení rizika

V případě, že nedojde ke splnění cíle pro sběr nápojových lahví, hrozí riziko infringementu. V případě nedostatečného třídění nápojových lahví budou i nadále tyto láhve podstatnou součástí litteringu, s čímž se pojí další náklady na úklid a nadále budou tyto láhve představovat ekologickou zátěž pro životní prostředí se všemi souvisejícími důsledky. Mimo to nedojde k pokroku v přechodu na oběhové hospodářství, tzn. v tomto případě ke zvýšení míry recyklace nápojových obalů.

10.2 Návrh variant řešení

10.2.1 Varianta 0 (vyřazená)

Minimální implementace směrnice - stanovuje osobám uvádějící nápojové lahve na trh pouze povinnost reportingu ohledně počtu a hmotnosti těchto výrobků uvedených na trh a míry vytrídění. Dosažení cíle je tak na volném průběhu trhu.

10.2.2 Varianta 1

Stanovit osobám uvádějící plastové lahve na trh povinnost splnit závazné cíle:

- do roku 2025 zajistit tříděný sběr za účelem recyklace 77 % jednorázových plastových lahví do 3 l objemu uvedených na trh v daném roce,
- do roku 2029 zajistit tříděný sběr za účelem recyklace 90 % jednorázových plastových lahví do 3 l objemu uvedených na trh v daném roce.

Ponechání současného systému tříděného sběru s cílem zvýšení intenzity sběru a doplnění odtríděním vhodných frakcí využitelných odpadů ze směsných odpadů z domácností.

Možnost zálohování je ponechána na dobrovolnosti osob uvádějících na trh, pro ulehčení zavádění zálohovacích systémů je navrženo řešení, že provozovna (typicky obchod s potravinami) nemusí být zařízením určeným pro nakládání s odpady a žádat tedy o toto povolení dle zákona o odpadech. Konkrétní druhy lahví, pro které by bylo možné zavést zálohovací systémy, budou stanoveny vyhláškou.

10.2.3 Varianta 2

Stanovit osobám, které uvádějí plastové lahve na trh povinnost splnit závazné cíle:

- do roku 2025 zajistit tříděný sběr za účelem recyklace 77 % jednorázových plastových lahví do 3 l objemu uvedených na trh v daném roce,

- do roku 2029 zajistit tříděný sběr za účelem recyklace 90 % jednorázových plastových lahví do 3 l objemu uvedených na trh v daném roce.

Zavedení povinného centrálního systému zálohování nápojových lahví o objemu do 3 l.

10.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

10.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0 (vyřazená)

Tato varianta nepočítá s přijetím pevně stanovených cílů pro osoby uvádějící na trh nebo jiných opatření. Splnění cíle by tak spočívalo pouze na postupný vývoj v oblasti třídění. To však nemůže v praxi zaručit splnění cílů daných směrnicí SUP a hrozí tak riziko infringementu a vysokých pokut na neplnění (viz kap. 2.6.3 Rizika spojená s nezajištěním implementace). Zároveň by nedošlo ke snížení celkového množství plastových lahví, které představují ekologickou zátěž pro životní prostředí a jsou podstatnou součástí litteringu, s čímž se pojí další náklady. Z těchto důvodů byla tato varianta vyřazena.

b) Varianta 1

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

ČR se vydala cestou systematického třídění odpadu. Do sběrné sítě se od té doby investovaly miliardy korun, které by rozdělením na paralelní centrální zálohovací systém pouze pro určité výrobky ztratily na hodnotě. V současnosti ČR plní již nyní cíle Evropské unie v třídění odpadu stanovené pro rok 2025. Je to především díky rozvinutému systému třídění odpadů a kvalitně edukovanému obyvatelstvu.

Varianta 1 nepředstavuje nové náklady na státní rozpočet.

Dopady na podnikatelské prostředí

Pro dosažení 90% sběru v horizontu následujících let bude potřeba další intenzifikace a optimalizace stávající sběrné sítě včetně opatření k nárůstu počtu aktivních třídičů, ale bude třeba využít i další zdroje, ve kterých se budou vyskytovat nápojové obaly. Jedná se především o nové zdroje jako je odtřídění nápojových lahví ze směsného komunálního odpadu, sběr nápojových lahví v rámci košů na třídění odpadu, sběr nedomácích spotřebitelských obalů a také využití nápojových lahví, ve kterých byl sesbíráán jedlý olej.

Tabulka 23: Předpoklad produkce nápojových lahví (tis. t)

Rok	2019	2025	2030
PET lahve v segmentu nealkoholických nápojů, ciderů a alkoholického i nealkoholického piva	51	54*	55
Ostatní nápojové obaly	4	5	6
Celkem	55	59	61
Účinnost sběru celkem (%)	78	77	87
		87	90

Tabulka 24: Předpokládané náklady systému na sběr nápojových lahví v cenách roku 2019

Rok	2019	2025	2030
Účinnost sběru (%)	78	77	82
Náklady na zajištění sběru nápojových lahví (mil. Kč)	329	350*	395
Nárůst nákladů proti roku 2019 (mil. Kč)		21	66

* předpoklad zvýšení množství PET lahví mezi 2019 a 2025

V rámci analýzy možností systému EPR při plnění obalových cílů CEP a SUP, zpracovanou AOS EKO-KOM, byly navrženy varianty dosažení nárůstu množství vytříděných odpadů určených pro následnou recyklaci. Varianty je možné, ale nikoli nutné, kombinovat se zavedením zálohování nápojových obalů. Samotné zálohování však nemůže zajistit současné plnění cílů CEP i SUP, bez toho, aby proběhla intenzifikace tříděného sběru, nebo bylo zavedeno dotřídňování alespoň části směsného komunálního odpadu.

Mezi modelovými variantami byly:

- Varianta VO = Stávající způsob a systém sběru, data roku 2017
- Varianta IN = VO + Intenzifikace sběru v obcích s podprůměrnou výtěžností, 50 % obcí dosáhne průměrných hodnot (medián) + Zintenzivnění sběru v zástavbách rodinných domů formou individuálního sběru, tedy instalace nádoby na sběr papíru a plastu přímo ke každému RD, aplikováno na 50 % obyvatel RD
- Varianta IN+DS20 = IN + Odtřídění vhodných frakcí využitelných odpadů (papír, plast, sklo, NK, kov) ze směsných odpadů, aplikováno na 20 % směsného komunálního odpadu
- Varianta DS50 = VO + Odtřídění vhodných frakcí využitelných odpadů (papír, plast, sklo, NK, kov) ze směsných odpadů, aplikováno na 50 % směsného komunálního odpadu
- Varianta DS100 = VO + Odtřídění vhodných frakcí využitelných odpadů (papír, plast, sklo, NK, kov) ze směsných odpadů, aplikováno na 100 % směsného komunálního odpadu

Z dat systému vyplývá, že průměrný rozdíl mezi obcemi bez individuálního sběru a obcí s individuálním sběrem se pohybuje v rozpětí 3 - 7 kg u plastů.

Tabulka 25: Přehled množství vytříděného plastového odpadu u RD

	Plast
Počet RD aktuálně využívajících individuální sběr	295 487
Zbývá RD k zavedení individuálního sběru	1 259 307
Zbývá RD k zavedení individuálního sběru při 50% pokrytí	481 910
Počet obyvatel pokrytý zavedením individuálního sběru při 50% pokrytí	1 563 202

Dle dat CENIA je vyprodukováno 2,8 mil. t/rok SKO. Data o skladbě SKO původem z obcí ukazují, že je v tomto odpadu obsaženo stále okolo 25 % papíru, plastu, skla a kovů.

V modelu je předpoklad odtřídění vhodných frakcí využitelných odpadů (papír, plast, sklo, NK, kov) ze směsných odpadů 20 / 50 / 100 % SKO před jejich koncovým využitím nebo odstraněním. Investiční náklady na vybudování jedné linky se pohybují v rozpětí 200 - 400 mil. Kč. Investiční náklady jsou podílově rozpočítány na jednotlivé komodity dle množství vytříděného odpadu.

Tabulka 26: Stanovení provozních nákladů na vytřídění

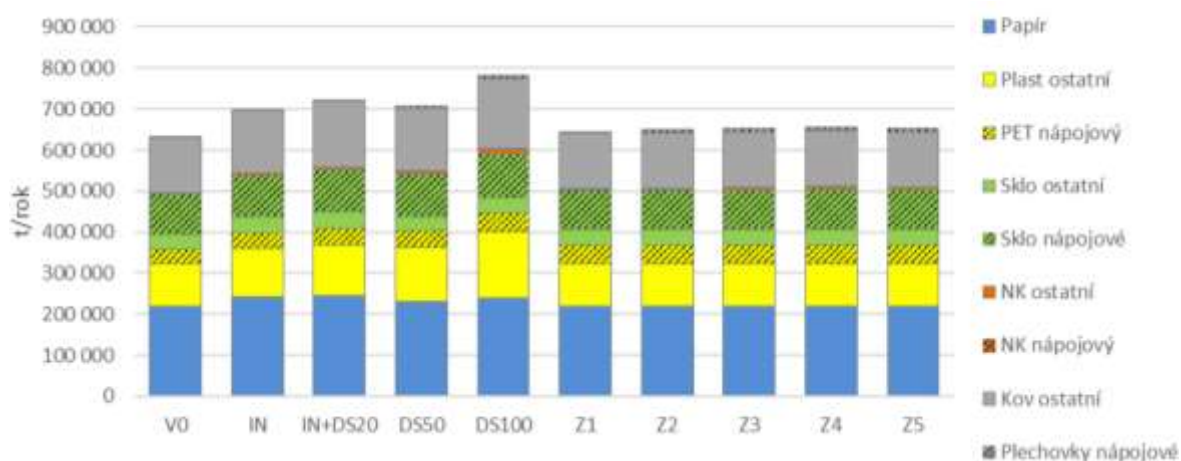
Provozní náklady	V Kč na vytříděnou tunu
vytřídění plastů	4 000
vytřídění skla	1 000
vytřídění kovů	800
vytřídění NK	4 000
vytřídění papíru	1 000

Ve variantách dotřídění 20 / 50 / 100 % SKO z analýzy vychází efekt 23 / 75 / 150 tis. tun vytříděného papíru, plastu, skla, kovů a NK.

Z výsledků analýzy vyplývá, že intenzifikačními opatřeními lze dosáhnout prakticky stejných nebo i lepších výsledků ve vratnosti PET lahví od nápojů, než při zavedení záloh.

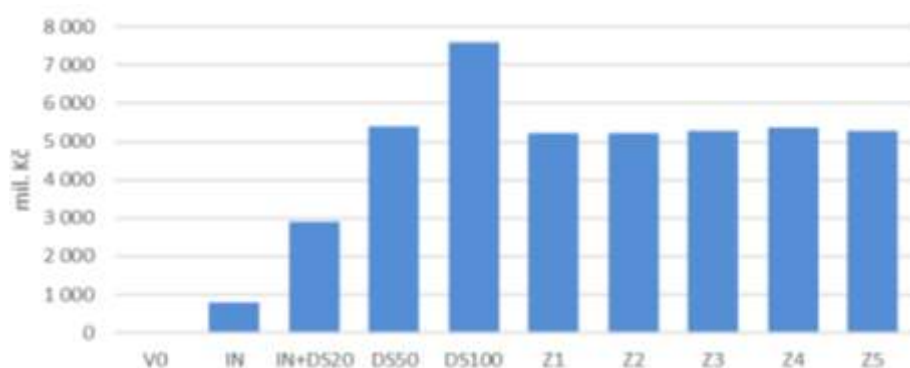
Sumarizace očekávaných přínosů a ztrát výsledného odděleného sběru odpadů pro recyklaci ukazuje výhodnost či nevýhodnost jednotlivých variant z hlediska efektu na celkové nakládání s komunálním odpadem. Je patrné, že čistě zálohové varianty (označené Z1 – Z5, lišící se podle zálohovaných komodit) přinášejí vždy horší výsledek, a to i v případě, že by nedošlo k očekávané negativní reakci domácností omezením třídění některých druhů odpadů, viz srovnání v grafu.

Graf 9: Dopady variant na sběr využitelných odpadů

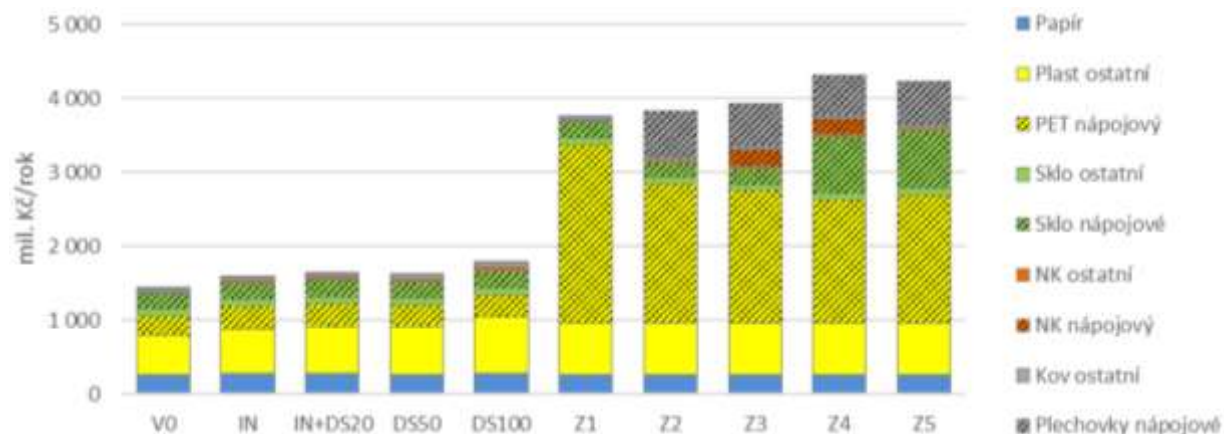
Investiční náklady na intenzifikaci tříděného sběru s cílem dosažení cílů recyklace se pohybují mezi 1 až 7,5 mld. Kč pro všechny druhy materiálů. Všechny zálohové varianty pro vybraný segment jednorázových obalů se s investičními náklady pohybují nad hladinou 5 mld. Kč.

Graf 10: Celkové investiční náklady jednotlivých variant

Roční provozní náklady (včetně odpisu investic) intenzifikačních opatření jsou v rozmezí 1,4 – 1,8 mld. Kč oproti nákladům na provoz zálohového systému, které EKO-KOM odhaduje až třikrát vyšší.

Graf 11: Roční provozní náklady jednotlivých variant

Většina těchto nákladů bude přenesena na výrobce baleného zboží, přičemž náklady zálohového systému budou přeneseny pouze na výrobce nápojů v zálohovaných obalech či obchodní síť.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Přímé náklady na zajištění sběru lze odvodit od průměrných nákladů na sběr plastových odpadů. Průměrné náklady obce s tříděným sběrem plastů představují 7 700 Kč/sesbíranou tunu.

Dopady na spotřebitele

Intenzifikací tříděného sběru se pro spotřebitele zvýší kapacita kontejnerů na tříděný odpad a zkrátí se průměrná vzdálenost k těmto kontejnerům, která nyní činí 91 metrů a v Evropě se

ČR řadí k zemím s nejhustší sběrnou sítí. Bude tak pro spotřebitele snazší, rychlejší a pohodlnější plastový odpad odnést do žlutého kontejneru, čímž se předpokládá, že se množství vytríděného plastu zvýší.

Dopady na životní prostředí

Intenzifikací tříděného sběru a dotříděním směsného komunálního odpadu se zvýší množství plastového materiálu k využití pro recyklaci a sníží se potřeba primárního plastu. Zároveň se díky hustší síti kontejnerů sníží množství litteringu a tím znečištění životního prostředí.

c) Varianta 2

Pro ČR nebyla vypracovaná samostatná studie pro zavedení centrálního zálohovacího systému. Při hodnocení zálohového systému bylo vycházeno ze studie Slovenského zálohového systému, který vychází ze skandinávského modelu (ten se vyznačuje vysokou efektivitou a na jeho základě je postavena většina úspěšných systémů v Evropě). Lze předpokládat, že zavedení zálohovacího systému by v ČR mělo obdobné dopady a náklady.

Základní pravidla systému

Zálohování se vztahuje na PET láhve s výjimkou PET láhví na mléko, olej a ovocné šťávy. Model tedy počítá zhruba s miliardou lahví.

Pokud se výrobce rozhodne nezalohovat, musí zaplatit environmentální daň 6 Kč/nápojový obal. Více států má zavedenou environmentální daň, kterou musí výrobci platit, pokud se nezúčastní zálohového systému, anebo pokud nesplní stanovený cíl. Výrobce musí dosáhnout cíl alespoň 90 % návratnost obalů. Pokud nedodrží stanovený cíl, musí zaplatit environmentální daň za každou láhev pod cílovým množstvím.

Celý systém bude koordinovat tzv. Centrální systém (CS), který dohlíží na aktivity, financuje systém a působí jako clearingové centrum pro zúčastněné strany.

Zálohovat láhve budou všechny obchody, ale ne všechny budou zpětně vykupovat. Výška zálohy je stanovena stejně jako u skleněných zálohovaných lahví na 3 Kč. Vzhledem k tomu, že velkou část litteringu tvoří právě PET láhve s objemem menším než 1 l, doporučujeme nerozlišovat výši zálohy. Nediferencovat výšku zálohy doporučuje také OECD.

Výkup bude povinný v maloobchodních prodejnách s prodejní plochou větší než 400 m². Menší prodejny se budou moci zapojit dobrovolně. Předpokládá se, že velká část obchodů s menší prodejní plochou než 400 m² se také zapojí do systému. Jejich motivací bude konkurenční výhoda a plná úhrada nákladů spojených s výkupem v podobě tzv. manipulačního poplatku. Většina lahví bude vykupována automaty, v malých prodejnách i ručně.

Bude potřeba zabezpečení systému, aby se předešlo spekulacím s dovozem zahraničních lahví s cílem vybírání záloh. Proto je nutné vybavit láhve unikátním EAN kódem, což přinese dodatečné náklady na zabezpečení.

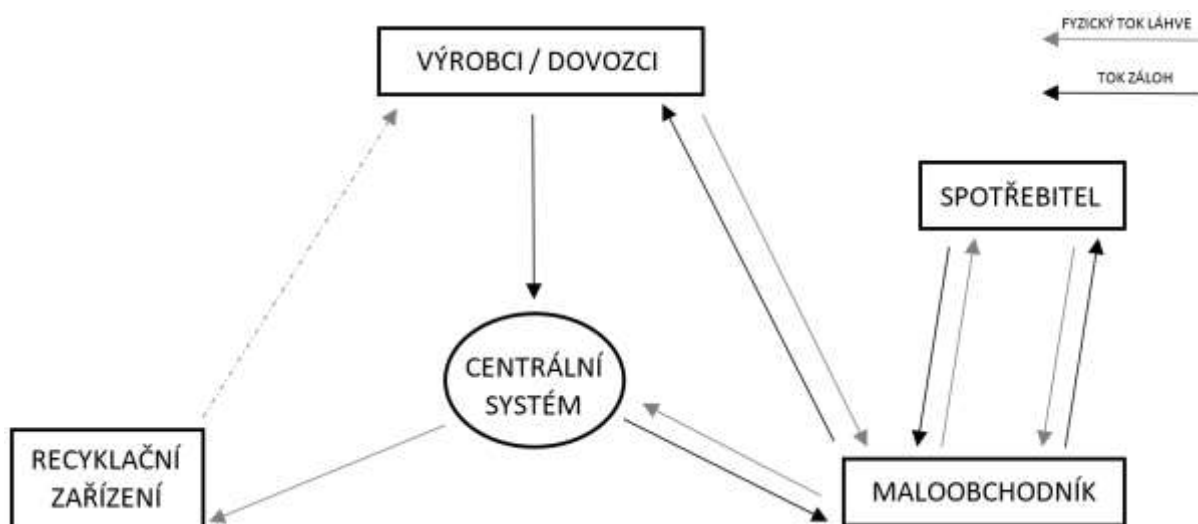
Zajištění infrastruktury potřebné pro zpětný výkup bude mít na starost CS, který bude mít vyšší vyjednávací schopnost a větší přehled o tom, jak funguje trh jako celek.

Systém bude financován prostřednictvím administrativních poplatků za láhev hrazený výrobcí. Celková suma, kterou výrobce zaplatí, bude záviset na množství láhví, které uvede na trh. Kromě toho budou výrobci platit také členský a registrační poplatek (za kontrolu a schválení každého nového nápojového obalu). Výrobci PET láhví tedy budou plnit své povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce v systému povinného zálohování a nebudou platit poplatky za tyto láhve autorizované obalové společnosti.

Systém nepočítá se zvýhodněním opakovaně použitelných láhví, protože by to prodražilo systém s diskutabilním vlivem na preferenci výrobců a producentů. Dodatečné náklady na opatření by pravděpodobně eliminovalo pozitivní dopady vícecestných obalů, ale i efekt zvýšení používání těchto obalů by byl diskutabilní. Všude v Evropě a státech s podporou vícecestných obalů převládá trend jejich ústupu.

Fyzický tok lahve a záloh systému

Obrázek 5: Schéma fyzického toku lahve a toku záloh

Výrobce, případně dovozce, uvádí na trh nápojovou lahev a současně ji registruje do centrálního systému, kde za ni zaplatí zálohu. Láhev prodá a pošle maloobchodníkovi, který za ni výrobcí zaplatí zálohu (výrobci se tedy vrátí všechny zálohy, které zaplatil centrálnímu systému).

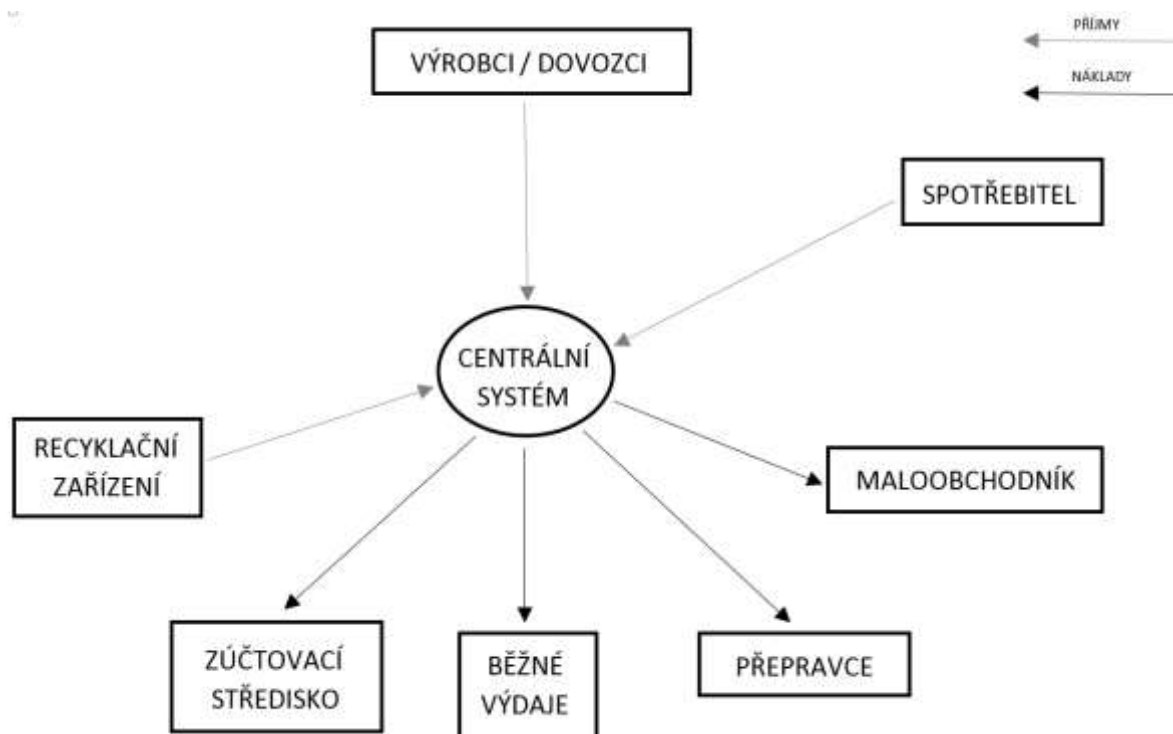
Maloobchodník prodá láhev spotřebiteli, který za ni zaplatí zálohu (čímž se maloobchodníkovi vrátí záloha, kterou zaplatil výrobcí). Spotřebitel zkonsumuje nápoj a v případě, že láhev dojde vrátit maloobchodníkovi, vrátí se mu zpět zaplacená záloha.

Láhev se zpět vrátí maloobchodníkovi, který je momentě v mínusu, protože musel vyplatit zálohu spotřebiteli a převzít zpět prázdnou láhev. Maloobchodník tedy prázdnou láhev pošle centrálnímu systému, který uhradí maloobchodníkovi zálohy vyplacené spotřebiteli.

Prázdné lahve centrální systém prodá recyklačnímu zařízení. Prakticky ale může láhev jít i přímo od maloobchodníka k recyklaci a centrální systém to jen zúčtuje. Recyklační zařízení lahev zpracuje a část materiálu se dostane zpět k výrobci v podobě nové láhve.

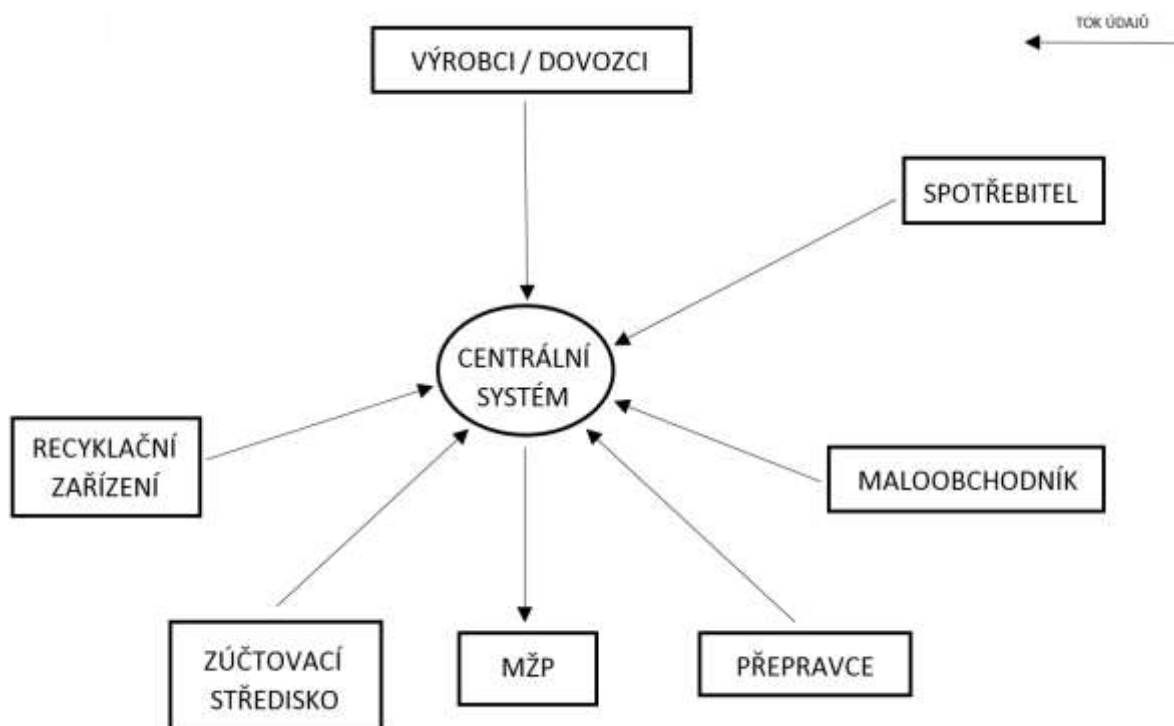
Centrální systém má v tomto momentu příjmy z nevyzvednutých záloh a z materiálu prodaného recyklačnímu zařízení. Zároveň má náklady na přepravu lahve, manipulační poplatky maloobchodníkovi, kterými jim hradí náklady vyplývající z účasti na systému, na sčítací a třídící centrum, které propojuje ruční sběr a sběr v automatech a další běžné výdaje. Rozdíl mezi výnosy a náklady systému je standardně záporný. Tento rozdíl hradí výrobci tzv. administrativním poplatkem.

Obrázek 6: Tok příjmů a nákladů

Mezi jednotlivými aktéry a centrálním systémem probíhá zároveň tok údajů. Všechny subjekty posílají údaje centrálnímu systému a ten je následně sdílí s ministerstvem.

Obrázek 7: Tok údajů

Samotný provoz závisí především na míře návratnosti obalů. Čím více lahví spotřebitel vrátí, tím menší příjem z nevrácených záloh systému zůstává.

Závěry slovenské studie pro zálohování

Samotný provoz systému závisí zejména na míře návratnosti láhví a míře automatizace. Míra automatizace je počet obalů vrácených prostřednictvím automatu z celkového počtu vrácených obalů. Nižší míra automatizace znamená vyšší náklady na ruční výkup, který je v některých případech neefektivní. Čím menší prodejna, tím méně efektivní je pro ni provoz automatu na výkup láhví. Pokud bude automatizovaných příliš mnoho prodejen, nízká efektivita se projeví ve vysokých investičních nákladech.

Čím vyšší je míra návratnosti (čím více láhví spotřebitel vrátí), tím méně příjmů z nevrácených záloh systém má. Pokud je výška zálohy několikanásobně vyšší než cena suroviny, z které je láhev vyrobená, víc PET materiálu nedokáže vykryt nižší příjem nevybraných záloh. Záporná provozní bilance se zvyšuje a musí ji uhradit výrobce ve vyšším administrativním poplatku. Na provozní bilanci zálohového systému má vliv i cena sekundárního materiálu.

Zavedení povinného zálohování nebude mít vliv jen na výrobce a systém samotný, ale přinese i další nepřímé a celospolečenské přínosy a náklady.

Tabulka 27: Nepřímé příjmy systému povinného zálohování

	Dolní hranice (EUR)	Horní hranice (EUR)	Dolní hranice (Kč)	Horní hranice (Kč)
Ušetřené náklady na odstranění litteringu a skládkování SKO	682 634	3 339 741	17 748 484	86 833 266
- Náklady na čištění litteringu	628 895	2 710 086	16 351 270	70 462 236
• NP a CHKO	0	51 385	0	1 336 010
• cesty	44 250	147 750	1 150 500	3 841 500
• ulice	556 674	2 440 574	14 173 524	63 454 924
• řeky	27 971	70 377	727 246	1 829 802
- Náklady na skládkování SKO	53 739	689 655	1 397 214	17 931 030
Přínosy ze zvýšené zaměstnanosti	3 350 500	4 824 720	87 113 000	125 442 720
Environmentální přínosy ze zvýšené recyklace	3 035 587	11 618 986	78 925 262	302 093 636
- Ušetřená energie a materiál	2 763 623	10 531 949	71 854 198	273 830 674
- Ušetřené emise CO ₂ (t)	271 965	1 087 038	7 071 090	28 262 988

Tabulka 28: Nepřímé náklady systému povinného zálohování

	Dolní hranice (EUR)	Horní hranice (EUR)	Dolní hranice (Kč)	Horní hranice (Kč)
Čistý vliv na tříděný sběr	- 4 140 998	- 10 707 096	-107 665 948	-278 384 496
- Ušlé tržby z prodeje PET suroviny v tříděném sběru	- 5 720 893	- 5 720 893	-148 743 218	-148 743 218
- Ušlé tržby z prodeje plechovek v tříděném sběru	- 1 825 354	- 1 825 354	-47 459 204	-47 459 204
- Ušlé příjmy z poplatků výrobců za PET	- 2 554 420	- 2 554 420	-66 414 920	-66 414 920
- Ušlé příjmy z poplatků výrobců za plechovky	- 606 430	- 606 430	-15 767 180	-15 767 180
-Ušlé náklady na sběr tříděného odpadu	6 566 099	0	170 718 574	0
Náklady na snížení komfortu spotřebitelů	-13 869 301	- 21 393 563	-360 601 826	-556 232 638

- Náklady na skladování obalů v domácnostech	- 7 524 261	- 15 048 523	-195 630 786	-391 261 598
- Náklady práce na vrácení obalů	- 6 345 040	- 6 345 040	-164 971 040	-164 971 040

Za hlavní nepřímé náklady se pokládá výpadek příjmů, který nastane v systému tříděného sběru, a snížení komfortu obyvatel, kteří budou muset vracet lahve do obchodu.

V systému tříděného sběru se na jedné straně sníží náklady, neboť ubude surovina na sběr a třídění (tím pádem se zvýší kapacita dostupné infrastruktury), na straně druhé z kontejnerů zmizí cenná surovina, čímž se sníží příjmy z prodeje materiálu a poplatků, který platí za tyto obaly výrobci.

Výhody zálohování:

Zavedení zálohování přispěje ke snížení litteringu, neboť výše zálohy bude lidi motivovat vracet lahve do obchodu. Dále se zvýší zaměstnanost přibližně o 250 - 360 pracovních míst a environmentální přínosy z důvodů zvýšené recyklace, tím pádem se sníží spotřeba materiálů a energií a sníží se emise CO₂.

Nevýhody zálohování:

Hlavní nevýhodou zálohování je nákladnost systému, kdy příjmy z nevybraných záloh a prodané suroviny nestačí pokrýt náklady na provoz systému (European, 2009). Kromě významných investičních nákladů zejména na automaty a třídící linku systém vyžaduje i nezanedbatelné každoroční provozní náklady. Dodatečné náklady představuje i systém označování obalů, který zabrání vybírání záloh za láhve ze zahraničí. I z tohoto důvodu tento systém zavedlo jen 8 zemí Evropské unie. Je potřeba zvážit, zda by zvýšené náklady nepřinesly větší efekt, pokud by byly investovány do současného systému třídění.

Systém povinného zálohování neřeší odpadové hospodářství jako celek, zaměřuje se jen na jednu část odpadů z obalů (Euronomia, 2010). Zálohování nápojových obalů z PET žádným způsobem nezvýší využívání recyklovaných alternativ a výrobci, kteří používají těžko recyklovatelné obalové materiály, zůstávají tímto způsobem nezasaženi.

Zálohování podkopává už zavedený systém tříděného sběru, protože naruší návyky občanů odhazovat plasty do žlutých kontejnerů. Zároveň vyjmutím PET lahví přijde systém tříděného sběru o významný zdroj příjmů, protože jde o nejcennější plastový materiál. To tříděný sběr prodává pro ostatní výrobce, což může znamenat tlak na zvýšení cen.

Zálohované lahve musí být stejně jako PET láhve ze žlutého kontejneru rozdrceny a recyklovány. Žádnou z PET lahví prodaných pod zálohou totiž z hygienických důvodů není možné znovu naplnit. Navíc zálohované PET lahve mají také větší nároky na skladování a další zpracování. Jde tedy o vysoké náklady a zásadní otázka je, jestli to má smysl, pokud se s vysbíranými PET lahvemi nakonec stane úplně to samé jako s těmi vyhozenými do žlutých kontejnerů.

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Zavedení zálohového systému by si na Slovensku vyžádalo investiční náklady přibližně 80 mil. eur (2,080 mld. Kč), z čehož 61,8 mil. eur (1,607 mld. Kč) tvoří náklady na nákup, instalaci a servis strojů na zpětný odběr. Zbytek budou tvořit náklady na zabezpečení zálohovaných lahví, manuální sběr a náklady na zřízení Centrálního systému, v jehož působnosti bude i sčítání, třídění a shromažďování lahví. Systém by měl každoročně generovat příjmy 28 mil. eur (728 mil. Kč) a provozní náklady přibližně 33,3 mil. eur (866 mil. Kč). Z toho téměř 20 mil. eur (520 mil. Kč) budou tvořit náklady centrálního systému, z čehož největší položku tvoří náklady na přepravu – 14,2 mil. eur (369 mil. Kč). Nápojové obaly se odvezou z prodejny do meziskladu a odtud již konsolidované do sčítacího a třídícího centra. Náklady maloobchodu budou představovat 13,6 mil. eur (35,4 mil. Kč). Centrální systém je uhradí maloobchodníkům skrze tzv. manipulační poplatek za vrácený nápojový obal, který si vypočítá podle skutečných nákladů CS. Na straně příjmů bude 15,3 mil. eur (398 mil. Kč) z nevybraných záloh, 9 mil. eur (234 mil. Kč) z prodaných PET lahví a téměř 4 mil. eur (104 mil. Kč) z hliníkových plechovek prodaných na druhotné suroviny. Celkovou zápornou bilanci 5,1 mil. eur (133 mil. Kč) budou hradit výrobci skrze administrativní poplatek.

Přímé finanční náklady a výnosy byly odhadnuty na nulovém scénáři, který vychází ze zahraniční literatury a praxe.

Tabulka 29: Vstupní parametry nulového scénáře

Parametr	Hodnota
Míra návratnosti	90 %
Výše zálohy	6 Kč/láhev
Míra zapojení malých organizovaných prodejen	100 %
Míra zapojení neorganizovaných prodejen	50 %
Počet prodejních automatů na zpětný odběr	2000
Environmentální daň	12 Kč/láhev s předpokladem, že výrobci ji nebudou platit, pokud splní cíl sběru 90 %
Průměrná hmotnost nápojových obalů	35 g
Množství PET lahví uvedených na trh	1 mld./rok
Podíl obchodů na trhu	36 % hypermarkety, 24 % supermarketů, 25 % diskonty a velké organizované prodejny, 15 % malé a neorganizované prodejny

Tabulka 30: Bilance systému povinného zálohování

	Hodnota (EUR)	Hodnota (Kč)
Investiční náklady	80 181 011	2 084 706 000
Provozní náklady	33 324 913	866 448 000

Příjmy systému	28 272 415	735 083 000
Celková bilance	- 5 052 498	- 131 365 000

Tabulka 31: Investiční náklady systému povinného zálohování

	Náklady (EUR)	Náklady (Kč)
Nákup, instalace a servis automatů na zpětný výkup PET láhví	61 838 831	1 607 810 000
Dodatečné náklady na úpravu prostoru pro ruční sběr	334 813	8 705 000
Zřízení centrálního a zúčtovacího centra Z toho:	14 585 803	379 231 000
- zřízení sčítacího a dotřídovacího centra	3 893 416	101 229 000
- zřízení centrálního systému	10 692 388	278 002 000
Zabezpečení (logo zálohy, EAN kód)	3 421 564	88 961 000
Celkem	80 181 011	2 084 706 000

Tabulka 32: Provozní náklady systému povinného zálohování

	Náklady (EUR)	Náklady (Kč)
Náklady maloobchodu	13 564 279	352 671 254
- Náklady spojené s automaty	9 933 544	258 272 144
• prostor v prodejně a ve skladu včetně nákladů obětovaných příležitostí	3 091 622	80 382 172
• Tašky	4 944 499	128 556 974
• Provoz automatu (energie)	180 933	4 704 258
• Náklady na zaměstnance	1 716 490	44 628 740
- Náklady spojené s manuálním výkupem	3 630 735	94 399 110
• Prostor ve skladu	609 059	15 835 534
• Náklady na zaměstnance	2 833 668	73 675 368
• Vybavení na logistiku	188 008	4 888 208
Náklady centrálního systému	19 760 634	513 776 484
• Přeprava	14 171 668	368 463 368
• Administrativní náklady (zaměstnanci, prostory, IT)	1 639 875	42 636 750
• Náklady sčítacího centra	3 949 091	102 676 366
Celkem	33 324 913	866 447 738

Součástí nákladů je také úhrada nákladů, které vzniknou maloobchodníkům, kteří se zapojí do systému zpětného výkupu PET láhví.

Největší položkou je nákup automatů na zpětný výkup PET láhví (RVM – reverse vending machines). Investiční náklad je na 10 let podle cenové nabídky norského RVM Systems 61,8 mil. eur (1,608 mld. Kč). Cena zahrnuje nákup, instalaci a servis automatů.

Investiční náklady na zřízení sčítacího a dotřídovacího centra se odhadují na 3,9 mil. eur (101 mil. Kč). Zřízení centrálního systému se odhaduje na 10,7 mil. eur (278 mil. Kč). K tomu je potřeba připočíst ještě zabezpečení systému zahrnující logo zálohy a EAN kódy za 3,4 mil. eur (88,4 mil. Kč).

Více jak polovinu nákladů centrálního systému tvoří náklady na dopravu. Jejich přesné vyčíslení závisí na přepravní vzdálenosti z prodejny do meziskladu, z meziskladu do třídícího centra a ceně přepravy.

Tabulka 33: Příjmy systému povinného zálohování

	Náklady (EUR)	Náklady (Kč)
Příjem z nevybraných záloh na PET lahve	11 975 194	311 355 044
Příjem z prodané suroviny - PET	9 046 194	235 201 044
Příjem z nevybraných záloh za plechovky	3 281 667	85 323 342
Příjem z prodané suroviny – plechovky	3 969 360	103 203 360
Celkem	28 272 415	735 082 790

Celkové příjmy systému povinného zálohování obalů by byly okolo 28,3 mil. eur (735 mil. Kč) za předpokladu, že spotřebitel vrátí 90 % PET láhví a nápojových plechovek.

Lze očekávat i vliv na zaměstnanost v utvoření 250 - 360 nových pracovních míst.

Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR

Kromě samotných finančních nákladů přinese zálohování i nepřímé náklady v omezení volného trhu s nápoji mezi ostatními zeměmi, které nebudou mít zálohový systém, pokud láhve budou muset mít specifické označení (European, 2009).

Dopady na podnikatelské prostředí

Zavedení zálohování zásadně zvýší náklady **výrobců**, kteří uvádí na trh nápojové PET láhve.

Jestliže výrobci doteď platili AOS přibližně 3,6 mil. eur (94 mil. Kč/rok), CS budou platit ročně přibližně 13,2 mil. eur (343,2 mil. Kč), a to započítáním úhrady záporné provozní bilance včetně ročních odpisů investičních nákladů.

Jestliže dnes platí přibližně 0,4 centu za láhev (0,1 Kč/láhev), v systému povinných záloh to bude v závislosti na míře návratnosti 1,4 až 1,9 centu (0,364 až 0,494 Kč/láhev), přičemž při 90% míře sběru to bude 1,5 centu (0,39 Kč), tzn. přibližně 4x víc.

Výrobci budou financovat systém prostřednictvím administrativního poplatku. Ten si určí CS na základě skutečných nákladů. Součástí nákladů je také úhrada nákladů, které vzniknou maloobchodníkům, kteří se zapojí do systému zpětného výkupu PET láhví.

Tabulka 34: Porovnání administrativních poplatků ve vybraných státech

Stát	Výše poplatku (eurocenty)	Výše poplatku (Kč)
Slovensko	1,5	0,39
Norsko	1,9 až 3,4	0,494 - 0,884
Švédsko	2,1 až 5,5	0,546 – 1,43
Finsko	1,7 až 11,5	0,442 – 2,99
Dánsko	2,8 až 3,6	0,728 – 0,936

Náklady budou **maloobchodníkům** v plné míře hrazené v podobě manipulačního poplatku za každou láhev, kterou vezme zpět. Celkové náklady maloobchodníků, kteří sbírají láhve prostřednictvím automatů, představují 9,9 mil. eur (258 mil. Kč). V případě manuálního sběru by byly náklady 3,6 mil. eur (94 mil. Kč).

Tabulka 35: Administrační a manipulační poplatky

Poplatek	Hodnota (eur)	Hodnota (Kč)
Administrativní poplatek za PET láhev	0,015	0,390
Manipulační poplatek pro maloobchodníka s automatem	0,009	0,234
Manipulační poplatek pro maloobchodníka s ručním výkupem	0,031	0,806

Dopady na spotřebitele

V neposlední řadě sebou zálohování přináší snížený komfort pro spotřebitele, který nemůže vyhodit láhev do kontejneru na tříděný odpad poblíž domu, ale musí vážit cestu do nejbližšího obchodu, který vykupuje láhve. IEEP odhaduje, že průměrný člověk vrátí 12 nápojových obalů. Klíčem k vysoké míře třídění je vzdělávání a rozšiřování povědomí o zodpovědném nakládání s odpady. Zároveň platí, že je tento proces dlouhodobý. Pokud je snaha dosáhnout výrazného zlepšení v míře třídění i recyklace v krátkém období, je nevyhnutelné kromě environmentálního vzdělávání zajistit i jiná opatření.

Dopady na životní prostředí

Slovenská studie uvedla, že se zvýší celková míra recyklace komunálního odpadu o 0,5 p.b., z 23 % na 23,5 %. Míra recyklace plastových obalů v roce 2016 dosahovala 48 %. V porovnání s tímto číslem by míra recyklace všech plastových obalů stoupla o 7 p.b., na 55 %.

Míra recyklace všech plastových obalů by stoupla z 64,6 % na 66,5 %, tj. přibližně o 2 p. b. Na druhou stranu na litteringu se jen u PET lahví ušetří objem 0,9 milionu m³.

Zálohování by přineslo přínos ve snížení litteringu o 0,68 – 3,4 mil. eur (18-87 mil. Kč) či nižší náklady na skládkování, neboť se část PET láhví nachází i ve SKO.

Zvýšená recyklace bude vést k environmentálním benefitům v podobě ušetření energie a materiálu, jako i nižší emise ekvivalentu CO₂ v porovnání s výrobou primárních surovin.

Další pozitivní dopady jsou těžko vyčíslitelné nepřímé environmentální přínosy, jako je například vyšší estetické hodnota území vyčištěná od pohozeného odpadu, nižší zátěž pro ekosystémy z důvodu nižší přítomnosti biologicky nerozložitelného materiálu ve volné přírodě či přínosy ze snížení litteringu na lidské zdraví ve vztahu k mikroplastům.

10.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 36: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
			Riziko infringementu	*****
	Podnikatelské prostředí			
	Bez dopadu.			
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
			Náklady na úklid litteringu, jehož podstatnou součástí tvoří jednorázové plastové nápojové obaly	****
	Dopady na spotřebitele			
	Komfort při nakládání s odpadními nápojovými obaly	**		
	Mezinárodní konkurenceschopnost			
	Bez dopadů			
	Životní prostředí			
			Negativní dopady jednorázových plastových	****

			nápojových obalů na životní prostředí	
Varianta 1 Intenzifikace tříděného sběru a dotřídění KO	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Omezení rizika infringementu	**	-	-
	Podnikatelské prostředí			
			Provozní náklady na intenzifikační opatření	1,4 – 1,8 mld. Kč/rok
			Investiční náklady na intenzifikační opatření	1 – 7,5 mld. Kč
			Investiční náklady na vybudování jedné dotřídovací linky na SKO	200 – 400 mil. Kč
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	Snížení nákladů na úklid litteringu, jehož podstatnou součástí tvoří jednorázové plastové nápojové obaly	**		
	Dopady na spotřebitele			
	Intenzifikací sběru dojde ke zvýšení komfortu při nakládání s odpadními nápojovými obaly	***		
	Mezinárodní konkurenceschopnost			
	Bez dopadů			
	Životní prostředí			
	Zvýšení plastového materiálu k využití pro recyklaci	**		
	Snížení spotřeby primárního plastu	**		
	Snížení množství litteringu	**		

Varianta 2 Zavedení zálohového systému	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Splnění cíle SUP – nehrozí riziko infringementu	*****		
	Podnikatelské prostředí			
	Příjmy ze zálohového systému	28 mil. Kč	Investiční náklady na zavedení zálohového systému	2,1 mld. Kč až 5 mld. Kč a více (odhady se značně liší)
			Provozní náklady	866 mil. Kč/rok
			Výrobci nápojových lahví	0,39 Kč/láhev
			Maloobchod – sběr lahví pomocí automatu	258 mil. Kč/rok
			Maloobchod – manuální sběr lahví	94 mil. Kč/rok
	Mezinárodní konkurenceschopnost			
			Nepřímé náklady v omezení volného trhu s nápoji	*
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	Snížení nákladů na úklid litteringu, jehož podstatnou součástí tvoří jednorázové plastové nápojové obaly	**		
	Dopady na spotřebitele			
			Snížený komfort kvůli odnosu lahví do prodejny	***
	Životní prostředí			
	Sníží se dopady výroby a recyklace PET lahví	o 28 %		
	Zvýší se míra recyklace všech plastových obalů	o 7 p.b.		

	Zvýší se míra recyklace KO	o 0,5 p.b.		
	Sníží se množství litteringu	o 18-87 mil. Kč		
	Sníží se náklady na skládkování	*		

10.4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 2
3. Varianta 0

Předkladatel po zvážení několika variant navrhuje přijmout variantu 1, která zajišťuje splnění všech obalových cílů CEP i SUP.

Varianta 1 pokračuje v nastaveném trendu intenzifikace vytřídění, což má pozitivní dopad jak na nápojové lahve, na jejichž vytřídění směrnice vyžaduje plnění cílů, tak pro ostatní odpady, jejichž vytřídění umožňuje recyklaci nebo ekologičtější nakládání. Zálohování nápojových lahví je ponecháno na dobrovolnosti soukromého sektoru, přičemž navrhovatel zjednodušuje administrativu s tím spojenou – provozovna vykupující lahve (typicky obchod s potravinami), nemusí mít povolení k nakládání s odpady dle zákona o odpadech.

Centrální zálohování by sice mohlo přispět k dosažení cíle vytřídění, nicméně je nutné vnímat, že zálohování se uvažuje pouze pro PET lahve, zatímco cíl je stanoven pro všechny nápojové lahve – zálohování jako takové nemůže zajistit splnění cíle směrnice. Dále je tu riziko poklesu třídění ostatních plastů a ohrožení plnění cílů CEP.

Samotná intenzifikace sběru by dokázala zajistit splnění cílů CEP, ale ohrožovala by dosažení cíle na sběr 90 % nápojových obalů dle SUP. Jako nejlepší varianta, jak z hlediska množství shromážděných využitelných odpadů, tak i z hlediska výše nákladů, vychází intenzifikace tříděného sběru s aplikací technologie úpravy a dotřídění směsného komunálního odpadu tak, že touto technologií projde 20 % jeho celkového objemu.

11 Implementace doporučené varianty a vynucování

Důležitým faktorem pro úspěšnou implementaci navrhovaných variant, jež by měla pomoci naplnění hlavního cíle, jímž je především snížení dopadů jednorázových plastů na životní prostředí, je efektivní a kvalitní výkon kontroly ze strany státní správy. Zlepšení stávajícího kontrolního systému státní správy může představovat dodatečné náklady pro státní správu. Na druhou stranu náklady vynaložené na efektivní kontrolní orgán budou více než převýšeny přímými i nepřímými dopady vycházejícími z pozitivního efektu v oblasti ochrany životního prostředí v některých případech i v oblasti hospodářské či sociální.

Implementace bude zajištěna následujícími orgány:

- **Ministerstvo životního prostředí (MŽP)**
 - řídí výkon státní správy na úseku předcházení vzniku odpadu z vybraných plastových výrobků a práv a povinností souvisejících s nakládáním s odpadem z vybraných plastových výrobků a rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí ČIŽP;
 - kontroluje správní orgány na úseku výkonu státní správy týkající se předcházení vzniku odpadu a nakládání s odpadem z vybraných plastových výrobků;
 - rozhoduje v řízeních o vzniku a změnách týkajících se provozování kolektivních systémů a kontroluje jejich činnost;
 - poskytuje EU informace o vybraných plastových výrobcích a odpadech z těchto výrobků v ČR;
 - zajišťuje pravidelný dialog pro oblast omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí mezi provozovateli kolektivních systémů, výrobci, zpracovateli, územními samosprávnými celky a spolky.
- **Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)**
 - MPO podává vyjádření z hlediska své působnosti v řízeních týkajících se kolektivních systémů.
- **Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)**
 - kontroluje dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí správních orgánů ve všech oblastech působnosti zákona o SUP, s výjimkou oblastí, v nichž je ke kontrole příslušná ČOI, SZPI, Krajské hygienické stanice nebo celní úřady;
 - kontroluje povinnosti dle zákona o obalech (zejména povinnost zpětného odběru a využití odpadu z obalů, úhradu nákladů na úklid odpadu z obalů, osvětovou činnost aj.);
 - kontroluje povinnosti vyplývající z implementace směrnice (jak v z. o SUP, tak v z. o obalech) – tzn. zejm. osvětovou činnost, úhrada nákladů na úklid odpadu z obalů, povinný obsah recyklovaných plastů v obalu a další.
 - Největší objem kontrolní činnosti lze podle zkušeností ČIŽP v rámci obdobných problematik předpokládat na oblastních inspektorátech Praha, Ostrava, Brno a Plzeň (sídla společností). Na pokrytí navrhovaných změn by tak dle odhadu ČIŽP potřebovala minimálně 4 inspektory, kteří by posílili personální kapacitu

zejm. na těchto dotčených oblastních inspektorátech. Vzhledem k tomu, že v současné době je rovněž metodik ředitelství ČIŽP plně vytížen svěřenými agendami (odpady, obaly a zpětné odběry), je vhodné také rozšíření o 1 metodika na ředitelství ČIŽP, který by se novou problematikou plně zabýval tak, aby mohl oblastním inspektorátům poskytovat standardní metodickou pomoc při provádění kontrolní činnosti a vedení následných přestupkových/správních řízení. Administrativní zátěž je odhadována pro celkem 5 plných úvazků (4 inspektory a 1 metodika) na 4,6 mil Kč/rok³².

- **Česká obchodní inspekce (ČOI)**

- kontroluje zákaz uvádění vybraných plastových výrobků (vatové tyčinky, na které se nevztahuje zvláštní právní předpis – např. zákon č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích; dále tyčky k uchycení a podpěře balónků, kromě balónků pro průmyslové či jiné profesionální použití a upotřebení, jež nejsou distribuovány spotřebitelům, včetně mechanismů těchto tyček) a výrobků z oxo-rozložitelného plastu na trh nebo do oběhu;
- kontroluje označování vybraných plastových výrobků (hygienické vložky a tampony a aplikátory tamponů, vlhčené ubrousky pro domácnost) při jejich uvedení na trh.

- **Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)**

- kontroluje označování vybraných plastových výrobků (tabákové výroby s filtry a filtry pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky) při jejich uvedení na trh;
- kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami, (tzn. včetně povinného obsahu recyklovaných plastů v obalech a požadavků na výrobek – uchycení víčka k nádobě na nápoje).

- **Krajské hygienické stanice**

- kontrolují zákaz uvádění vybraných plastových výrobků (přístroje, talíře, brčka, nápojová míchátká, nádoby na potraviny určené k okamžité spotřebě, nápojové nádoby a kelímky) na trh nebo do oběhu;
- kontrolují označování vlhčených ubrousků pro osobní použití a nápojové kelímky při jejich uvedení na trh.

- **Orgány celní správy ČR**

- kontrolují označení dovážených vybraných plastových výrobků a zákaz dovozu (uvádění na trh) vybraných plastových výrobků;
- za účelem kontroly poskytují ostatním kontrolním orgánům údaje ze svých evidencí a informačních systémů o vybraných plastových výrobcích, které byly

³² Pro výpočet hodinových nákladů ČIŽP je dle metodiky MV použita 12. třída, 9. stupeň (s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění, 20 % zohlednění osobních příplatků a odměn a 43 % režijní náklady), což odpovídá 459 Kč/hodinu.

vyvezeny z ČR do zemí, které nejsou členskými státy EU, nebo které byly z těchto zemí dovezeny do ČR.

Příjmy z pokut (uložených ČIŽP, ČOI, SZPI a KHS) jsou příjmem státního rozpočtu. Administrativní zátěž a další náklady na nové kompetence orgánů státní a veřejné správy dle tohoto zákona budou implementovány v rámci stávajících personálních kapacit a nebudou vyžadovat navýšení výdajových rámců, včetně schválených mzdových prostředků a počtu míst v dotčených kapitolách.

Pozn.: Kontrolní orgány jsou podfinancované a nové kompetence dále zvýší tlak na kontrolní kapacity. Předkladatel proto považoval za legitimní, aby náklady, které s prováděním kontrol mají, byly alespoň částečně kompenzovány tím, že peněžní prostředky budou příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který pokutu uložil (s výjimkou ČIŽP, kde předkladatel navrhoval, aby příjmy z pokut byly příjmem SFŽP). Stejná koncepce je uplatňována u tzv. vybraných výrobků v platném zákoně o odpadech a v navrhovaném zákoně o výrobcích s ukončenou životností. V rámci projednání v mezirezortním připomínkovém řízení bylo však na základě připomínek Ministerstva financí rozhodnuto o změně návrhu zákona v předloženém znění.

12 Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti bude prováděn průběžně s ohledem na potřebu dosažení závazných cílů, aby bylo umožněno v případě neplnění cílů směrnice SUP přijmout dodatečná opatření.

Komplexní přezkum účinnosti regulace bude proveden nejpozději v roce 2027, kdy bude taktéž proveden přezkum účinnosti směrnice ze strany Evropské komise. Přezkum implementace v ČR tak bude moci být použit jako podklad pro další vyjednávání a směřování této oblasti v EU. V rámci tohoto přezkumu se ČR zaměří především na:

- plnění závazných cílů (kvantitativní snížení spotřeby, dodržování zákazu uvádění na trh, povinný podíl recyklátu, povinné vytrídění vybraných výrobků) a s tím související dopady na životní prostředí;
- posouzení potřeby upravit seznam plastových výrobků na jedno použití;
- pokrok ve snižování spotřeby (ten bude však prováděn průběžně s ohledem na reporting pro orgány EU), související náklady a přínosy;
- posouzení změny v materiálech používaných v plastových výrobcích na jedno použití, posouzení nových vzorců spotřeby a obchodních modelů založených na opětovně použitelných alternativách;
- náklady a přínosy zvolené úpravy rozšířené odpovědnosti výrobců (kolektivních systémů), a zálohování;
- kvalitu a četnost prováděných kontrol.

13 Konzultace a zdroje dat

Vyhodnocení administrativní zátěže u některých subjektů bylo provedeno na základě obdržených dopisů oslovených zástupců. MŽP rozeslalo kolem 40 dopisů výrobcům vybraných plastových výrobků, z nichž odpovědělo 6 firem. Na základě odpovědí od British American Tobacco (Czech Republic), Imperial Tobacco ČR, Philip Morris ČR, TZMO Czech Republic, Maspex Czech a EKO-KOM byly čerpány údaje, které se následně zapracovaly do RIA. Dále MŽP obeslalo orgány státní správy (Generální ředitelství cel, Českou inspekci životního prostředí, Českou obchodní inspekci, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci) s dotazem ohledně navýšení administrativní zátěže v souvislosti s novými kontrolními (příp. i dalšími) kompetencemi a jejich odpovědi byly taktéž zapracovány do RIA.

Další zdroje:

1. Hejdová J. (2010): Analýza volně pohozených odpadů v chráněných územích ČR, DP.
2. Centrum pro výzkum veřejného mínění. (2017). Hodnocení životních podmínek v místě bydliště – duben 2017. (Výzkum NS 1704). Dostupné z: <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/ostatni/ostatni-ruzne/4348-hodnoceni-zivotnich-podminek-v-miste-bydliste-duben-2017>
3. Cózar A. a kol. (2015): Plastic Accumulation in the Mediterranean Sea, PLoS One.
4. Dráb J., Slučiaková S. (2018): Skutočná cena zálohy. Analýza zavedenia systému zálohovania jednorázových nápojových obalov SR. Inštitút environmentálnej politiky.
5. Enotiko (2019): Agir ensemble contre les mégots dans l'espace public, (online: http://enotiko.fr/mmpdf/Mission_Megots-Evaluation_du_gisement_.pdf).
6. European Union. (2014). Flash Eurobarometer 388: Attitudes of Europeans towards Waste Management and Resource Efficiency. Report. Dostupné z: http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/flash/fl_388_en.pdf
7. European Union. (2017b). Special Eurobarometer 468: Attitudes of European Citizens towards the Environment. Report (Wave EB88.1.). Dostupné z: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2156>
8. Eurostat, Structural Business Statistics.
9. Eurostat, PRODCOM.
10. Hauer W., Merstallinger M. (2020): Možnosti provedení norem EU týkajících se nápojových obalů, systémů zálohování a opakovaného použití.
11. Heeb J. a kol. (2003): Littering – ein Schweizer Problem? Eine Vergleichsstudie Schweiz – Europa. (online: <http://www.bafu.admin.ch/abfall/01470/index.html?lang=de>).
12. Heeb J., Hoffelner W. (2004): Litteringstudie Zwischenbericht. (online: <http://pages.unibas.ch/mgu/littering/Litteringstudie.pdf>).
13. Impact Assessment ke směrnici SUP (2018) (online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52018SC0254&qid=1603628299762>).

14. Impact Assessment ke sdělení Komise k oběhovému hospodářství (2018) (online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52018SC0016&qid=1603628454333>).
15. Jambeck J. R. a kol. (2015): Plastic waste inputs from land into the ocean. Science.
16. Jan K., Chabada T. a Svobodová R. (2018): Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí.
17. Jílková J. a kol. (2008): Ekonomická analýza zamýšleného systému zálohování nápojových obalů v ČR, IEEP VŠE Praha.
18. OECD (2020): Preventing single-use plastic waste: implications of different policy approaches.
19. Plastics - the Facts. An analysis of European plastic production, demand and waste data (2019).
20. Příbylová M., Štejf J. (2007): Analýza volně pohozených odpadů v České republice.
21. Radiožurnál - Zálohovat, nebo třídit? Mělo by se Česko připojit k zemím, které vsadily na systém zálohovaných PET lahví?
22. Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace k oběhovému balíčku v roce 2019 (zákon o odpadech viz <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=168568>, novela zákona o obalech viz <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=168598>, zákon o výrobcích s ukončenou životností viz <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=168574>, změnový zákon viz <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=168598>)
23. Chris Sherrington Ch., Darrah Ch., Watson S., Winter J. (2017): Leverage Points for Reducing Single-use Plastics, Background Research.
24. Statistická ročenka životního prostředí (2019).

Internetové zdroje:

1. http://ekonomika.idnes.cz/na-sporu-inzerentu-s-novou-vydelaly-male-televize-fwi-/ekoakcie.aspx?c=A130419_223051_ekoakcie_brm
2. http://mojebillboardy.cz/hledat/index/search_county/10-praha/search_billboardtype/1;
3. http://rozhlas.cz/reklama/cenik/_zprava/1303159
4. <https://atlas.media.mit.edu/en/profile/hs92/392410/>
5. <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/2713013-misto-do-odpadu-do-obchodu-pracovni-skupina-navrhuje-zalohu-na-pet-lahve-chce>
6. <https://ekokom.cz/news/777/212/cesta-petu-z-kontejneru-zpet-do-lahve-i-do-spacaku>
7. <https://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/zpravy-zd/v-cr-se-recykluje-58-pct-pet-lahvi-skupina-chce-zalohovy-system-2>
8. <https://oec.world/en/visualize/tree>

9. https://oec.world/en/visualize/tree_map/hs92/import/cze/show/392330/2017/
10. <https://samosebou.cz/2017/10/17/vse-o-trideni-recyklaci-pet-lahvi/>
11. <https://seas-at-risk.org/17-marine-litter/801-how-to-cut-ocean-plastic-pollution-start-with-these-billions-of-bottles-straws-and-coffee-cups.html>
12. <https://unesda.eu/more-plastic-more-carbon-emissions-more-cost/>
13. <https://zajimej.se/faq-trideni-a-recyklace-plastu-v-cr/>
14. <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/trideni-plastu-neni-recyklace-novy-vyrobek-vznikne-jen-z-pol/r~6cff72f4046011e9a0680cc47ab5f122/>
15. <https://endsreport.com>
16. <https://jaktridit.cz>
17. <https://zalohujme.cz/jak-je-to-s-recyklaci-nejen-pet-lahvi/>

14 Seznam použitých zkratek

AOS	Autorizovaná obalová společnost
AZ	Administrativní zátěž
CEP	tzv. balíček k oběhovému hospodářství - jedná se o směrnici EU 2018/850, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů a směrnici EU 2018/851, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech
CS	Centrální systém
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidaného hodnoty
EPR	Rozšířená odpovědnost výrobce
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHÚ	Chráněné území
IEEP	Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku
INCIEN	Institut cirkulární ekonomiky

KRNAP	Krkonošský národní park
MF	Ministerstvo financí
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NK	Nápojový karton
NP	Národní park
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
PET	Polyethylentereftalát
PP	Polypropylen
rPET	recyklovaný polyethylentereftalát
RD	rodinné domy
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SKO	Směsný komunální odpad
SUP	Jednorázové plasty
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
VŠE	Vysoká škola ekonomická
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
ŽP	Životní prostředí

15 Kontakt na zpracovatele RIA

Mgr. Bc. Richard Juřík

Odbor ekonomiky životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: richard.jurik@mzp.cz

tel: +420 267 122 249

Ing. Eva Dvořáková, Ph.D.

Odbor ekonomiky životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: eva.dvorakova@mzp.cz

tel: +420 267 122 902

Ing. Dagmar Rechnerová

Odbor ekonomiky životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: dagmar.rechnerova@mzp.cz

tel: +420 267 122 856

**Platné znění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon),
s vyznačením navrhovaných změn**

§ 3

(1) Živností není:

- a) provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené právnické osobě,
- b) využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony, jejich původci nebo autory,²⁾
- c) výkon kolektivní správy práva autorského a práv souvisejících s právem autorským podle zvláštního právního předpisu,^{2a)}
- d) restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi,^{2b)}
- e) provádění archeologických výzkumů.^{2c)}

(2) Živností dále není v rozsahu zvláštních zákonů činnost fyzických osob:

- a) lékařů, zubních lékařů a farmaceutů^{2d)}, nelékařských zdravotnických pracovníků^{2e)} při poskytování zdravotních služeb a přírodních léčitelů,
- b) veterinárních lékařů, dalších veterinárních pracovníků včetně pracovníků veterinární asanace a osob vykonávajících odborné práce při šlechtitelské a plemenářské činnosti v chovu hospodářských zvířat,³⁾
- c) advokátů,⁴⁾ notářů^{5a)} a patentových zástupců⁶⁾ a soudních exekutorů,^{6a)}
- d) znalců a tlumočnicků,⁷⁾
- e) auditorů⁸⁾ a daňových poradců,^{8a)}
- f) burzovních dohodců^{8b)},
- g) zprostředkovatelů a rozhodců při řešení kolektivních sporů⁹⁾ a rozhodců při rozhodování majetkových sporů,^{9a)}
- h) úředně oprávněných zeměměřických inženýrů,¹⁰⁾
- i) autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů činných ve výstavbě, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodní architekti a svobodní inženýři,^{10a)}
- j) autorizovaných inspektorů, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodné povolání^{10b)},
- k) auditorů bezpečnosti pozemních komunikací⁵²⁾,
- l) zapsaných mediátorů podle zákona o mediaci.

(3) Živností dále není:

- a) činnost bank¹¹⁾, poskytování platebních služeb^{11a)}, vydávání elektronických peněz^{11a)},

provozování platebních systémů s neodvolatelností zúčtování^{11a)}, směnářská činnost^{11d)}, činnost pojišťoven¹²⁾, zajišťoven, pojišťovacích zprostředkovatelů nebo akreditovaných osob podle zákona upravujícího distribuci pojištění a zajištění, penzijních fondů^{12a)}, penzijních společností⁵⁵⁾, spořitelních a úvěrních družstev^{12b)}, komoditních burz^{8b)}, organizátorů regulovaných trhů^{13b)}, obchodníků s cennými papíry^{13b)} a jejich vázaných zástupců^{13b)} a činnost osob zabývajících se obhospodařováním nebo administrací investičního fondu anebo zahraničního investičního fondu a činnosti osob provádějících vypořádání obchodů s cennými papíry^{13a)}, činnosti osob provádějících přijímání a předávání pokynů nebo investičního poradenství týkající se investičních nástrojů za podmínek stanovených zvláštním zákonem^{13b)} a jejich vázaných zástupců^{13b)}, činnost ratingových agentur^{13c)}, činnost poskytovatelů služeb hlášení údajů, činnost akreditovaných osob podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu, poskytování a zprostředkování spotřebitelského úvěru a činnost akreditovaných osob podle zákona upravujícího spotřebitelský úvěr,

b) provozování hazardních her,

c) hornická činnost a činnost prováděná hornickým způsobem,¹⁵⁾

d) výroba elektřiny, výroba plynu, přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny, distribuce plynu, uskladňování plynu, obchod s elektřinou, obchod s plynem, výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, které podléhají licenci podle zvláštního právního předpisu,¹⁶⁾

e) zemědělství, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje, nejde-li o provozování odborných činností na úseku rostlinolékařské péče,

f) prodej nezpracovaných rostlinných a živočišných výrobků z vlastní drobné pěstelské a chovatelské činnosti fyzickými osobami,

g) námořní doprava a mořský rybolov,¹⁷⁾

h) provozování dráhy a drážní dopravy,¹⁸⁾

i) vykonávání komunikační činnosti podle zvláštního právního předpisu,¹⁹⁾

j) výzkum, výroba a distribuce léčiv,²⁰⁾

k) zacházení s návykovými látkami, přípravky je obsahujícími a s některými látkami používanými k výrobě nebo zpracování návykových látek podle zvláštního zákona,²¹⁾

l) činnost autorizovaných nebo akreditovaných osob²²⁾ a oznámených subjektů^{22c)} v oblasti státního zkušebnictví,

m) zahraniční obchod s vojenským materiálem,^{22a)}

n) výkon inspekce práce^{22b)},

o) provozování rozhlasového a televizního vysílání,²³⁾

p) nabízení nebo poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb,

r) zprostředkování zaměstnání,^{23a)}

s) provozování stanic technické kontroly,^{23c)}

t) výchova a vzdělávání ve školách, předškolních a školských zařízeních zařazených do rejstříku škol a školských zařízení, vzdělávání v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech a programech celoživotního vzdělávání podle zvláštního právního předpisu,^{23d)}

u) nakládání s vysoce nebezpečnými látkami,^{23e)}

v) provozování letišť, provozování obchodní letecké dopravy a leteckých prací, poskytování leteckých služeb, činnost výkonných letců a uskutečňování odborné přípravy v oblasti ochrany civilního letectví před protiprávními činy^{23f)},

x) činnost organizací zřízených podle zvláštních právních předpisů^{23h)} vykonávaná v souladu s účelem, pro který byly zřízeny,

y) výkon sociálně-právní ochrany dětí právníckými a fyzickými osobami, jsou-li výkonem sociálně-právní ochrany dětí pověřeny podle zvláštního právního předpisu,²³ⁱ⁾

z) vyhledávání, průzkum a těžba nerostných zdrojů ze dna moří a oceánů a jeho podzemí za hranicemi pravomocí států,^{23j)}

aa) provozování pohřebišť,^{23k)}

ab) činnost autorizovaných obalových společností podle zvláštního právního předpisu,^{23l)}

ac) nakládání s vysoce rizikovým a rizikovým biologickým agens a toxinem,^{23m)}

ad) provozování zoologických zahrad na základě licence vydané Ministerstvem životního prostředí,²³ⁿ⁾

ae) archivnictví,^{23o)}

af) poskytování sociálních služeb podle zvláštního právního předpisu^{23p)},

ag) činnost autorizovaných osob, oprávněných ověřovat dosažení odborné způsobilosti vyžadované k získání osvědčení o profesní kvalifikaci podle zvláštního zákona^{23q)},

ah) pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor,

ai) poskytování zdravotních služeb^{55a)},

aj) provádění odborných rostlinolékařských činností podle zvláštního právního předpisu⁵⁶⁾,

ak) provozování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb podle zvláštního právního předpisu⁵⁷⁾,

al) výkon znalecké činnosti znalců, znaleckých kanceláří a znaleckých ústavů⁷²⁾,

~~am) činnost provozovatelů kolektivních systémů zákona o výrobcích s ukončenou životností.~~

am) činnost provozovatelů kolektivních systémů podle zákona o výrobcích s ukončenou životností a zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.

Platné znění zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 19

Osvobození od daně

(1) Od daně jsou osvobozeny

- a) členský příspěvek podle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin, přijatý
 - 1. zájmovým sdružením právnických osob, u něhož členství není nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti,
 - 2. spolkem, který není organizací zaměstnavatelů, nebo evropskou politickou nadací,
 - 3. odborovou organizací,
 - 4. politickou stranou, politickým hnutím nebo evropskou politickou stranou, nebo
 - 5. profesní komorou s nepovinným členstvím s výjimkou Hospodářské komory České republiky a Agrární komory České republiky,
- b) výnosy kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony a příspěvky členů u registrovaných církví a náboženských společností,
- c) příjem z nájemného družstevního bytu nebo družstevního nebytového prostoru a z úhrady za plnění poskytované s užíváním tohoto bytu nebo nebytového prostoru plynoucí na základě nájemní smlouvy mezi bytovým družstvem a jeho členem; obdobně to platí pro společnost s ručením omezeným a jejího společníka a pro spolek a jeho člena,
- d) příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, plynoucí
 - 1. fondu penzijní společnosti,
 - 2. instituci penzijního pojištění, která je skutečným vlastníkem zdaňovaných příjmů podle odstavce 6, s výjimkou penzijní společnosti nebo obdobné společnosti obhospodařující fondy obdobné fondům penzijního pojištění,
- e) příjmy státních fondů stanovené zvláštními předpisy,¹⁹⁾
- f) příjem České národní banky, příjem Garančního systému finančního trhu a příjem fondu ve správě Garančního systému finančního trhu podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu,
- g) výnos z operací na finančním trhu s prostředky zvláštního účtu rezervy důchodového pojištění podle rozpočtových pravidel,
- h) příjmy plynoucí z odpisu dluhů při oddlužení nebo reorganizaci provedené podle zvláštního právního předpisu^{19a)}, pokud jsou podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ zaúčtovány ve prospěch výnosů,
- i) úrokové příjmy poplatníků uvedených v § 17 odst. 4, které jim plynou z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníky se sídlem v České republice nebo Českou republikou,
- j) příjmy Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s., plynoucí z prodeje cenných papírů v majetku fondu,
- k) podíly na zisku tichého společníka z účasti na podnikání, pokud jsou použity k doplnění vkladu sníženého o podíly na ztrátách do původní výše,

l) příjmy plynoucí v souvislosti s privatizovaným majetkem, které jsou vedeny Ministerstvem financí na zvláštních účtech podle zvláštního právního předpisu¹²⁵⁾ a příjmy plynoucí z nakládání s prostředky těchto zvláštních účtů na finančním trhu, a dále příjmy plynoucí z práv, která přešla ze zaniklé České konsolidační agentury na stát podle zvláštního právního předpisu, a příjmy plynoucí z práv, která přešla ze zaniklé České inkasní, s.r.o., nebo ze zrušeného Zajišťovacího fondu družstevních záložen na stát,

m) příjem Garančního fondu obchodníků s cennými papíry,

n) příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně⁴⁹⁾ a z úroků z přeplatků zaviněných orgánem sociálního zabezpečení,⁵⁰⁾

o) příjem Zajišťovacího fondu,

p) výnos z operací s prostředky jaderného účtu na finančním trhu podle atomového zákona,

r) výnos nadace, která je veřejně prospěšným poplatníkem, z majetku vloženého do nadační jistiny a příjem z jeho prodeje, pokud tento příjem slouží jen k účelu, ke kterému byla nadace zřízena, a pokud se nejedná o příjem, který byl nadací použit v rozporu se zákonem,

s) příspěvky do fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů,

t) příjmy z úroků plynoucí zdravotní pojišťovně zřízené zvláštním právním předpisem nebo podle zvláštního právního předpisu^{17e)} z vkladů u bank, pokud jsou vložené prostředky získány ze zdrojů veřejného zdravotního pojištění,

u) příjmy regionální rady regionu soudržnosti stanovené zvláštním právním předpisem¹²⁴⁾,

v) příjmy fondu Energetického regulačního úřadu z příspěvku na úhradu prokazatelné ztráty držitele licence plnění povinnosti dodávky nad rámec licence,⁸⁵⁾

w) úrokové příjmy Česko-německého fondu budoucnosti,

x) úrokové příjmy plynoucí orgánu státní správy, samosprávy a subjektu pověřenému Ministerstvem financí zabezpečováním realizace programů pomoci Evropských společenství, a to z vkladu na vkladovém účtu zřízeném pro uložení prostředků poskytnutých České republice Evropskými společenstvími, a dále úrokové příjmy plynoucí orgánu státní správy a samosprávy z vkladu na vkladovém účtu zřízeném pro uložení prostředků poskytnutých České republice Světovou bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a Evropskou investiční bankou,

y) úrokové příjmy plynoucí z prostředků veřejné sbírky^{14e)} pořádané k účelům vymezeným v § 15 odst. 1 a § 20 odst. 8,

z) příjem Vinařského fondu stanovený zákonem upravujícím vinohradnictví a vinařství,

za) příjem z podpory od Vinařského fondu,

zb) příjmy plynoucí v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby poskytované podle zvláštního právního předpisu,^{4h)}

zc) ~~příspěvky provozovatelů solárních elektráren nebo výrobců podle zákona upravujícího výroby s ukončenou životností plynoucí provozovateli kolektivního systému podle zákona upravujícího výroby s ukončenou životností, pokud jsou použity na zajištění plnění povinností zpětného odběru, zpracování a využití nebo odstranění výrobků s ukončenou~~

~~životností s výjimkou nákladů na zřízení sběrného místa provozovatele solární elektrárny, a příspěvky osob, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly, plynoucí autorizované obalové společnosti, pokud jsou použity na zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů, peněžní příspěvky~~

1. provozovatelů solárních elektráren a výrobců podle zákona upravujícího výrobky s ukončenou životností plynoucí provozovateli kolektivního systému za předpokladu jejich použití na zajištění kolektivního plnění povinností výrobců nebo provozovatelů solárních elektráren, s výjimkou nákladů na zřízení místa zpětného odběru provozovatele solární elektrárny,

2. osob, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly, plynoucí autorizované obalové společnosti za předpokladu jejich použití na zajištění sdruženého plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu a

3. výrobců podle zákona upravujícího omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí plynoucí provozovateli kolektivního systému za předpokladu jejich použití na zajištění kolektivního plnění povinností výrobců,

zd) ocenění v oblasti kultury podle zvláštních právních předpisů^{12a)},

ze) příjmy z

1. podílu na zisku, vyplácené dceřinou společností, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, mateřské společnosti,
2. převodu podílu mateřské společnosti v dceřiné společnosti plynoucí poplatníkovi uvedenému v § 17 odst. 3 nebo společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky,

zf) příjmy mateřské společnosti při snížení základního kapitálu dceřiné společnosti, a to nejvýše do částky, o kterou byl zvýšen vklad společníka nebo jmenovitá hodnota akcie při zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti podle zvláštního právního předpisu, byl-li zdrojem tohoto zvýšení zisk společnosti nebo fond vytvořený ze zisku; obdobně se postupuje u příjmů mateřské společnosti z rozpuštění rezervního fondu nebo obdobného fondu dceřiné společnosti,

zg) příjem plynoucí jako náhrada za služebnost vzniklou ze zákona nebo rozhodnutím státního orgánu podle jiných právních předpisů a příjem plynoucí jako náhrada za vyvlastnění na základě jiných právních předpisů,

zh) příjem České republiky z operací řízení likvidity státní pokladny a řízení státního dluhu podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla,

zi) příjmy z podílu na zisku, plynoucí od dceřiné společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky, mateřské společnosti, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, a stálé provozovně mateřské společnosti, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 4 a je umístěna na území České republiky; toto se nevztahuje na podíly na likvidačním zůstatku, vypořádací podíly, podíly na zisku vyplácené dceřinou společností, která je v likvidaci, a na podíly na zisku, pokud má dceřiná společnost možnost snížit o ně základ daně,

zj) licenční poplatky plynoucí obchodní korporaci, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky, od

1. obchodní korporace, která je daňovým rezidentem České republiky, nebo
2. stálé provozovny obchodní korporace, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky, na území České republiky,

zk) úrok z úvěrového finančního nástroje plynoucí obchodní korporaci, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky, od obchodní korporace, která je daňovým rezidentem České republiky, nebo od stálé provozovny obchodní korporace, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky, umístěné na území České republiky; úvěrovým finančním nástrojem se pro účely tohoto zákona rozumí závazkový právní vztah, jehož předmětem je vrácení přenechaných nebo poskytnutých peněžních prostředků; úvěrovým finančním nástrojem je vždy

1. úvěr,
2. zápůjčka,
3. dluhopis,
4. vkladní list, vkladový certifikát a vklad jím na roveň postavený a
5. směnka, jejímž vydáním získává směnečný dlužník peněžní prostředky.

zl) výnosy z prostředků rezerv uložených na zvláštním vázaném účtu v bance podle zvláštního právního předpisu^{22a)} a výnosy ze státních dluhopisů pořízených z prostředků zvláštního vázaného účtu v bance podle zvláštního právního předpisu^{22a)} a vedených na samostatném účtu u České národní banky, ve Středisku cenných papírů nebo v centrálním depozitáři, na který Česká republika jednajícím prostřednictvím Ministerstva financí převede evidence Střediska cenných papírů (dále jen "centrální depozitář"), v případě, stanou-li se příjmem zvláštního vázaného účtu podle zvláštního právního předpisu^{22a)},

zm) příjmy Státního ústavu pro kontrolu léčiv a Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv plynoucí z úkonů vykonávaných podle zvláštního právního předpisu.¹¹²⁾

Platné znění zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), s vyznačením navrhovaných změn

477/2001 Sb.

ZÁKON

ze dne 4. prosince 2001

o obalech a o změně některých zákonů

(zákon o obalech)

ve znění zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 66/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 77/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 62/2014 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 149/2017 Sb. a zákona č. 183/2017 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ZÁKON O OBALECH

HLAVA I

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Účel a předmět zákona

(1) Účelem tohoto zákona je chránit životní prostředí předcházením vzniku odpadů z obalů, a to zejména snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti obalů a chemických látek¹⁾ (dále jen "látky") v těchto obalech obsažených v souladu s právem Evropské unie.²⁾ Tento zákon stanoví práva a povinnosti podnikajících právnických a fyzických osob (dále jen "osoba") a působnost správních úřadů při ~~nakládání s obaly a uvádění obalů na trh nebo do oběhu, při zpětném odběru a při využití odpadu z obalů~~ **předcházení vzniku odpadu z obalů, uvádění obalů na trh nebo do oběhu a při nakládání s obaly nebo odpady z obalů** a stanoví poplatky a ochranná opatření, opatření k nápravě a přestupky.

(2) Tento zákon se vztahuje na nakládání se všemi obaly, které jsou v České republice uváděny na trh nebo do oběhu, s výjimkou kontejnerů užívaných v silniční, železniční nebo letecké dopravě nebo při námořní nebo vnitrozemské plavbě podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů.³⁾

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na nakládání s odpady z obalů zákon o odpadech⁴⁾.

(4) Tímto zákonem nejsou dotčeny další požadavky na obaly stanovené zvláštními právními předpisy.⁵⁾

§ 2

Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) obalem výrobek zhotovený z materiálu jakékoli povahy a určený k pojmutí, ochraně, manipulaci, dodávce, popřípadě prezentaci výrobku nebo výrobků určených spotřebiteli nebo jinému konečnému uživateli, jestliže má zároveň

1. v místě nákupu tvořit prodejní jednotku pro spotřebitele nebo jiného konečného uživatele (dále jen "prodejní obal"),
2. v místě nákupu tvořit skupinu určitého počtu prodejních jednotek, ať již je tato skupina prodávána spotřebiteli nebo jinému konečnému uživateli, anebo slouží pouze jako pomůcka pro umístění do regálů v místě prodeje a může být z výrobku odstraněn, aniž se tím ovlivní jeho vlastnosti (dále jen "skupinový obal"), nebo
3. usnadnit manipulaci s určitým množstvím prodejních jednotek nebo skupinových obalů a usnadnit jejich přepravu tak, aby se při manipulaci a přepravě zabránilo jejich fyzickému poškození (dále jen "přepravní obal"); kritéria a názorné příklady, které upřesňují pojem obal, jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto zákonu;

b) výrobkem jakákoli věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování a je určena k uvedení na trh nebo do oběhu;

c) nakládáním s obaly výroba obalů, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, použití obalů, úprava obalů a opakované použití obalů;

~~d) uvedením obalu na trh okamžik, kdy je obal, bez ohledu na to, zda samostatně nebo spolu s výrobkem, v České republice poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva; za uvedení obalu na trh se považuje též přeshraniční přeprava obalu z jiného členského státu Evropské unie do České republiky nebo dovoz obalu, s výjimkou propuštění do celního režimu aktivního zušlechťovacího styku nebo dočasného použití v případě, že po ukončení tohoto režimu budou obaly z České republiky vyvezeny v plném rozsahu do zahraničí;~~

d) uvedením na trh okamžik, kdy je obal nebo obalový prostředek v České republice poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva; za uvedení na trh se považuje též přeshraniční přeprava obalu nebo obalového prostředku z jiného členského státu Evropské unie do České republiky nebo dovoz, s výjimkou propuštění do celního režimu aktivního zušlechťovacího styku nebo dočasného použití v případě, že po ukončení tohoto režimu budou obaly nebo obalové prostředky z České republiky vyvezeny v plném rozsahu do zahraničí,

e) uvedením obalu do oběhu úplatně nebo bezúplatně předání obalu v České republice bez ohledu na to, zda samostatně nebo spolu s výrobkem, jiné osobě za účelem distribuce nebo použití, s výjimkou uvedení obalu na trh;

f) dovozem obalu propuštění **obalu nebo obalového prostředku** ze státu, který není členem Evropské unie, na území České republiky do celního režimu volného oběhu, aktivního zušlechťovacího styku nebo dočasného použití

g) opakovaně použitelným obalem obal, který byl navržen, vyroben a uveden na trh tak, aby mohl být v průběhu svého životního cyklu vícekrát využit nebo mohl projít několika cykly tím, že bude několikrát znovu naplněn nebo opakovaně použit ke stejnému účelu, ke kterému byl původně určen,

h) jednorázovým obalem obal, který není opakovaně použitelným obalem,

~~ih) vratným obalem obal, pro který existuje zvláště pro něj vytvořený způsob vracení použitého obalu tohoto obalu nebo odpadu z tohoto obalu osobě, která jej uvedla do oběhu;~~

ji) kompozitním obalem obal složený alespoň ze 2 vrstev různých materiálů, jež nelze ručně oddělit a tvoří jedinou nedílnou jednotku, tvořící vnitřní nádobu a vnější schránku, který je plněn, skladován, převážen a vyprazdňován jako takový,

k) plastem materiál tvořený polymerem podle čl. 3 bodu 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006³³⁾, k němuž mohou být přidány přísady nebo další látky, a který může být hlavní strukturální složkou konečných výrobků; plastem není materiál tvořený chemicky neupravenými přírodními polymery,

l) jednorázovým plastovým obalem obal, který je zcela nebo částečně vyroben z plastu a který není opakovaně použitelným obalem,

m) oxo-rozložitelným plastovým obalem obal vyrobený z plastových materiálů, které obsahují přísady, jež prostřednictvím oxidace způsobují rozpad plastového materiálu na

mikročástice nebo chemický rozklad,

nk) biologickým rozkladem aerobní nebo anaerobní rozklad odpadů z obalů; oxo-rozložitelný plastový obal se nepovažuje za obal rozložitelný biologickým rozkladem,

ol) zpětným odběrem odebírání ~~použitých obalů~~ **obalů nebo odpadů z obalů** od spotřebitelů na území České republiky za účelem opakovaného použití obalů nebo za účelem využití⁴⁾ nebo odstranění⁴⁾ odpadu z obalů,

pm) jiným konečným uživatelem podnikající fyzická nebo právnická osoba, která nakupuje obaly pro svoji podnikatelskou činnost a neuvádí je dále do oběhu,

qn) průmyslovým obalem obal určený výhradně k balení výrobku určeného výhradně pro jiného konečného uživatele,

re) obalovým prostředkem výrobek, z něhož je obal prodejný, obal skupinový nebo obal přepravní přímo vyroben nebo který je součástí obalu sestávajícího z více částí,

s) **jednorázovým plastovým obalovým prostředkem obalový prostředek, který je zcela nebo částečně vyroben z plastu a který není vyroben, navržen nebo uváděn na trh tak, aby mohl být během svého životního cyklu**

- 1. vícekrát využit nebo mohl projít několika cykly tím, že bude vrácen osobě uvádějící na trh nebo do oběhu obal k opětovnému naplnění, nebo**
- 2. opětovně použít ke stejnému účelu, ke kterému byl určen,**

te) ~~plastovou odnosnou taškou nákupní taška s držadly nebo bez nich poskytovaná spotřebiteli v místě prodeje výrobků, která je vyrobena z polymerů ve smyslu čl. 3 bodu 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006³³⁾, k nimž mohou být přidány přísady nebo další látky, a které jsou schopny plnit funkci hlavní strukturní složky nákupních tašek~~ **plastu,**

ue) velmi lehkou plastovou odnosnou taškou plastová odnosná taška o tloušťce stěny do 15 mikronů, která je nezbytná z hygienických důvodů nebo je poskytována jako prodejný obal pro volně ložené potraviny v případě, že její použití pomáhá zabránit plýtvání potravinami,

v) **nápojovou lahví lahev používaná pro jakýkoliv druh nápoje, zejména pivo, víno, pitnou vodu, tekuté občerstvení, šťávy a nektary, mléko nebo instantní nápoje určené k přímé spotřebě bez nezbytného smísení s jiným výrobkem nebo jiné úpravy,**

w) **nádobou na nápoje nápojová lahev nebo kompozitní obal na nápoje používaný pro jakýkoliv druh nápoje, zejména pivo, víno, pitnou vodu, tekuté občerstvení, šťávy a nektary, mléko nebo instantní nápoje určené k přímé spotřebě bez nezbytného smísení s jiným výrobkem nebo jiné úpravy,**

xf) ekomodulací zohlednění dopadu obalu na životní prostředí, zejména jeho opětovné použitelnosti, recyklovatelnosti, obsahu nebezpečných látek a plnění požadavků stanovených jinými právními předpisy³⁴⁾, v rámci jeho životního cyklu při určování výše peněžního příspěvku autorizovanou obalovou společností pro jednotlivý obal nebo skupinu podobných obalů, hrazeného osobou uvádějící obal na trh nebo do oběhu za účelem zajištění **sdruženého** plnění povinností ~~zpětného odběru a využití odpadu z obalů~~ podle tohoto zákona,

ys) sběrným místem místo zpětného odběru odpadů z obalů.

HLAVA II

ZÁKLADNÍ POVINNOSTI PŘI NAKLÁDÁNÍ S OBALY A ODPADY Z OBALŮ

§ 3

Prevence

(1) Osoba, která uvádí na trh obal, je povinna zajistit, aby hmotnost a objem obalu byly co nejmenší při dodržení požadavků kladených na balený výrobek a při zachování jeho přijatelnosti pro spotřebitele nebo jiného konečného uživatele, s cílem snížit množství odpadu z obalů, který je nutno odstranit.

(2) Je-li obal pro určitý výrobek zhotoven v souladu s harmonizovanými českými technickými normami^{7a)}, považují se požadavky podle odstavce 1 za splněné.

(3) Plastová odnosná taška smí být v místě prodeje výrobků poskytnuta spotřebiteli minimálně za náhradu nákladů, které odpovídají nákladům na její pořízení. To neplatí, jde-li o velmi lehkou plastovou odnosnou tašku.

§ 4

Podmínky uvádění obalů na trh

(1) Osoba, která uvádí na trh obal nebo obalový prostředek, je povinna zajistit, aby

a) koncentrace látek uvedených v Seznamu dosud klasifikovaných nebezpečných chemických látek⁸⁾ v obalu nebo obalovém prostředku byla v souladu s limitními hodnotami stanovenými zvláštními právními předpisy,⁹⁾ vzhledem k přítomnosti těchto látek v emisích, popelu nebo výluhu v případě spalování nebo skládkování odpadu vzniklého z tohoto obalu nebo obalového prostředku;

b) součet koncentrací olova, kadmia, rtuti a chromu s oxidačním číslem VI v obalu nebo obalovém prostředku nepřekročil hodnotu 100 mikrogramů/g (dále jen "limitní hodnota");

c) obal nebo obalový prostředek po použití, pro které byl určen, po vynětí výrobku nebo všech jeho zbytků obvyklým způsobem, byl dále opakovaně použitelný nebo využitelný procesem recyklace, energetického využití nebo biologického rozkladu.

(2) Jestliže je obal nebo obalový prostředek zhotoven v souladu s harmonizovanými českými technickými normami^{7a)}, považují se požadavky podle odstavce 1 za splněné.

(3) Limitní hodnota podle odstavce 1 písm. b) se nestanovuje u obalů a obalových prostředků vyrobených výhradně z oloveného křišťálového skla^{9a)}.

(4) Překročení limitní hodnoty podle odstavce 1 písm. b) je možné ve skleněných obalech a obalových prostředcích, jestliže

a) během výrobního procesu není do obalu nebo obalového prostředku záměrně zavedeno žádné olovo, kadmium, rtuť nebo chrom s oxidačním číslem VI; záměrným zavedením se pro účely tohoto zákona v souladu s právem Evropské unie^{9b)} rozumí proces úmyslného použití

určité látky k vytvoření obalu nebo obalového prostředku tak, aby tato látka byla přítomna ve vyrobeném obalu nebo obalovém prostředku s tím, že bude nositelem určité specifické charakteristiky, vzhledu či jakosti obalu; za záměrné zavedení se nepovažuje využívání recyklovaných materiálů pro výrobu obalů nebo obalových prostředků v případech, kdy určitá část recyklovaných materiálů může obsahovat určitá regulovaná množství těžkých kovů,

b) k překročení limitní hodnoty dojde pouze v důsledku přidání recyklovaných materiálů a

c) výrobce obalu nebo obalového prostředku provádí jedenkrát měsíčně měření koncentrace těžkých kovů ve vzorcích výroby, které reprezentují normální a pravidelnou výrobní činnost. Tyto vzorky se odebírají z každého jednotlivého tavicího agregátu. Naměřené hodnoty koncentrace těžkých kovů se evidují a ohlašují způsobem, který stanoví příloha č. 5 k tomuto zákonu.

(5) Překročení limitní hodnoty podle odstavce 1 písm. b) je možné u plastových přepravek a plastových palet, jestliže

a) během výrobního procesu nebo během distribuce není do těchto přepravek nebo palet záměrně zavedeno žádné olovo, kadmium, rtuť nebo chrom s oxidačním číslem VI,

b) k překročení limitní hodnoty dojde pouze v důsledku přidání recyklovaných materiálů,

c) přepravky nebo palety jsou vyrobeny recyklačním procesem, do kterého vstupuje pouze takový recyklovaný materiál, který vznikl recyklací jiných plastových přepravek nebo palet, a vstup dalšího materiálu mimo tento recyklační cyklus je omezen na nejmenší přípustnou míru a nepřesahuje v žádném případě 20 % hmotnosti materiálu použitého k výrobě těchto přepravek nebo palet a

d) materiál, z něhož jsou přepravky nebo palety vyrobeny, je na nich viditelně označen v souladu s právem Evropské unie^{9c)}.

(6) Osoba uvádějící na trh jednorázové plastové obaly uvedené v části A přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna uvádět na trh tyto obaly pouze tak, že uzávěr nebo víčko vyrobené z plastu zůstane po dobu použití výrobku k určenému účelu připevněno k nádobě. Kovový uzávěr nebo víčko s plastovým těsněním se nepovažuje za vyrobené z plastu.

§ 5

nadpis vypuštěn

(1) Osoba, která uvádí na trh obal, je povinna

a) na požádání předložit kontrolním orgánům technickou dokumentaci nezbytnou k prokázání splnění povinností stanovených v § 3 a 4, s tím, že informace podle odstavce 2 písm. b) pro účely kontroly nahrazuje dokumentaci k prokázání splnění povinností stanovených v § 4,

b) průkazně informovat své odběratele o tom, že obal splňuje požadavky stanovené v § 3 a 4.

(2) Osoba, která uvádí na trh obalový prostředek, je povinna

a) na požádání předložit kontrolním orgánům technickou dokumentaci nezbytnou k

prokázání splnění povinností stanovených v § 4,

b) průkazně informovat své odběratele o tom, že obalový prostředek splňuje požadavky stanovené v § 4.

§ 6

Označování obalů

Pokud osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obal, označí na tomto obalu materiál, ze kterého je obal vyroben, je povinna provést toto značení v souladu s právem Evropské unie^{9c)}.

§ 7

Opakovaně použitelné obaly

(1) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou opakovaně použitelné, je povinna učinit organizační, technická nebo finanční opatření odpovídající kritériím, která jsou stanovena v příloze č. 2 k tomuto zákonu a která umožňují opakované použití obalů.

(2) Náležitosti těchto opatření a způsob a postup opakovaného použití stanoví příslušná harmonizovaná česká technická norma^{7a)}.

§ 8

Vratné obaly

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou vratné, je povinna zajistit opakované použití těchto obalů podle bodu B. 1 nebo B. 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu nebo využití odpadů z těchto obalů podle § 12.

Vratné zálohované obaly

§ 9

~~Vratné zálohované obaly~~

~~(1) Pokud je součástí opatření podle § 8 účtování zvláštní peněžní částky (dále jen "záloha"), která je přímo vázána k vratnému obalu použitému k prodeji výrobku a jejíž vrácení po vrácení tohoto obalu je kupujícímu při prodeji výrobku zaručeno, je tento obal vratným zálohovaným obalem podle tohoto zákona.~~

(1) Vratným zálohovaným obalem se pro účely tohoto zákona rozumí vratný obal, u něhož je jako součást opatření podle § 8 účtována zvláštní peněžní částka, která je přímo vázána k vratnému obalu užitému k prodeji výrobku a jejíž vrácení kupujícímu je při prodeji výrobku zaručeno po vrácení tohoto obalu nebo odpadu z tohoto obalu, jde-li o vratný zálohovaný jednorázový obal (dále jen „záloha“).

(2) Osoby jsou povinny dodržovat výši zálohy vratných zálohovaných obalů stanovenou prováděcím právním předpisem.

(3) Osoba, která uvádí na trh výrobky ve vratných zálohovaných obalech, je povinna označit tyto obaly jako vratné zálohované obaly způsobem, který stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky ve vratných zálohovaných obalech, je povinna vykupovat tyto ~~vratné zálohované obaly~~ **obaly nebo odpady z těchto obalů, jde-li o vratné zálohované jednorázové obaly**, bez omezení množství a bez vázání tohoto výkupu na nákup zboží.

(5) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky ve vratných zálohovaných obalech prodejem spotřebiteli v provozovně,¹¹⁾ je povinna zajistit, aby tyto ~~vratné zálohované obaly~~ **obaly nebo odpady z těchto obalů, jde-li o vratné zálohované jednorázové obaly**, byly v této provozovně vykupovány po celou provozní dobu.

(6) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky ve vratných zálohovaných obalech jinak než prodejem spotřebiteli, je povinna informovat osoby, které uvádějí výrobky v těchto obalech na trh nebo je uvádějí do oběhu prodejem spotřebiteli, o připravované změně druhu vratného zálohovaného obalu nebo o ukončení výkupu vratného zálohovaného obalu **nebo odpadu z vratného zálohovaného jednorázového obalu** nejméně 6 měsíců před provedením této změny nebo před ukončením výkupu; po tuto dobu nesmí být výkup těchto vratných zálohovaných obalů **nebo odpadů z těchto obalů, jde-li o vratné zálohované jednorázové obaly**, zastaven.

(7) Oznámí-li osoba, která uvedla na trh nebo do oběhu vratné zálohované obaly, že přestává používat dosud zálohovaný obal, je povinna tento vratný zálohovaný obal ~~odebrat zpět~~ **nebo odpad z tohoto obalu, jde-li o vratný zálohovaný jednorázový obal, vykupovat** za podmínek platných pro dosud zálohovaný obal po dobu nejméně 1 roku od posledního uvedení tohoto obalu na trh nebo do oběhu.

(8) Ustanovením odstavců 3 až 7 nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů.⁶⁾

(9) Prováděcí právní předpis stanoví výši zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů nebo pro vratné zálohované obaly určené pro vybrané druhy výrobků.

(10) Osoba, která uvádí do oběhu stolní pivo, výčepní pivo nebo ležáky v obalech, které nejsou vratnými zálohovanými obaly, je povinna nabízet nápoje náležející do uvedených skupin rovněž ve vratných zálohovaných obalech, pokud jsou v nich tyto nápoje uváděny na trh. Tato povinnost se nevztahuje na osoby uvádějící tyto nápoje do oběhu na prodejní ploše menší než 200 m².

§ 9a

(1) Spotřebitel je oprávněn předat odpad z vybraného vratného zálohovaného jednorázového obalu na sběrné místo do provozovny osoby, která dané vybrané vratné zálohované jednorázové obaly uvádí na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli.

(2) Osoba podle odstavce 1 není původcem odpadu ve vztahu k převzatým odpadům z vybraných vratných zálohovaných jednorázových obalů a její provozovna nemusí být zařízením určeným pro nakládání s odpady.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy vybraných vratných zálohovaných jednorázových obalů podle odstavce 1.

§ 10

Zpětný odběr

(1) Pokud osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, neprokáže, že se z těchto obalů nestaly na území České republiky odpady, je povinna zajistit zpětný odběr těchto obalů nebo odpadů z těchto obalů. Zpětný odběr zajišťuje bez nároku na úplatu za tento odběr, **za podmínek stanovených v odstavcích 2 a 4**. Přitom je povinna dbát ~~zejména~~ na dostatečnou četnost sběrných míst, jejich dostupnost a na dostatečné pokrytí území České republiky, ~~zejména~~ s ohledem na rozmístění sídel na území obce. Dostupností se rozumí přiměřená docházková vzdálenost; to neplatí, jde-li o vratné zálohované obaly, u kterých se za dostatečnou dostupnost považuje výkup v provozovně, kde je vratný zálohovaný obal prodáván spotřebiteli a vykupován podle § 9 odst. 4.

(2) Osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu je povinna zajistit, aby

a) podíl obcí, na jejichž území je povinna zajišťovat zpětný odběr prostřednictvím sběrných míst v souladu s odstavcem 1, činil z celkového počtu obcí v České republice minimálně 90 %, a

b) podíl obyvatel žijících v obcích, na jejichž území je povinna zajišťovat zpětný odběr prostřednictvím sběrných míst v souladu s odstavcem 1, činil minimálně 90 % z celkového počtu obyvatel České republiky.

(3) Při posuzování splnění limitů upravených tímto zákonem ve vztahu k počtu obyvatel České republiky, počtu obcí a počtu jejich obyvatel se vychází z posledních údajů zveřejněných Českým statistickým úřadem.

(4) Sběrná místa pro odpady z obalů musí být zařazena do obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí³⁵⁾, a to na základě písemné smlouvy s obcí.

~~(5) Osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly prodejem spotřebiteli, a autorizované obalové společnosti (§ 16) v rozsahu uvedeném v rozhodnutí o autorizaci (§ 17) jsou povinny informovat odběratele a spotřebitele o způsobu zajištění zpětného odběru podle odstavce 1, o možnostech předcházení vzniku odpadu z obalů a o negativních dopadech protiprávního zbavování se odpadu z obalů mimo místa určená k jeho odkládání na životní prostředí.~~

(5) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna dosáhnout v každém kalendářním roce minimální úrovně zpětného odběru odpadu z těchto obalů, a to

a) od 1. ledna 2025 minimálně ve výši 77 % hmotnosti těchto obalů, které uvedla v daném kalendářním roce na trh nebo do oběhu, a

b) od 1. ledna 2029 minimálně ve výši 90 % hmotnosti těchto obalů, které uvedla v daném kalendářním roce na trh nebo do oběhu.

§ 10a

Úhrada nákladů na úklid odpadu z obalů

(1) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna hradit na základě písemné smlouvy obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z těchto jednorázových plastových obalů, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu.

(2) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly podle odstavce 1 je povinna smluvně zajistit takový počet obcí, aby podíl smluvně zajištěných obcí, kterým budou náklady na úklid odpadu hrazeny, činil minimálně 90 % z celkového počtu obcí v České republice, a aby podíl obyvatel žijících v těchto obcích činil minimálně 90 % z celkového počtu obyvatel České republiky.

(3) Náklady na úklid odpadu musí osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly podle odstavce 1 hradit v takové výši, aby odrážely reálné náklady na úklid odpadu a nebyly stanoveny v nepřiměřené výši. Způsob výpočtu nákladů tato osoba zveřejní na svých internetových stránkách.

~~**§ 11**~~

zrušen

§ 11

Osvětová činnost

(1) Osoby uvádějící obaly na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli jsou povinny informovat spotřebitele o

- a) způsobu zajištění zpětného odběru podle § 10 odst. 1,
- b) možnostech předcházení vzniku odpadu z obalů,
- c) úloze spotřebitelů při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů a
- d) negativních dopadech zbavování se odpadu z obalů mimo místa určená k jeho odkládání na životní prostředí.

(2) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna informovat spotřebitele o skutečnostech uvedených v § 9 odst. 2 zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí obdobně.

(3) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna působit na změnu chování spotřebitele za účelem snížení spotřeby těchto obalů.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví minimální rozsah a způsob

a) informování spotřebitele podle odstavců 1 a 2 a

b) působení na změnu chování spotřebitele podle odstavce 3.

§ 12

Využití odpadu z obalů

(1) Pokud osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, neprokáže, že se z těchto obalů nestaly na území České republiky odpady, je povinna zajistit, aby odpady z obalů jí uvedených na trh nebo do oběhu byly využity v rozsahu stanoveném přílohou č. 3 k tomuto zákonu.

(2) Na osobu, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly naplněné nebezpečnými věcmi,¹³⁾ nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými přípravky,¹⁾ se povinnost podle odstavce 1 vztahuje nejméně v rozsahu stanoveném v sloupci B přílohy č. 3 k tomuto zákonu.

§ 12a

Povinný obsah recyklovaných plastů v obalu

(1) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu zajistí, aby

- a) od 1. ledna 2025 každý jednorázový plastový obal uvedený v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, který se vyrábí z polyethylentereftalátu jakožto hlavní složky a který uvádí na trh nebo do oběhu, obsahoval alespoň 25 % recyklovaných plastů a
- b) od 1. ledna 2030 každý jednorázový plastový obal uvedený v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, který uvádí na trh nebo do oběhu, obsahoval alespoň 30 % recyklovaných plastů.

(2) V případě osob uvádějících na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, které plní své povinnosti podle § 10 až 12a způsobem podle § 13 odst. 1 písm. c), se obsažený podíl recyklovaných plastů podle odstavce 1 vypočítá jako průměr za příslušnou autorizovanou obalovou společnost pro všechny dané obaly uvedené na trh nebo do oběhu za daný kalendářní rok těmito osobami.

(3) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly podle odstavce 1, na kterou se vztahuje povinnost podat návrh na zápis podle § 14 odst. 1, je povinna Ministerstvu životního prostředí ohlašovat množství recyklovaných plastů, které použila v těchto obalech, a to předložením dokumentů dokládajících obsah recyklovaných plastů v těchto obalech jí uvedených na trh nebo do oběhu za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku. Ohlášení se činí prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí nebo datové schránky Ministerstva životního prostředí určené k plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů.

§ 13

(1) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, splní povinnosti stanovené v § 10 ~~a 12 až 12a~~

a) samostatně organizačně a technicky na vlastní náklady, ~~nebo~~

b) přenesením těchto povinností na jinou osobu spolu s převedením vlastnického práva k obalu, k němuž se tyto povinnosti vztahují, za účelem jeho dalšího uvedení do oběhu, jestliže tak smlouva o převedení vlastnického práva výslovně stanoví; **to neplatí, pokud jde o povinnost podle § 12a**, nebo

c) uzavřením smlouvy o zajištění plnění ~~povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů podle tohoto zákona~~ **povinností stanovených v § 10 až 12a** vždy jen s jednou autorizovanou obalovou společností (§ 16) (dále jen "smlouva o sdruženém plnění"), a to vždy ve vztahu ke všem obalům jí uváděným na trh nebo do oběhu.

(2) Osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli nesmí jakkoliv ovlivňovat osobu uvádějící obaly na trh nebo do oběhu v předchozích člancích distribučního řetězce, která prodává obaly za účelem jejich dalšího prodeje (dále jen „dodavatel“), ve výběru autorizované obalové společnosti, s níž dodavatel může uzavřít smlouvu o sdruženém plnění.

(3) Jsou-li na trh nebo do oběhu uvedeny opakovaně použitelné obaly, pro které je opakované použití organizačně zajištěno způsobem podle bodu B. 1 nebo B. 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu, platí, že pro tyto obaly byl zajištěn zpětný odběr a využití, jestliže z těchto obalů nově uvedených na trh nebo do oběhu je opakovaně použito alespoň 70 % hmotnostních.

§ 13a

Pověřený zástupce

(1) Není-li osoba, která uvádí obaly na trh nebo do oběhu, usazena v České republice, je oprávněna si za účelem plnění povinností stanovených tímto zákonem určit pověřeného zástupce ~~na základě písemné smlouvy~~.

(2) Podnikatel, který prostřednictvím použití prostředků komunikace na dálku³⁶⁾ prodává přímo spotřebitelům nebo jiným konečným uživatelům do České republiky z jiného státu, kde je usazen, jednorázové plastové obaly nebo obalové prostředky uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, je povinen určit si za účelem plnění povinností stanovených tímto zákonem pověřeného zástupce.

(3) Osoba usazená v České republice, která dodává jednorázové plastové obaly nebo obalové prostředky uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu prostřednictvím prostředků komunikace na dálku³⁶⁾ přímo spotřebitelům nebo jiným konečným uživatelům do jiného členského státu, je povinna v souladu s právními předpisy tohoto členského státu určit si svého pověřeného zástupce za účelem plnění povinností vyplývajících z právních předpisů tohoto členského státu ve vztahu k těmto jednorázovým plastovým obalům nebo obalovým prostředkům.

~~(2)~~ (4) Pověřeného zástupce lze určit pouze na základě písemné smlouvy. Pověřeným zástupcem **podle odstavce 1 nebo 2** smí být pouze osoba oprávněná k podnikání, která je usazena v České republice.

~~(3)~~ **(5)** Pověřený zástupce **podle odstavce 1 nebo 2** plní povinnosti osoby uvádějící obaly na trh nebo do oběhu, s výjimkou povinností uvedených v § 3 až 6 tohoto zákona.

§ 14

Seznam osob

~~(1) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, je povinna podat návrh na zápis do Seznamu osob, které jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů (dále jen "Seznam") v rozsahu podle odstavce 5.~~

(1) Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly a která je nositelem některé povinnosti stanovené v § 10 až 12 nebo v § 12a odst. 1, je povinna podat návrh na zápis do Seznamu osob (dále jen „Seznam“) v rozsahu podle odstavce 5.

(2) Osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu není povinna podat návrh na zápis do Seznamu, jestliže

- a) je v Seznamu zapsán pověřený zástupce, nebo
- b) pověřený zástupce podal návrh na zápis do Seznamu, na základě kterého dosud nebyl do Seznamu zapsán; to neplatí v případě, že bylo vydáno rozhodnutí podle § 14 odst. 7.

(3) Pověřený zástupce podává návrh na zápis do Seznamu svým jménem namísto osoby uvádějící obaly na trh nebo do oběhu, jejíž povinnosti podle tohoto zákona plní.

(4) Návrh na zápis do Seznamu se podává Ministerstvu životního prostředí nejpozději do 60 dnů od vzniku povinnosti podle odstavce 1

a) ve dvou listinných vyhotoveních a současně v elektronické podobě na technickém nosiči dat, nebo

b) v elektronické podobě podepsané způsobem, se kterým zvláštní právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu^{13a)}.

(5) Návrh na zápis do Seznamu obsahuje

a) jméno a příjmení, adresa bydliště, místo podnikání, identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo") bylo-li přiděleno, jde-li o fyzickou osobu,

b) obchodní firmu nebo název, právní formu, sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, jde-li o právnickou osobu,

c) identifikační údaje zahraniční osoby, pokud žádost podává její pověřený zástupce, a písemné pověření, na jehož základě byl pověřený zástupce určen,

d) popis zajištění zpětného odběru podle § 10 odst. 1,

~~e) způsob informování spotřebitelů podle § 10 odst. 5~~ **zajišťování osvětové činnosti podle § 11,**

f) popis zajištění využití odpadů z obalů podle § 12,

g) doklad o zaplacení registračního poplatku (§ 30 odst. 1),

h) z jakého materiálu je vyroben obal, který uvádí na trh nebo do oběhu, a zda je určen k prodeji spotřebiteli.

(6) Je-li navrhovatelem fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem mimo území České republiky, může podat návrh podle odstavce 1 v anglickém jazyce.

(7) Nesplňuje-li návrh náležitosti podle odstavců 4 a 5 nebo údaje podle odstavce 5 písm. d), e), f) a h) nejsou dostačující pro posouzení, zda je navrhovatelem zajištěno plnění povinností stanovených tímto zákonem, Ministerstvo životního prostředí vyzve navrhovatele, aby ve lhůtě, kterou zároveň určí a která nesmí být kratší než 30 dnů, návrh doplnil nebo upřesnil. Zároveň jej poučí, jak to má učinit. Nedoplní-li nebo neupřesní-li navrhovatel návrh ve stanovené lhůtě, Ministerstvo životního prostředí provede zápis do Seznamu na základě dostupných údajů, a vznikne-li pochybnost, zda je navrhovatelem zajištěno plnění povinností stanovených tímto zákonem, vyzve Ministerstvo životního prostředí příslušný kontrolní orgán ke kontrole. Nejsou-li splněny podmínky stanovené tímto zákonem, za nichž je možné pověřeného zástupce určit, nebo jestliže navrhovatel nedoložil písemné pověření, na jehož základě byl jako pověřený zástupce určen, Ministerstvo životního prostředí zápis pověřeného zástupce do Seznamu neprovede a vydá o tom rozhodnutí.

(8) Ministerstvo životního prostředí provede zápis navrhovatele do Seznamu do 30 dnů ode dne doručení návrhu, který splňuje všechny náležitosti podle odstavců 4 a 5 a který obsahuje údaje dostačující pro posouzení, zda je navrhovatelem zajištěno plnění povinností stanovených tímto zákonem, a zároveň nejpozději do 14 dnů od provedení zápisu oznámí navrhovateli provedení tohoto zápisu.

(9) Osoba zapsaná v Seznamu je povinna oznámit Ministerstvu životního prostředí jakékoli změny údajů předložených podle odstavce 5 do 14 dnů od jejich uskutečnění. V téže lhůtě je povinna oznámit Ministerstvu životního prostředí, že zanikly zákonné důvody pro její vedení v Seznamu.

(10) Ministerstvo životního prostředí na základě oznámení podle odstavce 9 nebo na základě vlastních zjištění provede změnu v zápisu v Seznamu nebo vyřadí ze Seznamu osobu, jejíž zákonné důvody pro vedení v Seznamu zanikly. Provede-li změny zápisu v Seznamu na základě vlastního zjištění nebo neprovede-li změny zápisu v Seznamu na základě oznámení, vydá o tom rozhodnutí. Rozhodnutí vydá také o vyřazení osoby ze Seznamu na základě vlastního zjištění; to neplatí, jde-li o osobu, která zemřela nebo zanikla.

(11) Seznam je veřejným seznamem. Každý má právo do něj nahlížet nebo si pořizovat kopie či výpisy.

(12) Povinnost podle odstavce 1 se nevztahuje na osobu, která

a) má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění na všechny obaly, které uvádí na trh nebo do oběhu, nebo

b) uvádí obaly na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli, pokud ve vztahu ke všem obalům jí uváděným na trh nebo do oběhu prokazatelně plní povinnosti podle § 10 a-12 až 12 a § 12a odst. 1 jiná osoba.

§ 14a

Řízení ve věcech Seznamu

(1) Vydání rozhodnutí podle § 14 odst. 7 a 10 je prvním úkonem v řízení.

(2) Účastníkem řízení o vydání rozhodnutí podle § 14 odst. 7 je pouze navrhovatel. Účastníkem řízení o vydání rozhodnutí podle § 14 odst. 10 je pouze osoba, které se změna nebo vyřazení ze Seznamu týká.

§ 15

Evidence

(1) Osoba, na kterou se vztahuje povinnost zapsat se do Seznamu podle § 14, je povinna

a) vést průběžně evidenci o obalech a odpadech z obalů a o způsobech nakládání s nimi v souladu s pravidly výpočtu využití odpadu z obalů,

b) ohlašovat údaje z této evidence za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku Ministerstvu životního prostředí prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí nebo datové schránky ministerstva určené k plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů,

c) prokázat na vyžádání Ministerstva životního prostředí nebo České inspekce životního prostředí pravdivost údajů vedených a ohlašovaných podle písmen a) a b),

d) uschovávat doklady s údaji vedenými v této evidenci a ohlašovanými z této evidence po dobu nejméně 5 let.

(2) Ministerstvo životního prostředí zajišťuje vedení souhrnné evidence údajů shromážděných podle odstavce 1 písm. b). Tato souhrnná evidence je veřejně přístupná; každý má právo do ní nahlížet, pořizovat si z ní kopie nebo výpisy.

(3) Evidence odpadů z obalů podle odstavce 1 písm. a) je vedena od původce odpadu až po jeho využití nebo po výstup z třídícího zařízení, pokud je tento výstup dodáván do procesu využití bez významných ztrát. V případě energetického využití nebo biologického rozkladu je vedena evidence až po zařízení určené pro nakládání s odpady, kde došlo k využití odpadu procesem energetického využití nebo biologického rozkladu.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah vedení evidence podle odstavce 1 písm. a), rozsah a způsob ohlašování údajů z této evidence a vymezení pravidel výpočtu využití odpadu z obalů.

§ 15a

(1) Osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly, nemusí plnit povinnosti uvedené v § 10 až 15, pokud splňují podmínku, že

a) celkové množství obalů jimi uvedených na trh nebo do oběhu za kalendářní rok nepřekročí 300 kg a zároveň

b) jejich roční obrat nepřekročí 25 000 000 Kč.

(2) Osoba, která využije výjimky podle odstavce 1, je povinna zajistit splnění povinností podle § 10 až 15 neprodleně poté, co se stane zřejmým, že podmínky podle odstavce 1 nebudou v daném kalendářním roce splněny.

(3) Osoba, která užívá výjimky podle odstavce 1, je povinna na požádání prokázat splnění podmínek uvedených v odstavci 1 kontrolním orgánům uvedeným v § 31.

(4) Na osobu, která neprokáže splnění podmínek uvedených v odstavci 1 pro určité období, je nahlíženo jako na osobu, která v tomto období měla veškeré povinnosti uvedené v § 10 až 15.

§ 15b

Zvláštní ustanovení o obalových prostředcích

(1) Pro osobu uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obalové prostředky uvedené v části D přílohy č. 4 k tomuto zákonu platí ve vztahu k těmto obalovým prostředkům obdobně práva a povinnosti osoby uvádějící na trh nebo do oběhu obaly stanovené v § 10 až 13.

(2) Pro osobu uvádějící na trh nebo do oběhu obalové prostředky podle odstavce 1 platí ve vztahu k těmto obalovým prostředkům obdobně povinnosti stanovené v § 15 odst. 1; tyto povinnosti neplatí pro osobu, která má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění pro všechny obalové prostředky, jež uvádí na trh nebo do oběhu. Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obalové prostředky podle odstavce 1 vede průběžnou evidenci podle § 15 odst. 1 písm. a) tak, že vede pouze evidenci množství obalových prostředků uvedených na trh nebo do oběhu.

(3) Pro účely hlav III až VII tohoto zákona, s výjimkou § 23, se na obalové prostředky podle odstavce 1 hledí jako na obaly.

HLAVA III

AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

§ 16

Autorizovaná obalová společnost

Autorizovaná obalová společnost (dále jen „autorizovaná společnost“) je akciovou společností, která je oprávněna vykonávat činnost na základě rozhodnutí o autorizaci podle § 17. Autorizací se pro účely tohoto zákona rozumí oprávnění zajišťovat sdružené plnění ~~povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů~~ **povinností stanovených v § 10 až 12a** a k tomuto účelu uzavírat smlouvy o sdruženém plnění podle § 13 odst. 1 písm. c).

Autorizace k zajišťování sdruženého plnění

(1) Rozhodnutí o autorizaci vydává Ministerstvo životního prostředí na podkladě žádosti akciové společnosti a po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu.

(2) Žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci se podává Ministerstvu životního prostředí ve 4 písemných vyhotoveních v českém jazyce a současně na technickém nosiči dat.

(3) Žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci obsahuje obchodní firmu a sídlo akciové společnosti, která žádá o vydání rozhodnutí o autorizaci, (dále jen "žadatel") a seznam všech akcionářů žadatele, včetně výše jejich podílu na základním kapitálu a podílu na hlasovacích právech s uvedením akcionářů jednajících ve shodě, a k žádosti se připojí

a) aktuální znění stanov akciové společnosti, nejsou-li uloženy ve sbírce listin veřejného rejstříku,

b) prohlášení žadatele o splnění podmínek uvedených v § 20 odst. 7 a § 20a odst. 5;

c) poslední výroční zpráva, pokud existuje;

d) projekt zajišťování sdruženého plnění zahrnující zejména

1. popis technických, organizačních a finančních opatření, která zajistí sdružené plnění, včetně popisu sběrné sítě a údaje, zda k zajišťování sdruženého plnění bude využívána spolupráce s obcemi,

2. označení druhu, popřípadě typu obalů, pro které žadatel hodlá zajišťovat sdružené plnění v jednotlivých letech platnosti rozhodnutí o autorizaci,

3. předpokládaný počet uzavřených smluv o sdruženém plnění a předpokládaná množství obalů, pro něž bude zajištěno sdružené plnění v jednotlivých letech platnosti autorizace,

4. předpokládaná množství odpadů z obalů, pro které bude zajištěno využití procesem recyklace, energetického využití, biologického rozkladu nebo odstranění v jednotlivých letech platnosti rozhodnutí o autorizaci,

5. navrhovanou strukturu evidence obalů a evidence odpadů z obalů,

6. podrobný popis předpokládaného finančního zajištění sdruženého plnění po dobu prvních tří let platnosti rozhodnutí o autorizaci a dokumenty prokazující jeho pravdivost, zejména účetní závěrku a smlouvy o čerpání úvěru, pokud se jeho použití předpokládá; toto finanční zajištění musí být nezávislé na platební schopnosti osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu,

7. podrobný popis funkčního mechanismu kompenzace nákladů na zajištění zpětného odběru odpadů z obalů ve sběrných místech, které žadatel nebude mít smluvně zajištěny do dne dosažení podílů podle § 10 odst. 2 a 3 a zpětný odběr v nich zajišťují ostatní autorizované společnosti, a nákladů na využití odpadů z obalů, včetně doložení funkčnosti a reálnosti plnění tohoto navrženého mechanismu-, a

8. návrh metodiky výpočtu nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu podle § 21 odst. 3, a

e) vzory smluv o

1. sdruženém plnění,

2. spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí; to neplatí, pokud žadatel hodlá zajišťovat sdružené plnění pouze pro průmyslové obaly, a

3. úhradě nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů podle § 21 odst. 1 písm. d), pokud hodlá zajišťovat sdružené plnění pro tyto obaly; to neplatí, pokud jsou ujednání o úhradě těchto nákladů zahrnuta ve smlouvě podle bodu 2.

(4) Rozhodnutí o autorizaci lze vydat pouze za předpokladu, že

a) žadatel má odchýlně od § 10 odst. 2 a 3 smluvně zajištěn takový počet sběrných míst, aby podíl obyvatel žijících v obcích, na jejichž území bude žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr podle § 10, činil z celkového počtu obyvatel České republiky minimálně 25 %, a aby podíl obcí, na jejichž území bude žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr, činil z celkového počtu obcí v České republice minimálně 25 %; to neplatí, pokud je záměrem žadatele zajišťovat sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly,

b) žadatel, jehož záměrem je zajišťovat sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly, má odchýlně od § 10 odst. 2 a 3 smluvně zajištěno zapojení provozoven, kde je vratný zálohovaný obal prodáván spotřebiteli, do systému výkupu vratných zálohovaných obalů podle § 9 odst. 4,

c) žadatel projedná s autorizovanými společnostmi postupem podle § 21c všechny koordinované oblasti a o těch, ve kterých mezi žadatelem a autorizovanými společnostmi dojde ke shodě, uzavře písemnou smlouvu; o koordinovaných oblastech, ve kterých ke shodě nedojde ani do 9 měsíců ode dne zahájení jednání, rozhodne Ministerstvo životního prostředí na základě žádosti žadatele, jejímž obsahem musí být návrh na řešení koordinovaných oblastí, ve kterých mezi žadatelem a autorizovanými společnostmi nedošlo ke shodě, s výjimkou oblasti ekomodulace, kterou je žadatel povinen nastavit tak, že převezme způsob provádění ekomodulace autorizovaných společností, a toto převzetí Ministerstvu životního prostředí doloží,

d) stanovy žadatele, který je akciovou společností s monistickým systémem vnitřní struktury, vyžadují, aby správní rada měla alespoň tři členy a aby mezi jednotlivé členy správní rady byla rozdělena její řídicí a kontrolní působnost.

(5) Rozhodnutí o autorizaci vydává Ministerstvo životního prostředí na podkladě posouzení údajů uvedených v žádosti a podkladů k této žádosti připojených. Žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci zamítne, pokud některý z akcionářů žadatele nesplňuje podmínky uvedené v § 18 odst. 1, 3 nebo 4 nebo žadatel nesplňuje podmínky uvedené v § 20 odst. 4 a 7 nebo § 20a odst. 5 nebo jestliže projekt zajišťování sdruženého plnění neposkytuje dostatečné záruky, že sdružené plnění bude provozováno řádně a dostatečně dlouhodobě, že projekt zajišťování sdruženého plnění je dostatečně finančně zajištěn a že neohrozí zajišťování plnění povinností zpětného odběru a využití realizované jinými osobami podle § 13 odst. 1. Žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci zamítne také v případě, že žadatel nesplnil požadavky stanovené v § 17 odst. 4.

(6) Rozhodnutí o autorizaci se uděluje na dobu určitou, nejdéle na dobu 10 let, a nepřechází na jinou osobu, ani jej nelze na jinou osobu převést.

(7) Rozhodnutí o autorizaci obsahuje

a) obchodní firmu, identifikační číslo a sídlo akciové společnosti, již se rozhodnutí o autorizaci vydává,

b) dobu platnosti rozhodnutí o autorizaci,

c) druhy, popřípadě typy obalů, pro které je autorizovaná společnost oprávněna zajišťovat

sdružené plnění,

d) požadovaný podíl využití a recyklace, popřípadě energetického využití a biologického rozkladu odpadů z celkového množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu osobami, které budou mít s autorizovanou společností uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění; tyto požadavky mohou být stanoveny odlišně pro jednotlivé roky platnosti rozhodnutí o autorizaci; při jejich stanovení se vychází z plánu odpadového hospodářství podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾

e) požadavky na způsob vedení a předkládání evidence podle § 23,

f) požadavky na zajištění informování spotřebitelů o jejich úloze při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů **osvětové činnosti podle § 11.**

(8) Platnost rozhodnutí o autorizaci lze prodloužit, pokud autorizovaná společnost o toto požádá alespoň 1 rok před uplynutím doby platnosti rozhodnutí o autorizaci. Pro řízení o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci platí obdobně odstavce 1 až 6. Jestliže autorizovaná společnost prokáže, že splňuje zákonem stanovené podmínky a řádně hospodář, má na prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci nárok.

§ 18

Povinnosti akcionářů autorizované společnosti

(1) Akcionáři autorizované společnosti mohou být pouze osoby, které uvádějí obaly na trh nebo do oběhu.

(2) Akcionář autorizované společnosti je povinen uzavřít s autorizovanou společností, jejímž je akcionářem, smlouvu o sdruženém plnění.

(3) Podíl jednotlivého akcionáře nebo akcionářů jednajících ve shodě na základním kapitálu autorizované společnosti nebo na hlasovacích právech autorizované společnosti nesmí přesáhnout 33 %. Jestliže se tak stane, je tento akcionář povinen nebo tito akcionáři povinni neprodleně tuto skutečnost oznámit Ministerstvu životního prostředí a snížit svůj podíl na hranici nejvýše 33 % nejpozději do 1 roku ode dne jejího překročení.

(4) Akcionář autorizované společnosti nesmí podnikat v oblasti nakládání s odpady.⁴⁾

(5) Akcie autorizované společnosti lze převést pouze na osobu, která splňuje požadavky stanovené tímto zákonem.

(6) Akcionář autorizované společnosti nesmí být akcionářem jiné autorizované společnosti, ani společníkem provozovatele kolektivního systému podle zákona o výrobcích s ukončenou životností. Toto platí i pro osoby ovládající akcionáře nebo společníky nebo osoby ovládané akcionářem nebo společníkem nebo jeho osobami blízkými.

(7) V případě nedodržení podmínek uvedených v odstavcích 1 až 6 může Ministerstvo životního prostředí rozhodnout o pozastavení hlasovacího práva vlastníka akcií nebo práva požádat o svolání valné hromady.

§ 19

Střet zájmů

(1) Vedoucí zaměstnanec autorizované společnosti jmenovaný do funkce statutárním orgánem autorizované společnosti nebo jeho členem nesmí být členem statutárního orgánu jiné právnické osoby, která je podnikatelem.

(2) Akcionáři, členové orgánů autorizované společnosti a zaměstnanci autorizované společnosti nesmějí jednat v zájmu jiných osob, jejichž předmětem podnikání je nakládání s odpady, zejména s odpady z obalů, nebo osob, jejichž činnost přímo souvisí s nakládáním s odpady nebo s obchodováním s druhotnou surovinou.

Některá omezení autorizované společnosti

§ 20

(1) Kromě činností spojených se zajišťováním sdruženého plnění nesmí autorizovaná společnost vykonávat jinou činnost než poradenskou činnost v oblasti předcházení vzniku odpadu z obalů a značení obalů nebo poradenskou, výzkumnou, osvětovou nebo propagační činnost v oblasti zpětného odběru a využití odpadů z obalů.

(2) Autorizovaná společnost je oprávněna uzavírat smlouvy za účelem výzkumu nebo ověření s osobami oprávněnými nakládat s odpady, pouze pokud uzavření takové smlouvy nepovede ke zvýhodnění nebo znevýhodnění osoby oprávněné nakládat s odpady v hospodářské soutěži na trhu odpadových služeb.

(3) Autorizovaná společnost nesmí podnikat v oblasti nakládání s odpady ani se podílet na jakémkoliv podnikání jiné osoby. Autorizovaná společnost nesmí obchodovat s odpadem z obalů ani druhotnými surovinami získanými z odpadů z obalů, zprostředkovávat obchod s odpadem z obalů ani druhotnými surovinami získanými z odpadů z obalů ani určovat, komu osoby, jež zajišťují zpětný odběr a využití odpadu z obalů, předají odpad z obalů nebo druhotné suroviny získané z odpadů z obalů.

(4) Autorizovaná společnost smí vydávat pouze akcie, s nimiž nejsou spojena žádná zvláštní práva, a to pouze jako akcie zaknihované. Emisní kurs akcie lze splácet pouze peněžitými vklady. Autorizovaná společnost nesmí žádat o přijetí svých akcií k obchodování na regulovaném trhu.

(5) Autorizovaná společnost nesmí rozdělovat zisk nebo jiné vlastní zdroje. Rozhodnutí učiněné s tím v rozporu nevyvolává právní účinky.

(6) Autorizovaná společnost nesmí snížit svůj základní kapitál za jiným účelem než k úhradě ztráty nebo k plnění povinností stanovených tímto zákonem a nesmí zvýšit svůj základní kapitál podmíněným způsobem. Právní jednání, které je s tím v rozporu, nemá právní účinky.

(7) Autorizovaná společnost nesmí být neomezeně ručícím společníkem. Dále nesmí být členem orgánů ani se podílet na založení nebo činnosti jiné právnické osoby, s výjimkou právnické osoby sdružující osoby s obdobným předmětem činnosti, jako má autorizovaná společnost. Právní jednání, které je s tím v rozporu, nemá právní účinky.

(8) Autorizovaná společnost nesmí jakkoliv zajišťovat dluhy jiných osob a dále nesmí

poskytovat z vybraných příspěvků dar, zápůjčku, úvěr nebo jimi zajistit svůj dluh. Právní jednání, které je s tím v rozporu, nemá právní účinky.

(9) Autorizovaná společnost je povinna hospodařit s peněžními prostředky získanými z příspěvků osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu a s výnosy z nich odděleně od jakýchkoliv jiných peněžních prostředků a tak, aby byla zajištěna kontrolovatelnost nakládání s nimi.

(10) Autorizovaná společnost nesmí vykonávat činnost pověřeného zástupce podle § 13a.

§ 20a

(1) Autorizovaná společnost nesmí konat valnou hromadu bez předložení výpisu emise zaknihovaných akcií Ministerstvu životního prostředí. Tento výpis pořízený ke dni, který o 7 dní předchází den konání valné hromady, je povinna předložit Ministerstvu životního prostředí též den, kdy byl pořízen. Ministerstvo životního prostředí ve výpisu akcionářů označí ty akcionáře, kterým byla pozastavena akcionářská práva podle § 18 odst. 6, a vrátí výpis autorizované společnosti do 6 dnů od jeho obdržení. Nevrátí-li Ministerstvo životního prostředí výpis v této lhůtě, platí, že proti výkonu práv účasti a hlasování na valné hromadě akcionářů uvedených ve výpisu nemá námitek. Autorizovaná společnost předá Ministerstvu životního prostředí usnesení každé valné hromady do 30 dnů od jejího konání.

(2) Autorizovaná společnost nesmí umožnit hlasování na valné hromadě osobě, která nebyla uvedena ve výpisu podle odstavce 1 a nesmí umožnit hlasování na valné hromadě nebo rozhodování per rollam osobě, které byla Ministerstvem životního prostředí pozastavena hlasovací práva vlastníka akcií nebo práva požádat o svolání valné hromady podle § 18 odst. 7.

(3) Autorizovaná společnost nesmí uzavřít s osobou, která k ní má zvláštní vztah podle odstavce 4, jakoukoli jinou smlouvu než smlouvu o sdruženém plnění, smlouvu o výkonu funkce, smlouvu, v níž se upisují akcie autorizované společnosti nebo smlouvu o poskytnutí příplatku autorizované společnosti. Jiná smlouva, která je s tím v rozporu, nevyvolává právní účinky.

(4) Za osoby, které mají k autorizované společnosti zvláštní vztah, se považují

a) členové představenstva, členové dozorčí rady a zaměstnanci autorizované společnosti jmenovaní do funkce statutárním orgánem autorizované společnosti nebo jeho členem,

b) akcionáři autorizované společnosti, kteří jsou fyzickými osobami, a členové statutárních orgánů právnických osob, které jsou akcionáři autorizované společnosti,

c) osoby blízké¹⁵⁾ osobám uvedeným v písmenu a) nebo b),

d) právnické osoby, v nichž některá z osob uvedených pod písmenem a) nebo b) má podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech přesahující 33 %,

e) akcionáři autorizované společnosti, kteří jsou právnickými osobami, a další jimi ovládané obchodní korporace,

f) zaměstnanci Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu a zaměstnanci organizačních složek státu zřízených těmito ministerstvy¹⁶⁾.

(5) S právnickou osobou ovládanou akcionářem nebo s osobou ovládající některého

z akcionářů autorizované společnosti nesmí autorizovaná společnost uzavřít jinou smlouvu než smlouvu o sdruženém plnění nebo smlouvu, v níž se upisují akcie autorizované společnosti. Jiná smlouva, která je s tím v rozporu, nevyvolává právní účinky.

(6) Rozhodnutí příslušného orgánu autorizované společnosti o jejím zrušení, přeměně, o převodu, pachtu nebo zastavení obchodního závodu nebo o změně předmětu jejího podnikání nenabude účinnosti, není-li schváleno Ministerstvem životního prostředí po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu. Rozhodnutí příslušného orgánu autorizované společnosti se ruší, není-li souhlas udělen do šesti měsíců od jeho přijetí.

(7) K účinnosti smlouvy o převodu, pachtu nebo zastavení obchodního závodu autorizované společnosti se vyžaduje souhlas Ministerstva životního prostředí vydaný po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu.

§ 21

Podmínky pro zajišťování sdruženého plnění

(1) Autorizovaná společnost je povinna

a) stanovit podmínky uzavření smlouvy o sdruženém plnění pro všechny osoby jednotně a tak, aby žádná osoba ani žádný typ obalu nebyly neodůvodněně znevýhodněny v hospodářské soutěži,

b) uzavřít smlouvu o sdruženém plnění s každou osobou, která o uzavření smlouvy projeví zájem a nemá vůči autorizované společnosti nesplněné dluhy; za uzavření smlouvy nesmí autorizovaná společnost požadovat žádnou formu úhrady, kromě registračních a evidenčních poplatků podle § 30,

c) uzavřít s osobou podle písmene b) smlouvu o sdruženém plnění vždy pro všechny obaly uváděné touto osobou na trh nebo do oběhu, pro něž je rozhodnutím o autorizaci oprávněna k zajišťování sdruženého plnění,

~~d) s výjimkou sdruženého plnění zajišťovaného výhradně pro průmyslové obaly uzavřít s každou obcí, která o uzavření projeví zájem, smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství³⁵⁾ nastaveného obcí, za podmínek obdobných jako s ostatními obcemi; za uzavření smlouvy nesmí autorizovaná společnost požadovat žádnou formu úhrady,~~

d) uzavřít s každou obcí, která o uzavření projeví zájem, za podmínek obdobných jako s ostatními obcemi, smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru a zařazení místa zpětného odběru do obecního systému odpadového hospodářství nastaveného obcí³⁵⁾ a smlouvu o úhradě nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů podle odstavce 1 písm. k) bodu 3, pokud zajišťuje sdružené plnění pro tyto obaly a ujednání o úhradě těchto nákladů není součástí smlouvy o spolupráci při zajištění zpětného odběru; za uzavření smlouvy nesmí autorizovaná společnost požadovat žádnou formu úhrady,

~~e) v souladu s rozhodnutím o autorizaci zajišťovat zpětný odběr a využití odpadu z obalů, na něž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem a v rozhodnutí o autorizaci,~~

e) zajišťovat sdružené plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu,

se kterými uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem a v rozhodnutí o autorizaci,

f) odchylně od § 10 odst. 2 a 3 mít smluvně zajištěn takový počet sběrných míst, aby

1. do 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci činil podíl obyvatel žijících v obcích, na jejichž území je žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr, z celkového počtu obyvatel České republiky minimálně 50 %, a aby podíl obcí, na jejichž území je žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr, činil z celkového počtu obcí v České republice minimálně 50 %, a

2. do 9 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci činil podíl obyvatel žijících v obcích, na jejichž území je žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr, z celkového počtu obyvatel České republiky minimálně 75 %, a aby podíl obcí, na jejichž území je žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr, činil z celkového počtu obcí v České republice minimálně 75 %,

g) mít smluvně zajištěn takový počet sběrných míst, aby do 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci dosáhla podílů stanovených v § 10 odst. 2 a 3,

h) dosahovat stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z obalů uvedených v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, na něž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění, podle § 10 odst. 5,

~~ih) zjišťovat výši nákladů obcí na provoz systému zpětného odběru odpadů z obalů pro různé velikostní skupiny obcí s ohledem na rozdílnou výši jejich nákladů; při působení více autorizovaných společností na území České republiky zjišťuje tyto náklady jedna autorizovaná společnost určená způsobem podle § 21c odst. 3,~~

i) zjišťovat výši průměrných nákladů obcí pro různé velikostní skupiny obcí na

1. provoz systému zpětného odběru odpadů z obalů a

2. úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu; při působení více autorizovaných společností na území České republiky zjišťuje tyto náklady jedna autorizovaná společnost určená způsobem podle § 21c odst. 3,

ji) zjišťovat podíl odpadů z obalů v tříděném komunálním odpadu; při působení více autorizovaných společností na území České republiky zjišťuje tento podíl jedna autorizovaná společnost určená způsobem podle § 21c odst. 3,

~~kj) zajistit, aby výše peněžních příspěvků hrazených osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu za účelem zajištění sdruženého plnění pokrývala náklady na zpětný odběr obalů a odpadů z obalů, na jejich následnou přepravu a zpracování, na dosažení požadovaného rozsahu recyklace a celkového využití obalového odpadu podle rozhodnutí o autorizaci, se zohledněním ekonomické hodnoty materiálů získaných z odpadů z obalů a z nevyplacených záloh podle § 9 odst. 1, jakož i náklady na poskytování informací odběratelům a spotřebitelům podle § 10 odst. 5, náklady na vedení evidencí podle § 23 odst. 1, náklady na tvorbu rezervy podle § 21a a běžné administrativní náklady nutné k zajištění činnosti autorizované společnosti,~~

k) zajistit, aby výše peněžních příspěvků hrazených osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu za účelem zajištění sdruženého plnění pokrývala

1. náklady na zpětný odběr obalů a odpadů z obalů, jejich následnou přepravu a zpracování,

2. náklady na dosažení požadovaného rozsahu recyklace a celkového využití odpadu z obalů podle rozhodnutí o autorizaci, se zohledněním ekonomické hodnoty materiálů získaných z odpadů z obalů a z nevyplacených záloh podle § 9 odst. 1,
3. náklady vynaložené obcemi na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu azpracování tohoto odpadu,
4. náklady na osvětovou činnost podle § 11,
5. náklady na vedení evidencí podle § 23 odst. 1,
6. náklady na tvorbu rezervy podle § 21a a
7. běžné administrativní náklady nutné k zajištění činnosti autorizované společnosti,

lk) provádět na základě studií, a to zejména studií posuzování životního cyklu, ekomodulaci u obalů nebo typů obalů, u kterých je to možné, přičemž ekomodulace nepředstavuje neodůvodněné znevýhodnění v hospodářské soutěži podle písmene a); při působení více autorizovaných společností na území České republiky musí být ekomodulace pro jednotlivé druhy nebo skupiny podobných obalů prováděna všemi autorizovanými společnostmi jednotně podle podmínek stanovených tímto zákonem nebo písemnou smlouvou podle § 17 odst. 4 písm. c) nebo § 21c odst. 1 a případná změna ekomodulace musí být realizována postupem podle § 21c odst. 5,

ml) zabezpečit, aby výše peněžních příspěvků stanovovaných osobám uvádějícím obaly na trh nebo do oběhu za účelem zajištění sdruženého plnění nepřesahovala náklady nezbytné na ~~poskytování služeb nakládání s odpady nákladově účinným~~ **plnění těchto povinností hospodárným** způsobem; tyto náklady se mezi obce a osoby poskytující služby v oblasti nakládání s odpady rozdělí způsobem umožňujícím kontrolu ze strany Ministerstva životního prostředí,

nn) zajistit, aby byly peněžní příspěvky spojené s náklady na sdružené plnění účtované osobě uvádějící obaly na trh nebo do oběhu za opakovaně použitelné obaly splňující podmínky § 13 odst. 3 nižší než peněžní příspěvky, které autorizovaná společnost účtuje za uvádění obalů, které nejsou opakovaně použitelné, na trh nebo do oběhu,

oa) zveřejňovat na svých internetových stránkách informace o vlastnické struktuře s uvedením podílů akcionářů na základním kapitálu v procentech, jména a příjmení členů orgánů autorizované společnosti, sazebníky peněžních příspěvků spojených se zajišťováním sdruženého plnění hrazených osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu za jednotlivý obal nebo hmotnostní jednotku obalů uvedených na trh nebo do oběhu a informace o podmínkách zapojení provozovatelů pro nakládání s odpady do systému sdruženého plnění autorizované společnosti; autorizovaná společnost je povinna zveřejňované údaje aktualizovat nejpozději do 30 dnů ode dne jejich změny,

pe) zveřejňovat na svých internetových stránkách smlouvy uzavřené mezi ní a osobami, s nimiž uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, pokud předmětem těchto smluv je zajištění komunikace se spotřebitelem a smlouva obsahuje úplatu nebo slevu za poskytnuté sdružené plnění; autorizovaná společnost je povinna tyto smlouvy zveřejňovat nejpozději do 30 dnů od jejich uzavření.

(2) Autorizovaná společnost zajišťující sdružené plnění povinnosti podle § 10a je povinna mít do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci smluvně zajištěn minimálně takový počet obcí, aby podíl smluvně zajištěných obcí, kterým budou náklady hrazeny, činil 90 % z celkového počtu obcí v České republice a aby

podíl obyvatel žijících v těchto obcích činil 90 % z celkového počtu obyvatel České republiky.

(3) Metodiku výpočtu nákladů na úklid odpadu podle odstavce 1 písm. k) bodu 3 musí autorizovaná společnost vypracovat na základě průměrných nákladů zjišťovaných podle odstavce 1 písm. i) bodu 2 tak, aby odrážela reálné náklady na úklid odpadu a tyto náklady nebyly stanoveny v nepřiměřené výši. Tuto metodiku autorizovaná společnost zveřejní na svých internetových stránkách.

~~(2)~~ **(4)** Autorizovaná společnost zašle Ministerstvu životního prostředí zprávu o plnění povinnosti stanovené v odstavci 1 písm. l) **m)** za uplynulý kalendářní rok vyhotovenou jejím kontrolním orgánem nejpozději do 6 měsíců od skončení tohoto kalendářního roku.

~~(3)~~ **(5)** Autorizovaná společnost nesmí sdělovat informace o množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu jednotlivými osobami, s nimiž uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, třetím osobám; toto ustanovení se nevztahuje na sdělení informací příslušnému správnímu úřadu.

~~(4) (6) V případě, že autorizovaná společnost zajišťuje sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly, nevztahují se na ni povinnosti uvedené v § 10 odst. 2 a 3, § 21 odst. 1 písm. f) a g) a v § 21b.~~

(6) V případě, že autorizovaná společnost zajišťuje sdružené plnění výhradně pro

a) vratné zálohované obaly, nevztahují se na ni povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. f) a g), § 10 odst. 2 a 3 a v § 21b, nebo

b) průmyslové obaly, nevztahují se na ni povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. d), i) a j), odstavci 1 písm. k) bodech 1 a 3 a v § 21b a 21c.

§ 21a

Rezerva

(1) Autorizovaná společnost je povinna vytvořit rezervu určenou na krytí budoucích nákladů na sdružené plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, zohledňující finanční rizika s tím spojená, jejímž cílem je zajistit kontinuitu a dostupnost poskytování služeb ze strany autorizované společnosti (dále jen „rezerva“).

(2) Autorizovaná společnost vytváří rezervu ukládáním peněžních prostředků na zvláštní vázaný účet vedený v České republice u banky nebo pobočky zahraniční banky se sídlem v jiném členském státě Evropské unie. Úroky z peněžních prostředků rezervy jsou její součástí.

(3) Autorizovaná společnost rezervu vytváří, udržuje a v případě jejího čerpání doplňuje tak, aby po uplynutí 5 let ode dne vydání prvního rozhodnutí o autorizaci dosahovala její výše k poslednímu dni každého účetního období nejméně 50 % celkových nákladů autorizované společnosti podle poslední schválené řádné nebo mimořádné účetní závěrky. Do nákladů autorizované společnosti se pro účely tohoto ustanovení nezapočítávají zaplacená daň z příjmů a náklady na tvorbu rezervy.

(4) Nedosažení minimální výše rezervy stanovené v odstavci 3 je přípustné za podmínky, že

a) v předcházejícím účetním období byla minimální výše rezervy dosažena a

b) autorizovaná společnost zajistí dosažení minimální výše rezervy v následujícím účetním období.

(5) Peněžní prostředky, které tvoří rezervu, mohou být použity pouze za účelem sdruženého plnění povinností osob, které obaly uvádí na trh nebo do oběhu, s nimiž autorizovaná společnost uzavřela smlouvu o sdruženém plnění. Peněžní prostředky rezervy nejsou součástí majetkové podstaty autorizované společnosti podle zákona upravujícího úpadek a způsoby jeho řešení a nelze je postihnout výkonem rozhodnutí a exekucí.

(6) Údaje o stavu a čerpání peněžních prostředků rezervy uvádí autorizovaná společnost ve své výroční zprávě.

§ 21b

Vyrovnaní nákladů autorizovaných společností

(1) V případě působení více autorizovaných společností na území České republiky je každá autorizovaná společnost povinna čtvrtletně hlásit Ministerstvu životního prostředí celkovou hmotnost obalů uvedených na trh osobami, s nimiž má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění, rozdělenou podle obalových materiálů uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu a podle toho, zda se jedná o průmyslový obal či nikoliv. Ministerstvo životního prostředí na základě ohlášených údajů stanoví rozhodnutím tržní podíl jednotlivých autorizovaných společností pro každý obalový materiál, jakož i celkový tržní podíl a v pravidelných intervalech tržní podíly zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup. Rozklad podaný proti rozhodnutí podle věty druhé nemá odkladný účinek.

(2) Obec je povinna vykázt každé z autorizovaných společností, se kterou uzavřela smlouvu o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů, hmotnost odpadů z obalů předaných v rámci obecního systému odpadového hospodářství nastaveného touto obcí podle obalových materiálů uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu, odpovídající tržním podílům autorizované společnosti pro jednotlivé obalové materiály.

(3) Obec, která nemá uzavřenou smlouvu o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů se všemi autorizovanými společnostmi působícími na území České republiky, vykazuje autorizovaným společnostem, se kterými má uzavřenou smlouvu, hmotnost odpadů z obalů předaných v rámci obecního systému odpadového hospodářství nastaveného touto obcí podle obalových materiálů uvedených v příloze č. 3 tohoto zákona na základě upraveného tržního podílu. Upravený tržní podíl autorizované společnosti se stanoví jako podíl jejího tržního podílu a součtu tržních podílů autorizovaných společností, se kterými má daná obec uzavřenou smlouvu.

(4) Pokud obec nahlásí autorizované obalové společnosti hmotnost odpadů z obalů předaných v rámci obecního systému odpadového hospodářství nastaveného touto obcí podle obalových materiálů uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu na základě upraveného tržního podílu, musí o tom autorizovanou společnost uvědomit. Autorizovaná společnost je potom oprávněna této obci zaplatit pouze za hmotnost odpadů z obalů odpovídající jejímu tržnímu podílu.

(5) Pokud některá z autorizovaných společností ohlásí Ministerstvu životního prostředí hmotnost obalů uvedených na trh podle odstavce 1 chybně, proběhne po skončení kalendářního roku opravné vyrovnaní nákladů v rámci koordinace podle § 21c.

(6) Autorizovaná společnost, která nedosahuje podílů stanovených v § 10 odst. 2 a 3, je povinna zajistit kompenzaci nákladů mechanismem podle § 17 odst. 3 písm. d) bodu 7 až do dne, ve kterém dosáhne podílů stanovených v § 10 odst. 2 a 3.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví formát hlášení podle odstavce 1.

§ 21c

Koordinace autorizovaných společností

(1) V případě působení více autorizovaných společností na území České republiky jsou autorizované společnosti povinny za účasti Ministerstva životního prostředí svoje jednání koordinovat za účelem dosažení shody na harmonizaci podmínek zajišťování sdruženého plnění v oblastech uvedených v odstavcích 2 až 6. Po dosažení shody je uzavřena mezi Ministerstvem životního prostředí a autorizovanými společnostmi písemná smlouva.

~~(2) Autorizované společnosti jsou povinny v rámci koordinace jednat s cílem dosažení shody na objemu peněžních prostředků poskytovaných provozovatelům zařízení na dotřídění odpadů, a to pro každý obalový materiál uvedený v příloze č. 3 k tomuto zákonu zvlášť. Po dosažení shody na objemu peněžních prostředků poskytovaných provozovatelům zařízení na dotřídění odpadů pro každý obalový materiál jsou jednotlivé autorizované společnosti povinny přispívat na objem peněžních prostředků podle svého tržního podílu stanoveného pro příslušný obalový materiál podle § 21b odst. 1.~~

(2) Autorizované společnosti jsou povinny v rámci koordinace jednat za účelem dosažení shody na objemu peněžních prostředků

a) poskytovaných provozovatelům zařízení na dotřídění odpadů, a to pro každý obalový materiál uvedený v příloze č. 3 k tomuto zákonu zvlášť; po dosažení shody na objemu peněžních prostředků poskytovaných provozovatelům zařízení na dotřídění odpadů pro každý obalový materiál jsou jednotlivé autorizované společnosti povinny přispívat na objem peněžních prostředků podle svého tržního podílu stanoveného pro příslušný obalový materiál podle § 21b odst. 1 a

b) vynaložených na zajištění povinného obsahu recyklovaných plastů v obalech podle § 12a v rámci sdruženého plnění.

~~(3) Výši nákladů obcí na provoz systému sběru odpadů z obalů podle § 21 odst. 1 písm. h) **průměrných nákladů obcí podle § 21 odst. 1 písm. i)** zjišťuje při působení více autorizovaných společností na území České republiky pouze jedna pověřená autorizovaná společnost, na níž se všechny autorizované společnosti a Ministerstvo životního prostředí shodnou v rámci koordinace. Ostatní autorizované společnosti jsou povinny jí finančně přispět na úhradu nákladů spojených s touto činností, každá svým podílem odpovídajícím velikosti celkového tržního podílu stanoveného postupem podle § 21b odst. 1; způsob a výše úhrady nákladů je předmětem koordinace. Pověřená autorizovaná společnost je povinna zjištěné údaje o výši nákladů zaslat bez zbytečného odkladu Ministerstvu životního prostředí, které je zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.~~

(4) Podíl odpadů z obalů v tříděném komunálním odpadu zjišťuje při působení více autorizovaných společností na území České republiky pouze jedna pověřená autorizovaná společnost, na níž se všechny autorizované společnosti a Ministerstvo životního prostředí shodnou v rámci koordinace. Ostatní autorizované společnosti jsou povinny jí finančně

příspěv na úhradu nákladů spojených s touto činností, každá svým podílem odpovídajícím velikosti celkového tržního podílu stanoveného postupem podle § 21b odst. 1; způsob a výše úhrady nákladů je předmětem koordinace.

(5) Pokud má některá z autorizovaných společností záměr provést změnu způsobu ekomodulace určitého obalu či typu obalu, je povinna tento záměr oznámit ostatním autorizovaným společnostem a Ministerstvu životního prostředí, jež se na změně musí shodnout v rámci koordinace. V případě, že se autorizované společnosti a Ministerstvo životního prostředí na změně ekomodulace neshodnou, nelze tuto změnu realizovat.

(6) Autorizované společnosti jsou dále povinny v rámci koordinace jednat s cílem dosažení shody na

a) celkovém objemu peněžních prostředků vynakládaných na zajištění sběrných míst a o vzájemném vyrovnání těchto nákladů,

b) sdílení nákladů na zajišťování ~~zpětného odběru a využití odpadů z obalů~~ **plnění povinností** osob, které uvádí obaly na trh nebo do oběhu, ale neplní povinnosti stanovené v § 10 ~~a 12 až 12a~~ tohoto zákona,

c) opravném vyrovnání nákladů podle § 21b odst. 5,

d) zajištění shodného přístupu k odstranění rizika duplicity evidencí a

e) informacích šířených v rámci osvětových kampaní a případném vzájemném vyrovnání peněžních prostředků vynakládaných na osvětové kampaně.

(7) Pokud se autorizované společnosti a Ministerstvo životního prostředí v rámci koordinace na řešení koordinované oblasti neshodnou, Ministerstvo životního prostředí po projednání s autorizovanými společnostmi řešení určí na základě jejich návrhů rozhodnutím; to neplatí v případě koordinace v oblasti ekomodulace podle odstavce 5.

(8) Rozklad podaný proti rozhodnutí podle odstavce 7 nemá odkladný účinek.

§ 22

zrušen

§ 23

Evidenční a informační povinnosti

(1) Autorizovaná společnost je povinna vést a ohlašovat Ministerstvu životního prostředí způsobem stanoveným v rozhodnutí o autorizaci

a) evidenci osob, s nimiž má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění,

b) evidenci množství obalů a množství odpadů z obalů, k nimž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění a způsobu jejich využití v souladu s pravidly výpočtu využití odpadu z obalů,

c) evidenci osob, jež pro autorizovanou společnost zajišťují svoz, zpracování nebo jiné nakládání s obaly nebo odpady z obalů, a původců odpadů, se kterými má autorizovaná

společnost uzavřenou smlouvu, na základě které tyto osoby poskytují autorizované společnosti údaje o množství odpadů z obalů a způsobech nakládání s nimi,

d) evidenci množství jednorázových plastových obalových prostředků uvedených v části D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, které byly uvedeny na trh a k nimž se vztahují již uzavřené smlouvy o sdruženém plnění,

ed) evidenci sběrných míst podle § 10 odst. 1; v případě spolupráce autorizované společnosti s obcemi na základě smlouvy s nimi vede a ohlašuje Ministerstvu životního prostředí pouze počet sběrných míst v jednotlivých obcích a

fe) evidenci nákladů na poradenskou činnost a výzkumné projekty; **a**

g) evidenci množství recyklovaných plastů použitých osobami uvádějícími na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly podle § 12a odst. 1 v těchto obalech, k nimž se vztahují již uzavřené smlouvy o sdruženém plnění.

(2) Autorizovaná společnost ohlašuje Ministerstvu životního prostředí údaje podle odstavce 1 prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí nebo datové schránky Ministerstva životního prostředí určené k plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona upravujícího integrovaný registr znečišťování životního prostředí a integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí.

(3) Ministerstvo životního prostředí zajišťuje vedení evidencí údajů shromážděných podle odstavce 1 písm. a) a b) od každé autorizované společnosti zvlášť a celkové evidence, pro kterou jsou tyto evidence podkladem. Celková evidence a evidence údajů shromážděných od jednotlivých autorizovaných společností jsou veřejně přístupné, každý má právo do nich nahlížet a pořizovat si z nich kopie nebo výpisy.

(4) Evidence odpadů z obalů podle odstavce 1 písm. b) je vedena od původce odpadu až po jeho využití nebo po výstup z třídícího zařízení, pokud je tento výstup dodáván do procesu využití bez významných ztrát. V případě energetického využití nebo biologického rozkladu je vedena evidence až po zařízení určené pro nakládání s odpady, kde došlo k využití odpadu procesem energetického využití nebo biologického rozkladu.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah vedení evidencí podle odstavce 1, rozsah a způsob ohlašování údajů z těchto evidencí a vymezení pravidel výpočtu využití odpadu z obalů.

§ 23a

Ověřování údajů

(1) Autorizovaná společnost je povinna mít ověřenou řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku auditorem.

(2) Autorizovaná společnost je povinna zajistit, aby auditor provedl ověření správnosti a úplnosti

a) údajů o množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu, které osoby, jež mají s autorizovanou společností uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění, vykázaly autorizované společnosti a

b) vedení evidencí podle § 23 odst. 1.

(3) Autorizovaná společnost je dále povinna zajistit, aby auditor ověřil správnost a úplnost údajů vykázaných autorizované společnosti osobami uvedenými v § 23 odst. 1 písm. c) a obcemi.

(4) Autorizovaná společnost je povinna zajistit ověření podle odstavců 2 a 3 v každém roce, ve kterém je oprávněna k zajišťování sdruženého plnění. Zprávu o ověření účetní závěrky podle odstavce 1 a zprávu nebo zprávy o ověření podle odstavců 2 a 3 je autorizovaná společnost povinna Ministerstvu životního prostředí zaslat nejpozději do 6 měsíců od skončení ověřovaného období.

(5) Osoby uvádějící obaly na trh nebo do oběhu a osoby uvedené v § 23 odst. 1 písm. c) jsou povinny poskytnout autorizované společnosti nezbytnou součinnost za účelem splnění její povinnosti stanovené v odstavcích 2 a 3.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví minimální rozsah ověření podle odstavce 2 písm. a) a odstavce 3.

§ 24

Kontrola činnosti autorizované společnosti

(1) Činnost autorizovaných společností kontroluje Ministerstvo životního prostředí.

(2) Zjistí-li Ministerstvo životního prostředí v činnosti autorizované společnosti nedostatky, může podle závažnosti a povahy zjištěného nedostatku

a) uložit, aby autorizovaná společnost ve stanovené lhůtě zjedнала nápravu; odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek,

b) podat podnět České inspekci životního prostředí k zahájení řízení o přestupku autorizované společnosti,

c) rozhodnout po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu o změně nebo zrušení rozhodnutí o autorizaci, **nebo**

d) zakázat autorizované společnosti zajišťovat sdružené plnění, pokud nesplní povinnost stanovenou v § 21 odst. 1 písm. f) nebo g) nebo v § 21b odst. 6; odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(3) Nedostatkem v činnosti autorizované společnosti se rozumí porušení povinnosti stanovené autorizované společnosti tímto zákonem nebo povinnosti stanovené akciové společnosti jinými právními předpisy¹⁹⁾ nebo porušení podmínek stanovených v rozhodnutí o autorizaci.

§ 25

Změna rozhodnutí o autorizaci

Ministerstvo životního prostředí může po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu změnit rozhodnutí o autorizaci kromě případu uvedeného v § 24 odst. 2 písm. c) též

a) na žádost autorizované společnosti,

b) z důvodu změn v závazcích týkajících se výše podílu využití a recyklace odpadu z obalů,

jestliže vyplývají z práva Evropské unie,

c) z důvodu změny v právním předpise, která má vliv na sdružené plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, nebo

d) v situaci, kdy by bylo ohroženo zajišťování plnění cílů recyklace a celkového využití obalového odpadu.

§ 26

Zrušení rozhodnutí o autorizaci

(1) Ministerstvo životního prostředí bez zbytečného odkladu zruší rozhodnutí o autorizaci, jestliže

a) autorizovaná společnost neuzavřela po dobu 3 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci žádnou smlouvu o sdruženém plnění kromě smluv uzavřených podle § 18 odst. 2,

b) autorizované společnosti bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci na základě nepravdivých údajů uvedených v žádosti nebo v dokladech připojených k žádosti,

c) autorizovaná společnost nesplnila povinnost stanovenou v § 21 odst. 1 písm. f) nebo g) nebo v § 21b odst. 6,

d) autorizovaná společnost nezjedná nápravu uloženou podle § 24 odst. 2 písm. a) ani v dodatečně stanovené lhůtě, nebo

e) na autorizovanou společnost byl prohlášen konkurs podle zvláštního právního předpisu.²⁰⁾

(2) Ministerstvo životního prostředí po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu může zrušit rozhodnutí o autorizaci, pokud

a) autorizovaná společnost nedosáhla do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci využití alespoň 80 % cíle pro celkové využití odpadů z obalů stanoveného v rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 7 písm. d),

b) autorizovaná společnost nedosáhla v prvním roce činnosti využití odpadu z obalů v rozsahu alespoň dvou třetin množství požadovaného v rozhodnutí o autorizaci, nebo

c) celkové množství obalů, pro něž autorizovaná společnost uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, netvoří po uplynutí 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci alespoň 10 % hmotnostních všech obalů uvedených na trh nebo do oběhu v České republice, na které se vztahuje rozhodnutí o autorizaci.

(3) Jestliže valná hromada autorizované společnosti rozhodne, že autorizovaná společnost nebude nadále vykonávat činnost, pro kterou jí bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci, je autorizovaná společnost povinna bezodkladně tuto skutečnost oznámit Ministerstvu životního prostředí, které rozhodnutí o autorizaci zruší, a to nejpozději do 30 dnů ode dne přijetí tohoto oznámení.

§ 27

~~(1) Účastníky řízení podle § 17 jsou všechny autorizované společnosti zajišťující sdružené plnění ve vztahu k obalům, kterých se týká řízení o udělení autorizace, a žadatelé,~~

~~kteří žádají o udělení autorizace ve vztahu k obalům, kterých se řízení týká. Účastníky řízení podle § 17 jsou žadatelé, kteří žádají o vydání rozhodnutí o autorizaci ve vztahu k těm druhům obalů, na které se má vztahovat rozhodnutí o autorizaci, a autorizované společnosti zajišťující sdružené plnění ve vztahu k těmto druhům obalů.~~ To neplatí v případě řízení o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 8, jehož účastníkem je pouze dotčená autorizovaná společnost.

~~(2) Účastníky řízení podle § 25 jsou všechny autorizované společnosti zajišťující sdružené plnění ve vztahu k obalům, kterých se týká řízení o změně autorizace.~~

(2) Účastníky řízení podle § 25 jsou autorizované společnosti zajišťující sdružené plnění ve vztahu k těm druhům obalů, na které se rozhodnutí o změně autorizace má vztahovat.

(3) Účastníkem řízení podle § 26 je pouze dotčená autorizovaná společnost.

§ 28

Zánik rozhodnutí o autorizaci

(1) Rozhodnutí o autorizaci zaniká

- a) jeho zrušením,
- b) uplynutím doby jeho platnosti,
- c) zánikem autorizované společnosti bez likvidace nebo zrušením s likvidací,
- d) změnou právní formy autorizované společnosti nebo účinností smlouvy o převodu nebo pachtu jejího obchodního závodu.

(2) Zánikem rozhodnutí o autorizaci podle odstavce 1 písm. a) nejsou dotčeny nároky osob, které měly s autorizovanou společností ke dni zániku rozhodnutí o autorizaci uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění, při vypořádání práv a povinností s autorizovanou společností.

§ 28a

Převod peněžních prostředků při zániku rozhodnutí o autorizaci

(1) Právnícká osoba, jejíž rozhodnutí o autorizaci zaniklo, je povinna převést všechny dosud nevyužité peněžní prostředky získané z příspěvků osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu včetně výnosů z nich a peněžní prostředky tvořící rezervu autorizované společnosti, která plnění povinností těchto osob převzala. Je-li více takových autorizovaných společností, převede se každé z nich poměrná část těchto peněžních prostředků, která odpovídá poměru příspěvků uhrazených za obaly uvedené na trh nebo do oběhu za období posledních 24 měsíců přede dnem zániku rozhodnutí o autorizaci každou osobou uvádějící obaly na trh nebo do oběhu, která měla ke dni zániku rozhodnutí s autorizovanou společností, jejíž rozhodnutí o autorizaci zaniklo, uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění. Autorizovaná společnost, která převzala plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, není oprávněna po těchto osobách vyžadovat opětovnou úhradu příspěvků za obaly jimi uvedené na trh nebo do oběhu do dne zániku rozhodnutí o autorizaci autorizované společnosti, s níž měla osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu před převzetím povinností uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění.

(2) Povinnost stanovenou v odstavci 1 musí právnická osoba splnit do 180 dnů ode dne, kdy její rozhodnutí o autorizaci zaniklo, a to způsobem, který schválí Ministerstvo životního prostředí na návrh této právnické osoby. Ministerstvo životního prostředí poskytne této právnické osobě rovněž informace o tom, s kterými autorizovanými společnostmi a pro jaké množství obalů jednotlivé osoby uzavřely smlouvu o sdruženém plnění podle odstavce 1.

(3) Nelze-li peněžní prostředky převést v souladu s odstavcem 1 z důvodu, že osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu neuzavřela smlouvu o sdruženém plnění s autorizovanou společností, převede právnická osoba odpovídající část peněžních prostředků do 180 dnů ode dne, kdy její rozhodnutí o autorizaci zaniklo, osobě uvádějící obaly na trh nebo do oběhu, která se rozhodla plnit povinnosti dle tohoto zákona samostatně podle § 13 odst. 1 písm. a), a je zapsána v Seznamu. V případě zbývajících nerozdělených peněžních prostředků se tyto peněžní prostředky převedou do 180 dnů ode dne uplynutí lhůty podle věty první poměrně jednotlivým autorizovaným společnostem zajišťujícím plnění povinností pro ty druhy obalů, pro které je zajišťovala právnická osoba, jejíž rozhodnutí o autorizaci zaniklo.

(4) Návrh na výmaz právnické osoby z veřejného rejstříku nemůže být podán dříve, než budou splněny povinnosti stanovené v odstavcích 1 a 3. Ministerstvo životního prostředí vydá po doložení splnění těchto povinností na žádost právnické osoby podle věty první osvědčení o jejich splnění, které je povinnou součástí návrhu na výmaz právnické osoby z veřejného rejstříku.

(5) V případě přeměny autorizované společnosti, v jejímž důsledku rozhodnutí o autorizaci zaniká, je autorizovaná společnost povinna před zápisem přeměny do obchodního rejstříku Ministerstvu životního prostředí doložit, že všechny nevyužité peněžní prostředky získané z příspěvků osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu včetně výnosů z nich a prostředky tvořící rezervu autorizované obalové společnosti byly převedeny v souladu s odstavcem 1 nebo 3. Návrh na zápis přeměny do obchodního rejstříku nemůže být podán před splněním této povinnosti. Splnění povinnosti doloží navrhovatel potvrzením Ministerstva životního prostředí.

(6) Zaniká-li rozhodnutí o autorizaci účinností smlouvy o převodu nebo pachtu obchodního závodu autorizované společnosti, a nebude-li splněna povinnost převést peněžní prostředky ve lhůtě podle odstavce 2 nebo 3, smlouva se od počátku ruší.

§ 29

Zveřejňování rozhodnutí o autorizaci

Seznam vydaných rozhodnutí o autorizaci, rozhodnutí o jejich změnách nebo o jejich zrušení, jakož i obsah těchto rozhodnutí s výjimkou údajů, které jsou předmětem obchodního tajemství nebo ochrany osobních údajů, zveřejňuje Ministerstvo životního prostředí ve svém Věstníku.

HLAVA IV

REGISTRAČNÍ A EVIDENČNÍ POPLATKY

§ 30

(1) Za zápis do Seznamu (§ 14) se platí registrační poplatek ve výši 800 Kč a za evidenci v tomto Seznamu v následujících kalendářních letech se platí evidenční poplatek ve

stejně výši vždy za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku.

(2) Za vydání rozhodnutí o autorizaci podle § 17 platí žadatel registrační poplatek ve výši 2 000 Kč. V každém následujícím kalendářním roce platí autorizovaná společnost za vedení evidence evidenční poplatek ve výši 800 Kč za každou osobu, s níž má autorizovaná společnost uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění alespoň po část kalendářního roku, a to za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku.

(3) Autorizovaná společnost není povinna platit evidenční poplatek podle odstavce 2 za osobu, se kterou měla uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění pouze po část kalendářního roku, pokud tato osoba za tuto část kalendářního roku uvedla na trh nebo do oběhu méně než 300 kg obalů.

(4) U nedoplatku na registračních a evidenčních poplatcích vzniká úrok z prodlení ve výši 0,1 %.

(5) Výnos registračních a evidenčních poplatků je příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí České republiky.

(6) Správcem registračních a evidenčních poplatků je Státní fond životního prostředí České republiky. Správu placení těchto poplatků vykonává celní úřad. Místní příslušnost celního úřadu se řídí podle sídla nebo místa pobytu daňového subjektu. O prominutí úroku z prodlení rozhoduje Ministerstvo životního prostředí.

HLAVA V

VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY V OBLASTI NAKLÁDÁNÍ S OBALY A ODPADY Z OBALŮ

§ 31

Správní úřady v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů

Státní správu v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů vykonávají

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- c) krajské hygienické stanice (Hygienická stanice hlavního města Prahy),
- d) Česká obchodní inspekce,
- e) Státní zemědělská a potravinářská inspekce,
- f) Česká inspekce životního prostředí,
- g) Státní ústav pro kontrolu léčiv,
- h) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv,
- i) orgány Celní správy České republiky.

§ 31a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje orgánům státní správy v oblasti nakládání s odpady a obaly z odpadů

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) datum a místo úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- d) adresa místa pobytu,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) rodné číslo,
- d) adresa místa trvalého pobytu,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- d) druh a adresa místa pobytu,
- e) počátek pobytu, případně datum ukončení pobytu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se

využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 32

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí jako ústřední správní úřad v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů

- a) vede Seznam podle § 14,
- b) vydává rozhodnutí o autorizaci po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu podle § 17 odst. 1 a rozhoduje o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 8,
- c) vede seznam vydaných rozhodnutí o autorizaci, rozhodnutí o změně nebo zrušení rozhodnutí o autorizaci a zveřejňuje jej ve Věstníku Ministerstva životního prostředí podle § 29,
- d) označuje ve výpisu emise akcionáře, kterým byla pozastavena akcionářská práva podle § 20a odst. 1,
- e) rozhoduje po předchozím projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu o souhlasu se zrušením autorizované společnosti, s přeměnou autorizované společnosti, s převodem, pachtem nebo zástavou obchodního závodu autorizované společnosti nebo se změnou předmětu podnikání autorizované společnosti podle § 20a odst. 6 nebo o souhlasu s účinností smlouvy o převodu, pachtu nebo zastavení obchodního závodu autorizované společnosti podle § 20a odst. 7,
- f) vede evidence podle § 23 odst. 3 věty první, souhrnnou evidenci podle § 15 odst. 2 a z nich zpracovává a vede celkovou evidenci,
- g) kontroluje činnost autorizovaných společností podle § 24 odst. 1,
- h) ukládá autorizované společnosti opatření ke zjednání nápravy podle § 24 odst. 2 písm. a) **nebo zákaz zajišťovat sdružené plnění podle § 24 odst. 2 písm. d)**,
- i) podává podnět České inspekci životního prostředí k zahájení řízení o přestupku autorizované společnosti podle § 24 odst. 2 písm. b),
- j) rozhoduje o změně rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 25,
- k) rozhoduje o zrušení rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 26,
- l) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím České inspekce životního prostředí,
- m) poskytuje Evropské komisi v požadovaném rozsahu a požadovaným způsobem údaje o nakládání s obaly a odpady z obalů v České republice,
- n) zajišťuje, aby celkové množství využitých odpadů z obalů bylo v souladu s mezinárodními závazky, kterými je Česká republika vázána,²³⁾

o) jmenuje po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu zástupce České republiky do výborů, komisí, odborných a pracovních skupin a dalších grémíí založených v souladu s právem Evropské unie v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů,²⁾

p) zajišťuje ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu vhodnou formou informování veřejnosti o úloze spotřebitelů při přispívání k opakovanému používání, využívání a recyklaci obalů a odpadu z obalů,

q) podává podnět České obchodní inspekci ke kontrole v oblasti nakládání s obaly,

r) zajišťuje pravidelný dialog mezi autorizovanými společnostmi, osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu, osobami nakládajícími s obaly a odpady z obalů, obcemi a spolky, jejichž činnost se týká tohoto zákona,

s) stanovuje tržní podíly autorizovaných společností, na základě kterých je podle § 21b prováděno vyrovnání nákladů, a v pravidelných intervalech je zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup,

t) usměrňuje koordinaci podle § 21c k dosažení shody mezi autorizovanými společnostmi a svolává k tomuto účelu podle potřeby jednání mezi autorizovanými společnostmi a Ministerstvem životního prostředí, přičemž v případě nedosažení shody v koordinované oblasti o řešení samo rozhodne, a

u) zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup výši nákladů obcí na provoz systému zpětného odběru odpadů z obalů pro různé velikostní skupiny obcí, zjišťovaných pověřenou autorizovanou společností podle § 21c odst. 3.

§ 33

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává stanovisko Ministerstvu životního prostředí k žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 1, k žádosti o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 8, k žádosti o předchozí souhlas podle § 20a odst. 6 a 7, ke změně rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 25 a ke zrušení rozhodnutí o autorizaci podle § 24 odst. 2 písm. c) a § 26 odst. 2.

§ 34

zrušen

§ 35

Krajské hygienické stanice

Krajské hygienické stanice (Hygienická stanice hlavního města Prahy) kontrolují plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů kosmetických prostředků;²⁴⁾ při zjištění porušení těchto povinností ukládají ochranná opatření, opatření k nápravě a správní tresty za jejich porušení.

§ 36

Česká obchodní inspekce

Česká obchodní inspekce

a) kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití, s výjimkou obalů a kosmetických prostředků,²⁴⁾ obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami, obalů léčivých přípravků¹⁰⁾ a obalů surovin pro přípravu humánních léčivých přípravků,¹⁰⁾

b) kontroluje zajištění zpětného odběru osobami, které uvádějí obaly na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli; tyto osoby jsou povinny jí na žádost prokázat způsob zajištění zpětného odběru,

c) kontroluje zajištění prodeje nápojů ve vratných zálohovaných obalech u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, které uvádějí balené nápoje na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli,

d) v případě zjištění porušení povinností při kontrole podle písmene a), b) nebo c) ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a správní tresty ~~za jejich porušení~~.

§ 37

Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Státní zemědělská a potravinářská inspekce²⁷⁾ kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a správní tresty ~~za jejich porušení~~.

§ 38

Státní ústav pro kontrolu léčiv

Státní ústav pro kontrolu léčiv kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů humánních léčivých přípravků a obalů surovin pro přípravu humánních léčivých přípravků; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a správní tresty ~~za jejich porušení~~.

§ 39

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů veterinárních léčivých přípravků a obalů surovin pro přípravu veterinárních léčivých přípravků; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a správní tresty ~~za jejich porušení~~.

~~Česká inspekce životního prostředí~~

~~Česká inspekce životního prostředí⁽²⁸⁾ kontroluje plnění povinnosti zpětného odběru, s výjimkou povinnosti zpětného odběru uvedeného v § 36 písm. b), a povinnosti využití odpadu z obalů a dalších povinností s tím souvisejících; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a správní tresty. Nositelé těchto povinností jsou povinni jí na žádost prokázat zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů. Česká inspekce životního prostředí dále kontroluje plnění povinností podle § 13 odst. 2, § 23a odst. 5 a § 28a a při zjištění porušení těchto povinností může ukládat správní tresty za jejich porušení.~~

§ 40

Česká inspekce životního prostředí

(1) Česká inspekce životního prostředí⁽²⁸⁾ kontroluje plnění

a) povinnosti zpětného odběru, s výjimkou povinnosti zpětného odběru uvedeného v § 36 písm. b), a povinnosti využití odpadu z obalů,

b) osvětové činnosti,

c) povinností podle § 10a, § 13 odst. 2, § 13a, § 23a odst. 5 a § 28a a

d) dalších povinností souvisejících s povinnostmi podle písmen a) až c).

(2) Při zjištění porušení povinností podle odstavce 1 ukládá Česká inspekce životního prostředí opatření podle zákona o dozoru nad trhem s výrobky a správní tresty a může uložit ochranné opatření podle § 43.

§ 41

Orgány Celní správy České republiky

(1) Celní úřady jsou oprávněny kontrolovat, zda obaly nebo obalové prostředky dovážené do České republiky nebo přepravované z členských států Evropské unie do České republiky splňují požadavky tohoto zákona. V případě pochybností, zda jsou naplněny podmínky tohoto zákona, celní úřady propustí kontrolované zboží do příslušného celního režimu nebo k další přepravě, dají podnět příslušnému kontrolnímu orgánu ke kontrole a současně uvědomí o tomto podnětu Ministerstvo životního prostředí.

(2) Pro účely výkonu státní správy v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů poskytuje Generální ředitelství cel na vyžádání Ministerstvu životního prostředí a České inspekci životního prostředí ze svých evidencí tyto informace o dovozech obalů ze zemí, které nejsou členskými státy Evropské unie:

a) identifikační údaje deklaranta a příjemce, a to jméno nebo obchodní firmu, případně název, adresu sídla a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,

b) datum dovozu,

- c) hrubou a čistou hmotnost zásilky,
- d) zboží kód,
- e) druh a počet nákladových kusů,
- f) popis zboží,
- g) stát, ze kterého byl obal dovezen, a
- h) měrnou jednotku a její počet.

(3) Poskytnutí informací podle odstavce 2 není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

§ 41a

zrušen

§ 42

Kontrola v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů

Inspektoři a pověření zaměstnanci správních úřadů vykonávajících působnost v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů podle tohoto zákona se při výkonu kontrolní činnosti prokazují průkazem vydaným příslušným kontrolním orgánem, který je dokladem o jejich pověření ke kontrole.

HLAVA VI

OCHRANNÁ OPATŘENÍ, OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ A PŘESTUPKY

§ 43

Ochranná opatření a opatření k nápravě

(1) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, může příslušný správní úřad při zjištění porušení povinností podle tohoto zákona podle povahy a závažnosti tohoto porušení

a) zakázat do zjednání nápravy uvádět na trh nebo do oběhu obaly nebo výrobky v obalech, které nesplňují požadavky stanovené v § 4 odst. 1 písm. a), b) nebo c), § 4 odst. 6, § 6 nebo § 10 odst. 1, nebo pozastavit uvádění takových obalů nebo výrobků na trh nebo do oběhu,

b) uložit povinnost bezodkladně informovat osoby, které by mohly být vystaveny nebezpečí plynoucímu z nesplnění požadavků uvedených v písmenu a), o tomto nebezpečí,

c) zakázat autorizované společnosti poskytovat sdružené plnění, pokud nesplní povinnost stanovenou v § 10, § 21 odst. 1 písm. f) nebo g) nebo § 21b odst. 6.

(2) Odvolání proti zákazu nebo pozastavení podle odstavce 1 nemá odkladný účinek.

(3) Osobě, která nesplní povinnost podle § 10 nebo 12, uloží Česká inspekce

životního prostředí opatření k nápravě za podmínek stanovených tímto zákonem.

(4) Příslušným správním úřadem podle odstavců 1 až 3 je orgán příslušný k uložení ochranného opatření nebo opatření k nápravě podle § 35 až 40.

(5) Uložení opatření podle odstavce 1 nebo 3 není dotčeno ustanovení § 44.

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

§ 44

nadpis vypuštěn

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že vykonává činnost, k níž je třeba autorizace podle § 17, bez této autorizace, nebo bez autorizace nabízí třetím osobám uzavření smluv, jejichž obsahem je činnost, k jejímuž výkonu je autorizace třeba.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) jako osoba, která uvádí na trh obal, poruší povinnost stanovenou v § 3 odst. 1,

b) jako osoba, která uvádí na trh obal nebo obalový prostředek, nezajistí některou z podmínek uvádění obalů nebo obalových prostředků na trh podle § 4,

c) jako osoba, která uvádí na trh obal, nepředloží na požádání kontrolnímu orgánu technickou dokumentaci podle § 5 odst. 1 písm. a), nebo neinformuje průkazně své odběratele podle § 5 odst. 1 písm. b),

d) jako osoba, která uvádí na trh obalový prostředek, nepředloží na požádání kontrolnímu orgánu technickou dokumentaci podle § 5 odst. 2 písm. a), nebo neinformuje průkazně své odběratele podle § 5 odst. 2 písm. b),

e) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou opakovaně použitelné, nebo vratné, neučiní opatření, která umožňují opakované použití opakovaně použitelných obalů podle § 7, nebo nezajistí opakované použití vratných obalů nebo využití odpadů z těchto obalů podle § 8,

f) jako osoba uvedená v § 9 poruší některou z povinností týkajících se vratných zálohovaných obalů podle § 9,

g) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, nezajistí zpětný odběr těchto obalů nebo odpadů z těchto obalů podle § 10 odst. 1,

h) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, nedosáhne stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z těchto obalů podle § 10 odst. 5,

i) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu neuhradí obci náklady podle § 10a odst. 1 nebo nesplní některou z povinností podle § 10a odst. 2 nebo 3,

j) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly neprovádí osvětovou činnost podle § 11 odst. 1 až 3,

kh) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, nezajistí využití odpadů z obalů podle § 12,

l) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu nezajistí povinný obsah recyklovaných plastů v obalu podle § 12a odst. 1 nebo neohlásí množství recyklovaných plastů, které použila v obalech podle § 12a odst. 3,

mi) jako osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli poruší zákaz ovlivňovat dodavatele ve výběru autorizované společnosti podle § 13 odst. 2,

n) v rozporu s § 13a odst. 2 nebo 3 si neurčí pověřeného zástupce nebo si ho určí v rozporu s § 13a odst. 4 nebo 5,

oj) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, poruší povinnost podat návrh na zápis do Seznamu podle § 14 odst. 1,

pk) jako osoba zapsaná v Seznamu nesplní povinnost oznámit změny údajů podle § 14 odst. 9,

ql) jako osoba, na kterou se vztahuje povinnost zapsat se do Seznamu, poruší některou z povinností evidence podle § 15,

rm) jako osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu nebo jako osoba uvedená v § 23 odst. 1 písm. c) neposkytne autorizované společnosti nezbytnou součinnost podle § 23a odst. 5, nebo

sn) jako právnická osoba, jejíž rozhodnutí o autorizaci zaniklo, nepřevede peněžní prostředky podle § 28a.

(3) Autorizovaná společnost se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní některou z podmínek autorizace stanovených v rozhodnutí o autorizaci na základě § 17 odst. 7 písm. c) až f),

b) poruší některé z omezení autorizované společnosti podle § 20,

c) poruší zákaz konat valnou hromadu bez předložení výpisu z registru emise podle § 20a odst. 1,

d) v rozporu s § 20a odst. 2 umožní hlasování na valné hromadě osobě, které byla Ministerstvem životního prostředí pozastavena akcionářská práva, nebo osobě, která nebyla uvedena ve výpisu emise,

e) poruší zákaz uzavřít smlouvu podle § 20a odst. 3,

f) poruší zákaz uzavřít smlouvu podle § 20a odst. 5,

g) si nevyžádá předchozí souhlas Ministerstva životního prostředí k vydání usnesení valné hromady v případech uvedených v § 20a odst. 6,

h) stanoví podmínky uzavření smlouvy o sdruženém plnění v rozporu s § 21 odst. 1 písm. a),

i) neuzavře smlouvu o sdruženém plnění podle § 21 odst. 1 písm. b) nebo c),

j) uzavře smlouvu s obcí v rozporu s § 21 odst. 1 písm. d) nebo smlouvu s obcí odmítne uzavřít,

~~k) nezajišťuje zpětný odběr a využití odpadu z obalů podle § 21 odst. 1 písm. e),~~

k) nezajišťuje sdružené plnění povinností osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu, se kterými uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem a v rozhodnutí o autorizaci podle § 21 odst. 1 písm. e),

l) nesplní povinnost zajistit zpětný odběr prostřednictvím sběrných míst pro stanovený podíl obyvatel nebo obcí podle § 21 odst. 1 písm. f) nebo g),

m) nedosáhne stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z obalů podle § 21 odst. 1 písm. h),

~~nn) nesplní povinnost zjišťovat náklady obcí na zpětný odběr odpadů z obalů vyšší průměrných nákladů obcí pro různé velikostní skupiny obcí podle § 21 odst. 1 písm. h) i) nebo zjišťovat podíl odpadů z obalů v tříděném komunálním odpadu podle § 21 odst. 1 písm. i) j),~~

~~oa) nezajistí, aby výše peněžních příspěvků pokrývala náklady podle § 21 odst. 1 písm. j) k),~~

~~pe) nesplní povinnost provádět ekomodulaci podle § 21 odst. 1 písm. k) l),~~

~~qp) nezabezpečí, aby výše peněžních příspěvků nepřesahovala nezbytné náklady podle § 21 odst. 1 písm. l) m),~~

~~rq) nesplní povinnost stanovovat nižší peněžní příspěvky podle § 21 odst. 1 písm. m) n),~~

~~sf) nezveřejní informace podle § 21 odst. 1 písm. n) o),~~

~~ts) nezveřejní smlouvy ve stanovené lhůtě podle § 21 odst. 1 písm. o) p),~~

u) nevypracuje metodiku způsobem podle § 21 odst. 3 nebo ji nezveřejní na svých internetových stránkách,

v) nesplní povinnost vyhotovit zprávu a zaslat ji Ministerstvu životního prostředí podle § 21 odst. 2,4, nebo

~~w) poruší zákaz sdělovat informace třetím osobám podle § 21 odst. 3,5.~~

~~xv) nesplní některou z povinností týkajících se rezervy podle § 21a,~~

~~-~~

~~yw) nesplní některou z povinností týkajících se vyrovnání nákladů podle § 21b,~~

~~zax) v souvislosti s koordinací podle § 21c~~

~~1. se nezapojí do koordinace nebo nedodrží dohodnutý postup potvrzený smlouvou podle § 21c odst. 1,~~

~~2. neoznámí ostatním autorizovaným společnostem nebo Ministerstvu životního prostředí záměr změnit způsob ekomodulace a provede jeho změnu bez shody s nimi podle § 21c odst. 5, nebo~~

~~3. se neřídí rozhodnutím vydaným podle § 21c odst. 7,~~

~~aay) nevede stanoveným způsobem a ve stanoveném rozsahu evidence podle § 23 odst. 1 nebo neohlásí údaje z těchto evidencí Ministerstvu životního prostředí podle § 23 odst. 2, nebo~~

~~bbz) nesplní některou z povinností týkajících se ověřování údajů auditorem podle § 23a.~~

~~(4) Autorizovaná společnost nebo právnická osoba anebo podnikající fyzická osoba se jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky prodejem spotřebiteli, dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost informovat odběratele a spotřebitele podle § 10 odst. 5.~~

(4) Autorizovaná společnost se dále dopustí přestupku tím, že

a) nesplní některou z povinností týkajících se rezervy podle § 21a,

b) nesplní některou z povinností týkajících se vyrovnání nákladů podle § 21b,

c) v souvislosti s koordinací podle § 21c,

1. se nezapojí do koordinace nebo nedodrží dohodnutý postup potvrzený smlouvou podle § 21c odst. 1,

2. jako pověřená autorizovaná společnost nezašle zjištěné údaje o výši nákladů Ministerstvu životního prostředí podle § 21c odst. 3,

3. neoznámí ostatním autorizovaným společnostem nebo Ministerstvu životního prostředí záměr změnit způsob ekomodulace a provede jeho změnu bez shody s nimi podle § 21c odst. 5, nebo

4. se neřídí rozhodnutím vydaným podle § 21c odst. 7,

d) nevede stanoveným způsobem a ve stanoveném rozsahu evidence podle § 23 odst. 1 nebo neohlásí údaje z těchto evidencí Ministerstvu životního prostředí podle § 23 odst. 2, nebo

e) poruší některou z povinností týkajících se ověřování údajů auditorem podle § 23a.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poskytne v místě prodeje výrobků spotřebiteli plastovou odnosnou tašku jinak než způsobem uvedeným v § 3 odst. 3.

(6) Obec se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 21b odst. 2 a 3 nevykáže každé z autorizovaných společností poměrnou část hmotnosti odpadů z obalů předaných v rámci obecního systému odpadového hospodářství nastaveného touto obcí nebo v rozporu s § 21b odst. 4 neuvědomí autorizovanou společnost.

§ 45

~~———— Za přestupek podle § 44 lze uložit pokutu~~

~~a) do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 6,~~

~~b) do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a), c) až f), j) nebo k), podle odstavce 3 písm. s) anebo podle odstavce 4 nebo 5,~~

~~e) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. l) nebo m) anebo podle odstavce 3 písm. o), q) nebo r),~~

~~d) do 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, odstavce 2 písm. b), g) až i) nebo n) anebo podle odstavce 3 písm. a) až n), p) nebo t) až z).~~

§ 45

(1) Za přestupek podle § 44 lze uložit pokutu

a) do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 6,

b) do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a), c) až f), j), o) nebo p), podle odstavce 3 písm. t) anebo podle odstavce 5,

c) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. i), m), q) nebo r) anebo podle odstavce 3 písm. p), r) nebo s),

d) do 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. n), nebo

e) do 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, odstavce 2 písm. b), g), k), l) nebo s), odstavce 3 písm. a) až l), n), o), q) nebo u) až w) anebo podle odstavce 4.

(2) Za přestupek právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby podle § 44 odst. 2 písm. h) nebo § 44 odst. 3 písm. m) lze uložit pokutu až do výše, která se stanoví jako součin čísla označujícího počet procent chybějících k dosažení stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadů z obalů a částky 1 000 000 Kč.

§ 46

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba neodpovídá za přestupek podle § 44 odst. 2 písm. g) ~~nebo h) nebo § 44 odst. 4 až l)~~, jestliže k porušení povinnosti došlo do 3 měsíců ode dne, kdy autorizované společnosti, s níž právnická nebo podnikající fyzická osoba uzavřela smlouvu o sdruženém plnění, zaniklo rozhodnutí o autorizaci. Má se za to, že povinnosti podle § 10 odst. 1 a ~~5 a § 12~~ **§ 10a až 12** ve vztahu k obalům, které právnická nebo podnikající fyzická osoba uvedla na trh nebo do oběhu do 3 měsíců ode dne zániku rozhodnutí o autorizaci podle věty první, jsou splněné.

(2) Přestupky podle tohoto zákona projednává Krajská hygienická stanice, Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv nebo Česká inspekce životního prostředí, a to v rozsahu své působnosti vymezené v § 35 až 40. Je-li podle rozsahu své působnosti příslušným k projednání přestupku více jak jeden správní orgán, přestupek projedná ten z příslušných správních orgánů, který jako první zahájil řízení. Správní orgán, který zahájí řízení, informuje o tom všechny správní orgány, které jsou k projednání přestupků podle tohoto zákona příslušné.

(3) Pokuty vybírá orgán, který je uložil.

(4) Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil, s výjimkou pokut uložených Českou inspekcí životního prostředí, které jsou příjmem Státního fondu životního prostředí.

HLAVA VII

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ A PŘECHODNÁ

§ 47

zrušen

§ 48

Pro účely plnění povinností využití odpadu z obalů podle § 12 a vedení evidence podle § 15 a 23 se kompozitní obaly a jiné obaly složené z více než jednoho materiálu vykazují podle materiálů obsažených v obalu. Od tohoto požadavku se lze odchýlit v případě, že daný materiál představuje nevýznamnou část obalu a nepředstavuje více než 5 % celkové hmotnosti obalu.

§ 49

Výkon působnosti orgánů Celní správy České republiky podle tohoto zákona se považuje za výkon správy daní.

§ 50

Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 9 odst. 9.

(2) Ministerstvo životního prostředí vydá vyhlášku podle **§ 9a odst. 3, § 11 odst. 4, § 15 odst. 4, § 21b odst. 7, § 23 odst. 5 a § 23a odst. 6.**

(3) Ministerstvo průmyslu a obchodu vydá vyhlášku k provedení § 9 odst. 3.

§ 51

Přechodná ustanovení

(1) Osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, jsou povinny plnit povinnosti uvedené v § 3, § 4 odst. 1 písm. a) a c), § 5, 10 a 14 nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Řízení zahájená přede dnem účinnosti tohoto zákona podle § 18 a 19 zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(3) Požadavky na uvádění na trh nebo do oběhu obalů vyrobených přede dnem účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

§ 51a

(1) Rozhodnutí vydaná Ministerstvem průmyslu a obchodu podle § 47 pozbývají platnosti ke dni účinnosti tohoto zákona.

(2) Řízení zahájená podle § 47, která nebyla skončena přede dnem nabytí účinnosti

tohoto zákona, se ke dni účinnosti tohoto zákona zastavují.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o ochraně spotřebitele

§ 52

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 217/1993 Sb., zákona č. 40/1995 Sb., zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 110/1997 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 64/2000 Sb., zákona č. 145/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 102/2001 Sb. a zákona č. 452/2001 Sb., se mění takto:

V § 18 se odstavce 1, 2, 3, 5, 6 a 8 zrušují.

Dosavadní odstavce 4 a 7 se označují jako odstavce 1 a 2.

ČÁST TŘETÍ

Změna živnostenského zákona

§ 53

V zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 61/2001 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb. a zákona č. 274/2001 Sb., se v § 3 odst. 3 na konci písmene ad) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno ae), které včetně poznámky pod čarou č. 23l) zní:

"ae) činnost autorizovaných obalových společností podle zvláštního právního předpisu.^{23l)}
23l) Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech)."

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o odpadech

§ 54

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, se mění takto:

1. V § 3 odst. 3 písm. b) se slova "aniž by bezprostředně vzniklo jiné" zrušují.

2. V § 38 odst. 7 písm. a) se slova "samostatně, tedy tak" nahrazují slovem "tím".

3. V § 42 odst. 1 se slova "schvaluje jej vláda" nahrazují slovy "vyhlašuje jej vláda svým nařízením".

4. V § 42 se odstavce 5, 6 a 7 zrušují.

Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 5.

5. V § 43 odst. 6 se slova "od uveřejnění závazné části řešení plánu odpadového hospodářství České republiky nebo její změny ve Sbírce zákonů" nahrazují slovy "od nabytí účinnosti nařízení vlády, kterým se vyhlašuje plán odpadového hospodářství České republiky nebo jeho změny".

6. V § 72 odst. 1 se písmeno m) zrušuje.

Dosavadní písmena n) až r) se označují jako písmena m) až p).

7. V § 89 se slova "dnem 1. ledna 2003" nahrazují slovy "dnem 23. února 2002".

8. V § 89 se doplňuje tato věta:

"Ustanovení § 38 odst. 1 písm. f) nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003."

ČÁST PÁTÁ

zrušena

§ 55

zrušen

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

§ 56

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Příl.1
Kritéria a názorné příklady upřesňující pojem obal

Kritérium 1

Výrobek, který odpovídá definici obalu uvedené v § 2 písm. a) a zároveň plní nebo může plnit i jinou funkci než funkci obalu, se považuje za obal pouze tehdy, pokud

- a) není nedílnou součástí jiného výrobku,
- b) není nezbytný k tomu, aby uzavíral, nesl nebo uchovával tento výrobek po dobu jeho životnosti a
- c) nejsou všechny části určeny k tomu, aby byly společně používány, spotřebovány nebo odstraněny.

Názorné příklady ilustrující použití kritéria 1

Obal

Krabice na cukrovinky

Fóliový přebal pouzdra na CD

Poštovní sáčky na katalogy a časopisy (s tiskovinou uvnitř)

Papírové košíčky na pečení prodávané s pekařským nebo cukrářským výrobkem

Role, trubice, dutinky a válce, na kterých jsou navinuty flexibilní materiály, například plastová fólie, hliníková fólie (alobal) nebo papír, kromě rolí, trubic, dutinek a válců, které slouží jako součást výrobních strojů a které se nepoužívají k prezentaci výrobku jako prodejní jednotky

Květináče, které jsou určeny pouze k prodeji a přepravě rostlin a ne pro celou dobu života rostliny

Skleněné lahve na injekční roztoky

Válcové obaly na CD typu "spindle" (prodávané s CD, nejsou určeny k uchovávání disků)

Ramínka na šaty (prodávaná s oděvem)

Krabičky zápalek

Systémy sterilní bariéry (sáčky, tácky a materiály nutné k zachování sterility výrobku)

Kapsle do nápojových systémů (například káva, kakao, mléko), které po použití zůstanou prázdné

Opakovaně plnitelné ocelové lahve používané pro různé druhy plynů, kromě hasicích přístrojů

Předmět, který není obalem

Květináče určené pro celou dobu života rostliny

Pouzdra, kufříky a kazety na nástroje a nářadí

Čajové sáčky

Voskové vrstvy na sýrech

Střívka uzenin

Ramínka na šaty (prodávána samostatně)

Kávéové kapsle do nápojových systémů, kávéové sáčky z hliníkové fólie a kávéové polštářky z filtrového papíru odstraněné spolu s použitým kávéovým produktem

Náplně do tiskáren

Pouzdra na CD, DVD a video (prodávané spolu s diskem CD, DVD nebo videem uvnitř pouzdra)

Válcové obaly na CD typu "spindle" (prodávané prázdné, určené k uchovávání CD)

Rozpustné sáčky na detergenty

Svítilny na hrob (nádoby na svíčky)

Mechanický mlýnek (zabudovaný v nádobě, kterou lze znovu naplnit, například plnitelný mlýnek na pepř)

Kritérium 2

Předměty navržené a určené k tomu, aby byly plněny v místě prodeje, se považují za obaly, pokud plní funkci obalu.

Názorné příklady ilustrující použití kritéria 2

Obal, který je navržen a určen k plnění v místě prodeje

Odnosné papírové nebo plastové tašky a sáčky

Jednorázové talíře a kelímky

Přilnavá fólie

Sendvičové sáčky

Hliníková fólie

Plastová fólie pro vyčištěné oděvy z prádelny

Předmět, který není obalem

Míchátko

Jednorázové příbory

Balicí papír (prodáváný samostatně)

Papírové formy na pečení (prodávané prázdné)

Papírové košíčky na pečení prodávané bez pekařského nebo cukrářského výrobku

Kritérium 3

Součásti obalu a pomocné prvky začleněné v obalu se považují za části obalu, v němž jsou začleněny. Pomocné prvky, které jsou zavěšené přímo na výrobku nebo jsou k výrobku připevněné a plní funkci obalu, se považují za obal pouze tehdy, pokud

a) nejsou nedílnou součástí tohoto výrobku a

b) nejsou-li všechny části určeny k tomu, aby byly společně spotřebovány nebo odstraněny.

Názorné příklady ilustrující použití kritéria 3

Obal

Štítky a visačky, které jsou přímo zavěšeny na výrobku nebo jsou k výrobku připevněny

Předmět, který je součástí obalu

Kartáč řasenky, který je součástí uzávěru řasenky

Samolepicí etikety, které jsou nalepeny na jiné části obalu

Sponky, spony, svorky

Plastové převlečné etikety (smrštitelné)

Dávkovač, který je součástí uzávěru nádoby s detergenty

Mechanický mlýnek (zabudovaný v nádobě, kterou nelze znovu naplnit a která je naplněna produktem, například mlýnek na pepř naplněný pepřem)

Předmět, který není obalem

Štítky RFID pro identifikaci na základě rádiové frekvence

Příl.2

Systémy zajištění opakovaného použití obalů

A.

Systémy pro zajištění opakovaného použití obalu jsou:

1. Uzavřený systém - systém, ve kterém je opakovaně použitelný obal uváděn do oběhu osobou nebo organizovanou skupinou osob;

2. Otevřený systém - systém, ve kterém je uváděn do oběhu opakovaně použitelný obal mezi blíže neurčenými osobami;

3. Smíšený systém - systém sestávající se ze dvou částí:

- a) opakovaně použitelný obal, který zůstává u konečného uživatele, pro který neexistuje žádný systém zpětného rozdělování vedoucí ke komerčnímu opakovanému naplnění,
- b) ~~jednoduchý~~ **jednorázový** obal, který se použije jako pomocný výrobek pro přepravu obsahu k opakovanému naplnění obalu.

B.

Kritéria pro zajištění systému opakovaného použití obalu

Požadavky na opakovaně použitelné obaly jsou stanoveny kombinací požadavků na samotný obal a na systém opakovaného použití obalu, v němž je funkční.

1. Kritéria pro uzavřený systém:

- a) opakovaně použitelný obal je trvale ve vlastnictví osoby nebo organizované skupiny osob;
- b) obal je opakovaně uváděn na trh osobou nebo organizovanou skupinou osob, která ho vlastní;
- c) konstrukční typ obalu je stanoven podle specifikací odsouhlasených účastníky tohoto systému a je také podle těchto specifikací používán;
- d) systémy shromažďování a zpětného rozdělování těchto obalů jsou v patřičném sběrném místě;
- e) osoby nebo organizované skupiny osob jsou povinny převzít zpět opakovaně použitelný obal, který byl použit v souladu s dohodnutými specifikacemi;
- f) všechny osoby uvádějící na trh obal podávají informace o použití obalu a místech, kde je možné obal ponechat pro účel opakovaného použití;
- g) je používán systém kontroly na základě dohodnuté specifikace odsouhlasené mezi účastníky systému.

2. Kritéria pro otevřený systém:

- a) uživatel obalu může sám rozhodnout, zda obal bude opakovaně použit;
- b) opakovaně použitelný obal je vždy ve vlastnictví toho, kdo jej právě užívá;
- c) konstrukční typ obalu je stanoven podle obecně přijatých specifikací;
- d) obnova obalu k opakovanému použití může být zajištěna uživatelem obalu nebo je dostupná na trhu;
- e) systémy shromažďování a zpětného rozdělování těchto obalů mohou být v patřičném sběrném místě;
- f) je používán systém kontroly na základě všeobecně přijaté specifikace.

3. Kritéria pro smíšený systém:

a) opakovaně použitelný obal zůstává vždy konečnému uživateli, je v jeho vlastnictví a je jím opakovaně plněn s použitím pomocného výrobku (náhradního balení);

b) na trhu jsou dostupné pomocné výrobky (náhradní balení);

c) všechny osoby uvádějící na trh obal podávají informace, jak opakovaně použitelný obal dále použít (naplnit).

Příloha č. 3 k zákonu č. 477/2001 Sb.

Požadovaný rozsah recyklace a celkového využití obalového odpadu

A: recyklace B: celkové využití

Odpady z obalů	od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2024		od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2029		od 1. 1. 2030 do 31. 12. 2034		od 1. 1. 2035	
	A	B	A	B	A	B	A	B
	%	%	%	%	%	%	%	%
Papírových a lepenkových	75		75		85		85	
Skleněných	75		75		75		75	
Plastových	50		50		55		55	
Železných	55		70		80		80	
Hliníkových	-		35		50		60	
Dřevěných	15		25		30		30	
Prodejních určených spotřebiteli	50	55	50	55	50	55	50	55
Celkem	70	75	75	80	75	80	75	80

1. Míra recyklace a celkového využití prodejních obalů určených spotřebiteli se stanoví jako podíl množství využitého obalového odpadu získaného zpětným odběrem od spotřebitelů a množství prodejních obalů, které osoba uvedla na trh nebo do oběhu. Ve jmenovateli nejsou zahrnuty prodejní obaly, které jsou současně průmyslovými obaly.

2. Za obaly z jednoho materiálu lze považovat pouze takové obaly, ve kterých daný materiál tvoří alespoň 95 % hmotnosti obalu.

3. Recyklace a celkové využití jsou určeny v procentech hmotnostních a recyklace se zahrnuje do celkového využití jako jedna z jeho forem, společně s energetickým využitím a biologickým rozkladem podle § 4 odst. 1 písm. c).

**Příl.4
zrušena**

Příloha č. 4 k zákonu č. 477/2001 Sb.

**Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, na které se vztahují opatření
k omezení jejich dopadu na životní prostředí**

Část A

**Jednorázové plastové obaly, ke kterým se vztahuje požadavek připevněného uzávěru
nebo víčka**

Nádoby na nápoje o objemu až 3 litry, tj. nádoby, které se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve, včetně jejich uzávěrů a víček, a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou

- a) skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, a
- b) nádob na nápoje určených a používaných na potraviny pro zvláštní lékařské účely podle čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalné formě.

Část B

**Jednorázové plastové obaly, ke kterým se vztahují požadavky na minimální úroveň
zpětného odběru a obsah recyklovatelného plastu**

Nápojové lahve o objemu až 3 litry, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou

- a) skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, a
- b) nápojových lahví určených a používaných na potraviny pro zvláštní lékařské účely podle čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalné formě.

Část C

**Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, ke kterým se vztahují požadavky na
úhradu nákladů na úklid odpadu, osvětovou činnost a na určení pověřeného zástupce**

1. Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy.
2. Nádoby na nápoje o objemu až 3 litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve, včetně jejich uzávěrů a víček, a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, včetně jejich uzávěrů a víček.
3. Plastové odnosné tašky.

Část D

Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, ke kterým se vztahují požadavky na úhradu nákladů na úklid odpadu, osvětovou činnost, na určení pověřeného zástupce a požadavky podle § 15b

1. Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček.

2. Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmutí potravin, které jsou

a) určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,

b) obvykle spotřebovávány z této nádoby a

c) připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny.

Příl.5

Naměřené hodnoty koncentrace těžkých kovů

Tabulka č. 1 Naměřené hodnoty koncentrací těžkých kovů ve sklovinách jednotlivých tavicích agregátů v mikrogramech na gram

Agregát č.	1	2	3	4	...	x
Měsíc						
Leden						
Únor						
Březen						
Duben						
Květen						
Červen						
Červenec						
Srpen						
Září						
Říjen						
Listopad						
Prosinec						

Pokud v některém měsíci přesáhne v některém agregátu naměřená hodnota koncentrace těžkých kovů hodnotu 200 mikrogramů na gram, začnou se hodnoty naměřené po dobu dalších 12 měsíců zapisovat do tabulky č. 2

Tabulka č. 2 Naměřené hodnoty koncentrace těžkých kovů ve sklovinách tavicího agregátu č. _ v mikrogramech na gram pro účely ohlášení Ministerstvu životního prostředí

Tavicí agregát č. _

Měsíc	Datum měření	Naměřená hodnota
-------	--------------	------------------

leden

únor

březen

duben

květen

červen

červenec

srpen

září

říjen

listopad

prosinec

Součet xxx

Roční
průměr P xxx

P - 200 xxx

Je-li součet P - 200 v některém tavicím agregátu větší než nula, je nutno pro tento agregát podat hlášení na Ministerstvo životního prostředí.

Hlášení obsahuje:

1. naměřené hodnoty

2. popis použitých metod měření
3. podezřelé zdroje zjištěných koncentrací těžkých kovů
4. podrobný popis opatření přijatých ke snížení koncentrací těžkých kovů

1) Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/12/ES ze dne 11. února 2004, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/20/ES ze dne 9. března 2005, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Směrnice Komise 2013/2/EU ze dne 7. února 2013, kterou se mění příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/720 ze dne 29. dubna 2015, kterou se mění směrnice 94/62/ES, pokud jde o omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek.

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech.

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.

3) Úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 8/1985 Sb., ve znění pozdějších změn a doplnění.

Úmluva o mezinárodním civilním letectví, vyhlášená ve Sbírce zákonů a nařízení republiky Československé pod č. 147/1947 Sb. Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 64/1987 Sb., ve znění pozdějších změn a doplnění.

4) Zákon č. .../2020 Sb., o odpadech.

5) Například zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 157/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

7a) § 4a zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

8) Zákon č. 157/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 25/1999 Sb., kterým se stanoví postup hodnocení nebezpečnosti chemických látek a chemických přípravků, způsob jejich klasifikace a označování a vydává Seznam dosud klasifikovaných nebezpečných chemických látek, ve znění nařízení vlády č. 258/2001 Sb.

9) Například zákon č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), zákon č. 185/2001 Sb., ve znění zákona č. 477/2001 Sb.

9a) Vyhláška č. 379/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky pro určování jednotlivých druhů křišťálového skla, jejich vlastnosti a způsoby označování výrobků z křišťálového skla.

9b) Rozhodnutí Komise 2001/171/ES ze dne 19. února 2001, kterým se stanoví podmínky pro odchylku u skleněných obalů týkající se úrovně koncentrací těžkých kovů stanovených ve směrnici 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

9c) Přílohy č. I až VII rozhodnutí Komise 97/129/ES ze dne 28. ledna 1997, kterým se zavádí identifikační systém pro obalové materiály podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

10) Zákon č. 79/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

11) § 17 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

13) Vyhláška č. 64/1987 Sb., o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), ve znění pozdějších změn a doplnění.

13a) § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

§ 6 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.

15) § 22 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

16) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

19) Například obchodní zákoník.

20) Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

23) Článek 6 odst. 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech z 20. prosince 1994.

24) Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

27) Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

28) Zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa.

29) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.

31) Část šestá zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

33) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES.

34) Například zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

35) § 59 zákona č. .../2020 Sb., o odpadech.

36) § 1820 zákona č. 89/2012 Sb.

Platné znění zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 3

(...)

(2) Inspekce dále u kontrolovaných osob

a) kontroluje, zda čerstvé ovoce, čerstvá zelenina nebo konzumní brambory splňují požadavky na jakost stanovené zvláštním právním předpisem¹²⁾ a soulad a správnost údajů uvedených v průvodních dokumentech,

b) opatřeními podle § 5 odst. 1 ukládá povinnosti a stanovuje lhůty k jejich splnění, a to i v průběhu kontroly,

c) kontroluje splnění povinností uložených podle písmene b),

d) provádí kontrolu v pravidelných intervalech nebo při podezření z porušení právních předpisů,³⁾

e) kontroluje dodržování požadavků na osobní a provozní hygienu v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie o hygieně potravin^{12a)} a přímo použitelným předpisem Evropské unie o mikrobiologických kritériích pro potraviny⁴¹⁾,

f) kontroluje dodržování povinností při značení tabákových výrobků podle zákona upravujícího spotřební daně,

g) kontroluje dodržování povinností při značení lihu a nakládání s lihem podle zákona upravujícího povinné značení lihu, pokud porušení těchto povinností zjistí při výkonu své jiné působnosti,

h) kontroluje dodržování povinností při označování lihovin podle zákona upravujícího potraviny,

i) kontroluje dodržování povinností stanovených pro sledovatelnost potravin podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího obecné zásady a požadavky potravinového práva,

j) plní úkoly vyplývající pro ni jako pro orgán dozoru z přímo použitelných předpisů Evropské unie, přičemž je pro zjednání nápravy protiprávního stavu oprávněna využívat i opatření v nich uvedená,

k) kontroluje dodržování povinností stanovených pro reklamu na potraviny v rozsahu stanoveném zákonem upravujícím regulaci reklamy,

l) kontroluje, zda informace uvedené na obalech nebo etiketách určených pro potraviny, zemědělské výrobky a tabákové výrobky splňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie^{3a)},

m) kontroluje nakládání s vedlejšími produkty živočišného původu v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie o vedlejších produktech živočišného původu⁴²⁾ v mezích své působnosti podle zákona upravujícího potraviny,

n) pokud je to požadováno přímo použitelným předpisem Evropské unie, schvaluje nebo podmíněně schvaluje v mezích své působnosti podle zákona upravujícího potraviny na základě žádosti provozovatele potravinářského podniku podané v listinné nebo v elektronické podobě podniky, závody, popřípadě jiná zařízení vyrábějící potraviny jiného než živočišného původu a odnímá nebo pozastavuje schválení, a to jsou-li splněny podmínky stanovené přímo použitelnými předpisy Evropské unie^{3a)}; žádost o schválení musí splňovat náležitosti podle § 3 odst. 1 písm. i) zákona upravujícího potraviny a musí obsahovat údaje o druhu a rozsahu činnosti, a to zejména údaje o objemu výroby a uvádění potravin na trh; tímto ustanovením není dotčena působnost Státní veterinární správy podle veterinárního zákona a podle § 16 odst. 4 zákona upravujícího potraviny,

o) kontroluje, zda vybrané plastové výrobky splňují požadavky zákona upravujícího omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí a

p) kontroluje, zda obaly, které přicházejí do přímého styku s potravinami, splňují požadavky zákona upravujícího obaly.

(...)

§ 5

(1) Inspektor vydá opatření, kterým kontrolované osobě

a) zakáže

1. výrobu zemědělských výrobků nebo potravin nebo jejich uvádění na trh²⁹⁾, anebo výrobu tabákových výrobků, jejich distribuci nebo jejich uvádění na trh, jestliže tyto zemědělské výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky nesplňují požadavky stanovené zvláštním právním předpisem³⁾, přímo použitelným předpisem Evropské unie^{3a)} nebo mezinárodními smlouvami⁷⁾,

2. používání obalů, přístrojů a zařízení, které neodpovídají požadavkům stanoveným zvláštním právním předpisem³⁾ 6) 9) 17) nebo přímo použitelným předpisem Evropské

unie^{3a}), nebo ke kterým není přiloženo písemné prohlášení podle zvláštního právního předpisu¹⁷) nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie^{3a}),

3. užívání prostor pro výrobu zemědělských výrobků nebo potravin nebo pro jejich uvádění na trh²⁹) anebo pro výrobu tabákových výrobků, pro jejich distribuci nebo pro jejich uvádění na trh, pokud nesplňují podmínky, které umožňují uchovat jejich bezpečnost⁶),¹⁸),³⁶),

4. užívání prostor pro výrobu zemědělských výrobků nebo potravin nebo pro jejich uvádění na trh anebo pro výrobu tabákových výrobků, pro jejich distribuci nebo pro jejich uvádění na trh, pokud kontrolovaná osoba neumožní inspektorovi vstupovat na pozemky, do staveb nebo do jiných prostor v souladu s jeho oprávněním podle kontrolního řádu,

5. používání obalů nebo etiket, jestliže informace na nich uvedené jsou v rozporu s požadavky stanovenými zvláštním právním předpisem³) nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie^{3a}),

b) nařídí na náklad kontrolované osoby, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak, zničení

1. nebezpečných³⁶) zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků,

2. výrobků z révy vinné, které nelze uvést na trh podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o společné organizaci trhů se zemědělskými produkty³⁷),

c) uloží odstranění zjištěných nedostatků,

d) zajistí

1. na trh uváděné zemědělské výrobky nebo potraviny anebo distribuované nebo na trh uváděné tabákové výrobky, označené nebo nabízené klamavým způsobem⁸) nebo nesplňující požadavky stanovené zvláštním právním předpisem³) nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie^{3a}),

2. zemědělské výrobky, potraviny, tabákové výrobky nebo další věci, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis⁴³),

e) pozastaví uvádění zemědělských výrobků nebo potravin na trh anebo distribuci nebo uvádění tabákových výrobků na trh při podezření, že nejsou bezpečné³⁶),

f) stanoví způsob zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropské unie^{14e}) nebo zvláštním právním předpisem^{14d}) nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů,

g) uloží povinnost provádět na náklady kontrolované osoby rozbor v laboratoři, která splňuje podmínky pro provoz laboratoří stanovené technickou normou upravující všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří³³) a za využití metod odběru vzorku a analýzy ve smyslu přímo použitelného předpisu Evropské unie o úředních kontrolách³⁸) nebo zvláštního právního předpisu³⁵), a to

1. při zjištění nebezpečných³⁶) zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků, nebo při podezření, že se jedná o nebezpečné zemědělské výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky,

2. při zjištění, že zemědělské výrobky, potraviny nebo tabákové výrobky neodpovídají požadavkům na jakost stanoveným zvláštním právním předpisem¹⁹) nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie^{14h}) anebo jakosti deklarované výrobcem, nebo

3. při zjištění, že informace poskytnuté o zemědělských výrobcích, potravinách nebo tabákových výrobcích uvádějí spotřebitele v omyl⁸⁾,

h) v případě zjištění protiprávního jednání^{14q)}, kterého se kontrolovaná osoba dopustila na území Evropské unie nebo v jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor a které poškozuje nebo může poškodit společný zájem spotřebitelů^{14r)}, takové jednání zakáže,

i) uloží povinnost podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o úředních kontrolách³⁹⁾, jestliže zemědělské výrobky nebo potraviny nesplňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy³⁾ nebo přímo použitelnými předpisy Evropské unie^{3a)},

j) uloží povinnost podle § 7c zákona upravujícího regulaci reklamy,

k) uloží povinnost podle § 23a zákona upravujícího ochranu spotřebitele-,

l) uloží povinnost podle § 34 zákona upravujícího omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, nebo

m) uloží povinnost podle § 37 zákona upravujícího obaly.

**Platné znění zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností,
s vyznačením navrhovaných změn**

(2) Pro účely tohoto zákona se dále rozumí

(...)

q) ekomodulací zohlednění dopadu vybraného výrobku na životní prostředí, zejména jeho opětovné použitelnosti, recyklovatelnosti, obsahu nebezpečných látek a plnění požadavků stanovených jinými právními předpisy⁴⁾, při určování výše peněžního příspěvku provozovatelem kolektivního systému pro jednotlivý vybraný výrobek nebo soubor podobných vybraných výrobků, hrazeného výrobcem za účelem zajištění **kolektivního** plnění povinností ~~zpětného odběru, zpracování a využití nebo odstranění výrobků s ukončenou životností~~ podle tohoto zákona.

TEZE

Prováděcí právní předpisy k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí

Vyhláška	Existující vyhláška
Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 30/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o obalech.	Vyhláška č. 30/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o obalech.

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 30/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o obalech

Vyhláška bude upravovat oblasti na základě zmocnění v ustanoveních § 9a odst. 3, § 11 odst. 4, § 15 odst. 4 a § 23 odst. 5 zákona o obalech.

- Na základě zmocnění v ustanoveních **§ 15 odst. 4** a **§ 23 odst. 5** zákona o obalech bude vyhláška provádějící zákon o obalech v přílohách doplněna o evidenci obalů a obalových prostředků uvedených v nové příloze č. 4 zákona o obalech, tedy o následující výrobky:
 - Nádobý na nápoje o objemu až tři litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve včetně jejich uzávěrů a víček a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli
 - a) skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, a
 - b) nádoby na nápoje určené a používané na potraviny pro zvláštní lékařské účely ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalné formě.
 - Nápojové lahve o objemu až tři litry, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli
 - a) skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, a
 - b) nápojové lahve určené a používané na potraviny pro zvláštní lékařské účely ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalné formě.
 - Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy
 - Nádobý na nápoje o objemu až tři litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve včetně jejich uzávěrů a víček a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, včetně jejich uzávěrů a víček
 - Plastové odnosné tašky

- Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček
- Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmnutí potravin, které

a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,

b) jsou obvykle spotřebovávány z této nádoby a

c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny.

- Bude stanoveno nové zvláštní ustanovení o obalových prostředcích uvedené v § 15b zákona o obalech, tedy se zavádí plnění povinností § 10 až 13 pro osoby uvádějící na trh jednorázové plastové obalové prostředky, které jsou uvedené v části D přílohy č. 4 obdobně, jako tyto povinnosti platí pro osoby, které uvádějí na trh obaly. S ohledem na skutečnost, že z předmětných obalových prostředků se mohou, ale také nemusí stát obaly, je nutné je evidovat v systému AOS odděleně od obalové evidence. Pro účely reportingu podle článku 4 směrnice SUP pak bude možné ohlašovat celkové množství těchto výrobků uvedených na trh bez ohledu na to, zda se staly obalem a zároveň bude možné pro účely reportování obalové evidence podle směrnice o obalech reportovat pouze tu část výrobků, ze kterých se stane obal ve smyslu § 2 písm. a) zákona o obalech.
- Na základě zmocnění v ustanovení **§ 9a odst. 3** zákona o obalech bude stávající vyhláška doplněna o druhy vratných zálohovaných jednorázových obalů, na které se vztahuje pravidlo, že při výkupu odpadu z obalu není obchod, který jej vykupuje, povinen být zařízením určeným pro nakládání s odpady. Rámcově se bude jednat o blíže specifikované nápojové lahve o objemu až tři litry podle části B přílohy č. 4 zákona o obalech na základě upřesnění Evropské komise a také o nápojové plechovky.
- Na základě zmocnění v ustanovení **§ 11 odst. 4** zákona o obalech bude stávající vyhláška doplněna o rozsah a způsob informování spotřebitele o způsobu zajištění zpětného odběru podle § 10 odst. 1, možnostech předcházení vzniku odpadu z obalů, o úloze spotřebitelů při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů

a negativních dopadech protiprávního zbavování se odpadu z obalů mimo místa určená k jeho odkládání na životní prostředí. Co se týče požadavků na informování spotřebitelů ve vztahu k jednorázovým plastovým obalům uvedeným v částech C nebo D přílohy č. 4 zákona o obalech, ty budou vycházet ze zákona o omezení odpadu z vybraných plastových výrobků. Dále bude vyhláška obsahovat požadavky na působení na změnu chování spotřebitele s cílem snížit spotřebu těchto obalů ve vztahu

k jednorázovým plastovým obalům uvedeným v části D přílohy č. 4 k zákonu o obalech. Stanoveny budou minimální požadavky na použití různých mediálních kanálů. Dále budou stanoveny kvantitativní minimální limity na oslovení různých skupin obyvatel se zaměřením zejména na mladší generaci.

ROZDÍLOVÁ TABULKA NÁVRHU PRÁVNÍHO PŘEDPISU S PŘEDPISY EU

<p>Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí</p>		<p>Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech</p> <p>Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic</p> <p>Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/720 ze dne 29. dubna 2015, kterou se mění směrnice 94/62/ES, pokud jde o omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek</p> <p>Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech</p> <p>Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí</p>		
Ustanovení	Obsah	CELEX č.	Ustanovení	Obsah
<p>Čl. III bod 2 (poznámka pod čarou č. 2)</p>	<p>2. Na konci poznámky pod čarou č. 2 se na samostatný řádek doplňuje věta</p> <p>„Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.“.</p>	<p>32019L0904</p>	<p>Čl. 17 odst. 1</p>	<p>1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 3. července 2021. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.</p> <p>Členské státy však použijí předpisy nezbytné k zajištění souladu s:</p> <ul style="list-style-type: none"> — článkem 5 od 3. července 2021, — čl. 6 odst. 1 od 3. července 2024, — čl. 7 odst. 1 od 3. července 2021, — článkem 8 do 31. prosince 2024, ale pokud jde o systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, které byly zavedeny před 4. červencem 2018, a o plastové výrobky na jedno použití uvedené v oddíle III části E přílohy do 5. ledna 2023. <p>Předpisy uvedené v tomto odstavci přijaté</p>

				členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
Čl. III bod 3 [§ 2 písm. d)]	3. V § 2 písmeno d) zní: „d) uvedením na trh okamžik, kdy je obal nebo obalový prostředek v České republice poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva; za uvedení na trh se považuje též přeshraniční přeprava obalu nebo obalového prostředku z jiného členského státu Evropské unie do České republiky nebo dovoz, s výjimkou propuštění do celního režimu aktivního zušlechťovacího styku nebo dočasného použití v případě, že po ukončení tohoto režimu budou obaly nebo obalové prostředky z České republiky vyvezeny v plném rozsahu do zahraničí.“	32019L0904	Čl. 3 bod 6, 7	Pro účely této směrnice se rozumí: (...) 6) „uvedením na trh“ první dodání výrobku na trh členského státu; 7) „dodáním na trh“ každé dodání výrobku k distribuci, spotřebě nebo použití na trhu členského státu v rámci obchodní činnosti, ať už za úplaty, nebo bezplatně;
Čl. III bod 7 [§ 2 písm. k) a l)]	7. V § 2 se za písmeno j) vkládají nová písmena k) a l), která znějí: „k) plastem materiál tvořený polymerem podle čl. 3 bodu 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ³³⁾ , k němuž mohou být přidány přísady nebo další látky, a který může být hlavní strukturální složkou konečných výrobků; plastem není materiál tvořený chemicky neupravenými přírodními polymery, l) jednorázovým plastovým obalem obal, který je zcela nebo částečně vyroben z plastu a který není opakovaně použitelným obalem,“.	32019L0904	Čl. 3 bod 1, 2	Pro účely této směrnice se rozumí: (...) 1) „plastem“ materiál tvořený polymerem ve smyslu čl. 3 bodu 5 nařízení (ES) č. 1907/2006, k němuž mohou být přidány přísady nebo další látky, a který může být hlavní strukturální složkou konečných výrobků; výjimkou jsou chemicky neupravené přírodní polymery; 2) „plastovým výrobkem na jedno použití“ výrobek, který je vyroben zcela či částečně z plastu a který není vyroben, navržen či uváděn na trh tak, aby mohl být během svého životního cyklu vícekrát využit nebo mohl projít několika cykly tím, že bude vrácen výrobcí k opětovnému naplnění nebo opětovně použit ke stejnému účelu, ke kterému byl určen;
Čl. III bod 9 [§ 2 písm. s)]	9. V § 2 se za písmeno r) vkládá nové písmeno s), které zní: „s) jednorázovým plastovým obalovým prostředkem obalový prostředek, který je zcela nebo částečně vyroben z plastu a	32019L0904	Čl. 3 bod 2	Pro účely této směrnice se rozumí: (...)

	<p>který není vyroben, navržen nebo uváděn na trh tak, aby mohl být během svého životního cyklu</p> <p>1. vícekrát využit nebo mohl projít několika cykly tím, že bude vrácen osobě uvádějící na trh nebo do oběhu obal k opětovnému naplnění, nebo</p> <p>2. opětovně použit ke stejnému účelu, ke kterému byl určen,“.</p>			<p>2) „plastovým výrobkem na jedno použití“ výrobek, který je vyroben zcela či částečně z plastu a který není vyroben, navržen či uváděn na trh tak, aby mohl být během svého životního cyklu vícekrát využit nebo mohl projít několika cykly tím, že bude vrácen výrobcí k opětovnému naplnění nebo opětovně použit ke stejnému účelu, ke kterému byl určen;</p>
Čl. III bod 10 [§ 2 písm. t]	<p>10. V § 2 písm. t) se slova „polymerů ve smyslu čl. 3 bodu 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006/33), k nimž mohou být přidány přísady nebo další látky, a které jsou schopny plnit funkci hlavní strukturní složky nákupních tašek“ nahrazují slovem „plastu“.</p>	31994L0062 ve znění 32015L0720	Čl. 3 bod 1b.	<p>Pro účely této směrnice se rozumí:</p> <p>(...)</p> <p>1b. „plastovými nákupními taškami“ nákupní tašky s držadly nebo bez nich vyrobené z plastů a poskytované spotřebitelům v místě prodeje zboží či produktů;</p>
Čl. III bod 13 (§ 4 odst. 6)	<p>13. V § 4 se doplňuje odstavec 6, který zní:</p> <p>„(6) Osoba uvádějící na trh jednorázové plastové obaly uvedené v části A přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna uvádět na trh tyto obaly pouze tak, že uzávěr nebo víčko vyrobené z plastu zůstane během fáze určeného použití výrobku připevněno k nádobě. Kovový uzávěr nebo víčko s plastovým těsněním se nepovažuje za vyrobené z plastu.“.</p>	32019L0904	Čl. 6 odst. 1, 2	<p>1. Členské státy zajistí, aby plastové výrobky na jedno použití uvedené v části C přílohy, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, mohly být uváděny na trh pouze tehdy, pokud uzávěry a víčka zůstanou během fáze určeného použití výrobků připevněny k nádobě.</p> <p>2. Pro účely tohoto článku se kovové uzávěry nebo víčka s plastovým těsněním nepovažují za vyrobené z plastu.</p>
Čl. III bod 23 (§ 10 odst. 5)	<p>23. V § 10 odstavec 5 zní:</p> <p>„(5) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna dosáhnout v každém kalendářním roce minimální úrovně zpětného odběru odpadu z těchto obalů, a to</p> <p>a) od 1. ledna 2025 minimálně ve výši 77 % hmotnosti těchto obalů, které uvedla v daném kalendářním roce na trh nebo do oběhu, a</p> <p>b) od 1. ledna 2029 minimálně ve výši 90 % hmotnosti těchto obalů, které uvedla v daném kalendářním roce na trh</p>	32019L0904	Čl. 9 odst. 1	<p>1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění tříděného sběru za účelem recyklace:</p> <p>a) do roku 2025 množství odpadu z plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které se rovná 77 % těchto plastových výrobků na jedno použití uvedených na trh v daném roce podle hmotnosti;</p> <p>b) do roku 2029 množství odpadu z plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které se rovná 90 % těchto plastových výrobků na jedno použití uvedených na trh v daném roce podle hmotnosti.</p>

	nebo do oběhu.“.			<p>Má se za to, že množství plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které jsou v členském státě uvedeny na trh, je shodný s množstvím odpadu, včetně odpadu odhozeného mimo místa určená k jeho odkládání, které vzniklo ve stejném roce v daném členském státě.</p> <p>K dosažení tohoto cíle mohou členské státy mimo jiné:</p> <p>a) zavést zálohové systémy;</p> <p>b) stanovit cíle pro tříděný sběr pro příslušné systémy rozšířené odpovědnosti výrobce.</p> <p>První pododstavec se použije, aniž je dotčen čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2008/98/ES.</p>
Čl. III bod 14 (§ 10a odst. 1 a 3)	<p>24. Za § 10 se vkládá nový § 10a, který včetně nadpisu zní:</p> <p style="text-align: center;">„§ 10a</p> <p style="text-align: center;">Úhrada nákladů na úklid odpadu z obalů</p> <p>(1) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna hradit na základě písemné smlouvy obcím náklady vynaložené na úklid odpadu z těchto jednorázových plastových obalů, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu.</p> <p>(...)</p> <p>(3) Náklady na úklid odpadu musí osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly podle odstavce 1 hradit v takové výši, aby odrážely reálné náklady na úklid odpadu a nebyly stanoveny v nepřiměřené výši. Způsob výpočtu nákladů tato osoba zveřejní na svých internetových stránkách.“.</p>	32019L0904	Čl. 8 odst. 2 písm. b)	<p>2. Členské státy zajistí, aby výrobci plastových výrobků na jedno použití uvedených v oddíle I části E přílohy této směrnice pokrývali náklady podle ustanovení o rozšířené odpovědnosti výrobce obsažených ve směrnicích 2008/98/ES a 94/62/ES, a nejsou-li zahrnuty již v uvedených směrnicích, aby pokrývali tyto náklady:</p> <p>(...)</p> <p>b) náklady na sběr odpadu z těch výrobků, které jsou vyhozeny v rámci veřejných systémů sběru odpadu, včetně infrastruktury a jejího provozování, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu; a</p>

Čl. III bod 25 (§ 11)	<p>25. § 11 včetně nadpisu zní:</p> <p style="text-align: center;">„§ 11</p> <p style="text-align: center;">Osvětová činnost</p> <p>(1) Osoby uvádějící na trh nebo do oběhu obaly prodejem spotřebiteli jsou povinny informovat spotřebitele o</p> <p>a) způsobu zajištění zpětného odběru podle § 10 odst. 1,</p> <p>b) možnostech předcházení vzniku odpadu z obalů,</p> <p>c) úloze spotřebitelů při přispívání ke zpětnému odběru a využívání odpadu z obalů a</p> <p>d) negativních dopadech zbavování se odpadu z obalů mimo místa určená k jeho odkládání na životní prostředí.</p> <p>(2) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna informovat spotřebitele o skutečnostech uvedených v § 9 odst. 2 zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí obdobně.</p> <p>(3) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části D přílohy č. 4 k tomuto zákonu je povinna působit na změnu chování spotřebitele za účelem snížení spotřeby těchto obalů.</p> <p>(4) Prováděcí právní předpis stanoví minimální rozsah a způsob</p> <p>a) informování spotřebitele podle odstavců 1 a 2 a</p> <p>b) působení na změnu chování spotřebitele podle odstavce 3.“.</p>	32008L0098 ve znění 32018L0851	Čl. 8a odst. 2 [Čl. 1 odst. 9 bod 2]	2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby držitelé odpadů, na které se zaměřují systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené v souladu s čl. 8 odst. 1, byli informováni o opatřeních na předcházení vzniku odpadů, centrech pro opětovné použití a pro přípravu k opětovnému použití, systémech zpětného odběru a sběru odpadu a o předcházení znečišťování odpadky. Členské státy rovněž přijmou opatření zaměřená na vytváření pobídek pro držitele odpadů, aby plnili svou povinnost odevzdávat své odpady do již existujících systémů tříděného sběru, a to zejména prostřednictvím případných ekonomických pobídek nebo regulací.
			Čl. 9 odst. 1 písm. m) [Čl. 1 odst. 10]	1. Členské státy přijmou opatření s cílem předcházet vzniku odpadů. Tato opatření alespoň: <p>(...)</p> <p>m) připravují a podporují informační kampaně ke zvyšování povědomí o předcházení vzniku odpadu a znečišťování odpadky.</p>
		32019L0904	Čl. 4 odst. 1	1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k dosažení ambiciózního a setrvalého snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy v souladu s celkovými cíli unijní politiky v oblasti odpadů, a to zejména předcházením vzniku odpadů, která povedou k výraznému zvrácení trendů rostoucí spotřeby. Těmito opatřeními musí být dosaženo do roku 2026 měřitelného kvantitativního snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy na území daného členského státu ve srovnání s rokem 2022.

			<p>Členské státy do 3. července 2021 vypracují popis opatření, jež přijaly podle prvního pododstavce, předají tento popis Komisi a zveřejní jej. Členské státy začlení opatření uvedená v popisu do plánů nebo programů uvedených v článku 11 při první následné aktualizaci těchto plánů nebo programů v souladu s příslušnými legislativními akty Unie upravujícími tyto plány nebo programy nebo do jakýchkoli jiných programů vypracovaných konkrétně za tímto účelem.</p> <p>Opatření mohou zahrnovat vnitrostátní cíle snížení spotřeby, opatření zajišťující, aby byly v místě prodeje konečnému spotřebiteli k dispozici opakovaně použitelné alternativy plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy, ekonomické nástroje, jako jsou nástroje zajišťující, aby se tyto plastové výrobky na jedno použití neposkytovaly v místě prodeje konečnému spotřebiteli zdarma, a dohody ve smyslu čl. 17 odst. 3. Členské státy mohou stanovit omezení týkající se uvádění na trh odchylně od článku 18 směrnice 94/62/ES za účelem předcházení tomu, aby se takové výrobky staly odhozenými odpady, k zajištění nahrazení těchto výrobků alternativami, které jsou opětovně použitelné nebo neobsahují plasty. Opatření se mohou lišit v závislosti na dopadu plastových výrobků na jedno použití na životní prostředí v průběhu jejich životního cyklu, a to i poté, co se stanou odhozenými odpady.</p> <p>Opatření přijatá podle tohoto odstavce musí být přiměřená a nediskriminační. Členské státy tato opatření oznámí Komisi v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 (23), pokud to uvedená směrnice vyžaduje.</p> <p>Pro dosažení souladu s prvním pododstavcem tohoto odstavce každý členský stát sleduje plastové výrobky na jedno použití uvedené v části</p>
--	--	--	---

				<p>A přílohy, jež byly uvedeny na trh, a opatření přijatá ke snížení jejich spotřeby a podá Komisi zprávu o dosaženém pokroku v souladu s odstavcem 2 tohoto článku a s čl. 13 odst. 1 za účelem stanovení závazných kvantitativních cílů Unie pro snížení spotřeby.</p>
			Čl. 10	<p>Členské státy přijmou opatření k informování spotřebitelů a podnikání odpovědného spotřebitelského chování za účelem snížení množství odhozených odpadků z výrobků, na něž se vztahuje tato směrnice, a přijmou opatření k tomu, aby spotřebitelům plastových výrobků na jedno použití uvedených v části G přílohy a uživatelům lovných zařízení obsahujících plasty poskytly informace o:</p> <p>a) dostupnosti opětovně použitelných alternativ, systémech opětovného použití uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení obsahujících plasty a o způsobech nakládání s odpady z uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení, jakož i o osvědčených postupech řádného nakládání s odpady v souladu s článkem 13 směrnice 2008/98/ES;</p> <p>b) dopadu odhazování odpadků mimo místa určená k odkládání odpadu a jiného nevhodného odstraňování odpadů z uvedených plastových výrobků na jedno použití a lovných zařízení obsahujících plasty na životní prostředí, zejména na mořské prostředí; a</p> <p>c) dopadu nevhodných způsobů odstraňování</p>

				odpadu z plastových výrobků na jedno použití na kanalizační síť.
Čl. III bod 26 (§ 12)	<p>26. Za § 12 se vkládá nový § 12a, který včetně nadpisu zní:</p> <p style="text-align: center;">„§ 12a</p> <p style="text-align: center;">Povinný obsah recyklovaných plastů v obalu</p> <p>(1) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu zajistí, aby</p> <p>a) od 1. ledna 2025 každý jednorázový plastový obal uvedený v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, který se vyrábí z polyethylentereftalátu jakožto hlavní složky a který uvádí na trh nebo do oběhu, obsahoval alespoň 25 % recyklovaných plastů a</p> <p>b) od 1. ledna 2030 každý jednorázový plastový obal uvedený v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, který uvádí na trh nebo do oběhu, obsahoval alespoň 30 % recyklovaných plastů.</p> <p>(2) V případě osob uvádějících na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, které plní své povinnosti podle § 10 až 12a způsobem podle § 13 odst. 1 písm. c), se obsažený podíl recyklovaných plastů podle odstavce 1 vypočítá jako průměr za příslušnou autorizovanou obalovou společnost pro všechny dané obaly uvedené na trh nebo do oběhu za daný kalendářní rok těmito osobami.</p> <p>(3) Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly podle odstavce 1, na kterou se vztahuje povinnost podat návrh na zápis podle § 14 odst. 1, je povinna Ministerstvu životního prostředí ohlašovat množství recyklovaných plastů, které použila v těchto obalech, a to předložením dokumentů dokládajících obsah recyklovaných plastů v těchto obalech jí uvedených na trh nebo do oběhu</p>	32019L0904	Čl. 6 odst. 5	<p>5. Pokud jde o nápojové lahve uvedené v části F přílohy, každý členský stát zajistí, aby:</p> <p>a) od roku 2025 nápojové lahve uvedené v části F přílohy, které se vyrábějí z polyethylentereftalátu jakožto hlavní složky (dále jen „PET lahve“), obsahovaly alespoň 25 % recyklovaných plastů, vypočítáno jako průměr pro všechny PET lahve uvedené na trh na území daného členského státu; a</p> <p>b) od roku 2030 nápojové lahve uvedené v části F přílohy obsahovaly alespoň 30 % recyklovaných plastů, vypočítáno jako průměr pro všechny takové nápojové lahve uvedené na trh na území daného členského státu.</p> <p>Do 1. ledna 2022 přijme Komise prováděcí akty, kterými stanoví pravidla pro výpočet a ověřování cílů stanovených v prvním pododstavci tohoto odstavce. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 16 odst. 2.</p>

	za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 15. února následujícího roku. Ohlášení se činí prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí nebo datové schránky Ministerstva životního prostředí určené k plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů.“.			
Čl. III bod 32 (§ 13 odst. 2 a 3)	<p>32. V § 13a se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které včetně poznámky pod čarou č. 36 znějí:</p> <p>„(2) Podnikatel, který prostřednictvím použití prostředků komunikace na dálku³⁶⁾ prodává přímo spotřebitelům nebo jiným konečným uživatelům do České republiky z jiného státu, kde je usazen, jednorázové plastové obaly nebo obalové prostředky uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, je povinen určit si za účelem plnění povinností stanovených tímto zákonem pověřeného zástupce.</p> <p>(3) Osoba usazená v České republice, která dodává jednorázové plastové obaly nebo obalové prostředky uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu prostřednictvím prostředků komunikace na dálku³⁶⁾ přímo spotřebitelům nebo jiným konečným uživatelům do jiného členského státu, je povinna v souladu s právními předpisy tohoto členského státu určit si svého pověřeného zástupce za účelem plnění povinností vyplývajících z právních předpisů tohoto členského státu ve vztahu k těmto jednorázovým plastovým obalům nebo obalovým prostředkům.</p> <p>¹²⁾ § 1820 zákona č. 89/2012 Sb.</p>	32019L0904	Čl. 8 odst. 7	7. Každý členský stát zajistí, aby výrobce usazený na jeho území, který prodává plastové výrobky na jedno použití uvedené v části E přílohy a lovná zařízení obsahující plasty v jiném členském státě, ve kterém není usazen, určil v tomto jiném členském státě pověřeného zástupce. Pověřený zástupce je na území tohoto jiného členského státu osobou odpovědnou za plnění povinností uvedeného výrobce podle této směrnice.
Čl. III bod 39 (§ 15b)	<p>39. Za § 15a se vkládá nový § 15b, který včetně nadpisu zní:</p> <p>„§ 15b</p>	32019L0904	Čl. 4 odst. 1	1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k dosažení ambiciózního a setrvalého snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy v souladu s celkovými cíli unijní politiky v oblasti odpadů, a to zejména

	<p>Zvláštní ustanovení o obalových prostředcích</p> <p>(1) Pro osobu uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obalové prostředky uvedené v části D přílohy č. 4 k tomuto zákonu platí ve vztahu k těmto obalovým prostředkům obdobně práva a povinnosti osoby uvádějící na trh nebo do oběhu obaly stanovené v § 10 až 13.</p> <p>(2) Pro osobu uvádějící na trh nebo do oběhu obalové prostředky podle odstavce 1 platí ve vztahu k těmto obalovým prostředkům obdobně povinnosti stanovené v § 15 odst. 1; tyto povinnosti neplatí pro osobu, která má uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění pro všechny obalové prostředky, jež uvádí na trh nebo do oběhu. Osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obalové prostředky podle odstavce 1 vede průběžnou evidenci podle § 15 odst. 1 písm. a) tak, že vede pouze evidenci množství obalových prostředků uvedených na trh nebo do oběhu.</p> <p>(3) Pro účely hlav III až VII tohoto zákona, s výjimkou § 23, se na obalové prostředky podle odstavce 1 hledí jako na obaly.“.</p>			<p>předcházením vzniku odpadů, která povedou k výraznému zvrácení trendů rostoucí spotřeby. Těmito opatřeními musí být dosaženo do roku 2026 měřitelného kvantitativního snížení spotřeby plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy na území daného členského státu ve srovnání s rokem 2022.</p> <p>Členské státy do 3. července 2021 vypracují popis opatření, jež přijaly podle prvního pododstavce, předají tento popis Komisi a zveřejní jej. Členské státy začlení opatření uvedená v popisu do plánů nebo programů uvedených v článku 11 při první následné aktualizaci těchto plánů nebo programů v souladu s příslušnými legislativními akty Unie upravujícími tyto plány nebo programy nebo do jakýchkoli jiných programů vypracovaných konkrétně za tímto účelem.</p> <p>Opatření mohou zahrnovat vnitrostátní cíle snížení spotřeby, opatření zajišťující, aby byly v místě prodeje konečnému spotřebiteli k dispozici opakovaně použitelné alternativy plastových výrobků na jedno použití uvedených v části A přílohy, ekonomické nástroje, jako jsou nástroje zajišťující, aby se tyto plastové výrobky na jedno použití neposkytovaly v místě prodeje konečnému spotřebiteli zdarma, a dohody ve smyslu čl. 17 odst. 3. Členské státy mohou stanovit omezení týkající se uvádění na trh odchylně od článku 18 směrnice 94/62/ES za účelem předcházení tomu, aby se takové výrobky staly odhozenými odpady, k zajištění nahrazení těchto výrobků alternativami, které jsou opětovně použitelné nebo neobsahují plasty. Opatření se mohou lišit v závislosti na dopadu plastových výrobků na jedno použití na životní prostředí v průběhu jejich životního cyklu, a to i poté, co se stanou odhozenými odpady.</p> <p>Opatření přijatá podle tohoto odstavce musí být přiměřená a nediskriminační. Členské státy tato</p>
--	---	--	--	---

				<p>opatření oznámí Komisi v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 (23), pokud to uvedená směrnice vyžaduje.</p> <p>Pro dosažení souladu s prvním pododstavcem tohoto odstavce každý členský stát sleduje plastové výrobky na jedno použití uvedené v části A přílohy, jež byly uvedeny na trh, a opatření přijatá ke snížení jejich spotřeby a podá Komisi zprávu o dosaženém pokroku v souladu s odstavcem 2 tohoto článku a s čl. 13 odst. 1 za účelem stanovení závazných kvantitativních cílů Unie pro snížení spotřeby.</p>
Čl. III bod 45 [§ 21 odst. 1 písm. h)]	<p>45. V § 21 odst. 1 se za písmeno g) vkládá nové písmeno h), které zní:</p> <p>„h) dosahovat stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z obalů uvedených v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, na něž se vztahují jí uzavřené smlouvy o sdruženém plnění, podle § 10 odst. 5,“.</p>	32019L0904	Čl. 9 odst. 1	<p>1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění tříděného sběru za účelem recyklace:</p> <p>a) do roku 2025 množství odpadu z plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které se rovná 77 % těchto plastových výrobků na jedno použití uvedených na trh v daném roce podle hmotnosti;</p> <p>b) do roku 2029 množství odpadu z plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které se rovná 90 % těchto plastových výrobků na jedno použití uvedených na trh v daném roce podle hmotnosti.</p> <p>Má se za to, že množství plastových výrobků na jedno použití uvedených v části F přílohy, které jsou v členském státě uvedeny na trh, je shodný s množstvím odpadu, včetně odpadu odhozeného mimo místa určená k jeho odkládání, které vzniklo ve stejném roce v daném členském státě.</p> <p>K dosažení tohoto cíle mohou členské státy mimo jiné:</p> <p>a) zavést zálohové systémy;</p> <p>b) stanovit cíle pro tříděný sběr pro příslušné</p>

				<p>systémy rozšířené odpovědnosti výrobce.</p> <p>První pododstavec se použije, aniž je dotčen čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice 2008/98/ES.</p>
Čl. III bod 47 [§ 21 odst. 1 písm. k)]	<p>47. V § 21 odst. 1 písmeno k) zní:</p> <p>„k) zajistit, aby výše peněžních příspěvků hrazených osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu za účelem zajištění sdruženého plnění pokrývala</p> <p>1. náklady na zpětný odběr obalů a odpadů z obalů, jejich následnou přepravu a zpracování,</p> <p>2. náklady na dosažení požadovaného rozsahu recyklace a celkového využití odpadu z obalů podle rozhodnutí o autorizaci, se zohledněním ekonomické hodnoty materiálů získaných z odpadů z obalů a z nevyplacených záloh podle § 9 odst. 1,</p> <p>3. náklady vynaložené obcemi na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů uvedených v částech C a D přílohy č. 4 k tomuto zákonu, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu,</p> <p>4. náklady na osvětovou činnost podle § 11,</p> <p>5. náklady na vedení evidencí podle § 23 odst. 1,</p> <p>6. náklady na tvorbu rezervy podle § 21a a</p> <p>7. běžné administrativní náklady nutné k zajištění činnosti autorizované společnosti,“.</p>	32008L0098 ve znění 32018L0851	Čl. 8a odst. 4 písm. a) [Čl. 1 odst. 9 bod 4]	<p>4. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby finanční příspěvky hrazené výrobci za účelem dodržení jejich povinností spojených s rozšířenou odpovědností výrobce:</p> <p>a) pokrývaly u výrobků, jež výrobci uvádějí na trh v dotčeném členském státě, tyto náklady:</p> <p>— náklady na tříděný sběr odpadů a na jejich následnou přepravu a zpracování, včetně zpracování, které je nezbytné pro dodržení cílů Unie týkajících se nakládání s odpady, a náklady nezbytné ke splnění ostatních cílů uvedených v odst. 1 písm. b) se zohledněním příjmů z opětovného použití, z prodeje druhotných surovin získaných z jejich výrobků a z nerozdělených uložených plateb,</p> <p>— náklady na poskytování odpovídajících informací držitelům odpadů v souladu s odstavcem 2,</p> <p>— náklady na shromažďování a vykazování údajů v souladu s odst. 1 písm. c).</p> <p>Toto písmeno se nepoužije na systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené směrnicí 2000/53/ES, 2006/66/ES nebo 2012/19.</p>
		32019L0904	Čl. 4 odst. 1	<p>2. Členské státy zajistí, aby výrobci plastových výrobků na jedno použití uvedených v oddíle I části E přílohy této směrnice pokrývali náklady podle ustanovení o rozšířené odpovědnosti výrobce obsažených ve směrnici 2008/98/ES a 94/62/ES, a nejsou-li zahrnuty již v uvedených směrnici, aby pokrývali tyto náklady:</p>

				<p>a) náklady na osvětová opatření podle článku 10 této směrnice týkající se uvedených výrobků;</p> <p>b) náklady na sběr odpadu z těchto výrobků, které jsou vyhozeny v rámci veřejných systémů sběru odpadu, včetně infrastruktury a jejího provozování, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu; a</p> <p>c) náklady na úklid odpadků vznikajících z uvedených výrobků a na následnou přepravu a zpracování těchto odpadků.</p>
Čl. III bod 49 (§ 21 odst. 3)	<p>49. V § 21 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:</p> <p>(...)</p> <p>(3) Metodiku výpočtu nákladů na úklid odpadu podle odstavce 1 písm. k) bodu 3 musí autorizovaná společnost vypracovat na základě průměrných nákladů zjišťovaných podle odstavce 1 písm. i) bodu 2 tak, aby odrážela reálné náklady na úklid odpadu a tyto náklady nebyly stanoveny v nepřiměřené výši. Tuto metodiku autorizovaná společnost zveřejní na svých internetových stránkách.“.</p>	32019L0904	Čl. 8 odst. 4	<p>4. Tyto náklady, jež mají být pokryty podle odstavců 2 a 3 nepřesáhnou náklady, které jsou nezbytné k nákladově efektivnímu poskytování služeb uvedených v těchto odstavcích, a jsou transparentně stanoveny mezi dotčenými subjekty. Náklady na odklizení odpadků jsou omezeny na činnosti prováděné veřejnými orgány nebo jejich jménem. Metodika výpočtu musí být vypracována způsobem, který umožňuje, aby byly náklady na odklizení odpadků stanoveny v přiměřené výši. Za účelem minimalizace administrativních nákladů mohou členské státy stanovit finanční příspěvky na náklady na odklizení odpadků stanovením odpovídajících víceletých pevných částek.</p> <p>Komise po konzultaci s členskými státy zveřejní pokyny ohledně kritérií týkajících se nákladů na odklizení odpadků podle odstavců 2 a 3.</p>
Čl. III bod 63 [§ 44 odst. 2 písm. h) až j)]	<p>63. V § 44 odst. 2 se za písmeno g) vkládají nová písmena h) až j), která znějí:</p> <p>„h) jako osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu, nedosáhne stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z těchto obalů podle § 10 odst. 5,</p>	32019L0904	Čl. 14	<p>Sankce</p> <p>Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tyto sankce a opatření oznámí Komisi do 3.</p>

	<p>i) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu neuhradí obci náklady podle § 10a odst. 1 nebo nesplní některou z povinností podle § 10a odst. 2 nebo 3,</p> <p>j) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly neprovádí osvětovou činnost podle § 11 odst. 1 až 3,“.</p>			července 2021 a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.
Čl. III bod 64 [§ 44 odst. 2 písm. l)]	<p>64. V § 44 odst. 2 se za písmeno k) vkládá nové písmeno l), které zní:</p> <p>„l) jako osoba uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu nezajistí povinný obsah recyklovaných plastů v obalu podle § 12a odst. 1 nebo neohlásí množství recyklovaných plastů, které použila v obalech podle § 12a odst. 3,“.</p>	32019L0904	Čl. 14	<p>Sankce</p> <p>Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tyto sankce a opatření oznámí Komisi do 3. července 2021 a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.</p>
Čl. III bod 65 [§ 44 odst. 2 písm. n)]	<p>65. V § 44 odst. 2 se za písmeno m) vkládá nové písmeno n), které zní:</p> <p>„n) v rozporu s § 13a odst. 2 nebo 3 si neurčí pověřeného zástupce nebo si ho určí v rozporu s § 13a odst. 4 nebo 5,“.</p>	32019L0904	Čl. 14	<p>Sankce</p> <p>Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tyto sankce a opatření oznámí Komisi do 3. července 2021 a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.</p>
Čl. III bod 67 [§ 44 odst. 2 písm. m)]	<p>67. V § 44 odst. 3 se za písmeno l) vkládá nové písmeno m), které zní:</p> <p>„m) nedosáhne stanovené minimální úrovně zpětného odběru odpadu z obalů podle § 21 odst. 1 písm. h),“.</p>	32019L0904	Čl. 14	<p>Sankce</p> <p>Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tyto sankce a opatření oznámí Komisi do 3. července 2021 a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.</p>
Čl. III bod 75 [§ 44 odst. 3]	<p>75. V § 44 odst. 3 se za písmeno t) vkládá nové písmeno u), které zní:</p>	32019L0904	Čl. 14	<p>Sankce</p>

písm. u)]	„u) nevypracuje metodiku způsobem podle § 21 odst. 3 nebo ji nezveřejní na svých internetových stránkách,“.			Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tyto sankce a opatření oznámí Komisi do 3. července 2021 a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.
Čl. III bod 85 (Příloha č. 4)	<p>„Příloha č. 4 k zákonu č. 477/2001 Sb.</p> <p>Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, na které se vztahují opatření k omezení jejich dopadu na životní prostředí</p> <p>Část A</p> <p>Jednorázové plastové obaly, ke kterým se vztahuje požadavek připevněného uzávěru nebo víčka</p> <p>Nádoby na nápoje o objemu až 3 litry, tj. nádoby, které se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve, včetně jejich uzávěrů a víček, a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou</p> <ul style="list-style-type: none"> a) skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, a b) nádob na nápoje určených a používaných na potraviny pro zvláštní lékařské účely podle čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalně formě. <p>Část B</p> <p>Jednorázové plastové obaly, ke kterým se vztahují požadavky na minimální úroveň zpětného odběru a obsah recyklovatelného plastu</p> <p>Nápojové lahve o objemu až 3 litry, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou</p>	32019L0904	Příloha (část A, C, E I., F, G body 1 až 4, 8)	<p>Příloha</p> <p>ČÁST A</p> <p>Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje článek 4 o snížení spotřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček; 2) Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmutí potravin, které: <ul style="list-style-type: none"> a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou, b) jsou obvykle spotřebovávány z této nádoby a c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny. <p>ČÁST C</p> <p>Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje čl. 6 odst. 1 až 4 o požadavcích na výrobky</p> <p>Nádoby na nápoje o objemu až tři litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmutí kapalin, např. nápojové lahve včetně jejich uzávěrů a víček a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu;

	<p>a) skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, a</p> <p>b) nápojových lahví určených a používaných na potraviny pro zvláštní lékařské účely podle čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalně formě.</p> <p style="text-align: center;">Část C</p> <p>Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, ke kterým se vztahují požadavky na úhradu nákladů na úklid odpadu, osvětovou činnost a na určení pověřeného zástupce</p> <p>1. Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy.</p> <p>2. Nádoby na nápoje o objemu až 3 litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmnutí kapalin, např. nápojové lahve, včetně jejich uzávěrů a víček, a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, včetně jejich uzávěrů a víček.</p> <p>3. Plastové odnosné tašky.</p> <p style="text-align: center;">Část D</p> <p>Jednorázové plastové obaly a obalové prostředky, ke kterým se vztahují požadavky na úhradu nákladů na úklid odpadu, osvětovou činnost, na určení pověřeného zástupce a požadavky podle § 15b</p> <p>1. Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček.</p> <p>2. Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmnutí potravin, které jsou</p> <p style="text-align: center;">a) určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě,</p>		<p>b) nádoby na nápoje určené a používané na potraviny pro zvláštní lékařské účely ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013 (3), které jsou v kapalně formě.</p> <p style="text-align: center;">ČÁST E</p> <p>I. Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje čl. 8 odst. 2 o rozšířené odpovědnosti výrobce</p> <p>1) Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmnutí potravin, které:</p> <p>a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,</p> <p>b) jsou obvykle spotřebovávány z této nádoby a</p> <p>c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny;</p> <p>2) Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy;</p> <p>3) Nádoby na nápoje o objemu až tři litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmnutí kapalin, např. nápojové lahve včetně jejich uzávěrů a víček a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu;</p> <p>4) Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček;</p> <p>5) Lehké plastové nákupní tašky ve smyslu čl. 3 bodu 1c směrnice 94/62/ES.</p>
--	--	--	---

	<p>nebo k odnesení s sebou,</p> <p>b) obvykle spotřebovávány z této nádoby a</p> <p>c) připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny.“.</p>			<p style="text-align: center;">ČÁST F</p> <p>Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje článek 9 o tříděném sběru a čl. 6 odst. 5 o požadavcích na výrobky</p> <p>Nápojové lahve o objemu až tři litry, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli:</p> <p>a) skleněné nebo kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu,</p> <p>b) nápojové lahve určené a používané na potraviny pro zvláštní lékařské účely ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení (EU) č. 609/2013, které jsou v kapalně formě.</p> <p style="text-align: center;">ČÁST G</p> <p>Plastové výrobky na jedno použití, na které se vztahuje článek 10 o osvětových opatřeních</p> <p>1) Nádoby na potraviny, tj. nádoby, jako jsou krabičky s víkem či bez něj, jež se používají k pojmnutí potravin, které:</p> <p>a) jsou určeny k okamžité spotřebě, a to buď na místě, nebo k odnesení s sebou,</p> <p>b) jsou obvykle spotřebovávány z příslušné nádoby a</p> <p>c) jsou připraveny ke spotřebě bez jakékoli další přípravy, jako je vaření nebo ohřívání, včetně nádob na potraviny používaných pro rychlé občerstvení nebo jiná jídla připravená k okamžité spotřebě, s výjimkou nádob na nápoje, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny;</p> <p>2) Sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy;</p> <p>3) Nádoby na nápoje o objemu až tři litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmnutí kapalin, např. nápojové lahve včetně jejich uzávěrů a víček a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, avšak nikoli skleněné nebo</p>
--	---	--	--	---

				<p>kovové nádoby na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, včetně jejich uzávěrů a víček;</p> <p>4) Nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček;</p> <p>(...)</p> <p>8) Lehké plastové nákupní tašky ve smyslu čl. 3 bodu 1c směrnice 94/62/ES;</p>
Čl. IV body 1, 2, 4 a 5	<p>Čl. IV Přechodná ustanovení</p> <p>1. Bylo-li autorizované společnosti vydáno rozhodnutí o autorizaci před 4. červencem 2018, přizpůsobí svou činnost tak, aby splňovala požadavky vyplývající ze zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději do 31. prosince 2022.</p> <p>2. Ustanovení § 23 odst. 1 písm. d) zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije při ohlašování údajů z evidencí autorizované společnosti za rok 2022. Ustanovení § 23 odst. 1 písm. g) zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije při ohlašování údajů z evidencí autorizované společnosti za rok 2023.</p> <p>(...)</p> <p>4. Povinnost podle § 10a zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije pro osoby uvádějící na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v částech C nebo D přílohy č. 4 k tomuto zákonu ode dne 1. ledna 2023. Autorizovaná společnost, které bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci po dni 4. července 2018, přizpůsobí svou činnost do 30. června 2024 tak, aby mohla zajišťovat plnění této povinnosti v rámci sdruženého plnění.</p> <p>5. Ustanovení § 12a odst. 3 zákona č. 477/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije při ohlašování množství recyklovaných plastů použitých v jednorázových plastových obalech</p>	32019L0904	Čl. 13 odst. 1	<p>1. Každý členský stát podává Komisi za každý kalendářní rok zprávu obsahující:</p> <p>a) údaje o plastových výrobcích na jedno použití uvedených v části A přílohy, které byly každoročně uvedeny na trh daného členského státu, s cílem doložit snížení spotřeby v souladu s čl. 4 odst. 1;</p> <p>b) informace o opatřeních přijatých daným členským státem pro účely čl. 4 odst. 1;</p> <p>c) údaje o plastových výrobcích na jedno použití uvedených v části F přílohy, které byly každoročně v daném členském státě sebrány v rámci tříděného sběru, s cílem doložit dosažení cílů pro tříděný sběr podle čl. 9 odst. 1;</p> <p>d) údaje o lovných zařízeních obsahujících plasty uvedených každoročně v daném členském státě na trh, jakož i o každoročně sebraných odpadních lovných zařízeních v daném členském státě;</p> <p>e) informace o obsahu recyklovaných materiálů v nápojových lahvích uvedených v části F přílohy s cílem doložit dosažení cílů stanovených v čl. 6 odst. 5; a</p> <p>f) údaje o odpadu plastových výrobků na jedno použití uvedených v oddíle III části E přílohy, který byl sebrán v souladu s čl. 8 odst. 3, po spotřebě jejich obsahu.</p>

	uvedených v části B přílohy č. 4 k tomuto zákonu za rok 2023.			<p>Členské státy předkládají údaje a informace elektronicky do 18 měsíců od konce vykazovaného roku, za který byly shromážděny. Údaje a informace jsou předkládány ve formátu, který stanoví Komise v souladu s odstavcem 4 tohoto článku.</p> <p>Prvním vykazovaným obdobím je kalendářní rok 2022 s výjimkou prvního pododstavce písm. e) a f), u nichž je prvním vykazovaným obdobím kalendářní rok 2023.</p>
			Čl. 17 odst. 1	<p>1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 3. července 2021. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.</p> <p>Členské státy však použijí předpisy nezbytné k zajištění souladu s:</p> <ul style="list-style-type: none"> — článkem 5 od 3. července 2021, — čl. 6 odst. 1 od 3. července 2024, — čl. 7 odst. 1 od 3. července 2021, <p>— článkem 8 do 31. prosince 2024, ale pokud jde o systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, které byly zavedeny před 4. červencem 2018, a o plastové výrobky na jedno použití uvedené v oddíle III části E přílohy do 5. ledna 2023.</p> <p>Předpisy uvedené v tomto odstavci přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.</p>
Čl. VIII	Čl. VIII Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2021, s výjimkou ustanovení	32019L0904	Čl. 17 odst. 1	<p>1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 3. července 2021.</p>

	<p>a) čl. III bodu 32, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024, a</p> <p>b) čl. III bodu 13, které nabývá účinnosti dnem 1. července 2024.</p>		<p>Neprodleně o nich uvědomí Komisi.</p> <p>Členské státy však použijí předpisy nezbytné k zajištění souladu s:</p> <ul style="list-style-type: none"> — článkem 5 od 3. července 2021, — čl. 6 odst. 1 od 3. července 2024, — čl. 7 odst. 1 od 3. července 2021, <p>— článkem 8 do 31. prosince 2024, ale pokud jde o systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, které byly zavedeny před 4. červencem 2018, a o plastové výrobky na jedno použití uvedené v oddíle III části E přílohy do 5. ledna 2023.</p> <p>Předpisy uvedené v tomto odstavci přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.</p>
--	--	--	---

Číslo předpisu EU (kód CELEX)	Název předpisu EU
31994L0062	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech
32008L0098	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic
32015L0720	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/720 ze dne 29. dubna 2015, kterou se mění směrnice 94/62/ES, pokud jde o omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek
32018L0851	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech
32019L0904	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí